

Oya Tatlıbal

Benim Bana Yaptıklarım

barış
kitap

BENİM BANA YAPTIKLARIM

Oya TATLIBAL

Ankara - 2013

barış kitap

Kapak Tasarım - Düzenleme
Karizma Reklamcılık: 0.312 418 20 92-93

Baskı ve Cilt
BRC: 0.312 384 44 54

ISBN: 978-605-4728-13-8

Genel Dağıtım

barış kitap

Zafer Çarşısı No: 10-11 Yenişehir – ANKARA
Tel: 0312. 435 29 69 Faks: 0312. 434 33 93

ÖNSÖZ

Hep başkalarının düşüncelerinden öğreniriz kim olduğumuzu. Onların onay ve kabulü, bizim için önemlidir. İçimize dönüp kendimizi tanımak yerine onların bizi tanımalarına ve en uygun "beni" yaratmalarına izin veririz. Sonra elimizdeki tüm onayları toplar kişiliğimizi şekillendiririz. Olmadığımız hâlde, bir anda onların söylediği insanlar hâline bürünürüz. Oysa bu kendimiz olmaktan daha çok yorar, yıpratır bizi. Sonunda mutsuz, iç huzuru olmayan başarısını kanıtlamak zorunda olan insanlar hâline dönüşürüz. Ortaya düşlemediğimiz bir hayat yahut doyumsuz duygular çıkar.

Peki, nedendir bunca acı?

Kendimizi tanımak korkutur bizi yahut hayal kırıklığına uğrayacağımızdan endişe ederiz. Sırf bu yüzden, kendimize hayatımızla ilgili en önemli soruyu sormaya çekiniriz. "Ben kimim, amacım nedir daha da önemlisi nasıl bir insanım?"

Hepimizin zayıf ve güçlü yanları vardır. Oysa biz hep güçlü olmak için uğraşırız. İçsel kargaşalarımızı görmezden gelir, kılıflar buluruz. Acırız farkında olmadan kendimize. Bazen de kızarız, horlarız, yargılarız hatta daha ileri gidip kendi kendimizi cezalandırırız. Bu boğuşmalar sırasında birçok duygumuzu kaybederiz.

Hep güçlüden yanayızdır ya! Kendi zayıflıklarımıza tahammül edemeyiz. Biz yenilmez, en özel ve en güçlü olmalıyız. Bazen sırf bu yüzden hem kendi hayatımızı hem sevdiklerimizin hayatını zehir eder, dönülmez hatalar yaparız. Sevgiyi tanımadığımız için sevmeyi de bilmeyiz. Sevgiyi şehvetle, ilgiyi kontrol etmekle karıştırırız.

Şimdi okuyacağınız bu kitap gerçek bir hayattan esinlenmiştir. Belki de sizindir bu hayat, kim bilebilir?

Şimdi okuyacağınız bu kitap, gerçek hayattan esinlenmiştir. Kahramanların isimleri, değiştirilmiştir... Yalanla gerçek arasına sıkışmış onlarca hayattan biri. Belki de bu sizin hayatınızdır kim bilir?

TEŞEKKÜR .

Öncelikle, yazdığım her kitabıma editörlük eden ve her daim bana inanıp yanımda olan, canım anneme minnettarım. Birlikte büyüdüğüm ve onlardan çok şey öğrendiğim hayat gerçeklerim olan çocuklarım, Eda Su ve Mustafa Erdal'a da bu zorlu süreçte yanımda oldukları için teşekkür ediyorum. Hayatımın farklı pencereleri olan, iyi ki varlar dediğim kardeşlerim Musa ve Yavuz'a ve benimle bu heyecanı paylaşan arkadaşlarıma, dostlarıma hayatıma kattıkları renklerden ötürü teşekkür ediyorum.

Kitabın oluşum sürecinde, yardım ve gayretlerini esirgemeyen TÜKSEV Başkanı Yusuf Dağ beyefendiye, Barış Kitapevi çalışanlarına, Karizma Reklamcılık çalışanlarına ve Atalay Atmaca beyefendiye de ayrıca teşekkür ederim...

İÇİNDEKİLER

SUÇLU ÇOĞU ZAMAN
MAĞDURUN KURBANIDIR.

HALİL CİBRAN

BENİM BANA YAPTIKLARIM

"İşleminiz tamam, kâğıtlarınız alabilirisiniz hanımefendi."

"Şimdi ne yapmam gerekir?"

"Koridorun sonunda sağdan ikinci oda. Bekleyin sizi çağıracaklar."

"Teşekkür ederim."

Işıksız dar koridordan yürürken, bir an durup ardıma baktım. İnanması güç ama insan ardına baktığında, hayatının geldiği noktayı yadırgıyor. Neyin, neden olduğunu düşünmeye başlıyor. Hatta o kadar şaşırıyor ki üzülmeyi bile akıl edemiyor. Ne garip, şimdi ardımdan " Sen bana ne yaptın?" der gibi bakan hayatım karşısında, kendimi aklayacak tek bir söz dahi bulamıyorum...

Zaten böylesi bir hayat için ne söylenebilir ki? Birçok giden, birçok kaybolan var. Kimi kendiliğinden gitti kimini de ben kaybettim. Yaşadıklarım, geçmişten geleceğe ya da bilinmeyene açılan bir kapıydı sanki... Sanırım artık uzun dediğim yolun ayrımındayım. Büyülü şehrimin son sapağı bu... Çaresizlik ve korku içinde yutkunuyorum... Keşke her şeye yeniden başlamak ve telafi etmek mümkün olsa...

Yıllar önce bir film izlemiştim. Başrol oyuncusu kadın, bütün hayatını değiştiren, mahfeden bir gün yaşıyor. Düşünmeden, hesap etmeden yaşadığı bir tek gün için, bütün ömrünü ziyan ediyor. Yıllarca o gün yaşadıkları yüzünden acı çekiyor. Her gün aynı pişmanlıkla uyanıp ağlıyor... Yıllarca içi hesaplaşması yaşıyor. Sonunda bir sabah pişmanlıkla yaratıcıya dua ediyor. Hatasının telafisi için bir şans istiyor. O kadar içten bir pişmanlıkla yalvarıyor ki yaratıcı onun duasını kabul edilip o güne geri döndürüyor... İşte o gün her şeye yeniden başlıyor hatasını onarıyor ve hayatı bir anda değişiyor.

Düşünüyorum da, şimdi bana öyle bir şans verilseydi, acaba hangi günü tekrar yaşayıp hayatımı kurtarabilirdim?

KISACIK ÖMRÜMDE UZUN BİR YÜRÜYÜŞ

Mavi boyalı kapının tam karşısında, yan yana dizili plastik sandalyelerden birine oturdum. Oldum olası hastane kokusu rahatsız eder beni. Birden içim ürperdi. Ne kadar soğuk bir görüntüsü var buranın! Tıpkı şu anda yaşadığım hayat gibi. Yaşadıklarımı dinleyen birisi de aynen böyle ürperip korkar hayır bu kadarı da olmaz der! Oysa ben hepsini yaşadım ve hepsi gerçek.

Nedense böyle sıkıntılı zamanlarda geçmiş hayatımı ve ardımda bıraktıklarımı düşünürüm. İşte şimdi yine ne kadar yaşanmışlık varsa, veryansın ederek etrafıma üşüşmekte. İşin tuhaf yanı hepsini bir anda görebiliyorum. Yapacak daha iyi bir şeyi olmayınca insanlar, geçmişleriyle uğraşıyor anlaşılan.

Adı üstünde "geçmiş, bitmiş" fakat buna rağmen ben yaşadığım sürece eskimeyecek hatıralarım. Aslında yaşadıklarım için kimi suçlamam gerektiğini bile bilmiyorum. Her düşündüğümde, yaşarken önemsemediğim küçük ama önemli bir ayrıntıyı fark ediyorum. Kimi zaman bu ayrıntı beni, iliklerime kadar titretecek kadar ürkütücü kimi zamanda pişmanlık damlalarını döktürecek kadar acı oluyor. 'Zamanında ben bunu neden fark edememişim, şöyle olsaydı her şey değişirdi.' diyorum.

İşte şimdi, belki hayatımla ilgili en son kararın alınacağı, duvarın arkasında bekliyorum. Bu kez birileri bana ne olacağını söyleyecek. Belki de "Siz çoktan ölmüşsünüz hatta ölmüşsünüz de ağlayanınız bile yok!" diyecekler. Birazdan kapıyı açıp içeri gireceğim... Benim korkum ise canım yanması. Oldubitti canım çok kıymetlidir. Ah içim nasıl ezilmekte! Dalından kopmuş solgun ürkek nane sapı gibi titremek bu olsa gerek! ...

Etrafa bakınıp beklerken okuyacağım gazete veya dergi arıyorum ama bulamıyorum. Yine kendimle kalacağım anlaşılan. Gözüm kapının yanındaki, rengi zamanla biraz daha koyulaşmış, beyaz yağlı boyalı duvara takılıyor... Dikkatlice baktığımda bir kenarında renk karışı-

mı ve yansımalar olduğunu fark edip gülümsüyorum. Şimdi orada kara bir delik açılıp hızla beni içine doğru çekebilir. Belki de ben o delikten içeri, bir su kayganlığıyla akarım. Akla yatkın gibi görünmese de kara deliğin bize çok yakın olduğundan adım gibi eminim. Onu benden başka görenlerde vardır elbet... Hatta kim bilir, belki içine girenler bile olmuştur. Olmaz diye bir şey yok, hayatta her şey mümkün...

Tabii bu benim düşüncem. Annem içinse durum her zaman tam tersidir. O deliğin açılabilmesi için, birinin oraya şiddetlice vurması gerekli. Annem, annem ve benimle savaşan düşünceleri... Gözüyle görmediği bir hayata inanmayan bir kadındı. Hatta evinin dışında bir hayat olabileceğini bile kabul etmezdi. Çevreden duyduğu olayların, sıra dışı ve onu hak eden insanların başına geldiğini düşünürdü. Belki, benim içinde aynı şeyi düşünmüştür. Annem, ömrüm boyunca çözemediğim tek kişiydi...

Onu hatırladığımda, açık soğan kabuğu rengindeki bukleli saçları, kalemle çizilmiş gibi duran küçücük burnu ve pürüzsüz teni geliyor aklıma. Bir de yüzündeki o mutsuz ifade!

Yıllarca sevmediği bir adamla olan evliliğinin bedelini, aileye hatta tüm sülaleye ödetmiş. Bununla da kalmamış, kinini yüzünün her noktasına yerleştirmişti. Güya bunu adı, ağabeyimle bana olan anne fedakârlığıydı. Bizi ailesiz bırakmamak için boşa geçen, şuursuzca harcanan uzun seneler...

Annemim yüzünü en son öldüğünde gördüm... Gülüyordu... Hayretle bir kez daha baktığımı dün gibi hatırlıyorum, evet gülümsüyordu. Sanki annem ölüme âşık, mutlu olmak için hep onu beklemişti...

Burası çok sıcak, boğucu bir havası var. Of içim daraldı. Geçmişi düşünmek daha bir bunaltıyor beni. Düşüncelerimi dağıtmak için elimdeki kâğıtlara bakıyorum. Yazılanlardan hiçbir şey anlamıyor olmama rağmen, randevu saatimden çok önce burada olduğumu biliyorum. Üstelik yarım saat aşmış olmasına rağmen içeriden hâlâ ses yok. İnsanın sonunu söylemek için, bu kadar bekletmeleri şart mı? Öleceğimi onların ağzından duymadan önce, buna ikna etmek istiyorlar anlaşılan... Çok bunaldım... Hayatım büyük bir bölümü beklemekle geçti. Ancak

hep huzursuz etmiştir bu beni. En sıkıntılı olanlarsa, şimdiki gibi sonucunu tahmin ederek ve korkarak beklediklerim…

Hah işte bahsettiğim kara delik açılıyor… Biraz evvel küçük bir noktaydı, şimdi bir erik tanesi kadar büyümüş. Rengi kömür siyahı ama içerisinde, iç içe geçmiş birçok halka var. Daha dikkatli baktığımda, halkalar koyu lacivert rengini alıyor.

Bu benim kara deliği ilk görüşüm değil... İlk kez halamın öldüğü gece görmüştüm. O zaman daha çok küçüktüm. Evimizde olağan dışı bir kalabalık vardı. Sesler ve konuşmalar birbirlerine karışıyordu. Kocaman bir tabut insanların elleri üzerinde bizim eve doğru girdi. Korkudan bir köşeye saklanıp gözlerimi kapadım. Sonra sessizce tabutu çıkarttılar. Annem ve babaannem feryat figan içerisinde ağlıyordu. "Zavallı kadın" diye fısıltılar onca uğultu arasında kulaklarımda yankılanıyordu.

Çok korkmuştum ama ne olduğunu anlayamadığımdan, ağlayan sızlanan bağıran yüzlere bakıyordum. Babaannemin ahret kardeşliği Münibe ebe, bir köşede sessizce ağlıyordu. Bembeyaz kırışık yüzünde bir düğme gibi kalan gözleri kapalıydı. İnce dudaklarının hiç durmadan açılıp kapanmasından dua okuduğunu anlıyordum. En az onun kadar yaşlı olan eşi, mahallenin neşeli tonton amcası da oradaydı. Yorgun bedenini kapıya yaslamış, babamı teskin ediyordu. İlk kez onu bu kadar hüzünlü görüyordum. Oysa hep güler yüzlüydü…

Yeleğinin cepkeninde taşıdığı, zincirli yuvarlak cep saatine bakıp;

"*E hanım, ömür gibi saatte geçmiş, haydi fakirhanemize gidelim*" diyerek şaka yapardı. Münibe ebe bizim somyanın üzerinde uyuduğunda, bir kahkaha atardı.

"*Onu aldığımda çok küçüktü, sürekli uyurdu. Yıllar geçti hâlâ uyuyor.*" diyerek bizi güldürürdü. Halamdan çok, onun bu ağlamaklı hâline üzülmüştüm.

Kalabalığın içinden geçip hava almak için bahçeye çıkmaya çalıştığım sırada birden bire çok ilginç bir şey oldu. Halamın yattığı odanın arkasındaki duvarda, kara bir delik açıldı. Yine o gri ve lacivert halkalar iç içe geçmiş gibiydi. Dikkatlice baktığımda, büyümeye başladığı-

nı fark ettim. Yerimden kalkıp duvara doğru yaklaştığımda, ensemden başlayıp omzuma yayılan bir ağırlık hissiyle sarsıldığımı anımsıyorum. Sonraları korkudan yahut üzüntüden bayıldın dediler. Oysa ben, tam o kara deliğe girmek üzere olduğumu ve o deliğin başka bir yere açıldığını hatırlar gibiyim...

Sonraki yıllarda birkaç kez daha gördüm. Ancak içini görmek nasip olmadı. Belki bu yüzden, kimseye kara delikten bahsetmedim. İşte şimdi yine karşımda. Bir an önce büyüse de, içinde ne var görsem. Ah benim sabırsızlığım, annem bu huyuma hep kızmıştır.

"Sabretmezsen, hedefine ulaşamazsın ama görüyorum ki, sen sabrı hiçbir zaman öğrenemeyeceksin" diye hayıflanmıştır.

Hay aksi yine nerden geldi bunlar aklıma bilmiyorum. Bu gün tuhaf bir şekilde her şey bana annemi ve yaşadıklarımızı anımsatıyor. Oysa uzun zaman önce onu düşünmeyi bıraktım.

BİR TOP KADİFE

Canım annem... Beni okutmak için verdiği uğraşlarını düşündüğümde hâlâ üzülürüm. Neticede onu tüm ısrarlarına karşın, nefret ettiğim hukuk fakültesini yarım bıraktım. Katı kurallar bana göre değildi... Ben eğlenmeli ve gülmeliydim... Hiçbir zaman sıkıcı toplantılar ve gruplar içerisinde yer almadım... Eğlenmek benim ruhumun bir parçasıydı... Kurduğu cümleler olumsuzluk ifade ediyor ve kişi gereğinden fazla kasvetli ve karamsarsa, bir daha onunla sohbet etmezdim.

Gerçi kız arkadaşlarımla da çok iyi anlaştığım söylenemezdi. Olan üç beş arkadaşım da üst sokakta oturuyordu. Onlara hem yakın olmak istiyor hem de kaçıp saklanmak istiyordum. Yüksek gelirli ailelerin oturduğu, zenginliğin bina ve insanlarına yansıdığı koca bir ülkeydi sanki. Ondan sonraki üç sokağı kesen karşı sokaklardan da "zengin muhit" diye bahsedilirdi. Buna göre bakıldığında, bizim sokağımız, şimdikilerin tabiriyle varoşların oturduğu izbe bir yerdi.

Orada oturan arkadaşlarımla görüşmekten kaçardım. Nihal benim en sevdiğim arkadaşım olmasına rağmen, aramızdaki uçurumu her seferinde gözler önüne sermekten çekinmezdi. İlk kez arkadaşlarımı bize davet edişimi hatırladığımda, hâlâ kahkahalarla gülerim.

Bir hafta önceden ev temizliğine başladım. Hatta annemin tabiriyle, evin her yeri yalanıp yıkandı. Kol böreği, patates kavurma, etli yaprak dolması ve üzümlü kek, mutfak taşında annemin kullanmaya kıyamadığı çeyizinin en nadide porselen tabaklarının içinde sıralandı.

İvedice annemi bir komşuya yollayıp misafirlerimi ilk kez kendi başıma ağırlamanın heyecanını yaşayacaktım. Üzerimi giyindikten sonra eve son kez baktım. Onların evlerinin yanında ne kadar da sönüktü. Evi daha şık bir hâle dönüştürmek istiyordum. Annemin evden gitmesini fırsat bilip hemen sandığını açtım. Daha önceden gördüğüm, çok kıymetli olduğunu bildiğim bir top bordo kadife kumaşı çıkardım.

Salonda, neredeyse yırtılmaya yüz tutmuş eski koltukların yüzleri-

nin kapatılması gerekiyordu. Hemen kumaşı alıp kesmeye başladım. Koltukların sırt ve oturulacak kısmını kadife kumaşla iyice kapladım. Sanki özenle dikilmiş gibi muntazam oldu. Aceleyle naftalin kokulu bohçayı açtım. Kanaviçe üzerine el işlemesi beyaz masa örtüsünü, bizim yadigâr masanın üzerine örttüğümde, masanın o cansız ve yıpranmış hali bir anda değişti.

Yerdeki halıyı dürüp benim çeyizime alınan, Isparta yün halıyı serdim. Halının içindeki renkler, koltuk örtüsüyle bütünleşti. Sevinçten gülüyordum. Duvara yaslı olmasa, dağılıp ufalanacakmış gibi duran eski vitrine baktığımda derin bir iç geçirdim. Bir tek onun için yapacak bir şey olmadığını biliyordum. Arkadaşlarımı karşılarken, kendinden emin ve mutluydum.

Nihal tüm gösterişiyle kapıda bekliyordu. Kahverengi saçları kabarık olarak taranmış, kulak hizasından dışa doğru kıvrılmış bukleler halinde omzuna düşüyordu. Üzerine giydiği bebe yaka mini elbise bedenine oturmuş, çok yakışmıştı. Beline taktığı kemeri bir eda ile açışına hayranlıkla bakıyordum. Belli belirsiz bir tebessümle içeri davet ettim. Bronz kahve çorapları, kusursuz bacaklarını daha bir zarif göstermişti. Babasının Paris'ten aldığı, ucu oval ince topuk pabuçlarını çıkarırken ayağını o kadar yukarı kaldırıyordu ki, görmemek imkânsızdı. Onun hemen ardından diğer kızlarda geldi. Her biri o dönemin moda dergilerinden çıkmış gibiydi.

Evi düzenlemekten kendime hiç bakmadığımı o an fark ettim. Saçlarım özensiz bir atkuyruğu olarak ensemden bağlıydı. Üzerimde, annemin orlon ipten ördüğü, bel kısmına kadar üzerime oturan sonra genişleyen krem rengi bir elbiseydi. Sade örülmüş elbise, hatırı kalmasın diye, göğüsün altına konan iki ponponla hareketlendirilmişti. Üstelik etek boyu neredeyse dizlerimden aşağıya iniyordu. Ayağımda ten rengi ince çorabımın kaçan topuk kısmını, kim bilir kaçıncı kez ince iplikle dikmiş, görünmemesi içinde çorabı parmak ucuma doğru çekmiştim. Bir genç kızdan çok, bu eve mecburen gelmiş beslemelere benziyordum. Bu halimi düşündükçe içimde fırtınalar kopuyordu. Kızaran gözlerimi onlardan saklamak istercesine sık sık mutfağa gidiyordum. Şimdi bile o görüntüm için üzülürüm.

O dönemin sevilen içeceği olan limonata ve annemin eşsiz börekleri arkadaşlarımın çok hoşuna gitti. Dayanamayıp babamın hasıraltında sakladığı nane likörünü de ikram etim. Erkin Koray, Ayla Dikmen ve Hümeyra'nın sesinden dönemin sevilen şarkılarını dinliyorduk. Hatta likörün heyecanıyla, biz de eşlik ediyorduk. "Anlamazsın, anlamazsın kadere de inanmazsın..."

Ben birer kadeh ikram edeceğimi düşünürken, arkadaşlarım doymak nedir bilmiyordu. Boşalan minik bardaklar, tekrar tekrar doluyordu. Babamın özenle sakladığı likör şişesini elime aldığımda boştu. İçim içimi yiyordu olacakları düşünmek bile istemiyordum. Ancak yine de onlara belli etmiyordum. Saatlerce hiç durmadan şarkı söyleyip dans ettik. Ancak kapının çalınmasıyla zamanın farkına vardık. Akşam beklenmeyen misafir gibi aniden gelmiş, üstelik beraberinde annemi de getirmişti...

Yüreğim, içine giren yüzlerce kuşun çırpınmasıyla dışarıya çıkıyordu sanki. Kapıyı açtığımda annemi ve Menşika teyzemi gördüm. Başıma gelecekleri bildiğim için, onları öylece kapıda bırakıp koşarak içeri girdim. Arkadaşlarım panikle gitmeye hazırlanıyordu. Bir yandan arkadaşlarımı uğurluyor, bir yandan göz ucuyla annemin vereceği tepkiye bakıyordum. Kızmaz bu kez beni kesinlikle öldürürdü.

Annem ve Menşika teyze, içeri girdiğinde tanımadığı bir eve gelen utangaç bir misafir gibi kocaman açtıkları gözleriyle etrafa bakındı. Eminim annem, bu örtülerin bize nereden geldiğini düşünüyordu. Öylesine şaşkınlardı ki, kız arkadaşlarımla bile konuşmadılar. Gerçi onlarda işledikleri suçtan pişmanlık duyar gibi korkarak uzaklaştılar. Ya ben en çok hangisinden korkuyordum?

Yeniden salona döndüğümde, annemin yedi gün yağacak bulut gibi koyu gölgeli yüzünü gördüm. Ne düşündüğümü bilmiyorum ama kolay kolay ağlamayan ben, saatlerce hiç durmadan ağladım. Annem kadife kumaşa her bakışında deliye dönüp kendisi için hatıra olan kumaşı ziyan ettiğim için, dişlerini sıkarak üzerime yürüyüp yarım yamalak da olsa bana vuruyor, saçlarımı çekiyordu. Menşika teyze de çok kızgındı ama yinede annemi tutuyor ortalığı sakinleştirmeye çalışıyordu. Bense en çok, likörünün olmadığını fark edince, babamın bana ne ya-

pacağına ağlıyordum.

Ah kadınlar... Vara yoğa gözyaşı dökerler... Erkeklere hak vermemek elde değil. Kadınların en büyük silahı gözyaşları... Ben gereksiz ağlamayı sevmiyorum. Gereksiz ağlayan kadınları da pek zavallı görmüşümdür. Bu onları aşağıladığım için değil, kendilerindeki gücün değerini bilmedikleri için. Oysa onlara en çok gülmek yakışıyor.

Annem mesela, bir kez olsun içten bir kahkahayla güldüğünü hatırlamıyorum. Yahut babama sarılışını, şakalaştığını hatta ona karşı sevgi dolu bir bakışını bile hatırlamıyorum. Evin ihtiyaçlarını ve hatırlatması gerekenleri bir sekreter edasıyla hatırlatırdı.

"Süleyman Efendi, gelirken kuruluk almayı unutma!"

Babamın annemden duyduğu en romantik aşk sözcüklerinin bu kadarla sınırlı olduğuna eminim.

"Unutmam Hatice'm sen meraklanmayasın." diyerek kutsal görevini hemen yerine getirirdi. Bir an olsun yanından gitmesine ise tahammülü yoktu.

"Koca günde sayılı mı göreceğim o gül yüzünü?" diyerek hemen yanına giderdi. Annemin çok umurunda olmadığını o çocuk aklımla bile anlardım. Mutfağa girip dalgın bir şekilde yemeğiyle uğraşır yahut bitmeyen el işini yapardı. Babamın koluna girip gezmemiştir mesela. Bizi hiç tanımayan biri bile, anemin babamı çok sevmediğini hemen anlayabilirdi. Canım annem, o yüzden evlenenlere bu kadar karşıydı belki de...

Onun tüm dünyası bendim. Her an gözünün üzerimde olduğunu bilir, bundan dolayı da içten içe bir rahatsızlık duyardım. Evlenene kadar yemeğimi önüme getirir, elinde olsa lokmayı bile ağzıma verirdi. Konuşmamdan okumama, arkadaşlarımdan ayakkabıma kadar her şey onun denetimi altındaydı. Tabii ben her seferinde kurtulmanın bir yolunu buluyordum. Kendimi odaya kapatıp yemek yememem, onun için üzüntülerin en büyüğüydü. Bu benim anneme karşı kullandığım en etkili silahımdı. Elimdeki gücü, zaman zaman kullanır en olmayacak anda dediğimi yaptırırdım.

Babam annemi üzmeme dayanamaz olaya müdahale etmek isterdi. Bana sert bir bakışla bakar kafasını sallardı. Adamın bu kadar gözdağına bile dayanamaz, vücudundan bir et kopartılıyormuş gibi acı çektiğini belli eder, olayı toparlamaya çalışırdı. Sanırım babamın püf noktasını bulmuştu. Gözlerinde iki damla yaş, her an akmaya hazır öncü kuvvetler gibi beklemekteydi. Babam hemen geri çekilir yumuşardı. Dilinde mani gibi söylediği dörtlüklerde bile gözleri dolar, kendi söylediğine kendi ağlardı. Bazen onun sırf gözyaşlarına kılıf olsun diye, mani söylediğini düşünürdüm...

Yıllar var da aşkın ile yandım,

Baktım dağlara da adını andım,

Ceylan yaylasında da bir melek gördüm,

Bizim kavuşmamız mahşerde imiş...

AYDAN ARIM GÜLDEN DURUM

Ailece Türk filmi izleyemezdik örneğin. Ben anneme bakmaktan ve gülmekten filmi anlamazdım ki zaten. Bir yandan ağlar bir yandan tecavüze uğrayan artiste kızardı:

"Ne işin vardı orada? Annenin dizinin dibinde otursaydın bunlar olmayacaktı! Ay akılsız kız, içme o gazozu, ilaçlı!"

"Anne bu sadece bir film."

"Sen öyle san, bunların hepsi yaşanmış da yazılmış kızım. Bak biçare Vildan'ın kızına.

"Ne olmuş Vildan'a?"

"Takıldı Şeref denen deyyusun peşine gitti. Şimdi pavyona düştü diyorlar. Annesi onun kahrından kırkına gelmeden öldü."

Lafın sonunu iyi bildiğim için,

"Tamam, anne ben senden habersiz bir yere gitmem, söz dışarıda su bile içmem."

"Telinle duvağınla gelin ol kızım, sadece bunu istiyorum."

"Sen üzülme sana iyi bir damat bulurum." dediğimde gözleri yuvalarından oynuyor, küçük kanatlı burnu açılıp kapanıyor, yüzü allardan morlardan renk alıyordu.

"Mine çok ayıp kızım!"

"Ayıp olan nedir?" derken öfkeden kısılmış gözlerine bakamıyordum.

"Hiç mi utanmıyorsun annene bunları söylerken, ne demek koca bulmak?"

"Özür dilerim balım annem."

O hemen beni kucağına yatırır başlardı sevip öpmeye…

"Aydan arı da, gülden duru kızım. Yanağı gamzeli de, elleri pamuk kızım. El değmemiş tomurcuğum da..."

Bu maninin sonunu bildiğim için kızarak anneme bakardım. Maninin devamı "huyların kötü kızım." dı. Fakat bana bakar gülümser sonunu benim istediğim gibi söylerdi.

"El değmemiş tomurcuğum da, sevdiğin var mı kızım?" ben küçükken "sensin" derdim oda sarılıp öperdi. O sıralar bu soru karşısında susuyordum bu da onun kafasında soru işareti bırakıyordu. Kaçlarını çatarak yineliyordu sorusunu.

"Sevdiğin var mı kızım?"

"Bilmem ki ne desem?"

Annem, anlamamazlıktan gelip hemen beni iteklerdi.

"De git dizimden, sevgi de neymiş?"

Çoğu kez onu kızdırmak yüzünde beliren mimiklere bakmak için yapardım bunu. Gerçi şakayla karışık sözlerim de gerçek payı da yok değildi. Annem benim gönlümün prensini bulduğumu hissediyor olmalıydı. Yahut ben hissetmesi için elimden geleni yapıyordum. Belki yüzüme bakıp ağlaması bundandı. Hemen boynuna sarılır;

"Hüzün kraliçesi annem benim üzülme, sen evlen diyene kadar evlenmem!" Diyerek yüzümü olabildiğince kırıştırıp sesimi yaşlı bir kadın gibi çatallaştırırdım.

"Doksan yaşıma girdim Hatice Hanım, ne dersiniz artık şu başıma dert olan bekârlığımdan kurtulayım mı?"

"Ağzından yel alsın duru kızım, o neymiş öyle doksan yaş falan, zamanı gelince evlenirsin. Yalnız buranın dışında bir yere vermem seni, gurbet kahrı çekemem bu saatten sonra." diyerek içlenirdi. Burası onun vazgeçilmez şehriydi.

İNSAN DÜŞÜNMEK,

İNANMAK DAHA ÖNEMLİSİ DE

SEVMEK İÇİN DÜNYAYA GELMİŞTİR.

J.J.MRONSEİN

ALTI EVLİYA ÜSTÜ EŞKİYA BURASI BURSA!

Burası Orhan Gazilerin, Okçu Babaların yattığı şehir... Şehrin iki direği: Ulu Camii ve Hüdavendigâr Camii tüm heybetiyle yükselir... Bir çocuk gibi küçücük kalırsınız onlara bakarken. Her köşesinden bir evliyanın ayak izi, bir hükümdarın fermanı çıkacakmış gibi gelir. Bursa'nın simgesi olan Yeşil Türbe de, Osmanlı devletinin hükümdarı Sultan Çelebinin ve ailesinin sandukaları bulunur. Entrikalar sonucunda öldürülen meşhur şehzade Mustafa'nın sandukası da, onun adını taşıyan türbededir. Gezmek isterseniz günler yetmez size. Her yanı buram buram tarih kokar.

İlk önce şehrimin yeşili her tonuyla selamlar sizi. Öyleki, duvarların hatta iki katlı ahşap evlerin üzerleri bile yeşilden nasibini alır. Annem "Buranın toprağı anaç olur kızım, bir tohum eksen orman olur." derdi. Haklıymış ektiğiniz hemen bitiverir ellerinizde. Bir yandan dolaşır bir yandan da mis gibi kokan türlü renk ve desende gözünüze çarpan çiçeklere dalarsınız.

Hayatım boyunca onca yer gezmiş olmama rağmen, buranın kokusu hep farklı gelmiştir bana. Ihlamur kokulu şehrim benim. İnsan doğduğu şehre âşık olur mu? Ben buraya âşıktım. Şu an neredeyse 600 yıllık olan ulu çınarı, bizimle özdeşleşmiştir... Her bir dalı bir ağaç büyüklüğünde, belki de kırk metreyi aşan boyuyla, tarihin birçok savaşını gören sessiz tanığımızdır. Oraya gitmek anlatılması güç bir huzur verir insana. O ulu çınar benim kimselere diyemediğim onca acımı dinlemiştir.

Kimi zaman oraya gider, bir dalına yaslanır ve yaratıcıya dua ederim. Batıl bir inanış olabilir ama ya ben oradayken daha içten dua ederim yahut çınar da, benimle birlikte yakarır. Şiddetli bir rüzgâr esse, ulu çınarın dallarında güçlenir. Ara sokakların minik taşlarına vurup evliyaların gizemine dokunur. İki katlı tarihi evlerin kederini, umudunu yalayıp yüzünüze konar.

İçeriye doğru girdiğimizde, küçük çınar, ayakkabıcılık yaparak ev geçindirenlere kucak açar... Hele o dar sokaklara yapışmış gibi duran

ve hâlâ ilk yapıldığı mahremiyetini koruyan küçük evler. Bursa'nın en çok sevdiğim özelliklerinden biri de beton binalara teslim olmayışıdır. Tarihini, mahremini korur gibi koruyor olmasıdır.

Eğer Bursa'yı ilk kez görecekseniz, ilkbaharda görmek lazım gelir. Dalında başlar çiçeğin güneşle sevişmesi. Doğa şekerleme uykusundan uyanır gibi cilvelidir. Renkler birbirleriyle yarışır güzelliktedir. Hele gökyüzü, ilkbaharda bir başkadır. Tüm masumluğunu, göğün göz almaz genişliğinde sunar. Mavi ile beyazla raksı, yeşilin toprakla aşkı ilkbaharda başlar.

İnsan önce şehrini sevmeli galiba. Annemin gönül nikâhlısı, benim aşkımın yaşadığı yerdi Bursa… Ve tıpkı benim gibi ne delice sevdalar yaşamış, ne kahredici ayrılıklara boyun bükmüştü…

EVLİLİK

Tabii ben de içinde beliren ilkbahar sevincine engel olamamış, deliler gibi âşık olmuştum... Annemlerim öğrenmesi uzun sürmedi... Eşimi ilk gördüğüm an hummalı bir hastalığa düşmüş gibi vuruldum. Otu çöpü bahane edip sokağa çıkışım onu bir kez daha görme isteğimden başka bir şey değildi. O kara gözlerine her bakışımda, içimde bir yerin acıdığını, kanadığını hissederdim. Uzun sıralı kirpikleri, esmer kadife yüzünde bile seçilecek kadar belirgindi. Siyah bıyıklarının altındaki kalemle çizilmiş gibi duran kırmızı dudakları, her an bir yaramazlık yapacak gibi hafif aralıktı.

Beni istemeye geldiklerinde, evimi dolduran ve sanki yıllardır içimde duyulan eksikliğin yerine konan, doğru parçaydı... Ailemin bu evliliğe sıcak bakmadığını biliyor ama hiç umursamıyordu. Annem hem istiyor hem de onların kulaktan kulağa yayılmış zenginliklerinden ötürü rahatsızlık duyuyordu. "*Davul bile dengi dengine*" derken, beni hor görmelerinden korkuyordu anlaşılan.

Kimseyi dinlemiyor, görmüyordum bile. "İstiyorum" dedim ve direttim. Ailem özelliklede annem şaşkındı, çaresizce evet dedi. Fakir kız Mine, zengin yakışıklı prens Gökmen ile eşine ancak masallarda rastlanabilecek mutluluğa ilk adımını attı. Alış veriş süresince ailem hiçbir şeye karışmak istemedi. Hoş onların beğenilerini karşılayacak, maddi imkâna sahip olmadığımız da aşikârdı. Kısa resmi bir nişanlılık dönemi yaşadım. Ailem nişanlılık döneminde onunla gezmeme, görüşmeme müsaade etmiyordu. Onlar da alelacele düğün tarihi aldılar. Her genç kızın hayalini kurduğu bir evlik yapıyordum... Düğünüm muhteşem oldu. Ya eşim, ona ne demeli!

Bursa'nın sonradan görme, para ve yakışıklılığının tüm şımarıklığını, bir rozet gibi altın kol düğmelerinde taşıyan bir züppe olduğu belliydi... Züppe dedim de, annem duysaydı: "Mine ne ayıp kızım, yakışıyor mu sana böyle sözler?" diyerek azarlardı beni. Kadının tek derdi bendim galiba. Mine o etek çok kısa, hayır o pantolon çok dar olmuş, Mine

komşu oğlanlarla çardağın altında fısıltıyla ne konuşuyordun"

Mine, Mine, Mine...

Bilmem ki ben mi deliydim, annem mi fazla tutucu... Eğer hayat bir tahtaya iniş çıkışlarıyla çizilebilseydi, benim hayatımda yarım santimlik düz bir çizgi olmazdı. En zirveye çıkıp pike yapıp sonra toprağa küt diye çarpışım gibi, karmaşık görüntü olurdu...

Gelin olduğumda bir kez ağlamadım, düğün boyunca her oyuna kalkıp oynadım. Tabii annemim hıçkırıkları o gürültüde bile duyulabiliyordu. Tek bana değildi bu yası. Gelin olan her kız için aynı gözyaşını dökerdi. Her gelinin, kendi gibi bedbaht olacağından korkardı galiba. Ben annemin ağlayışlarına bile aldırmıyordum. Hayalimdeki duvağı uzun gelinliğimin içinde, öylesine mutluydum ki... Yanımda, içimi kıpırdatan, siyah takım elbisesi içinde, bakanı kendine hayran bırakan adamın yanındaydım. Şehrin tüm ileri gelenleri düğünde yerlerini almıştı. Açık hava da yapılan düğün, yeşilliklerin üzerine, beyaz saten örtülerle kaplanmış masalarla doluydu. Gelen konuklara, kuş sütü eksik bir mönü hazırlandı.

Balayı için annesinin isteği üzerine, Kuş adasındaki yazlıklarına gittik. Uyanmak istemediğim güzel bir rüyaya başladım sanki. Hiçbir şey umurumuzda değildi. Sanki yeryüzünde yaşayan tek insandık biz. Her gün birlikte, güneşin doğuşunu izlerdik. Çoğu kez dayanamayıp onun omzunda uyurdum. Ömrümce unutamayacağım altı gün yaşadım. Yüzme bilmediğim için, denizin tadını çıkartamamıştım ama ömrüm boyunca anısıyla yaşayacağım altı günü, onun kollarında geçirdim.

Bir anda aile baskısından ve sıkıntıdan uzak, bambaşka bir hayata merhaba dedim. Yeni hayatıma çabuk alıştım. İnsan rahata çabuk alışıyordu. Sanki bu hayat için ve onun için yaratılmıştım. Düşler ülkesinin, masal prensesiydim artık. Güneş mavi, etraf beyaz, biz zamana biraz aykırıydık. Ondan başkasının ne dediği ve düşündüğüyle ilgilenmiyordum. Ya da annemin deyişiyle "Ay benimleydi ya, yıldızları umursamıyordum" bile... Şimdi neye o kadar güldüğümüzü, nasıl olup da o kadar kelimeyi birleştirdiğimizi hatırlayamıyorum ama sürekli konuşup güldük.

Bir sabah uyandığımda, odamda bir kucak dolusu kırmızı gül vardı. Güller sevdiğim ve ben... Mutluluktan yatağın üzerinde zıplayıp çığlık çığlığa bağırıyordum. Bütün bir ömür altı günden ibaret olsa... Bazen kıskanırım kelebekleri. Sadece bir gün yaşadıklarını duymuştum, sadece bir gün. Belki de en güzelini yaşadıktan sonra ölmeli insan. Yıllarca yaşayıp mutsuz olmak ne acı. Yahut ömrünün sadece birkaç günü için, diğer günleri harcamak. Şimdi bunu daha iyi anlıyorum...

İNSAN İNSANIN AYNASIDIR

Evimize dönerken yine çocuklar gibi şendik... Bir kaç ayın içerisinde, evli bir kadın oldum. Eşimin ailesi son derece anlayışlı iyi insanlardı. Beni kendi kızları gibi görüyor, öyle davranıyorlardı. Bir iş yapacak olsam annesi hemen gelir elimden alırdı. Gezin eğlenin gençliğinizin tadını çıkarın derdi. Oysa ben, geleneksel kaynana gelin portresi bekleyip temkinli yaklaşmıştım. Onların tavırları karşısında ne yapacağımı şaşırıyordum. Kendi ailemden de yakınlardı. Sofra düzenimden yemek adabına, konuşmamdan gülüşüme kadar her şeyim bilerek ya da bilmeyerek değişiyordu.

Kayınvalidem kendi terzisine götürdü beni. O dönemin modasına uygun altı tane abiye siparişi verdi. Onlara uygun pabuç ve çanta aldı. İlk kez apartman topuk bir pabuçla yürüyordum. Aynada kendi görüntüme hayranlıkla baktım. Kendimi çok özel hissediyordum… Özel ve alımlı…

Gideceğimiz yerler ve insanlar hakkında önceden bilgi veriyor nasıl davranmam konusunda kırmadan nasihat ediyordu. Onun her sözünü dikkatle dinliyor, öyle davranıyordum. Çoğu davete birlikte gidiyorduk.

Şık partilerin vazgeçilmez ikilisiydik artık. Zaman kâh güneş olup camlarımıza yapışıyor, kâh kar olup ellerimizde bir oyun haline dönüşüyordu. Mevsimlerin bile önemi yoktu, biz her mevsim mutluyduk. Dünyanın hatta tüm evrenin en mutlu kadınıydım…

O bahar, o yaz, o zamanlar farklıydı. Kışı istemeyen, yağmurlu havalarda içi daralan insanlara hayret ederdim. İnsan Temmuz ayında da üşüyüp Martta yanabilirken, şimdi suçu havalara atmak da nedendi?

Ben tüm zamanların en mutlu kadınıydım. Tabii eşimin tuhaf kaprislerini, ani gidişlerini ve zır deli arkadaşlarını saymazsak…Ben deliyim diyordum ama eşim, delilikte beni yaya bırakacak derecede uç biriydi. İkimizde henüz evliliğin ve sevginin sorumluluğundan habersiz-

dik. Bir anda iki küçük çocuğun oyun oynaması gibi, eğlenceli bir oyunun içerisinde bulduk kendimizi. Sanki biz gezmek, birlikte zaman geçirmek için uzun bir yolculuğa çıkmıştık. Çevremiz, dünya, yaşananlar umurumuzda bile değildi.

Onun küçük bir valizi, ani seyahatleri için hep hazırmış meğer. Evlenince de bu kural hiç bozulmadan devam etti. Bir akşam eve geliyor, valizini alıyor, iki gün haber alamıyordum. Baktım olacak gibi değil, onunla gitmek için elimden ne gelirse yaptım. Onsuzken kendimi oyundan çıkarılmış çocuklar gibi mutsuz hissediyordum. Bir iki kez şiddetli edilen kavganın neticesinde, ben de o valiz toparlamaya başladım. Bir akşam ani bir kararla peri bacalarına ya da Karadeniz'in yeşilliğine gidiyor, sabaha karşı ya da bir sonraki gün yorgunlukla evimize dönüyorduk.

Hafta sonları onun değimiyle "farklı bir hayat" bana göre sefil yaşamak için, arabamızın bagajına yüklediğimiz çadırımızla sahil kenarında sabahlıyorduk. Evimizin tüm gösterişine ve rahatlığına karşı o çadırın içinde sefalet içerisinde yaşamak mutlu ediyordu bizi. Tabii bu eğlencenin hoşuma gitmeyen tarafları da oluyordu. Benim tuvaletim geliyor o elimden tutup söylene söylene müsait bir yer arıyordu. "Bak akşama kadar tut kendini, tüm günüm sana yer aramakla geçiyor." Diye söyleniyordu. Bir iki saat sonra benim ona mahcup bakışımdan anlıyor, yine elimden tutup gülerek götürüyordu.

Acıkıyor ekmek arası bir şeyler yiyerek açlığımızı bastırıyor yine de dışarıdan yememe kuralını bozmuyorduk. Sonra bir sonraki günün yemeğini çıkarabilmek adına, küçük bir sandalın içerisinde balık tutuyorduk. Sırtımızda bir battaniye, olta elimizde üstelik tuttuğumuz çoğu balığa kıyamayıp yeniden denize atarak sabahlıyorduk. Arkadaşlarla iddiaya girip tüm korkumuza karşın gece denize giriyorduk. Tabii ben korkumdan onun yanından bir an olsun ayrılmıyordum. Her şey eğlenmek içindi. Sanırım biz eğlenmek için evlenmiştik. Ya da evliliğin eğlence olduğuna karar vermiştik.

Kendi kendimize icat ettiğimiz minik oyunlar vardı. Ormanı ve yeşilliği korumak adına atılan atıkları arkadaşlarla toplamak için bile ormana gittiğimiz oluyordu. Çoğu insan tarafından henüz keşfedilmemiş

küçük koyları buluyor hayran kalıyorduk. Yeşil ve mavinin akıl almaz uyumu bizi daha çok heyecanlandırıyordu. Sekiz on arkadaş tıpkı çocukluğumuzdaki gibi saklambaç oynardık. Bir şartla çiftler aynı anda ebe olurdu. Onunla el ele tutuşur diğerlerini öyle aradık. Kimi zaman ayağıma batan dikenlerden, yılan korkum yüzünden oturup ağlardım. O hemen yanıma gelip gönlümü alır ya o gün ya ertesi sabah evimize yani kendi mutluluk ülkemize doğru yok alırdık.

Annem bizim adımızı, yerli Çingeneler koydu. Haksızda sayılmazdı hani. Her an kafamızın estiği bir yöne gidebilirdik. Çevrede parmakla gösterilen nadir bir çifttik. O az çalışıyor daha doğrusu baba parası yiyor, aile de tek çocuklarına bu konuda hiç baskı yapmıyordu. Nihayetinde ciddi bir servetin tek varisi olduğunun bilincindeydi. Annem yine de kızıyor;

"*Ne ala memleket, o gezsin, baba kazansın, sen bari tut kızım. Hazır dağ gibi ufalanır*" dese de ben bu durumdan son derece memnundum. Tüm bu şaşalı hayatına karşı, hiçbir kötü alışkanlığı da yoktu... Tabii eğlence ve gezme merakını saymazsak.

Bizim en büyük derdimiz onun boğazına çok düşkün olması benimde henüz ahçı yamağı kadar bile bilgimin olmamasıydı. Sevmiyordum yemek yapmasını. Annemin onca uğraşısına karşın doğru dürüst öğrenmemiştim. O ise her bulduğu fırsatta bir şeyler isterdi. Bazen gün içerisinde "İmam bayıldı." İstiyorum diyordu yahut barbunya ve ömrüm boyunca tatmadığım kereviz diye tuttururdu. Bu durum önemsiz gibi görünse de, bazen ciddi kavgalara bile neden olabiliyordu. İlk evi terk edişi aklıma geldikçe hâlâ gülümserim. Evde otururken birden bana baktı.

"Çok canım istedi bana hemen etli yaprak dolması yapar mısın?".

Zaten tek korktuğum şeydi bu.

"Elbette dedim." Bu onu kırmamak için söylenmiş alelusul bir sözdü. O kadar emin söylemiştim ki kendime şaşıyordum. Doğruca mutfağa gidip aklımda kalanıyla yemeği yaptım. Benim neredeyse tüm öğleden sonramı aldı. İçimde fırtınalar koparak, yemeği masaya getirdim. Tabağını eline alıp irice açtığı gözleriyle iyice baktı. Sanırım o süre içinde ne olduğunu anlamaya çalışıyordu.

"Bu da nedir böyle?"

"Dolma işte etli yaprak dolması."

"Sen şimdi buna dolma mı diyorsun?"

"Bir tatsan."

Tabağın içinde her biri üç parmak kalınlığında olan dolmalara baktım. Anneminkilere çok benzemiyordu ama yine de lezzetli olmuştu. Diyecek söz bulamıyordum. Çok iyi niyetli olmasına karşın bir anda patlayıp hiç yok yere evi terk etmesinde, benim beceriksizliğim payı da büyüktü. Yemeği özenle seçer, ağzını saran bir şey olmadığında küser, karşı apartmanda oturan annesine gider, bana olan kızgınlığını ulu orta söyleyerek yemeğini yerdi. O günde öyle oldu. Ben de dayanamayıp peşinden gittim. İlk öğrendiğim yemek oldu etli yaprak dolması. Sonradan her yaptığımda ikimizde kahkahalarla gülerdik. O hâlâ çocuktu… Hâlâ çocuktuk ikimizde…

SEVMEYENE KARINCA YÜK,

SEVENE FİLLER KARINCA…

DAĞI BİLE TAŞIR İNSAN,

AŞIK OLUP İNANINCA….

ŞEMS-İ TEBRİZİ

GÖREVİM ÜREMEK

Tüm bu yaşananlar sırasında beni yeterince sevmediği hissine kapıldığım da oluyordu. Yeterince konuşmadığımız ya da içtenlikle sarılmadığımızı düşündüğümde mideme kramplar giriyordu... O beni gerçekten seviyor muydu?

Kimi zaman evet benimle evlendi diye düşünürken kimi zaman da ulaşılmayacak derecede uzak olduğunu hissediyordum. İçimden yüzlerce kez geçirdiğim soruyu ona sormaya cesaret edemiyordum:

"Beni ne kadar seviyorsun?"

O bana sorsa dünyalar kadar, canımı verecek kadar derdim. Kendi sevgimden bu denli emin olduğum halde, onun bana olan sevgisi hep soru işareti oluyordu. Onu kaybetmekten ölesiye korkuyordum. Özellikle de küstüğümüz zamanlar beni bırakıp gidecek diye aklım çıkıyordu. Barışana kadar durmadan ağlıyordum.

"Ayrılığı aklına bile getirme, insan korktuğunu yaşarmış." Diyordu annem. İçimi kavuran özlemle her geçen gün ona daha çok yaklaşıyordum. Nadiren işe gidiyor akşam olmadan eve geliyordu. Bu bile bana uzun bir ayrılıkmış gibi geliyordu. O gelene kadar yemeğimizi yapıyor, oturup can sıkıntıyla onu bekliyordum. Sonra alıp başımızı bilmediğimiz görmediğimiz yerlere gidiyorduk. Ayda iki kez gelen yardımcı kadın şaşırıyordu.

"Sizin eviniz hiç kirlenmiyor mu?"

Biz doğru dürüst evde durmuyorduk ki kirlensin. Evimiz mahallenin en güzel binalarının birindeydi. Eşyalarımız o yılların modasına uygun, gören gözlerde güzel bir resme dönüşecek kadar güzeldi. En güzeli de, benim isteğim üzere yapılan cibinlikli yataktı. Beyaz bir tül, boydan boya yatağın etrafından dolanıyordu. Çoğu kez gözlerimi açtığımda hâlâ baba evinde olacağımı zannederek uyanır, odamda cibinliğin içinde olduğumu görünce sevinçten kahkaha atardım. Kendime ve yaşantıma inanamadığımdan her sabah sevinçle uyanmanda bu yüzdendi

sanırım. Hep hayalini kurduğum yatağın içinde, yanımda beğendiğim ve sevdiğim adamlaydım. Üstelik harika bir birliktelikti. Hayattan daha ne isteyebilirdim ki?

Bu benim bile hayal edemeyeceğim derece de güzel bir hayattı. Bu kadar güzel bir hayatın sadece filmlerde olduğunu zannederdim. Oysa şimdi o sahnenin başrolünde ben ve yakışıklı jönüm vardı. İki yıl böylesi güzelliklerle geçti. Ve sonra hayatımda değişmeler olacağının ilk belirtileri başladı.

****

Bir akşam, ailesi bana açıkça torun istediklerini söyledi. Çocuğumun olma fikrine önceleri karşı çıktım. Fakat kayınvalidem ilk kez sert bir dille anlattı.

"Bak kızım seni anlıyorum, henüz çok gençsiniz. Gezmek, eğlenmek istiyorsun. Belki o sorumluluk için erken olduğunu düşünüyorsun. Ancak biraz da bizi düşün. O çocuğun size hiç yükü olmaz, seni engellemez. Bu konuda sana söz veriyorum. Biz yaşlandık bir ayağımız çukurda, artık torun sevmek, büyütmek istiyoruz. Bakımına gelince sen onu hiç dert etme, ben ona güller gibi bakarım."

"Nasıl isterseniz." Deyip konuyu kapattım.

Akşam eve gelen eşim de buna benzer bir konuşma yaptı. Sanki ben olmaz diye yeri göğü mü yıkıyordum?

"Olur tamam." Dedim.

Bir anda aile de bebek heyecanı hat safhaya çıktı. Kayınvalidem bebek doğmuş da kucağına almış gibi şen kahkahalar atıyordu. Akrabalarını arayıp bu kararın haberini veriyordu. Hatta çocuğa ait ihtiyaç listesi çıkartmıştı bile. Kayınvalidem kendi evinde de bir çocuk odası için hazırlık yapıyordu.

Fakat aylar geçmesine rağmen bende hiçbir değişiklik olmuyordu. Nedenini ben de anlamıyordum. Nihayet aile, onlara bir torun vermediğim için söylenir oldu. Yengesi "çok nazlanıyorsun ama küçük hanım." Diyerek azarladı beni. Anlayamıyordum. Ben olmasın diye bir şey yapmıyordun ki.

Bir gün anneme gittik. Mutfakta yarım yamalak da olsa olanları anlattım.

"Çok haklılar kızım. İyi bile idare ettiler sen daha ne bekliyorsun?"

"Ben bir şey yapmıyorum ki kendiliğinden olmuyor!"

"Olur mu öyle şey? Hemen bir doktora gidin, çaresine baktırın. Oğullarından olmuyordur."

Annemin uyarısını dikkate almıyordum. İkimizde sağlıklı insanlardık neden olmasın ki? Olur olur diyordum içimden. Haftalar yerini aylara devrediyor, bense eşimden başka bir şey düşünmüyordum. Bende bir değişiklik olmayınca, aile yeniden üzerime gelmeye başladı. Bu kez durum biraz daha farklıydı. Ufak tartışmalar, daha önce hiç konu edilmeyen şeyler yüzünden çıkmaya başladı. Konuşmalardaki imalar benim gezmek, eğlenmek için özellikle hamile kalmadığım yönündeydi. Şaşırmaktan öte üzülmeye ve tedirgin olmaya başlamıştım. Korunmadığım halde olmuyordu.

Muayyen zamanım geldiğinde tüm aile, her hareketimi izlemeye başlardı. Bir tabak fazla yemek yesem yahut canım bir tatlı istese, aile acil durum düdüğünü öttürürdü. Hemen istediğim şeyler alınır, kırılacak nadide bir biblo gibi korunmaya alınırdım. Günler geçip de beklenen sonuç olmadığında, üzerimdeki ilgi tamamen kaybolur hatta yerine biraz daha itelenen gelin portresi çıkardı.

Muayyen günüme yaklaşan o günlerin bitmemesi için ya da hamile kalmak için her ay, bildiğim bütün duaları okurdum. Olmuyordu neden olmadığı hakkında da bir fikre de sahip değildim...

BEN KISIRIM

Kayınvalidem yanımda, aile doktorlarının odasında buldum kendimi. Sanırım onlar da ne olduğunu öğrenmek istiyorlardı. Bir iki tahlil yapıldı. Sonucu almak için doktorun odasında beklemeye başladık. Bir tuhaflık vardı o günde, tıpkı bugün gibi tuhaf bir gündü. Oda da huzursuzlukla bekliyordum, sonuçlarda beni üzen bir şeyler vardı. İçeriye giren kır saçlı yaşlı adamın, acıyan gözlerle bana bakışını gördüğüm an anlamıştım bunu. Zavallı yüreğime, yüzlerce hançer saplanıyordu.

Yaşlı adam, elindeki beyaz kâğıda bakarak konuşmaya başladı. Yüzünde belirgin duran yanakları, incecik dudaklarının kenarından sarkıyordu... Birkaç tıbbi terimden sonra bir süre sustu. Anlaşılan öldürücü kelimeyi sona saklamıştı. O konuşmaya başladığı anda sanki yüzü karıp yanakları yere kadar uzandı. Kafası bir gergedan kafası gibi büyüdü. Dudakları zoraki açılıp kapanıyordu. Kalın ses tonu kulaklarımdan içeri girerek bedenimi parçaladı. Tek duyduğum şey çocuğumun olmayacağıydı...

"Hiç mi?" diye kekeledim.

Adam "hiç" der gibi yüzünü buruşturup kafasını sıkıntıyla başka tarafa çevirdi. Ne yani şimdi ben anne olamayacak mıydım? Kadındım peki neden anne olamıyordum! Kayınvalidem ağlamaklı bir sesle kalktı yerinden, sendeleyerek doktorun yanına kadar gitti...

"Peki hiç mümkünü yok mu?"

"Tıp her geçen gün gelişiyor, umudu kaybetmemek lazım."

Kadın kalktığı sandalyeye bir külçe gibi yığıldı. Korkudan titriyordum. Konuşamıyor, yutkunamıyordum... Gittiğimiz hastane, cadde, hatta o güzelim şehir bile üzerime yıkıldı. Nefes dahi alamıyordum... Bu hayatımın sonu demekti. Bu kocanım benden uzaklaşması yani ölümden daha beterdi. Bundan daha büyük bir acı olamaz diyordum. Kaderimden nefret etmiştim. Ne büyük yanılgı! Hayatta tedavisi olmayan ve hiçbir zaman unutulmayan ne acılar vardı. O ruh halimle en kö-

tüsü bu diye düşündüm.

Kayınvalideme baktım. O melek kadın gitmiş, yerine birazdan bağırıp saldıracak kötü kalpli kara bir cadı gelmişti. Yüzü bir cenaze haberi almış gibi ağlamaklıydı. Aynı zamanda da ben öldürmüşüm gibi de nefretli bir ifadeyle, bakıyordu. Ondan ilk kez korkuyordum. O önde ben arkada çıkıp vasıtaya bindik. Sokağa geldiğimizde hızla yanımdan uzaklaştı. Dönüp ardına bile bakmadı...

Güçlükle eve girdim. Kendimi bir enkaz gibi görüyordum. Her yanım dağılmıştı. Eşimi aramaya cesaret edemiyordum. Bildiğim tek bir şey vardı, onu kaybetmek istemiyordum. Saatlerce bekledim. Yemek masası hazırlandığı özenle bekliyordu. Onun en sevdiği yemekleri yaptım. Sanırım bu, elimde olmayan eksikliğimi kapatmak içindi. Koca salonun ortasında dolanıyordum. Gelse, onu görsem belki de bu çaresizliğim sona erecekti. Biliyordum geç bile olsa mutlak bana gelecekti.

Tahminlerimde yanılmıştım. Bu bekleyişin sonu yoktu. Kocam ilk kez o gece eve gelmemiş, aklı sıra beni onsuzluğa mahkûm etmişti. Gece sabaha kadar koca evde tek başıma kalakaldım. Onun ailesi eve kapanıp yas ilan etti. İyi ama benim suçum neydi, kısır olduğumu nereden bilebilirdim?

Tüm gece gözüm tavanda, hızla fren yapan araba sesiyle kendimi pencereye atarak geçirdim... Gelmeyecekti... Anlaşılan beni görmeyi istememişti. Âlâ sevdiğim, pekâlâ dediğin gibi olsun...

Bu hayatım boyunca yaşadığım en büyük kâbustu. Tam bir kadın olmadığım endişesine kapıldığım, kendimi diğer kadınlardan farklı gördüğüm ilk gerçeğimdi... Sonraki gün durum gün yüzüne çıktı. Onların avukatları ikimize de imzalanacak kâğıtları getirdi. Bana düşenin gitmek olduğunu anladım... Bu arada deniz kıyısında bulunan hatırı sayılır bir arsayı da, bana verdiler. Tabii bu, vicdanlarının gurultusundan kurtulmaktan başka bir şey değildi... Pek âlâ... Kabul ediyorum bu ayrılığı... Ya kocam ne der? O benden ayrılmaya nasıl dayanır?

Hayır diye düşündüm önceleri. "O benim karım ben onu seviyorum boşanamam." der beni asla bırakmaz. Ancak ne arıyor ne de geliyordu... Kayınvalideme telefon açıyordum benimle konuşmamak için

bahaneler yaratıp telefonu kapatıyordu. Her şeyi göze alıp evine gittim ancak kapıyı açmadı. Günlerce evde tek başıma korkarak yattım. Aklımı çıldırmaktan hatta daha ileri gitmekten korkuyordum.

En sonunda tekrar kayınvalideme telefon ettim. Daha açar açmaz eşimi çok özlediğimi ve artık dayanacak gücüm kalmadığını haykırarak söyledim. Hatta eve göndermesi için ve onu son kez görebilmek için yalvardım. Taş kesilmiş gibi dinliyordu. Nefes alışından ağladığını ve çok üzüldüğünün anlayabiliyordum. Yinede bana yardımcı olmak adına bir şey yapmıyor, 'bekle kızım gelir' demiyordu.

Bir haftanın sonunda bir gün ansızın geldi. Allah'ım içim eriyor, dağılıyor, tükeniyordum. Kafasını kaldırıp özleyen, onun için ağlayan gözlerime bir kez olsun bakmadı. Demek kısır oluşum, onun nazarında bu kadar büyük bir günahtı...

Canınız yakan sevdiğinizse, dermanı yine onda aramak gafletinde bulunmanız kaçınılmazdı. Kısırlığımdan çok onu kaybetme korkusuyla yanıyordum. Ve yandıkça ona daha çok ihtiyaç duyuyordum. Bana sıkıca sarılıp 'üzülme ben senin yanındayım' dese belki kendi eksikliğimi bile görmezden gelecektim. O ise susmayı daha doğrusu kolay olanı kaçmayı tercih ediyordu.

Kendimi engelleyemiyordum. Her yanım titriyordu. Yanına gidip boynuna sarıldım, başımı kıyamadığım göğsüne yasladım. Teninin kokusunu duyuyordum. Gerçekten fiziksel olarak acı çekiyordum. İçimde bir yerin acıdığını, kanadığını hissediyordum. Tüm vücudum kaskatı kesilmişti. Yıllar sonra o an sinir boşalması yaşadığımı anladım.

Ağlamıyor adeta uluyordum. Sanki lisanı bilmeyen insanlar gibi konuşamıyordum. Dakikalarca sarılı kaldım. Dilim peltekleşmiş ağzımın içinde dönmüyordu. Nice sonra onun bana sarılmadığını fark ettim. Bu benim kopmama ve otokontrolümü tamamen kaybetmeme neden oldu.

"Benim, ben, ben" diye bağırdım. Bir yandan yumruk yaptığım ellerimle ona vurmaya başladım. O ise hareketsiz öylece duruyordu. Bir anda tüm bedenimi büyük bir hırs kapladı. O an onu öldürebilirdim.

"Ben... Sevdiğin, karın, mahremin, nefesimi nefesine sardığın. Güllerle bezediğin, uykularda seyrettiğin karınım... Bir kez olsun baksana."

Gözleri kızarıktı.

“Olayı ikimiz içinde güçleştirme.”

“Ne demek bu?”

“Bende en az senin kadar üzgünüm.”

“Yani!”

Belki de olanlara inanmak istemiyordum.

“Beni unutabilecek misin? Bensiz nasıl yaşarsın?”

Bir heykel gibi hareketsiz duruyordu...

“Neden gözlerime bakmıyorsun?”

Onun bana suçlu gibi davranması, ayrılığımızdan çok daha yara bırakıyordu... Benim onca bağırmalarıma karşın, cevap dahi vermiyordu. Yüzünden acı çektiğini, üzüldüğünü ama çaresiz kaldığı noktayı okuyabiliyordum. Tabii bunu söylemiyordu. Saatler sonra, haykırışlarını yerini derin bir suskunluğa bıraktı.

İkimizde farklı koltukta başımız önümüzde öylece saatlerce oturduk. Kafamı kaldırıp o doyamadığım masum yüzüne baktım. Onu hâlâ delice seviyor ve ayrılmak istemiyordum. Ben annemi bile bu kadar sevmemiştim. Delirdiğimi düşünüyordum, bir anda nasıl olur da el gibi olurduk? Onun çocuğu olmasaydı, ben böylesine zalimce bırakabilir miydim? Ondan gitmeye el olmaya çalışır mıydım?

Solmak üzere olan günışığı evimizin beyaz güpür perdelerinden, oturduğumuz odaya bir suçlu gibi giriyordu. Tam karşımda, kocaman bir çerçevede ikimiz düğün fotoğrafına takıldı gözlerim. Biz birbirimize nasıl da yakışıyorduk. Orada birbirini delice seven iki insan görüyordum. Kafamı çevirdiğimde onunda aynı fotoğrafa baktığını gördüm. İçim yanıyordu. Elimden olmadan bir anda adını söyledim.

“Gökmen.”

Dönüp bana baktı. Aman Allah’ım bu ne çaresiz, ölümcül bir bakıştı. Ne diyeceğimi bilmiyordum.

“Ne olur ayrılmayalım.”

“Beni affet.”

Yavaşça ayağa kalktı, duvardan tutunmasa düşecek gibiydi. Bir kez olsun dönüp bana bakmadı. Tüm dikkatimle onu izliyordum. Dış kapıya doğru baktı. O an taş kesildim hareket edemiyordum. Ardını dönüp ağır ağır yürüdü... Kapının açılma sesini duyduğumda gözlerimi sıkıca yumdum. Tüm hücrelerimle parçalanıp bölünüyordum. Sesim çıkmıyordu ama ellerimle saçlarımı yoluyordum. Ve sanırım ben esas, o gün öldüm. Sonra kapandı kapı... Bu onu en son görüşümdü... Bütün gece o koltukta onun beni bıraktığı yerde öyle oturdum. Ağlamadan, yemeden içmeden hatta düşünmeden sadece oturdum. Ancak gün ışımaya başladığında, yatağıma girebildim.

Dünya da iki cins arasında gerçek aşk olmadığını, sevgilerin menfaat engeline takıldığını o gün öğrenmiş oldum. Her şey sen var olduğun ve güçlü olduğun sürece yanındaydı... Senin değildi belki ama seninleydi... Zaten hayattan öğrendiğim ikinci ders de, hiçbir zaman hiçbir şeyin tamamen senin olmadığıydı. Ama bu iki ders, beni bir hayli sarstı. Öyleki tüm benliğimi değiştirip uzunca bir süre kendimi kaybetmeme neden oldu.

Hem mutlu olduğum hayatı, hem de sevdiğim adamı kaybetmiştim. Kendimi işe yaramaz, değersiz hatta ucube bir yaratık olarak görüyordum. İçim, söndürülemez bir nefret ateşiyle yanıyordu. En çok da kendimden nefret ediyordum. Keşke onu ve ailesini hiç tanımasaydım. Ne bu güzellikleri yaşasaydım ne de böylesine bir acıyı... Öylesine şaşkın ve dağınıktım ki belki de bütün ömrüm boyunca, sadece o gün ve yaşadığım o değersizlik duygusunu toparlamak için uğraşacaktım.

Şuursuzca eşyalarımı toparlarken, bir an için dünyanın durması ya da sonsuza değin batması için, yaratıcıya yalvardığımı hatırlıyorum. Çıkarken yatak odamın boy aynasında gördüğüm beni hiçbir zaman unutamadım. Belki de unutmak istediğim birkaç kareden biriydi o görüntü...

Onunla çektirdiğimiz tüm resimleri, bana ait olan giysileri alıp çıktım. Ne istersen al diye bu koca evde yalnız bırakmışlardı. Ne alabilirdim ki? Tüm eşyayı sırtlanıp götüreceğimi düşünmüşlerdi herhalde. Elimi eşyalarıma bile dokunamıyordum. Gitmeliydim... Bu büyü, karabasan, kâbus adı her neyse yaşadıklarım bir an önce sona ermeliydi.

Yine de bir yanım acele ediyor bir yandan da oyalanıyordum belki olur ya! Bana olan sevgisi ağır basar, yaptığı hatanın farkına varır da bana gitme derse… Hayatının bir noktasında kalmaya razıydım. Ancak bir haber yoktu... Tüm aile sessiz sedasız gidip mazi olmam konusunda karalıydı anlaşılan. Beni en çok üzen ve en acısı da, o evden sanki bir tek ben yaşıyormuşum gibi gitmemdi. Ben onu da ailesini de çok seviyordum. Yanımda hiç kimse yoktu. Her biri bir taş gibi oturmuştu yüreğime.

Ayrılığı tek başınıza yaşamak, bir sevinci, hüznü ya da ne bileyim bir günahı paylaşmak gibi olmalıydı. Yani iki kişi buruk hatta küs bile olsa veda anını paylaşmalıydı. Ama saygıdeğer eşim bir kelimeyi yahut bir içten bakışı çok görmüştü bana. Annem;

"Erkeler korkaktır, en çok acıdan korkarlar" dediğinde gülmüştüm ona. Galiba annem, yine haklı çıktı. Eşim benden, yüzümdeki kederden korkmuş ya da ne diyeceğini bilememişti. Bana göre hayatın gerçeğiyle hiç yüzleşmemiş olduğu için, yine gerçeklerden kaçmıştı…

Daha önceden ayarlanmış araba, baba evine götürmek için kapıda hazır bekliyordu. Bir insanın kendisine yapacağı en büyük kötülük acımaktı sanırım. Ne marazlı bir duygudur acımak. Hissedeni kör bir kuyuya mahkûm eder. Tüm değerlerini hatta duygularını değiştirir. Kendinizi işe yaramaz, değersiz asalak gibi hissedersiniz. İnsan bu duyguyla kalsa kendini yok eder. İşte tam o sıra da devreye egomuz girer. Bunun böyle olmadığını yahut olsa bile saklamak zorunda olduğunu hissettirir.

Artık beyniniz ve duygularınız, egonuzun emrindedir. Daha zalim, daha bencil daha hoyratsınızdır. Kaybetme korkusunu yitirirsiniz. Olaylara daha maddesel bakarsınız. Oysa en önemli şeyi yani kendinizi, benliğinizi, kendinize olan saygınızı kaybettiğinizin farkına varmazsınız. Beklide bu, kaybedecek bir şey kalmadığına inandığınızdan kaynaklanır. Ya da yeni kazanımların olmayacağından… Kendisine acıyan ve özgüvenini kaybeden insanlar, çoğu kez bu duygusunu örtbas ederek bir başka duyguyla yer değiştirir. Kin, nefret, yalan ve ihanetle kendi zayıflığını yani perde arkasındaki yetersizlik duygusunu kapatır. İnsanı kendisine karşı uzaklaştıran, genellikle egonun üstün geldiği bir savaştır bu…

KEDERLİ OLDUĞUNUZDA
KALBİNİZE TEKRAR BAKIN VE GÖRECEKSİNİZİ Kİ;
HAKİKATEN DAHA ÖNCE
SİZİN MUTLULUĞUNUZ OLAN ŞEY UĞRUNA
ŞİMDİ GÖZYAŞI DÖKÜYORSUNUZ…

HALİL CİBRAN..

GERİ DÖNÜŞ

Kendi yaşantıma dönüyordum... Saat on iki olmuş, prens dâhil her şey bal kabağına dönmüştü. Masal bu ya, külkedisi Mine koşarak evine gidiyordu... Üstelik ayakkabılarımın ikisi de ayağımdaydı. Oysa ben, bir yarımın hatta çok önemli bir parçamın ardımda kaldığından emindim. Ne yaparsam yapayım, bir daha tamamlanmayacağını da biliyordum. Acaba bal kabağı Gökmen prens, o ardımda kalanlarla beni bulmayı başarabilecek miydi? Öyle yapacak adam gitmeme izin verir miydi?

Bu benim için çok ağır ve yıpratıcı bir sınav oldu. Şimdi olsa, o ânâ geri dönsem, bu kadar kolaylıkla gidebilir miydim bilmiyorum? Kafamdaki tek şey, bu saatten ailemle sonra nasıl yaşayacağımdı. Öylesine güzel bir yaşantıdan sonra, yeniden baba evine dönmek bitmeyen bir kâbus, korkulan karabasan gibi yüreğime çörekleniyordu... Bir yandan da acılı halimi aileme belli etmemem gerekiyordu. Neden bilmiyorum ama yaşananlardan utanıyordum.

Eve geliş anım hâlâ hatırımdadır. Sanki bir yabancı gibi içeri girdim. Hiç tanınmayan bir misafir gibi... Hatta istemeyerek, mecburiyetten, kalacak başka bir yeri olmayan biri gibi giriyordum. O eve ait hissetmiyordum kendimi. Sanki tüm çocukluk ve genç kızlığım da orada geçmemişti. Hayat bana kötü bir oyun oynuyordu. Hemen geri dönüp var gücümle kaçmak istedim. İçim, boğazıma kadar çaresizlikle doluydu. Ve ömrümde ilk kez kendimden bu denli nefret ediyordum. Belki de kaderimden... Daha ileri gidip isyan etmekten yaratıcıya neden diye sormaktan korkuyordum.

Kapıyı açan babam, bir kez olsun gözlerime bakmadı. Göreceği acıdan korktu belki de. Annem üzüntüden konuşacak halde değildi. Onu gördüğümde donup kaldım. Son gördüğümden bu yana çok değişmişti. Üzerindeki gri etekliği ve sarı kazağının içinde, daha küçük görünüyordu. Ağlamaktan kızaran gözlerini saklamak istercesine, başını sürekli başka tarafa çeviriyordu. Yüzü kireç gibi bembeyaz ve mahzundu. Kah-

rından olsa gerek, saçlarındaki beyazları hiç olmadığı kadar çoktu. Bir an kendimden çok ona üzüldüm. Annemin yaşlılığına tahammül edemediğimi, ilk kez fark ediyordum. O yaşlanmamalıydı, zira bana göre yaşlılık ölüm demekti!

Eve girdiğimde eski ahşap döşemenin kim bilir kaçıncı kez kaybolmuş verniği dikkatimi çekti. Utanmasa "yeter artık bıktım" der gibi ayrılacak koltuklarımızın yıpranmış ayaklarına baktım. Annem bu evde nasıl yaşıyordu? Ev bıraktığımdan daha da eskiydi. Ya da kendi evimden sonra, burası bana öyle geliyordu.

Bavulum elimde sıkıntıyla eski odama girdim. Duvarın bir bölümü rutubetten yeşillenmişti. Odayı saran küf kokusu genzimi yakıyordu. Pencereyi açıp karanlık sokağın uzaktan görünen soluk sokak lambasına baktım. Ben yıllar önce bu sokağa bakarken ne hayaller kuruyordum. Sonra odanın içine göz gezdirdim. Naylon tarağım, masamın üzerine sanki dün çıkmışım gibi öylece duruyordu. Yanında çocukluk fotoğrafım, eski bir çerçevenin içinden bana gülümsüyordu. En çok da dönüşüme o sevinmiş gibiydi. Ne yazık ki ben baba evine dönmüştüm çocukluğuma değil...

Eşyalarımı çıkartmak için bavulumu açtım. Sanki her şey yavaşlamıştı. Hayır, buna dayanacak gücüm yoktu! Onlara elimi bile dokunamıyordum. Hızla kapattım bavulu. Her şey olduğu yerde kalmalıydı. Duvarda asılı tahta çerçeveli aynaya baktım. Artık o heyecanlı kız yok onu görmüyordum. Gördüğüm kadınsa başka biri, o an daha iyi anlıyordum ki ben bu eve ait değildim. Geçici konaklayacağım bir handaydım ve eminim birazdan beyaz atlı prensim gelip beni alacaktı. Sonra hatırladım, o birkaç saat önce bal kabağına dönüşmemiş miydi?

O gece evde sofra kurulmadı, zaten kimsenin de yemeğe niyeti yoktu. Hiç konuşmadık birbirimizle, ne annem ne de babam sormadılar halimi... Yas ilan ettik o gece... Oysa ölende bizdik öldürende...

Gece, tahtaları batan eski kanepenin üzerine kıvrılıp yattım. Düşünemiyordum... Gözlerim kapalı ama zihnim yarım yamalak da olsa açıktı... Dışarıda havlayan köpeklerin sesini bile duyabiliyordum. Garip bir haldeydim. Ruhum bedenimden çıkmış yukarıdan bakıyordu sanki.

Kımıldayamıyor, bir acı yahut üzüntüde hissetmiyordum. Sanki bunları yaşayan ben değildim. Öylece donup kaldım...

Sabah, yılların verdiği bir alışkanlıkla, gülümseyerek açtım gözümü. Kontra plak kaplı, kararmış tavana takıldı gözlerim. Rüya değildi demek, demek ben gerçekten de baba evindeydim. Benim artık bir evim, o bembeyaz cibinlikli yatağım yoktu. Yoktu yanımda şımarıp sarılacağım adam. Sevdiğim, bir dakika bile ayrı kalamadığım adam yoktu. Oyun oynayamayacaktık demek. Demek bu peri masalı bitmişti...

İnsan bir anda her şeyini tüm güzelliklerini birden yitirir mi? Bir anda böyle çırılçıplak ve korumasız kalır mı? Sesim duyulmasın diye dudaklarımı ısırıyor, hıçkırıklarımı yastığıma bastırarak kapatıyordum. Biri bana yardım etmeliydi. İçim köz dökmüş gibi yanıyordu. Kimse inanmaz belki ama ben o acıyı fiziki olarak da hissediyordum. Ayağa kalkamıyordum. Yıkılmış bir enkaza dönmüştüm. Üstelik içimin yangınını anlatacağım kimsem yoktu. Öğleye doğru kendimi toparlayıp dışarı çıktım. Babama baktım, televizyon karşısında öylece duruyordu. Beni fark etmesine karşın dönüp bakmadı. Hiç merak etmiyor muydu beni? Öldüm mü kaldım mı neredeyse on altı saattir odamdaydım.

Gözüm annemi aradı. Odasına gittiğimde yatıyordu. Başı alnından tülbentle sıkıca sarılıydı. Ağrıyı geçirmek için dilimlenen patatesler bir kenarda durmaktan kapkara olmuşlardı. Yazık! Demek annemin gece yine tansiyonu yükselmiş sabaha kadar uyumamıştı. Ona görünmeden bir kenardan yüzüne baktım, çok kötü durumdaydı. Birden kendimden çok ona üzülmüştüm.

Tabii onu teselli etmekte, o yıkık halimle yine bana düşüyordu. Güçlü olmam gerektiğini ilk o zaman anladım. Annem ölmemeliydi. Ben umursamaz görünürsem, annemin daha kolay atlatacağını biliyordum.

"Geçecek anne üzülme! Her şey düzelecek. Bu alın yazısı" Ben söyledikçe annem bana kan davalısı gibi bakmaya başlayınca, teselliden de vaz geçtim. Birkaç gün sonra biraz daha toparladı. Babamsa hiç konuşmuyor hatta önemsemiyordu... Gerçi babamın bu hayatta bir şeyi çok önemsediğini de sanmıyorum.

Koyu yeşil gözleri, ağzına uzanan ince ama uzun burnu ve sigara

içmekten sararmış kızıl bıyığıyla, mizah sayfalarından fırlamış kahramanlar gibiydi... Onun küçük zigon sehpasının üzerinde bulunan samsun sigarası, ağızlığı ve kare çakmağının yeri bile hiç değişmedi. Evdeki eski kanepenin tam köşesinde ona ait ve ondan başka kimsenin oturmadığı köşesi, hafif içine çöküktü. Babanı anlat, görüşü nedir, neye sevinir yahut üzülür deseler, şimdi bile yanıtlayamam. Tüm duygularını hatta sinirini ve nefretini aynı ölçüde saklayabilen bir adamdı. Evde varlığıyla yokluğu, öksürmediği zamanlar anlaşılmazdı.

Onu gören, var olduğu günden bu yana, o koltukta oturduğunu, duyma ve işitme engeli olduğunu düşünürdü. Babamın arkadaşlarını hatırlamıyorum örneğin. Galiba çok fazla arkadaşı yoktu. Nadiren evden çıktığı için, mahalledekiler onu pek bilmezdi. Komşu kadınlar bize geldiğinde, homurdanarak dışarı çıkar, sanki onların gittiğini görüyormuş gibi, daha onlar kapıdan çıkar çıkmaz eve girerdi.

KÖRPE DUL

Semtimizin aptal erkekleri, mahallelerinin, güzel ve hoppa kızının, olgun ve dul olarak dönmesinden mütevellit, amansız bir yarış içine girdiler. Pencereden başımı uzatsam, tam karşımda saçlarını düzelten bir delikanlı, ya da bakkala gitsem, çıkışta beni bekleyen, avare bir erkekle karşılaşıyordum...

Kafamı kaldırıp bakmıyordum bile, gerçi o sıralar gözüm dünyayı görmüyordu. Sadece içimde günden güne büyüyen yangından, acıdan, kurtulmak istiyordum. Belki bu yüzden dışarı çıkıp avarece dolaşmak istiyordum. Her şeyden herkesten medet umuyordum. Bu acıdan kurtulmak için bir çıkar yol olmalıydı. Annem ise bu durumu büyütüp kendine yine koca bir sorun yaratıyordu.

"Mine dışarı çıkma. Mine olmaz bunu giyme, kızım sen dul bir kadınsın... Mine arkadaşların bekârlığında kaldı gitme"...

Dul kelimesi kadar garip bir kelime yoktur. Ne demek dul? Yaşadığım müddetçe buna alışacağımı da sanmıyordum. Dul olmak bir ayrıcalık mıdır, yoksa sakatlık mı?

Önceleri eşi ölenlere dul denir sanırdım. Meğer kız olmayana da dul denirmiş... Kızlık, keçilere ve insanın dişisine verilen bir zar paçası değil midir? Onu kaybettiğinde neden dul kalıyorsun?

'Hayır, anne ben dul değilim, eşinden ayrılmış, bekâr bir kadınım. Eğer ille de bir lakap takmak istersen, kısır diyebilirsin. Ama şimdi sen, buna da üzülürsün. Olaya bir de iyi yanından bak anneciğim, vücudum bozulmayacak... Üstelik etrafımda sürekli ağlayan, hayatımı adadığım halde memnun olmayan bir canlı da olmayacak... Ben büyümeyeceğim, yaşlanmayacağım anne...'

Tabii annem beni hiç duymuyordu. Ya da ben söylemek istediklerimi, her zaman olduğu gibi içimden söylüyordum. Kendimle konuşmayı çocukluğumdan beridir çok severim. Bunun birçok yararını gördüm. Ne zaman anneme ya da ağabeyime kızsam, onlara söylemek is-

tediklerimi, hep içimden söylemişimdir. Bu bir nevi rahatlama yöntemim oldu. O zaman da içimden konuşuyor, her akşam eşime veryansın ediyordum. Hayalimde onu karşıma alıyor, tüm öfkemi yüzüne haykırıyor sonra ayaklarıma kapanıp beni affet derken, onun saçlarını okşuyordum. Dönecek, beni affet diyecekti. Yeniden nikâh masasına oturacaktık. O günü sabırla bekliyordum...

Bir başka keşfettiğim yöntemse; korktuğum ya da bir şeyden endişe etmeye başladığım zaman, hemen o düşünceyi beynimden kovar, hayalini kurduğum bir elbiseyi yahut oyuncağı düşünürdüm. Benim hayatım mutluluk üzerine kuruluydu. Hayata karşı derin kaygılarım olmadı... Olanla yetinmeyi, yetindiklerimle gülmeyi ve mutlu olmayı her zaman başardım... Galiba anneme tuhaf gelen yanım da buydu.

Eşimden ayrıldığım için ya da anne olamayacağım için yas tutmamı bekledi... Ben belki de yasımı içimden tutmayı tercih ettim. Tabii annem benim verdiğim güzel yaşama uğraşlarını, her seferinde alaşağı etme çabalarından vazgeçmediği için, zaman zaman bunalıma girdiğimde oluyordu. Sokağa çıkışım eve gelen arkadaşım ve çalışma çabalarım anne engeline takılıyordu. Olsun ben yine de içimdeki o ümidi canlı tutuyordum.

Evde oturup neye işlediğimi bilmediğim dantellerle akşamı ediyordum. Akşam oluyor, suskunluk içerisinde yemeğimizi yiyorduk. Sabah peşimizden gelen atlılar varmış gibi, bir telaş içerisinde ev işi yapıyorduk. Daha doğrusu anneme yetişmeye çalışarak, kendimi helak ediyordum. Haftanın üç günü misafir ağırlıyor, çeşit çeşit pastalar yapıyordum. Bekârlığımda bile bu kadar hamarat değildim hani...

Eve gelen halalarımın iğneleyici sözleri, bir hafta annemin benimle konuşmamasına hatta yeniden hasta olmasına neden oluyordu.

“Bu nasıl bir iş bizim sülalede hiç kısır yoktur. Aman dikkat edin de kaderi halası gibi olmasın” Annem daha onlar sözünü bitirmeden sararmaya başlar, hasta olacağının ilk işaretlerini verirdi. Ben esas hedefin annem olduğunu bildiğim için, alınmaz:

“Fena mı halacığım, size ilkleri yaşatıyorum. Senin kızın beş tane doğurduğu için, bana sıra gelmedi. Sahi Sevgi abla o kilolarını verme-

yi başardı mı? Geçen gün birisi bana, kocası yatağa sığmadığı için ayrı yatıyormuş, dediğinde çok üzüldüm" Bu güçlü ve acıtıcı iğnemin sonucunda, annemle halamı eşitlediğimi hissedebiliyordum. Bunu yaparken hiçbir günahı olmayan halakızına üzülsem de, içimdeki hırsı ancak böyle bastırabiliyordum. Annem manidar bir bakışla yüzüme bakıp derin bir iç çekiyordu. Halam, bir daha ki sefere daha güçlü saldırma planları yaparak, gidiyordu.

Annemle halam arsında nedenini bilmediğim bir husumetin yıllardan beridir süre geldiğini bilirim. İlk önceleri bunun sırdan bir gelin görümce zıtlaşması olduğunu düşündüm. Ben bu gerçeği, yıllar sonra elime geçen küçük bir kutuyla öğrenecektim...

Yıllarca küçük halamın ölümündeki sır perdesi aralanmadı. Büyük halamın iğneleyici ve ima dolu sözleri de bu olayı tamamen gizeme boğuyordu. Nedir bu kaynana gelin ya da gelin görümce çekişmesi, anlamam. Tarihe bakılırsa; dünya var olduğundan bu yana süre gelen, ahlı bir gelenek. Oysa bacanak, kayınpeder çekişmesi diye bir şey yok. Onlar bir araya gelince, siyasetten, futboldan, arabalardan, hayat pahalılığından söz eder. Laf sokuşturmak, iğnelemek hep kadınlara has bir özellik. Ve halamların karşısında, istemesem de ben de bu özellikten nasibimi alıyordum.

ZAVALLI HALAM!

Küçük halamın hikâyesini sülalede bilmeyen yoktu. Güzelliğiyle ailede ün salmış bir kadındı. Kocası, bir sabah, iki küçük çocuğu olmasına rağmen, halamı alıp bize getirmiş. Kapıdan karısını bırakıp gitmiş ve bir daha da gelip almamış, hatta aramamış bile. Önceleri bu durum basit bir aile geçimsizliği diye algılanmış. Kavganın nedeni, anlaşmazlığın sebebi araştırılmış durulmuş. Aylar yerini senelere devretmeye başladığında ise, durumun ciddiyeti fark edilmiş. Adam hiçbir mazeret bildirmeden, tek bir kötü söz dahi söylemeden, suskunluğuna devam etmiş. Çok zor şartlarda çocuklarına bakmış ve çalışmış. Zavallı halam, kocasına olan sevgisi ve çocuklarının hasretiyle günden güne eriyip akmaya başlamış.

O yıllarda yaşananların, yeni yeni farkına varmaya başlamıştım. Halam birkaç yıl, bitmeyen ümitle bekledi. Uzun gece mavisi saçlarını her sabah özenle tarar, üzerini giyinir, salonun içindeki küçük odanın penceresinin önüne oturup beklerdi. Pencere, sokağın girişini hatta onu kesen, diğer sokağı bile gördüğü için, geleni en iyi buradan göreceğini bilirdi. "Erkektir idare edeceksin" sözü, o zamanlar belleğime çizildi. "Erkektir er geç gelir." Ne saçma bir sözdü. Oysa giden ömür bir daha geri gelmiyordu.

Affetmek Allah'a mahsus bir özellik. Gerçekten de bu durumu, bir tek yaratıcı affedebilirdi. Halam en güzel yıllarını, o pencerenin ardında, eşine ve çocuklarına duyduğu derin bir özlemle geçirdi. Beklemenin acı bir şey olduğunu öğrendiğimde, ilk önce halamın o kadar yıl nasıl beklediğine şaşırdım. Oysa hayat beklemek için çok kısaydı.

Geçen beş yılın sonunda, halamın beklemeye takati kalmadı. Ümidi kırılmış, hırsını hayattan almaya başlamıştı. O andan itibaren gözlerinde gördüğüm tek şey koyu karanlık bir nefretti. Önce konuşmayı kesti sonraları da yemek yememeye başladı. İlerleyen günlerde kendini yatağa attı. Derken eklem yerleri hareketsizlikten şişmeye başladı. Aylar geçtikçe halam düzeleceği yerde daha kötüye gidiyordu. Ta-

bii yük yine, biçare annemin omuzlarına bindi. İki çocuk, yaşlı bir kaynana, varla yok arası umursamaz bir koca ve hasta görümceyle uğraşmak zorundaydı.

Aile büyükleri halamın kocasına gidip barışmasını istemiş, yalvarmış ama adam kabul etmemiş. Bir başka kadın olduğundan şüphe duyulmuş. Yatırılan hastane alınan ilaçlar hiç biri, biçare halama deva olmamış. Götürülen doktor "kendini ölüme mahkûm etmiş, o yaşamayı istemiyor. Bu yüzden de yaptığımız tedavi sonuç vermiyor" demiş. Yıllar süren yatış dönemi benim çocukluk zamanımda da bitti.

Halam karlı bir kış gecesinin sabahı, neredeyse zayıflıkta bir çocuk bedenine dönüşen bedeniyle, ardında bir sürü soru işareti bırakarak, sessiz sedasız hayata veda etti. Ölmeden bir gün önce, yüzünü gördüğümü hatırlıyorum, avurtları içine çökmüş, gece mavisi saçları, beyazlarla dolmuştu. Garip bir sesle inliyordu. Biraz dikkat kesilsem ne dediğini anlayabilirdim belki de. Günlerdir tek lokma bile yemediğinden olsa gerek, rengi ayva gibi sararmıştı. Baygın gözleriyle baktı bana, sonra gözleri kapadı.

Gece ölmüş, bizim ancak sabah haberimiz oldu. Bu babaannem için, vicdan azabı olarak kalacaktı. "Sabaha kadar üç kez uyanır bakardım. Su içirirdim bu gece uyanamadım, su bile içemeden öldü" diye ağladı. Ölen kızının ardından, aylarca gözyaşı döken babaannem sonunda hastalandı. Kızının fotoğrafını alıp maniler yakardı. En çokta eski zamanlarda oğlunu kaybetmiş bir adamın ağıdını söylerdi.

Yavrular, yavrular kızılkanat yavrular,

Deronüm de bir kurt var,

Gece gündüz yavrular,

Soğan ektim evlek evlek,

Dadandı karaleylek,

Yazı beraber geçirdik kışın ayırdı felek,

Düş de gör ah yavrularım hele bir yol düş de gör,

Düşenin dostu olmaz,

Hele bir yol düş de gör,

Sabah uyanan ağlar,

Ah yavrularım derde boyanan ağlar,

İki baş bir yastıkta vallah yavrum iki baş bir yastıkta,

Erken uyanan ağlar,

Bir yıl geçmeden, babaannemi de kaybettik. Aklımda kalan, kızının acısına dayanamadığı için öldüğüydü. Kimi namus abidesi bir kadın dedi onun için, kimi sabır taşı... Bana sorsalar delilik derdim. Halam bir erkek için kendini ve ailesini, akıllarda yer edecek, derin bir kedere mahkûm etti. Gençliğinin en güzel yıllarını bilerek ve isteyerek yatakta geçirip hayata hasret, ölüp gitti. Ben ayrıldığımda aynını benden beklediler herhalde.

"Kız halaya çekermiş dedi büyük halam, kaderiniz ne kadar benziyor. Bak senide onlar bıraktı. Üstelik onunla aynı yaştasınız" Ben annemin üzülmesine fırsat vermemek için hemen yanıt verdim "Hayır, ben halama benzemeyeceğim. Gidenin yasını tutmak yerine, gelenin sefasını süreceğim." Kim demiş dulluk kötüdür diye... Bana yaramıştı... Zekâ gücümü ve hazır cevaplılığımı artırdı. Daha bir dayanıklı hale geldim.

Tabii bu dış yüzüme taktığım bir maskeydi. İçimde olanca gücüyle büyüyen ve geçtiği her yeri tarumar eden fırtınalar esiyordu. Anne olamayacaktım.

Geceyle gündüz, meyveyle kabuk ya da ne bileyim ağaçta yaprak gibi bir ikiliydi anne ve çocuk... İşte ben ayrılmaz ikilinin bir parçası değildim.

Kadın ama anne değil...

Bu duygu kelimelerle anlatılmaz bir eziklik yaratıyordu. Aynanın karşısına geçip göğüslerime bakıyordum. Bir çocuğu emzirmek çok güzel olmalıydı. Kimseye belli etmesem de küçük bir bebek gördüğümde, onu kucağıma almak doyasıya koklamaktan kaçıyordum. Sanki elime yakışmıyordu. Annelerinden çekiniyordum. Halam da her fırsatta hatırlatıyordu.

" Maşallah de kızım olur'a nazarın değer."

Günler ev kadınları gibi sağa sola didişmekle geçiyordu. Mutluluk oyunu bile tat vermiyordu artık. Aynalara küs olduğum iki sene bana ömrümden alınan onlarca yıla bedel oldu. Ayları hesap etmekten, günleri takip etmekten artık yorulmuştum.

Eşim, sevdiğim adam, çok eskilerde hatırlayamadığım silik bir kare gibi kalmıştı. Onu bekleyişimdeki umudum, titrek bir mum ışığı kadar zayıftı. Yüzümdeki gülücükler tükeniyordu. Her geçen gün bir şeylerin eksildiğini fark ediyordum.

Ne zor şeydir gayesiz yaşamak... Hiçbir beklentin olmadan günlerini, aylara hatta senelere devretmek... Sevmeden, sevilmeden, konuşmadan üstelik ait olmadığını hissettiğin bir evde, misafir gibi sofraya oturmak... Bu kez zaman, sarı ipliğinden arınmış siyaha yakın bir renkle yağmur gibi yağıyordu içime. Dondurucu soğukluğuyla gönül evimin çatısında kalıyordu. Havada nefesimin donduğunu, geçliğimin duvardaki saate takılı kaldığını düşünüyordum. Yoksa zaman neden geçmesin ki?

Nefes almak güçleştiğinde yutkunacak gücüm tükendiğinde, çok sevdiğim uduma sarılıyor, bildiğim ruhuma işleyen bütün nağmeleri art arda çalıyordum. Ortaokul yıllarında annemin ısrarı üzerine öğrendiğim udun, zaman geçtikçe tutkunu oldum. En çok da içlendiğim, hüzünlendiğim zaman aklıma gelirdi galiba. Ve annemin en sevdiği şarkıyla başlardım her zaman.

Dün gece mehtaba dalıp hep seni andım,

Öyle bir an geldi ki, mehtap seni sandım,

Sevgili, rüyana mı aldın beni bir dem,

Öyle bir an geldi ki, mehtap seni sandım...

İşte annemin mest olduğu bir andı.

Gün gelirde beni unutursun demiştin,

Kalbindeki bu derdi uyutursun demiştin,

Ne ben seni unutabildim,

Ne bu derdimi uyutabildim,
Ne bu gönlümü avutabildim,
Unutamam seni,
Unutamam seni,
Unutamam...

Aşkını çekerim geleceksin diyerek,
Belki gözyaşımı sileceksin diyerek,
Ne ben seni unutabildim,
Ne bu derdimi uyutabildim,
Ne bu gönlümü avutabildim,

Unutamam seni,
Unutamam seni,
Unutamam...

Mutfak kapısının önünde, el bezi elinde öylece beni dinlediğini bilirdim. Odamın kapısını çoğu kez onu da dinlesin diye aralık bırakırdım. Beni dinlerken yüzünün şeklini ezbere çizebilirim. Gözleri anımsamaya çalıştığı bir hatırasını bulmuş gibi dolar, yüzü masum ama çileli bir hal alırdı. Şarkı bitene kadar hiç kıpırtısız dinlerdi. Eğer odamdaysam ve kapı kapanıksa, odamın kapısına kadar gelip şarkı bitene kadar kendi özlemleriyle uzaklara dalar giderdi. Annemle en yakın olduğumuz anlardı bu anlar. Hiç konuşmasak da gönülden gönüle erişilmez köprüyü kurduğumuzu bildiğim nadide anlardı.

Belki de annemle konuşmadığımız zaman daha iyi anlaşırdık. İkimizde birbirimizin sevgisinden o kadar emindik ki, o sevginin bitme, tükenme, kaybolma riski hiç yoktu...

Ne bencil bir duygudur sevildiğinizden emin olmak. Yahut bu duyguyu hissettiğinizde, aniden nasıl da bencil bir yaratığa dönüşürsünüz. Karşınızdaki insanın sizi yeterince sevdiğinden eminseniz, en büyük

kötülüğü yapmaya hazırsınız demektir. Onu daha az dinler, daha az önemsersiniz. Birlikte geçirdiğiniz saatler bile sizin belirlediğiniz kadar olur. O gözlerinize sevgiyle bakarken, siz sevilmenin hazzını doyasıya yaşarsınız. Üstelik bunun bedeli olarak, onu sizden mahrum edersiniz. Hiç düşünmeden sevgisinden beslenirsiniz. Üstelik karşınızdakinin kim olduğunun da, çok önemi yoktur. Eşiniz, sevgiliniz, arkadaşınız hatta anne ve babanız bile olabilir. Siz sevilen tarafsanız, bunu mutlaka bilirsiniz.

Ben de annemin sevgisini biliyor ve hovardaca kullanıyordum. Belki içimin intikamını alabileceğim, beni çeken tek insan oydu. Annem nedenini bilmediğim ve merak dahi etmediğim hüzünlerini yaşarken, ben kendi iç savaşımla uduma sarılıyordum.

Ya ben, ben en çok neyi severdim? Neyi burun kemiğimi sızlatacak derecede özlemiştim? Neydi benim hayatımı mahveden? Kimdi benim sevgimden beslenen?

Sensiz kalan ömrümde,

Bil ki hayat virane,

Sen yoksun ya yanımda,

Bu âlemden bana ne,

Bu dünya da sevmeyen,

Ya deli ya divane,

Sen yoksun ya yanımda,

Bu âlemden bana ne…

Yaklaşık bir yıl sonra, duyduğum bir haberle dünya, bir kez daha başıma yıkıldı. Kara haber tez yayılır dedikleri ne kadar da doğruydu. Kocam evlenmişti, üstelik bu kişi bana çok yabancı da değildi... Benim sevdiğim, boşansam da bir yarımın onda kaldığını hissettiğim, hâlâ benim olarak gördüğüm kocam, artık başkasınındı. Onun evlenişi ve baba oluşu, olmaması gereken ümidimi yok etti.

Canım gerektiğinden fazla yanıyordu. Şimdi o evde benim yerimde, bir başkası vardı. Üstelik onun kollarında yatıyordu. Düşündükçe çıldırma noktasına geliyordum. Tüm dünya kalın bir sis perdesiyle kapanmıştı sanki. Beni hiç mi düşünmüyordu? Ne yapar, onsuz nasıl yaşardım? Ne olmuştu aramızdaki sevgiye? Nikâhımızı kıyan memur iyi ve kötü günde beraber derken, kısırda olsa berabersiniz demeyi mi unutmuştu?

Artık zaman yavaşlamıştı... Lokmalar ağzımın içinde büyüyor, kusuyordum. Gülmek, konuşmak hatta nefes almak bile zor geliyordu... Gün geçtikçe zayıflamaya hatta erimeye başladım. Gözle görünür bu değişiklik, başta ailem olmak üzere herkesi üzüyordu. Artık yataktan kalkamayacak kadar yorgun olduğumu hissediyordum. Uyumak, her şeyi herkesi en çok da onu unutmak için tek çözümdü. Bir gün gözümü açtığımda neredeyse bir buçuk gün uyuduğumu fark ettim. Zavallı annemin ve Menşika teyzem başucumda oturuyorlardı. İkisinin de ağlamaktan gözleri şişmişti. Annem ben uyanınca, hiç konuşmadan dışarı çıktı. Menşika teyze yanıma gelip ellerimi ellerinin içine aldı. Nemli gözleriyle bana baktı ve kısık bir sesle fısıldadı.

"Unut."

"Մոռացիր:"

"Onu unut."

"Մոռացի՛ր նրան:"

Hayretle ona baktım, hayretle ve ağlayarak. Ne kadar basit söylüyordu. Ancak yine de söyleyişinde bir tuhaflık vardı. Bunu yapmam için adeta yalvaran ses tonunda, gizli bir mecburiyet seziyordum. Sanki altında yüzlerce şüpheli ölüm, faili meçhul duygu yatıyordu. "Unut" iyi ama onu unutursam ben ne yapacaktım? Kimi bekleyecektim sabırla? Böyle daha çok eksik, daha çok yarım kalmaz mıydım?

Onun bebeğini göreme istediğine kapıldığım bile oluyordu. Kokusu, elleri kim bilir belki ayakları bile ona benziyordu. Kucağıma alıp öpmek koklamak istiyordum. Hatta daha ileri gidip onun oğlunu rüyam-

da görüyordum. İkimizin yanında yatıyor ben onu emziriyordum. O süt geliyor mu diye soruyordu. Göğüs ucuna baktığımda ise bir çeşmeden fışkıran sular gibi sütün fışkırışını görüyordum. Mutlu olarak uyanıyor nerede ve ne halde olduğumu anlayınca sessizce ağlıyordum. Ne o çocuk benimdi ne de o adam...

Bir sabah ezan sesiyle uyandım. Yatağımdan çıkıp oturma odasına geldiğimde annemin dua ettiğini fark ettim. Bir fısıltı halinde ağlayarak dua ediyordu. Kurduğu cümlenin içinde birkaç kez kendi adımı işittiğimde hemen odama girip saklandım. Demek annem benim için ağlıyordu. Hatta ağlamıyor kısık bir sesle ulur gibi yaratıcıya yalvarıyordu. O an bir kez daha kaderimden ve kendimden utandım. Hayır, benim yaşantım bu şekilde kendime acıyarak körelmemeliydi. Kendimi harcamayacak, başkalarının gözünde yücelmek için tükenmeyecektim...

Hem bekârlık bana göre bir şey değildi. Tuhaf bir şekilde evlilik hayatını özlüyordum. Akşam kapıyı açtığımda gelecek olan eşime süslenmek, sohbet etmek ya da kocamı koluma takıp eş dost ziyaretlerine gitmek istiyordum. Evliliği bir kez denemiş aslında mutlu da olmuştum. Ancak bitmesi benim suçum değildi. Kısır olduğumu bilemezdim. Bu olsa olsa kader denilen şeydi. Sırf bu yüzden kendimi yalnızlığa mahkûm etmeyecektim. Yaşadıklarım yaşayacaklarımın göstergesi olmamalıydı...

NE HÜKÜM VERİRSİNİZ;

BEDENEN GÜVENİLİR OLSA DA

RUHU BİR HIRSIZ OLANA.

HALİL CİBRAN

GARİP BİR ADAM

Birkaç sene sonra ikinci eşimi tanıdım. Tanıdım derken bir akraba toplantısı vesile oldu. Annem ona olan ilgimi fark ettiği zaman deliye döndü.

"Sakın bu adamla evlenmeyi düşünme!"

"Neden?"

"Akıl işi değil, bu adam sinirli, hırçın birine benziyor. Maazallah hayatını burnundan getirir."

"Ben akıllandım anneciğim o benim burnumdan getiremez." dediğimde kendi durumumla bağdaştıramadığım bir hikâye anlattı.

BEN SENİN DAYINIM

Uzun ve soğuk bir kış günü, biçare bir aslan ormanda dolaşıyormuş. Açlıktan midesi sırtına yapışmış, yürümeye dahi takati yokmuş. Derken karşısına bir kedi çıkmış. Aslan son bir gayretle kediye doğru giderken "küçük falan ama en azından açlığımı bastırırım" diye düşünmüş. Kedi aslanın kendisine ne amaçlı yaklaştığını anlayınca kaçmak yenine olduğu yerde durup ona seslenmiş;

"Telaş etme yeğenim seni bekliyorum!"

Aslan söylenenlere aldırmadan ona doğru iyice yaklaşmış ve pençesi kaldırmış, tam kediyi ikiye böleceği sırada kedi;

"Ne yapıyorsun yeğenim ben senin dayınım, beni öldüremezsin." diye bağırmış. Aslan önce kaçmadığı için şaşırıp sonra kediye bakıp hafifçe gülmüş;

"Bir sana bak bir de bana... Benden kat kat küçüksün. Nasıl olurda benim dayım olursun?"

"Ah yeğenim ah..." diye derin bir ah çekmiş kedi, sonra devam etmiş;

"Bir zamanlar ben de senin gibi babayiğittim... Lakin ne çare bir kötünün eline düştüm. Bana öyle eziyetler yaptı ki, gittikçe küçüldüm." demiş...

Aslan her ne olursa olsun yemeğe niyetlendiği kediye biraz daha yaklaşmış tam bu sırada kedi;

"Bak yeğenim seni anlıyorum, çok açsın! Ama sakın beni yeme. Şu karşı tepenin ardındaki köyde, yeni yavrulamış yüzlerce hayvan var. Ben sana gözcülük edeyim, sen sürüye dal, yok alamazsan, gelir gene beni yersin." demiş...

Aslan tepenin ardına kulak kesilmiş, gerçekten de dediği gibi hayvan sesleri, yeni doğmuş körpe kuzuların kokuları geliyormuş. Bir an tereddütle sormuş;

"Peki ya kaçarsan?"

"Yok demiş kedi, kaçsaydım sen gelene kadar kaçmaz mıydım?"

Aslan tepenin ardından usulca inerken kedinin sesi bir kez daha yankılanmış;

"Aman yeğenim insana dikkat et! İnsanın iyisine düşmezsen bana çevirir seni de!"

Aslan midesinin gurultusundan söylediklerini önemsememişti bile. Bir an önce bir koyun yakalamak için koşmaya başlamış. Tam bu sırada karşısına çıkan insanı görmüş.

"Demek sürümden bir koyun istiyorsun?" demiş insan kararlı bir sesle.

"Evet, ama çok açım önüme geçme, yoksa seni de parçalarım! diye kükremiş.

"Hayır, elbette geçmem. Hatta durumuna çok üzüldüm! Ama bir sorun var."

"Nedir?"

"Bunların hepsi kuzulu, sen saldırınca aralarından kim bilir kaç tanesi telef olacak. Çok zararım olur ama ben sana başka bir çözüm önereyim!"

Aslan şaşkınlığından kımıldayamamış bile.

"Neymiş o çözüm?"

"Sen bekle ben ahırdan yaşlı bir koyun getirip kendi ellerimle sana vereyim. Hem sen karnını doyur hem benim küçük kuzularım sağ kalsın."

Aslan zahmetsiz yemek teklifini hemen kabul etmiş. Ahıra yönelen insan bir iki adım attıktan sonra duraksamış.

"Yok, ben sana güvenemem, içeri girdiğimde sen sürüyü talan edersin." diyince sabırsızlanan Aslan;

"Hayır, sana söz veriyorum, hiç kımıldamam seni beklerim." diye

yalvarmaya başlamış.

“Olmaz, çok açsın gözün dönmüş, verdiğin sözü unutabilirsin. Ama bak aklıma başka bir fikir geldi.”

“Nedir?”

“Seni şu ağaca bağladıktan sonra, koyunu tepeye bırakayım, gelip seni çözeyim sen de onu al git.” demiş...

Aslan o kadar aç ve çaresizmiş ki, “peki” demiş. İnsan onu ağaca bağladıktan sonra eline kalın bir sopa alıp, başlamış dövmeye, canı yanan aslan sesi kesilene kadar bağırıyormuş. Bir yandan da;

“Ah dayım, sen ne kadar haklıymışsın, bir kötünün eline düşmek çok zormuş! Şimdi inandım! Bir kötünün elinde, aslan bile kediye dönüyormuş...”

****

Annem anlatırken ben kahkahalarla gülüyordum... Ne ben aslandım, ne de ortada bir sürü vardı. Üstelik o bana akraba olduğunu bile savunmuyordu.

“Daha yeni gördüğün bir insan hakkında nasıl bu kadar çabuk hüküm veriyorsun” diye kızdım...

Kel, fakat albenisi olan, yirmi altı yaşında kültürlü bir adamdı. Elmacık kemikleri belirgin biçimde içine çöküktü. Birbirine bitişik iki kuyuyu anımsatan gözlerinin akı ise griydi. Ticaretle uğraşıyor, çalışma saatlerinin dışında çok sevdiği çamuruna koşuyordu. Aramızdaki iletişimin evliliğe gideceğini anladım. Tabii, bunu onu anlaması biraz daha uzun sürdü.

Çamurla uğraşırken ona bakmaya doyamıyordum. Yaptığı şeyler çok göz alıcı heykeller değildi ama derme çatma minik atölyesinde, kendisine bir dünya kurmuştu. Çok mutlu olduğunda çamur, melek heykellerine dönerken, içi sıkıldığında ise ortaya yamru yumru insan suretleri çıkıyordu.

En çok da bunları yaparken surat ifadesi hoşuma gidiyordu. Küçük etli dudaklarını, sanki bir şey saklıyor gibi içe doğru büküp ardından çıkık alnını kırıştırmasını tebessümle izlerdim. Dünyayı kurtarıyormuş gibi bir titizlikle uğraşıp bitirdikten sonra yüzüne takındığı ifade de, ona çok yakışıyordu. En vahimi biten bir heykelde "Bil bakalım bu kim?" sorusu karşısında benim verdiğim inanılmaz cevaplardı. Gak guk ettikten sonra, tarih bilgimi tamamen zorlamama karşın, alakasız cevaplarıma katıla katıla gülüyordum.

Bir keresinde güzellik tanrıçası Afrodit rölyefini yapmıştı. Yine "bil bakalım" dediğinde, "rahibe" dediğimde ancak birkaç dakika sonra benimle konuştu. Sanırım o saniyeler içinde, hırsını ve ses tonunu ayarlamaya çalıştı.

Onun yanında sıkılmıyordum. Aksine yine günlerim neşeli ve eğlenceli geçiyordu. Bir heykel için haftalarca hatta aylarca uğraştığı oluyordu. Beğenmediklerime bile "evet harika" olmuş diyecek kadar sahtekâr oluşuma kızmıyor değildim hani.

"Evet, bu gerçekten de çok güzel olmuş."

Niyetim her ne kadar yalakalık olmasa da bazen bana fırlattığı bakışın:

"Ben bile beğenmemişken sen nasıl beğenirsin" bakışı olduğunu hissedebiliyordum. Tuhaf bir adamdı vesselam. Çocukları sevmediğini ve evliliğinde çocuk istemediğini duyunca şaşkınlıktan küçük dilimi yutacaktım. İşte benim aradığım erkek bu olmalıydı.

Aslında onunla evlenmeden, hakkında birçok bilgiye sahiptim. Yugoslav göçmeni olan ailesini otobüs kazasında kaybetmişti. Beş senedir babadan kalan işleri büyük bir ustalıkla yönetmişti. Aynı anda içinin yangını da bastırmayı başarmıştı. Ya da öyle görünmek için inanılmaz bir çaba içerisindeydi.

Onun yanında kendimi çok rahat hissediyordum, fakat hâlâ tuhaf olan bir yan vardı. Ne olursa olsun, onun gözlerine baktığımda anlaşılmaz bir korkuya da kapılıyordum...

ÇİÇEĞİN HAZZI DA

BALINI ARIYA SUNMAKTIR.

HALİL CİBRAN

SARHOŞ

Babamın çok uzak bir akrabası vardı. Şimdi bile adını anımsayamıyorum. Biz onu sarhoş diye tanıdık. Tüm sokak hatta mahalleli bile ismini bilmezdi. Onun hikâyesini şaşırarak dinlemiştim babamdan. Hatırı sayılı bir servetin başına geçtiğinde henüz yirmi altı yaşındaymış. Üniversite bitirmiş, Arkeolog olmuş ama babasının ısrarı üzere, mesleğini bir gün bile yapamadan, işlerin başına geçmiş. Fırsat buldukça tarihi eserleri inceleyip tatillerde kazı yerlerini gezermiş. "Ne anlar tozdan topraktan bilmem, gönlü hâlâ oralarda, o işi yapsa şimdiki paraları kazandırır mı?" diye söylenen babasını kıramadığı için uzaklara gidememiş. Kendisi de kırk yaşına kadar çalışıp servetine servet katmış. Her şey çok yolunda görünürken, bir anda hayatı allak bullak olmuş.

Üç çocuğundan en küçüğü kalp yetmezliğinden ölmüş. Bu onun kendi içine kapanmasına neden olmuş. Her geçen gün aileden kopmuş. Bu esnada hayatına giren bir kadına deliler gibi âşık olduğunu, babam diliyle dişi arasında anneme söylemiş... Kadının hakkında bilinen çok az şey vardı. Otuz yaşlarında, gözü kara ve merhametsiz yahut annemin deyişiyle "Pespaye bir kadın, öyle olmasa eşini boşa diye baskı kurmazdı bizimkine" demişti.

Yalova taraflarında lüks bir ev aldığı herkes tarafından bilinmekteymiş. Esmer teninin üzerine giydiği dekolte elbiseler, ekoseli etekler, yüksek ökçeli pabuçlar o yıllarda bir hayli konuşulmuş. En önemlisi de eğlenceye çok düşkün olmasıymış. Onları sıkça eğlence yerlerinde gören tanıdıklar bir iki kez sarhoşu uyarmış ama o hiç yanıt vermemiş.

Eşi başka kadının varlığına tahammül edememiş ve çocuklarıyla birlikte kendine düşen malı da alıp baba evine gitmiş. Derken bir anda daha ne olduğunu bile anlamadan işleri bozulmuş. İşleri bozuldukça içmiş, içtikçe de sanırım işleri daha çok bozulmuş... Kendine düşen üç beş eşyasını alıp burada kadına kiraladığı eve yerleşmiş. Tüm tanıdıklara hatta annesine bile karşı çıkmış, kırmış.

Annesi oğlunun bir hastalığa yakalandığını, en kısa zamanda bu du-

rumu atlatacağını söylerken çok ağlarmış. Hatta bir iki kez kadınla konuşmayı denemiş ama oğlu buna müsaade etmemiş... Aradan geçen iki yılın sonunda işleri toparlanmayacak derece de kötüye gitmiş. Gerisi çok bildik bir hikâye aslında. Annemin deyişiyle ilahi adalet tecelli etmiş.

Hayatına aldığı kadın bir sabah evin eşyalarını da alarak şehri terk etmiş...

Bizim sarhoş deliye dönmüş, aramadığı yer, sormadığı kimse kalmamış ama nafile... Her akşam içtiği içkiye sabahın erken saatlerinde başlar olmuş. Sonunda onun ayık olduğu bir anı bile gören olmamış. Bir zaman sonra babamın ısrarı üzerine tedavi görmüş, çıktığında eskisi kadar çok içmese de yine içmiş...

Ama her daim aklı başında konuşmaları, bilgisi ve efendiliğiyle herkes tarafından kabul gören ve aranılan kişi olmuş. Çok suskun babam bile onunla konuşurken bülbül kesilir onun anlattıklarını can kulağıyla dinlerdi.

Benim de en çok sevdiğim şeydi onunla konuşmak. Her daim uzun siyah sakalı, zaman içerisinde beyazlarla dolmuş, çocukluğumdan hatırladığım üzüm yeşili gözleri sanki solmuştu. Değişmeyen tek yeri ucu yuvarlak düzgün burnuydu. Film afişlerinden fırlamış erkek jönler kadar yakışıklıydı. Yıllar, yaşadığı onca acı ve avareliği bile onu değiştirmemişti. Bir insan orta yaşta bile bu kadar yakışıklı olamazdı. Mahallede, birkaç kadının ona âşık olduklarını duymuştum. Kimi zaman yolda karşılaşıp biraz sohbet ederdik.

Ben her baba evine döndüğümde mutlak bir iki kez konuşurduk. Sene de üç beş kere annemin ısrarı üzere bize gelir, soframıza oturur gece kalmadan giderdi. İşin ilginç yanı, geldiğinde onun sarhoşluğunu anlamazdık bile.

Bizde kaldığı iki saat boyunca içmez, rahatsız edici bir davranışta da bulunmazdı.

Onunla konuşmak için sürekli bir şeyleri bahane edip bir konu açardım. O her seferinde mantıklı kısa cümlelerle, konuyu keserdi. İkinci eşimle evlilik kararı aldığım günlerin birinde yine bize gelmişti. İmambayıldı, barbunya pilaki ve incecik sarılmış yaprak dolmalı eşsiz sofraya baktı.

"Söyle bakalım sen de bu kadar marifetli misin?"

"Ben anneme çekmemişim maalesef!"

"Kadın mutfağıyla barışık olmalıdır kızım. Mutfak kadının çivisidir... Bir çivi yüzünden bir nal, bir nal yüzünden bir at, bir at yüzünden de bir atlı devrilir."

"Söz, bir daha ki sefere, yemekleri ben yapacağım."

Aklıma yine etli yaprak dolması gelmişti. Elimde olmadan dolan gözlerimi sıkça mutfağa girip kurutmaya çalışıyordum. Yeniden sofraya geldiğimde, annem yüzüme bakmadan bir şeyler istiyordu. Kasıtlı olarak bana olan kızgınlığını yüzüne, sesine hatta sofrasına bile yansıtıyordu. Bir ara ona çıtlatmış olmaydı ki sarhoş yemek bitimine yakın kafasını kaldırıp koyu gölgeli gözleriyle bana baktı.

"Bak yeğenim! Çok gariptir hayat aslında entrikalara karşı, seni uyarır. Önemli olan onun uyarısını anlamak ve dikkate almaktır. En önemli uyarısı da bir insanın hatta ondan olanların bile tüm hayatını etkiler, bu evliliktir. Evlilik ya cennet bahçen olur yahut cehennem çukurun! Bu seçimi yaparak nerede yaşayacağını biraz da sen belirlersin. Şimdi ilk elimi belirleyerek kaderimi mi belirlemiştim? Elimde olmadan asabice konuştum.

"İnsan ne yaşayacağını, içine girmeden tanımadan nereden bilebilir ağabey?"

"İçki içen bir adamla evlenirsen, halkanın diğer ucunda kadeh olacağını bilirsin. Sinirli bir erkekle evlenirsen lal, vurdumduymazla evlenirsen geveze olursun. Tembelse erkek, elin hüner kazanır. O çok çalışırsa, sen yorulursun. Hem vurdumduymaz hem hovardaysa sonunda sen de namussuz olursun. Akıllı erkeğin baş tacı, kurnazın ayak bağı olursun. Dostu olamazsan, ciddi bir düşman kazanırsın. Ruhu bozuksa kumanla paylaşırsın. İnançlı ve merhametliyse, hoşgörün çoğalır, gözü tok bir insansa ömrün değer kazanır. Hakkına razı olanı bulursan, hakka yakın olursun.

"Bunları nasıl bileceğiz?"

"Göz âlemdir kızım ama kendinden habersiz dolaşır. Önemli olan gözün gerisini görmektir..."

Onu dinlerken donup kaldım. Neydi gözün gerisi? Anlayamadım. Anlayamadığımdan olsa gerek evleneceğim erkeğin, onun söylediklerinden hangisi olduğunu çözmem, tam üç yılımı aldı.

BENİMLE EVLENİR MİSİN?

İkinci eşimin bana açılması oldukça uzun sürdü. Hatta onu itekledim diyebilirim. O daha kem küm derken, ben evet demiştim bile. Utanmasam ben ona evlilik teklifinde bulunacaktım ama ne yazık ki o yıllarda pek hoş karşılanmazdı.

Annem olmaz diye ayağını direrken, babam yine kararı bana bıraktı. Oldukça zorlu iki ay geçirdim. Annemi ikna etmek için yapmadığım haylazlık kalmadı. Hatta bir keresinde sinirimden oturup ağladım bile. "Son sözü, tarihi kazananlar yazar." ne kadar da yerinde bir sözdü.

Annem yaptıklarıma ve evde açtığım savaşa daha fazla dayanamayıp nihayet evet dedi. Ben de annemle girdiğim evlilik savaşını kazandım. Kaderime yön verecek sözü söyledim. Evleniyorum... Hemen düğün davetiyelerimi bastırdık. Annemi ikna etmiştim etmesine ama "gidersen bir daha dönemezsin" demeyi de ihmal etmedi. Kabul ediyorum anneciğim pekâlâ...

İlkinin aksine sade bir düğünle evlendik. Müstakbel eşim düğün boyunca, sanki zoraki katılmış bir davetli gibi, bütün masalarda asık suratıyla dolaşıp durdu. Hatta kendisine ikram edilen her içkiden tadıp biraz daha artan sarhoşluğuyla dolandı... Evliliğimizin ilk gecesi, ayakta duramayacak kadar sarhoş olup sızdı. Ben gelinlik üzerimde öylece kalakaldım. Tıpkı filmlerdeki gibi... Kendimi Yeşil çamın talihsiz kızı gibi hissettim. O ise yatağın üzerinde homurtularıyla rahmetli Erol Taş'ı anımsattı.

Şimdi bile o halimi düşündükçe kahkahalarla gülerim. Oysa o gün için neler hayal etmiştim. Bu benim ikinci baharımdı. Beni kucağına alıp mutluluk yuvamıza öyle girecektik. Geçmişin tüm sisini dağıtacak şefkati gösterecekti...

Akşama doğru uyandı. Acele bir kahvaltı yapıp hemen geliyorum diyerek çıktı. "Eşek değil ya, birazdan çiçekle gelir ve iltifatlar eder gönlümü alır." diye hemen giyinip süslendim. Kapıyı açtığım anda, eşi-

min yedi gün yağacak bulut gibi karanlık yüzüyle karşılaştım. Beni görünce düşmanını görmüş gibi oldu. Ne bir tebessüm ne çiçek üstelik:

"Bir daha bu saçmalıkları yüzüne sürme, palyaçolara dönmüşsün. Ben sade kadını severim." dedikten sonra "ne yemek yaptın hayatım" demeyi de ihmal etmedi. İkinci kocam da, bu geceyle unutulmazlar listesine girmeyi başardı.

Bir kadın için en zoru, seçtiği erkeğin yanlış erkek olduğunu, hayatının hiçbir anında ve karesinde o erkeği istemediğini hissettiğini andır... Bu kadın için büyük bir yıkımdır. Belki de usta birer oyuncu oldukları için, bunu uzun süre içlerinde saklayıp belli etmezler.

Kendiyle olan mücadelesinde, içinde aniden bir başka kadın daha belirir. Onu bir adı ümittir. Erkeği o kadına, yani kendisine karşı savunmaya geçer. " Hayır, senin seçimin yanlış değil, şimdi işleri yoğun ya da bunları henüz bilmiyor, zamanla öğrenecek ve her şey yoluna girecek. O zamanla değişip senin istediğin gibi bir erkek olacaktır, der..." Ve sanırım kadın bilerek ve isteyerek kendini kandırır, karşısındaki erkeği değiştirmek için uzun bir yarışa girer. Her olayda o erkeği ölçer, bir ay önce verdiği tepkiyi bir ay sonrakiyle karşılaştırır. Ve küçük bir değişim bile kadına binlerce ümit kapısı aralar. Oysa zamanla olayın kara yüzü, ak peçesini indirecektir.

Zaman zaman düşünürüm eğer evleneceğimiz insan bize, fikirlerimize uymuyorsa neden evleniriz? Olayı baştan, yanlış yapmadan bitirmek en iyisi değil midir? Neden değiştirmek için uğraşarak kendimizi ve karşımızdakini helak ederiz? Bunca zahmet, yorgunluk ve acının yerine, fikrimize uygun anlaşabileceğimiz biriyle evlenmeyiz? Burada uçarı, fingirdek gönlün devreye girdiği veya (tümüyle kör olan) aşkın gözünün, yeterince yakını göremediği için, deyip suçumuzu kapatmalı mıyız?

İlk günler dâhil evlendiğim adamın geçinilmesi zor bir adam olduğunu anladım. Akşam eve geldiğinde hiç konuşmadan boş gözlerle televizyon seyretmesi, artık sıradan geliyordu. Evli bir çift olarak birbirimize dokunuşumuz bile garipti. Şefkatten ve incelikten yoksun, sonuca odaklı hatta olması gereken bir görev gibi bana dokunuyordu. Onun ya-

nında kadın kimliğimden, estetiğimden koptuğumu hissediyordum. Zamanla bana dokunmasını bile istememeye başladım. Onun cinsellikten bile nefret ettiğini düşünüyordum.

Benim mutluluğum onun huzursuzluğu oluyordu. Bu evliliğin en hazin yanı da, benim onda hâlâ ilk kocamı arıyor olmamdı. Öyle güleceğiz, gezeceğiz, eğleneceğiz diye düşünüyordum. Büyük bir hayal kırıklığından başka bir şey değildi. Mutluluk yolculuğum daha yolun başında bitti.

Kahvaltı alışkanlığı olmadığı için, sabah evden kaçarcasına çıkıyordu.

Evin tüm ihtiyaçlarını hatta ihtiyaç fazlasını alıyor, evde şu eksik dememe fırsat vermiyordu. Dolayısıyla ben hiçbir şey için dışarı çıkamıyordum. Bu ne saçma bir yasaktı. Düşünüyor ama bir anlam veremiyordum. Onsuz dışarı çıkmamdan son derece rahatsızdı. Ayda bir iki kez anneme gidiyor bir iki kez de onu misafir ediyordum. Garip olduğunu biliyordum ama bu kadarını tahmin bile etmemiştim. Bu adam tamamen hastaydı. Annem her gelişinde benim halimden bir şeylerin yolunda gitmediğini anlıyor, ağzımı arıyor ben ufak laf cambazlığıyla geçiştirmeye çalışıyordum. Bir gün bana:

"Evlilik böyle bir şey yavrum, idare edeceksin, baba evin çok mu iyi?" Diyerek geri istemediğini ifade etti. Ben de sırf yeniden dul kalmamak için direniyordum ya...

Yeniden annemi ailemi üzmemek belki de en önemlisi, bir sakatlık gibi üzerime yapıştırılan dulluk kelimesini duymamak içindi... Hayır, evlilik böyle bir şey değildi. Çok değil, birkaç sene evvel ben evliliği böyle tanımamıştım. Eğlenceli, maceralı, gülebildiğin bir şeydi evlilik...

UZUN BİR TARTIŞMA

HER İKİ TARAFINDA HAKSIZ OLDUĞUNUN

DELİLİDİR...

VOLTAİRE

KULUN ARADIĞI NEDİR?

Henüz bir yıl bile olmamıştı, onun içinde gün geçtikçe büyüyen huzursuzluktan habersizdim. Akşam oldukça düşünceli gelmiş, hazırlan İzmir'e gezmeye gidiyoruz dedi. Bir zamanlar yaşadığı yerleri, bir de benimle birlikte gezmek istemiş. Bu bir tatildi yahut tatil görünümündeki göçtü. Karşıdan lodos adasının rüzgârı esermiş... miş de annesinin kokusunu burnuna getirirmiş. Beni oraya asıl götürüş nedeninin yerleşmek olduğunu anlamam uzun sürmedi. İçinde annesine olan özlem gün geçtikçe büyüyordu. Her akıllı kadın, bir ölüyle baş edemeyeceğini bilir, zira onlar konuşmayan, güçlü tanıklardır.

"Peki, paşam gidelim!"

Dürüst olmak gerekirse hemen içim ısındı. İzmir benim şehrim kadar güzeldi... Tam karşıya baktığımda, sakız adası, ispirto rengini anımsatan kütlesiyle görünüyordu. Tüm şehri bir çocuğun heyecanı içinde geziyor, öğreniyordum. Ne yazık! Görmediği onca şeyden sonra, neleri görüyor insanoğlu...

Büyülenmiş gibiydim. Doğallığı bozulmamış, bakir bir yerdi burası. Her sabah, beyaz yasemin kokusuyla uyanırdınız. Binaları kaplayan begonvil çiçeğinin renkleri sizi büyülemeye yeterdi. Deniz mavi olur sanırdım. Oysa buranın denizi su yeşili, onunla birleşen gökyüzü ise berrak durgun toz maviydi. Gözlerinizi denizin karşı sonuna uzattığınızda yeşille mavinin raksını izlemeniz mümkündü. Hemen hemen tüm kıyılarını dolaştık. Çeşmeye geldiğimizde, yine çiçekler ve ağaçlar karşıladı bizi. Etkileyiciydi. O gün anladım ki benim yurdumun, her yeri ayrı bir güzellikteydi.

Her an, küçük avlulu bir evden genç bir kız elinde çalı süpürgesiyle fırlayıp sadece avlusunu değil sokağını bile süpürebilirdi. Ya o ahşap yıkık kapılar, onca eskiliğine karşın, hâlâ ayakta durmanın haklı gururuyla gıcırdamakta. İnsan kardeşliğinin en güzel örneklerinden biri sanırım bu şehirde yaşanıyordu. Hani neredeyse her ülkeden biri vardı. Göçenler, buraları sevip dönmek istemeyenler, evlenenler hep bir arada kardeşçe yaşamayı seçmişler.

Aklıma yapılan savaşlar geliyordu. Top mermileri, onlarca ölen asker, erkeklerin yanında onlarla omuz omuza savaşan kadınlar. Ayağımı bastığım küçük taşlarla örülü sokağa bakıyorum. Birileri biz rahat edelim, ülkemiz refah olsun diye bir an bile tereddüt etmeden ölüme gitmişti. Şimdi sıcacık evlerimizde yatarken onlar aylarca buralarda sefillik açlık ve hatta ölümle koyun koyuna yatmışlardı. Evini, ocağını, çocuğunu, bırakıp geri dönmemek üzere gitmek nasıl bir inanıştı ya Rabbi? Şimdi onların torunları bu vatan toprağında belki de dedelerinin duygularından bihaber yaşıyordu. İnanılır gibi değil, onca savaş onca arbede yaşanan bu şehir miydi? Ben burada da pekâlâ yaşayabilirdim.

Ancak onun huzursuzluğu burada da devam ediyordu. Ticaret yapmak istemiş, ortaklarıyla anlaşamamıştı. Üstelik sudan bahanelerle benimle tartışmaya başladı. Aradığını bulamamış insanlar gibi, çaresizliği yüzünün her zerresinden rahatça görülebiliyordu. "Kulun kulda aradığı, Mevla'nın kulda sakladığıdır" demiş Mevlana... Peki, o bu güzelliklerin farkında mıydı? Arayıp da bulamadığı neydi?

Yanımda geçinilmesi en zor, birlikteliğimizin hata olduğunu anladığım bir adam vardı. Üstelik benim uğraşlarımda gözle görülür bir sonuç vermiyordu... Büyük bir kavgayla geri dönmeye karar verdik. Burada yaşamazmışız!

Pekâlâ, paşam geri dönelim!

Geri dönüşümüz küskün oldu. Onca yol boyunca tek bir kelime dahi etmedik. Ne garip, yalnızlık tek başına olduğu zaman daha çekilir bir şey. Biz eşli olarak yalnızdık. Bizim evdeki halimizi bir gören olsa, evli olduğumuza inanmazdı. Tek kelime konuşmadığımız koca akşamlar devirdik. Ufak küskünlükler, derken tartışmalar hatta içinde darp izi olan kavgalar devri başladı. Bir akşam eve geldi, deli gibi bağırmaya başladı. Ben hâlâ olayın ne olduğunu anlamak için uğraşıyordum. Anladığım tek cümle;

"Neden giyinişine dikkat etmiyorsun?"

Bana vurmaya cesaret eden tek erkekti. Nedenine gelince üzerime giydiğim askılı badiydi. Yaz ayı temmuz, ben bileklerime kadar uzun kollu, neredeyse ayaklarıma değen kloş eteklerle dolaşıyor ve kendi ba-

şıma dışarıya çıkamıyordum. Bunalmıştım, bu olanların mantıklı bir açıklaması yoktu üstelik. Evin içinde dahi açık giyinmemi istemiyordu. Yüzüme vurduğu tokadın acısı değildi şaşırışım, ilk dayağım olduğu için şaşkınlık içinde onun gözüne baktım.

Elimi yanağıma koydum, normalde izlediğim filmlerden aklımda kalan sahne kadının hıçkırıklarla ağlamasıydı. Ben tam aksine utanmasam kahkahalarla gülecektim. Benim ona şaşkın gözlerle bakışıma bir mana verememiş olacak ki şüpheli ve ürkek bir sesle:

"Neden öyle bakıyorsun" diye sordu.

"Galiba beni dövdün," dedim.

"Hak ettin de vurdum, durup dururken değil." diyerek kendini

Savundu. Hâlâ düşünürüm benim hak ettiğim neydi? Tüm kavgalar yaşanırken ve kavganın boyutu ne olursa olsun, yine sofraya oturur beni de karşısına oturttururdu. Tabağındaki yemeği özenle yayar, sonra kenarından içinde bir hazine arıyor gibi dikkatlice yemeğine bakardı. Ağzına aldığı her lokmada, burnundan verdiği öfkelenmeyi andıran nefesle kısa bir duraksama yaşar, sonra lokmayı tek avurduna toplar büyük bir iştahla onu yutana değin nefes alışı değişmezdi. Sofra adabı ve güzel yemek onun vazgeçilmez hatta en büyük dünyevi mutluluğuydu. Zaten hayatta başka bir şeyden, mutlu olabileceğini düşünmüyordum.

Akşam o geldiğinde bir iki güzel söz, ilk ayların onuruna yakışır cicilikler bekliyordum. Yahut halamların değişiyle "erkek ilk yıllarda karısına ağdalı sözler eder, ancak zaman geçince sözlerin kendisi gider ağdası kalır." derdi.

Bende kalacak, anacak, avunacak, ağdalı sözler, anlamlı unutulmaz geceler bırakmıyordu. Dahası ben ona yanaşmaya kalktığımda beni itekliyor, işve isteseydim pavyona giderdim, diyerek heveslerimi kursağıma bile çıkarmadan öldürüyordu. Hayatta her şey, bir şeyin mükâfatı yahut cezasıdır derler, ikinci kocam hangi günahımın cezasıydı anlamadım...

İlerleyen günlerde yemek tuzlu olmuş dedi üzerime yürüdü. Neden sürekli telefonda konuşuyorsun dedi tokat sayısını arttırdı. O yılların er-

kek pop sanatçısını hayranlıkla dinlediğim için bile kavga ettik ve bana vurdu. Fakat ilk günkü şaşkınlığım yoktu artık. Dayağın can acıttığını yekinen bilir olmuştum. Hatta karşılık vermeye bile başladım. Derken, bir akşam o bana ben ona, olan oldu. Kendini kaybedip beni ayağının altına alacak kadar ileri gitti.

AYRILIK MI AYKIRILIK MI?

Tabii pişman oldu olmasına ama ayrıldık! Elimde olsa ondan ayrıldığım için deve keserdim. Zaten yürümeyecek bir evlilikti. Üç yıl süren bir kâbustu... Tanrım ne uzun bir üç yıldı. Zaman hızla akarken, ben ona olan sevgimi ve saygımı kaybettim... Hatta ondan ve hırsından nefret etmeye başladım... Boşandık...

Şimdi bile onu düşündüğümde insanlara karşı olan o büyük nefretini görür gibi oluyorum. Neyi affetmemişti! O kazayı mı? Birdenbire kimsesiz kalışını mı? Belki de kendisini? Bir erkek kendi zayıflıkları yüzünden bir kadını rahatlıkla ezebiliyordu. Onun bana olan hissi sevgi yahut aşk değildi.

En son yediğim şiddetli dayaktan aldığım raporu gören hâkim, tüm şartları değerlendirdikten sonra, onun da istediği üzerine, oturduğumuz evi bana verdi. Halamın deyişiyle artık zengin sayılabilecek bir kadındım. Ya da annemin tabiriyle yine dul kaldım...

Bu saatten sonra ne yapmalıydım bilmiyordum. Diyojen gibi elime bir fener alıp doğru ve dürüst erkeği bulmak için, kentin sokaklarını mı dolaşmalıydım? Yahut kaderime boyun büküp yalnızlığımla dost olamaya mı çalışmalıydım?

Eve dönüş halim tam bir kâbustu. İlk kez ayaklarım geri adım atıyordu. Hiç bir şeye üzülmüyordum ya da hiçbir şey bana, birazdan annemin yüzüne bakmak kadar korkunç gelmiyordu. Ağlıyordum ama ondan ayrıldığım için değil, annemin kara yazgısı olduğum için ağlıyordum. Yoksa yaşadıklarımı çoktan kabul etmiştim.

Annem şiş gözlerle açtı kapıyı, gözleri yağmur yüklü gri bulutları anımsatıyordu. Derinden bakamıyordum, içinden bir şimşek çakacak, beni küle çevirecek diye korkuyordum.

Ev yine aynıydı. Sanki birileri dev tutkallarla sabitlemiş gibi eşyalar kımıldamıyordu. Ne tuhaf bu eski eşyalar eskimek bilmiyordu. Ya perdelere ne demeli, yıllara inat camları özenle kapatmanın haklı gururunu yaşıyorlardı.

DULLUK SAKATLIK MIDIR?

“Ben geldim ben, kocamdan ayrıldım. Ya da şu dedikoducu kadınların deyimiyle, ikinci kocayı da boşadım... Üzülme anne etrafta kocamı yok! Yine bulurum... Bir yenisini bulana kadar da dul olarak kalırım. Tabii kısırlığımda hâlâ geçmedi. Ama dua et bulaşıcı değilmiş anne...”İçimden geçenleri kelimelere dökemiyordum, sustum...

Bir sonraki gündü sanırım, annem de bir değişiklik vardı. Oturduğum kanepenin tam karşısına oturmuş, yüzüme hatta gözlerimden içeri girip delen vücudumda dolaşan bakışla bakıyordu. Bu bakış beni dinlemedin evlendin, bakışıydı. Boğazını temizlemesi konuşmaya başlayacağının ifadesiydi. Bu kez farklı bir konuşma olacak kim bilir belki de annem beni kovacaktı?

Neden ilk aklıma o geldi bilmiyorum. İlk kez ona karşı ben de öfkeliydim. Hatta ondan ve o bakışından nefret ediyordum. Babam sigarasını çakmağını alıp hızla evi terk etmişti ki, bu kötüye işaretti. Anlaşılan annemin öfkesine siper olmak istemiyordu.

Birkaç dakika öylece bakıştık, ben tüm yaşadıklarımın nefretimi gözlerime, yüzüme ve hatta ellerime yansıttım. Bir şey söylese bir kaplan gibi bağıracak, onu üzmek için elimden geleni yapacaktım. O an beni şaşırtan, ömrümce anılarımın içerisinde kara bir leke, bir beddua gibi taşıyacağım bir olay yaşandı. Annem ağlamaya başladı.

Küçük bedeni sarsıntılar geçiriyor, aldığı nefes tıkanarak boğazından zorla geçiyordu. Donup kaldım, anneme bakmaktan kendimi alamıyordum. Dudakları titreyerek bana bir şeyler söylemek istiyor ancak nefesi tıkanıyor, elleriyle basma etekliğini çekiştiriyordu. Ömrümce bu kareyi düşündüğümde kendimden nefret edip ağladım. Hayatımda unutmak istediğim en kötü anlardan biriydi.

Yüzüne bakakaldım. Korumasız bir bebek gibi gözlerimin içine bakarak hareketsiz ağlıyordu. Güzel alnı ve göz kenarları kırışmıştı. Rengi kireç gibi bembeyazdı. Sanki bir şeyler söyleyecek, sözleriyle canı-

mı yakacaktı ama yüzüme bakmış, kıyamamış ve yine kendini feda etmişti. Keşke söyleseydi yahut okkalı bir tokat yerleştirseydi de ağlamasaydı.

İçimden bir yerler kopuyor, acıyor, ölüyordum. Yeşil bir dalın bir anda kuruması gibi solmuştum sanki. Ben annemi ilk kez böyle içten, bu denli acılı ve ölümcül bir hasta gibi çaresizce ağlarken görüyordum. "Ağlama anne tamam söz, bir daha seni üzmeyeceğim." demek istiyor ama konuşamıyordum. O gün nasıl sona ermiş ben odama nasıl girdim hatırlayamıyorum. Her şey silik bir rüya gibiydi...

Hiç yaşamak istemediğiniz bir gününüz oldu mu? Onca gün arasından bir o günü kerhen hatırladınız mı? Çok kötü bir duygudur. O an ve o duygular aklınıza her gelişinde, silik birkaç kareyle çıkagelir. Daha önce dikkatinizi çekmeyen bir ayrıntı yahut bir söz onca şey arasından sıyrılır. Ruhunuz artık o detayın peşi sıra sürüklenir.

Yaşadığınız şey kötüdür ama o ayrıntı, yaşadıklarınızdan daha ucube bir hale gelmiştir. " En çok neye üzülürsünüz?" diye sormuşlar yaşlı bilgeye "Anlamadığım her şeye üzülürüm demiş. Çünkü anladığınız an, çok yönlü çözümlere açılmıştır. Anlamadığınızda sizin tarafınızdan çözüme kapalıdır.

"Peki, anlamak için ne yaparsınız?"diye sorduklarında da,

"Dinlerim... Dinler, düşünür, en son konuşurum, bu anlamam için en etkili yoldur" diye yanıtlamış.

Şimdi anlıyorum ki, ben annemi hiç dinlememiştim! Evren kararıyordu, nasıl zifiri bir karanlıktı bu? İspirto rengi bulutların arsından, ay ışığı zayıf belirsiz bir çizgi halinde yere düşüyordu. Gökyüzünün bu haline bakıp kararmakta mı, ağarmakta mı olduğunu tahmin edemezdiniz. Birileri benim sevdiğim, içine bakıp hayal kurduğum yıldızlarımı çalmış, ayı da kocaman siyah bir bulutun ardına gizlemişti. Sanırım annemi düşündüğüm en uzun gecelerden biriydi. O gece ay, yıldızlar belki yaratıcı bile bana kızgındı.

Sonraki birkaç gün annem hasta yattı. Hiç uyanmadan yemeden iç-

meden hatta hareket bile etmeden yatıyordu. Kendimi anneme karşı suçlu hissediyordum. Babam ilk kez endişe ediyordu. Annemi alıp doktora götürdü. Sonuç şaşırtıcı değildi, annem benim yüzümden bunalıma girmiş, sinirleri yıpranmıştı. Doktor sakinleştirici ilaca başladı.

Bu olanların suçlusu bendim ancak asıl suçumun ne olduğunu bilmiyordum. Her şeyi unutup annemle ilgilendim. Yeniden sağlığına kavuşması için, bir ay boyunca elimden geleni yaptım. Onu güldürmek, sararan yüzünü renklendirmek için adeta çırpınıyordum. Hatta onun olaylara olumlu bir pencereden bakması için küçük, yan komşu Aslı'yla küçük komiklikler bile yapıyorduk. Ben güya annem oluyordum oda yabancı bir kadın.

"Hatice Hanım, galiba sizin kızınız dulmuş,."

"Evet ne olmuş?"

"Benim bir oğlum var. Sizin kızı görmüş beğenmiş evlenmek istiyor."

Ben panikle cevap veriyordum.

"Olmaz hemşire benim kızın tiki var boşanır!"

Sonra kahkahalarla gülerdim belki de ağlamam gereken yazgıma...

Onun tek sırdaşı Menşika adında Ermeni bir kadındı. Ağladığı, teselli bulduğu, derdini anlattığı manevi kardeşiydi. Bir kez evlenen ve on sene sonra, kocasını kanserden kaybetmişti. Kendi diliyle yaşadıklarını öyle güzel anlatırdı ki onu dinlemeye doyamazdım.

"Իմ ամուսինը մահացավ:"

"Benim kocam öldü."

Ben içimin yangınından olsa gerek şakayla karışık teselli ederdim.

"Boş ver canım teyzem. Belki en iyi koca ölü kocadır."

O hiç bitmeyen yasıyla mırıldanırdı.

"Ես միշտ սիրելու եմ իմ ամուսնուն:".

"Ben kocamı hep seveceğim".

Bana anlatışına göre çok sevmiş eşini. O öldükten sonra da bir daha kendisini toparlayamamış. Annemin onda hoşuna giden bir yanın da bu olduğuna eminim. Ama çocukluğumun ve genç kızlığımın en hoş görülü teyzesi, ne yapar ne eder annemi teselli edecek bir şey bulurdu. Anneme iğne oyasını öğrettiği zaman

"Hatice,m bu insanın sinirine ve kederine iyi geliyor" demişti.

Annem o günden sonra iyi bir oya örücüsü oldu. Annemin hasta yattığı süreçte neredeyse her gün yanı başındaydı. Annem arada bir bana bakıp derin bir iç çeker sonra ahret kardeşine döner;

"Ah, Menşika'm ah!"

Sandık içinde sandık,

Baştan ayağa yandık,

Tuttuk da gönül verdik,

Adam evladı sandık…

"Tuttu da gönül verdi. Onca söyledim evlenme diye beni dinlemedi. Bak şimdi şu haline, bir adını iki etti."

Menşika teyze onun ellerini avuçlarının içine alır, kendi diliyle teselli ederdi.

"Ոչ մի անձից մի նեղանա:"

"Kimseden sıkıntı alma Hatice."

MENŞİKA

Aslında benim halimden de bir tek o anlardı. Ne zaman yüzüme kederin derin izleri yerleşse, yanıma gelir teselli beni ederdi. Önce kendi dilinde söyler sonra onu Türkçeye çevirirdi. Gerçi öyle alışmıştık ki daha o söylerken kelimelere olan aşinalıkla ne demek istediğini anlardık.

“Բախտը անձրևի է նման. Չգիտես թե երբ կտեղա: Երբ դու կարծում ես թե անձրև է տեղալու, կարող է ցավեցնող կարկուտ տեղալ:”

“Şans yağmur gibidir, ne zaman yağacağı belli olmaz. Yağmur beklerken can acıtan, dolu da yağabilir.”

Benim başıma dolu yağdığının farkındaydı anlaşılan. Hiç çocuğu olmadığı için bayram sabahları ilk önce onun evine gider, elini öperdik. Düğünlerimiz vazgeçilmez konuğu, evlerimizin nahif, tatlı misafiriydi. Her özel günde bizimle birlikteydi. Ve her zor gününde onunla olmayı görev bildik. Onun Ermeni olması, aramızda bile konuşulmayan bir konuydu. Annemle bir konuda anlaşamıyorsak yahut istediğim bir şeyi yapmıyorsa hemen ondan yardım isterdim. O her zamanki gibi anneme kıyamaz, bana bakar kafasını sallardı.

“Sus yavrum, anneni dinle!”

“Լուռ մնա՛: Երեխաս:”

“Annem öldü dünyada konuşacak insan kalmadı sandım.”

“Մայրս մահացավ. կարծեցի աշխարհում մարդ չմնաց որի հետ կկարողանամ խոսել:”

Ölümden çok korkardı. Belki de sevdiklerini hep böyle kaybetmişti. En büyük korkusu annemin üzüntüden hasta olması ölmesiydi. Gerçi annem ilk sinyalleri vermiyor değildi. Biz o hengâmenin içerisinde ne olduğunun bile farkında değildik. O yanına gider ahretliğine sarılır ve hep aynı cümleyi tekrar ederdi.

"Ոչ մի անձից մի նեղանա:"

"Kimseden sıkıntı alma Hatice."

Evet, evladın bile olsa, kimseden fazla sıkıntı almak doğru değildi. Nihayetinde herkesin bir hayatı ve seçimlerinden oluşturduğu kaderi vardı. Sen seçimini yaptın diye birinin sana yana döne üzülmesi, haksızlıktan başka bir şey değildi. O nasihat verir sonra yine bildik acılarına geri dönerdi.

İlk evliliğim zamanlarındaydı. Bir yıl olmuş ve biz hâlâ çocuk düşünmüyorduk. Beni bir kenara çekti.

"Çocuk ağacın kökleri gibi, kadını hayata bağlar."

"Երեխան, ինչպես ծառի արմատը, կնոջ կյանքին կկապի:"

"Güzel gelin, köklenmeden yaşlanırsan, işin kötü olur," demişti.

"Գեղեցիկ հարս, եթե ծեռանաս առանց արմատ արձակելու, վերջդ վատ կլինի:"

Demek ki çocuk köktü. Onun da çocuğu olmadığı için beni çok iyi anladığına emindim. Koyu renkli elbiseler giyer ve saçlarını her zaman ensesinde toplardı. Onu görmek istediğinizde kapıyı açınca yüzünü ve ne diyeceğini hemen tahmin ederdiniz.

Küçük ince hatlı oval yüzünün içinde minicik burnu ve yanaklarındaki derin gamzeleriyle her daim gülümseyen bir insandı. Kendisiyle ilgili sıkıntılarını da bir tek anneme anlatırdı. Çok soğuklarda bizde, be-

nim odamda kalırdı. Gece onun ettiği dualar ve o tiz sesi tuhaf bir huzur verirdi. Eğer o akşam hava çok yağmurlu yahut elektrik kesintisi var ise yanıma yatar, bana teselli vermeye çalışırdı.

"Kapa gözlerini ben hep orada olacağım."

"Փակիր աչերդ. ես միշտ ներկա եմ լինելու:"

Çocukluk işte Menşika teyzemin silueti hep gözlerimin içinde kalırdı. Öylesine alışmıştım ki bu hale, şimdi bile onu düşündüğümde istemeden kaparım gözlerimi. Ve hâlâ o günkü kadar genç ve güzel haliyle hatırlarım.

ZORKOÇ İMAM VE MÜEZZİN PAPAZ

Bizim ermeni dostluğumuz uzun yıllar öncesine dayanmaktadır. Çok eski zamanların birinde bir papazla imam çok yakın ahbap olmuşlar. Gel zaman git zaman bu yarenlik kemikleşen dostluğa dönüşmüş. Birbirlerinin ibadetlerine karışmaz, gelenek ve göreneklerine saygı duyarlarmış. Yıllar bu ahval üzerine akıp geçmiş. Derken bir gün papaz hastalanmış. İmam, can dostunun en kötü gününde onun yanında olmak için evine gitmiş. Ona bakmak ve varsa ihtiyaçlarını karşılamak düşüncesi içerisindeymiş. Biraz oturup arkadaşıyla hasbıhal ettikten sonra, papaz imama bakıp utana çekine;

"Senden bir ricam var" demiş. İmam nedir diye sormuş. Papaz

"Ayin zamanı geldi kilisenin çatısına çıksan oradaki çanı çalsan da cemaati toplasan" demiş.

İmam hiç tereddüt etmeden başım gözüm üstüne, diyerek çatıya çıkıp çanı çalmaya başlamış. Gelenler biraz şaşkınlık, biraz sevinçle kiliseye girmişler.

Gel zaman git zaman bu kez imam hastalanıp yatak döşek yatmış. Bunu duyan papaz hemen soluğu can dostunun yanında almış. Biraz sohbet ve ikramdan sonra imam papaza dönerek;

"Arkadaş ezan vakti geldi şu an müezzinde yok minareye çıkıp cemaati namaza davet eden ezanı okur musun?

Papaz hiç tereddüt etmeden minarenin yolunu tutmuş. Fakat merdivenleri tırmanırken bir yandan da düşünmeden edememiş.

"Onun işi kolaydı. Çanı çaldı. Ben ezanı nasıl okuyacağım?" diye düşünmüş. Sonunda minareye çıkmış ve başlamış ezanı okumaya...

Allahu Ekber, Allahu Ekber .

Evet demiş içinden hepimizin de Allah'ı tek ve büyüktür.

Eşhedü ella ilahe illallah, Eşhedü ella ilahe illallah.

Evet demiş içinden, hiç şüphe yok ki, ondan başka bir ilahta yoktur.

Eşhedü enne Muhammden rasullullah.

Buraya gelince bir an için duraksamış, onun resulü olduğuna şahitlik ederim dese kendi dininden çıkıp Müslüman olması demek oluyormuş. Ezanı da yarım bırakamayacağı için, biraz durmuş ve;

Eşhedü enne Muhammeden rasullullah "derler" demiş. Yani derler'le meseleyi halletmiş.

Sanırım böyle güzel dostlukları kuranlar "derlerle" meseleyi halletmesini öğrenmişlerdi...

İŞ HAYATI

Annem her sabah kahvaltı sofrasında, yaşadığım hayatı, bir tokat gibi yüzüme vuruyordu. İşte boşandın da ne oldu der gibi bakıyordu. İçimiz de belki de en akıllımız ağabeyimdi. Metin okumuş, eline mesleğini almış, sessiz sedasız İngiltere'ye gitmişti. Hatta bu arada bir Türk kızıyla evlenmişti bile. O aramasa, aile böyle bir çocukları olduğunu unutacak kadar sorunsuz bir evlada sahipti. Üstelik her ay hiç aksatmadan anneme gönderdiği paralara ben dul kalınca, ufak yollu bir hesap daha ekledi. Gerçi annem her fırsatta o çok rahat oğlum evini kiraya verdi yanımızda da sen kendini düşün diye ikazda bulunuyordu ama Metin, babamın lakaytlığını bildiği için olsa gerek beni de düşünmeden edemiyordu.

Artık evlenmeyi de düşünmüyordum. Annem için evlenmem yeterince sorun teşkil ediyordu. Yine de ona derdimi anlatamamam beni kahrediyordu. Ve annem ne zaman evlilik bahsi geçse eti kopartılıyormuş gibi karşı çıkıyordu.

" Hayır, Mine, evliliği düşünme, buna izin vermem!"

" Pekâlâ, anneciğim ala, âlâ sen nasıl istersen... O zaman çalışacağım anne..."

"Olmaz ihtiyacın mı var? Bak zavallı ağabeyin her ay paranı yolluyor, evden de alıyorsun..."

Neden büyükler küçükleri anlamamak için bu kadar direnir.

'Para can sıkıntısını azaltmıyor anne. Ya da özleme çare değil. Konuşmayı unuttum. Gün boyunca sıralı birkaç cümlenin dışında Türkçe'yi kullanmıyorum. Sus dili diye yeni bir lisan öğrendik, ailece onu konuşuyoruz. Ayrıca para gönlü avutmuyor anne...'

Belki de düşündüklerimi söylemeyi başarsaydım annem beni anlardı! Birkaç ay zorlu mücadelem, odalara girip kendimi açlığa mahkûm edişim işe yaradı. Babam ilk defa benden tarafa olmuştu. "Bırak çalış-

sın, kafası dağılsın." dedi. Sonunda yine ben kazandım. Hiç vakit kaybetmeden yaşlı bir avukatın yanında işe başladım. İnsan ölene kadar bir şeyler öğrenmeye devam ediyordu. Benim öğrendiklerimse hayatın, acı dersleriydi. Bir zamanlar eğlencem için vazgeçtiğim eğitimim, şimdi benden intikamını alıyordu. Bir avukat olma şansım varken, şu an avukatın yanında sekreter olabilmiştim. İşte terk ettiğim, kaçtığım hukuk yine karşımdaydı. Olsun, kader de bunu öğrenmek varmış diyerek sıvadım kollarımı...

"Müvekkiliniz geldi efendim,"

Oldukça yaşlı olan avukat bey sadece tecrübelerinin derinliğinden ekmeğini kazandığının farkındaydı.

"Ne dedin anlamıyorum neden fısıltıyla konuşuyorsun kızım. Hiç mi ekmek yedirmedi ailen sana. Bağırsana biraz..."

'Ben fısıltıyla konuşmuyorum sen yaşlanmışsın duymuyorsun. Üstelik doktora gidip kulaklık kullanmayı reddediyorsun...'İçimden söylediğim sözleri anlar diye aklım çıkıyordu. Bağırarak bir kez daha söylüyordum.

"Müvekkiliniz geldi efendim."

Kalın çerçeveli gözlüğünün üzerinden donuk bir bakışla süzdükten sonra

"Kızım al içeri al, ne bekletiyorsun kapıda?"

Derin bir nefes çekiyordum içimden. Yoksa bu adama dayanmam ne mümkün! Çoktan işten ayrılırdım. Garip olan bir şey vardı. Eğer işten ayrılırsam, bununla bile anlaşamadı işini de boşadı, diyecekler gibime geliyordu.

"Peki, nasıl isterseniz."

"Hadi bakalım yaz."

En çok ilgimi çeken konu da boşanmaya gelen kadınların hali oluyordu.

İstisnasız birçoğu, kocasından intikam almak, onu süründürmek için mal telaşına düşüyordu. Yüzler de bulunan dulluğun ıstırabını daha bo-

şanmadan bir damga gibi gönüllü taşıyorlardı. Bükülen boyunlar, ıslanan mendiller ve edilen beddualar arasında akşamı ediyordum.

"Boyu devrilesi adam beni aldattı, bastıralım... Süründürelim, donuna varana kadar alalım avukat bey."

'Kadın, kendine bak sen kendine bak. Mademki hayatından çıkartacaksın, hakkına düşeni al ve sana yakışanı yap... Yaşa... Ne uğraşırsın kinle düşmanlıkla...'

Onlara baktığımda aklımdan geçenleri haykırmamak için zor tutuyordum kendimi. Bizim toplumda yanlış yargılardan biri de, kadının evlenince direkt kölelik durumuna girmesidir. Kendilerini ihmale hazırdırlar. Saçlarını süpürge etmek değimini yerine getirmenin haklı gururunu yaşamak isterler besbelli.

Toz bezi ellerinde, sürekli iş yaparlar. Akşam eve gelen koca, karşısında saçları süpürmekten yıpranmış, yorulmuş hatta yaşamaktan bezmiş bir kadın bulur.

Oysa tüm gün çalışan erkek, evde hizmetçiden çok eğlenceli bir arkadaş bulmak ister. Dikkat edilirse erkek, "hanım bu gün yerleri sildin mi" diye hiç sormaz? Her gün yer silmek mecburi midir? Bu soruyu anneme yüzlerce kez sorduğumu halde nedense tatmin edici bir cevap alamadım.

Yahut gezmeye meraklı komşu yüzünden akşama yemeksiz kalan kadınlara ne demeli? Sürekli bir başkası hakkında konuşan kadınları da anlamış değilim Kadınlar neden kendilerini eğitmek için bir şeyler yapmazlar? Boşa geçen onca günde bir kitap, gazete okumazlar? Neden evliliklerini kaderlerin son çizgisi gibi addedip, karşısındaki erkeğe de bunu yaşatırlar... Çoğu kez boşanmak isteyen erkeklere hak vermiyor da değildim hani... Çirkin kadın yoktur sözünü hep benimsemişimdir. Sadece kadınlığının farkına varamamış kadın vardır...

Verilen duruşma saati geldiğinde avukatın koluna girer, çantasını elime alır, adliyeye kadar sabır çekerek giderdim. İnsanlar yaşlandıkça biraz daha aksi mi oluyor, yoksa yapısında olanı mı dışına sunuyordu. Zorlu duruşma öncesi daha bir gergin olurdu. Oysa söylenmediği zamanlar çok sevimli babacan bir suratı vardı. Tümü beyaz dik saçları ve

açık alnı kara gözlükleriyle tamamlanıyordu. Alındaki derin iki çizgi, kızdığı zamanlar tümüyle suratını kaplıyordu. Göbeğinin tam orta yerinden bağladığı kemeri, o şişkinliği saklamakta pekte başarıya ulaşmıyordu. Sıkça kesik kesik öksürüşü, zor aldığı nefesinin bir kanıtıydı. Bu yüzden olsa gerek en kızdığı şey, bir sözü iki kere söylemekti. Eğer iki kez söylediyse ve karşısındaki insan hâlâ onu anlamadıysa, hırsından kıpkırmızı kesilir sesi iyice çatallaşır, açıkça kızardı...

Zamanla ona da hak vermeye başladım. Kimi kadın boşanma haberi kendisine iletildiğinde, sanki ilk kez duyuyormuş ya da biz zorla boşamışız gibi çığlıklar içinde ağlar. Kimi "Dava biraz uzayabilir demiştiniz, neden bu kadar çabuk bitirdiniz" diyerek söylenir. Kimi "Avukat bey para ödüyorum size, para! Daha ne zaman boşayacaksınız beni?" diyerek kafa tutardı. Hangisinin neyi istediğini kestirmek çok zordu. İşin gerçeği, kadınları anlamak başlı başına bir sanattı. Ya tam olarak ne istediğini bilmiyorlar yahut istediklerini ifade edemiyorlardı...

Bunca zaman gözlemlerime dayanarak söyleyebilirim ki, bende dâhil olmak üzere, kadınlar her şeyi hepsini birden istiyorlardı. Ya da bilgenin dediği gibi "İnsan dostunu, düşmanından daha zor affediyordu" Onlar hayattaki en iyi dostlarını yani eşlerini affedemiyorlardı. Yahut en acısı da aldatılan duyguların intikamını almak istedikleri için boşanmak istiyorlardı.

Kimi kocasına gözdağı vermek için gelir ama bunu söylemeye cesaret edemezdi. Kimi son anda eşinin, ayaklarına kapanıp salya sümük özür dilemesini beklerdi. Yani kendilerine oynadıkları oyuna, çoğu kez bizi de dâhil ederler, yalancı oyun gerçeğe dönüşünce de dayanamazlardı... Çoğu kez onlara baktığımda ne düşüneceğimi bilemezdim. Bazı anlarda teselli verilemez. Kadın o kadar önyargılı acı çekmektedir ki, seni yanlış anlayabilir.

Zaten anladığım kadarıyla hayatta dert tasa üzüntü görmeyen insan yok. Fakat buna rağmen, aynı acıya farklı bakıp yaşayan insan vardı. Örneğin işe ilk girdiğim sırada, eşi tarafından aldatılan bir kadın tanımıştım. Avukat beyin çok uzak bir akrabasının kızıymış. Geldi davayı verdi ve gitti. Avukat bey bir kaç kez boşanmaması için bir iki şey söylemek istediyse de, onu hiç dinlemedi. Kararlı kadın önce kafasında ya-

şar diye boşuna dememişler. O senaryoyu zaten oynamıştı. Onu daha önce belki de kaç kez kafasında mahkemeye verip, tek celse de boşamış. Mahkeme kâğıdını eline alıp ağlamış, eşinden ayrılığının üzüntüsü içinde kendini yiyip bitirmişti. El ne der deyip elin ne diyeceğine bile üzülmüştü. Sonunda içi ona öyle bir zırh giydirmişti ki, o yaşayacaklarını düşünüp yaşadıklarının zırhıyla ayakta kalıyordu.

Kararlı kadınlara baktığımda hep bunu düşünürdüm. Her boşanan kadın da nedense ilk annem geliyordu aklıma

"İşte Hatice Hanım biri daha dul kaldı. Ağlayabilirsin. Gerçi senin ağlaman için illa da onun dul kalması gerekmiyor, evlenmesi de ağlaman için yeterli bir sebeptir sanırım.

SIRA BENDE

İşte nihayet beni adımı söylüyorlar. Demek ki sıra bana gelmiş. Geçmişin tozlu sayfaları arasında kayboluyordum nerdeyse. Bugün elimde olmadan her fırsatta maziye yolculuk yapıyorum. Bugünün de sorun olanlar, dünleriyle yaşıyorlar sanırım...

Çekinerek içeri giriyorum. Aman Allah'ım burası ne kadar da ürkütücü! Hatta şu an kaçmak istiyorum. Görevli kadın kabine gidip soyunmamı istiyor... Âlâ, dediğiniz gibi olsun hanımefendi... İşte bu olmadı üzerime verdiği şey bir paçavra gibi soluk... Sırtı açık kenarlarından birbirine bağlayan ipleri var. Bunu giydiğime hâlâ inanamıyorum. Kadının bakışlarından çok tuhaf göründüğüm belli, beslemelere benziyorum galiba...

Ona bakmaktan kendimi alamıyorum. Ne kadar güzel bir kadın. Ama asık suratı ve aldırmaz hali bu güzelliğine gölge düşürmüş... Yaptığı işten olan memnunsuzluğu hemen fark ediliyor...

Eline aldığı evrakları, neredeyse yırtarcasına çekti. Kısa bir süre inceledikten sonra camekânın ardında ki masaya bıraktı. Bunaldım der gibi üfledikten sonra tuhaf bir şekilde gözlerime baktı. Bir kez olsun gülümsemedi üstelik...

'Gülümse kadın gülümse, güldüğün sürece varsın...'

Şimdi odanın tam ortasındaki kocaman makinenin yanındayız. Bu da ne ayol, ne ürkütücü bir şey. Mezar gibi... Bu makinenin içine girecekmişim. Korkmamı gerektirecek hiçbir durum yokmuş. Makineden gelen sesler beni ürkütmemeliymiş. Ve kımıldamamalıymışım. Tamam, başlıyoruz işte.

Uzandığım yatak, yavaş yavaş makinenin içerisine doğru giriyor. Burası tıpkı bir mezar gibi. Ölümü düşünmek bile ürkütüyor beni. Annemin orada yatışına hâlâ alışmış değilim. Zavallı annem tam da onu anlamaya başlamıştım. Doktorlar ne derse desin, annem kederinden öldü ve ancak öldüğünde kurtuldu.

Kulaklarıma tuhaf sesler geliyor. Korkmuyorum ama bir an önce buradan kurtulmak istiyorum...

Sıkıldım, acaba kaç dakika oldu acaba ben buraya gireli? Biraz önce duvarda beliren kara delik bu mu? Hayır, hayır bu olmamalı... Hep gördüğüm kara deliğe hiç benzemiyor. Bu olsa olsa, teknolojinin kara deliğidir... Burnum kaşınıyor ama ellerimi kımıldatamıyorum. Kımıldamamın yasak olduğunu zarif uzman anlattı bana...

Kendime inanamıyorum. Ömrüm boyunca vara yoğa sızlanan hayata ön yargılı bakan kadınlara kızdım, şimdi kendimi onlara benzetiyorum. Bu aralar memnunsuz halimi yadırgıyorum. Hiçbir şey mutlu etmiyor beni... Gerçi uzun zamandır gerçekten güldüğümü hatırlamıyorum. Hayır, artık sızlanmak yok. Bir kaç dakika sonra buradan çıkacağım ve kendime ödül verip canım ne isterse onu yapacağım... Makine mi gelip gidiyor, ben mi anlamıyorum. İçimden bir şeyler akıyor sanki. Zaman gibi seneler gibi hızla akıyor içim...

Uzman, camekânın ardından beni izliyor. İçimi önünde duran ekrandan daha net görüyor anlaşılan.

İÇİMDE NE VAR UZMAN BEY?

"Bakar mısınız uzman bey? İçimde ne var? Her şeyi görebiliyor musunuz?

Yaşanan kötü şeyler midir, yayılan ve bir müddet sonra, hastalığa sebep olan? Her şeyi tüm çıplaklığıyla görebiliyor musunuz?

Eskileri unutmak için çok çaba harcadım... Sizce unutmuş muyum? Sanırım sinsi bir yılan gibi, hâlâ içimde beklemekte. Akşam olup da hava karardığında beynime akmaktalar... Unutmak ama ille de istediğin şeyleri unutmak için özel bir formül yok mu?

Bunca acı ve eskiyle yaşaması çok zor, eğer mümkünse hastalığımdan önce eskilerim ve yalnızlığımla ilgilenir misiniz? Bu arada aklıma gelmişken sorayım, tıp yalnızlığa çare buldu mu uzman bey? İçimde beliren, kocaman yalnızlık canavarı her geçen gün tüketiyor da beni, buna bir şey yapılabilir mi? Ne biliyim bir ilaç veya bir perhizi var mıdır?

Tek ilacım annemdi, belki de onu kaybettikten sonra değişti her şey. Biliyor musunuz, ben annemi kaybettiğimde büyüdüm, hatta ihtiyarladım... Doğuranların ölmeleri ne hazin... Annem beni affetmiş midir dersiniz?

Onu çok özledim ve anladım... Bunu ona söyleme fırsatım olmadı, şimdi duysa dünyalar onun olurdu. Seni anladım ve hak verdim anne!

Ya Ömer Faruk... Oda görünüyor mu? Ömrümüm bedeli, acım. O da, orada mı? Ya öteki kocalarım... Ay, kocalarım derken utanırdım sanırım. Böyle bağırsaydım uzman ne yapardı ki? 'Hemşire hanım, alın bu kadını... Kadın çatlak galiba... Hanım kendine gel! Yok burada koca falan. Hem utanmıyor musunuz kaç tane olmuş, yetmez mi?' diye bağırırdı herhalde.

' Ahh, ahh, yalnızlığa yeter mi?'

ÜÇÜNCÜ EVLİLİK

Üçüncü eşim mesela... Çalıştığım avukatın bürosunda karşılaştık onunla. Uzun boylu, geniş omuzlu, esmer benizli, yakışıklı biriydi. İri üzüm siyahı gözleri vardı. Takım elbise bir erkeğe ancak bu kadar yakışırdı. İlk dikkatimi çeken şey avukatın onu karşılayışı oldu...

"Üstadım, azizim, Tacım hoş geldin."

"Hoş bulduk Harun ağabey."

"Nerelerdesin mirim? O güzel sohbetine nicedir hasretiz."

"Kısa bir süreliğine yurt dışına çıkmıştım."

"Senin ufaklığın yanına mı?"

"Evet çok özlemiştim keratayı."

"Bu akşam bırakmam, misafirimsin gidip bir yerde oturalım. Uzun zamandır hasretim bir dost muhabbetine. Gelirsen şeref verirsin."

"O şeref bana ait, elbette gelirim."

Bir anda etkilenmiştim ondan. Kalp cerrahı olduğunu sonradan öğrendim. İlk dikkatimi çeken şey, ses tonu ve nezaketi oldu. Ortaklı bir arsa sorunu nedeniyle sık sık bizim ofise geliyordu. Her gelişinde onunla ilgili bir şeyler öğreniyordum.

Ayaküstü ve resmi konuşmalarında bile ona ısınmıştım. Arada bir kaçamak bakışlarını fark ettiğimde heyecanlanıyordum. Benden bir şey istemeye dahi çekiniyordu.

"Rica etsem bir bardak su alabilir miyim?

Bir erkek bu kadar sevgiyle bakabilir miydi? Onun bakışı içime işliyor, kendimi genç bir kız gibi mahcup hissediyordum.

"Aman efendim ne demek!"

Sonraki günlerde iş çıkışı karşımda görmeye başladım. Bir akşam aniden karşıma çıktı, yüreğimin sesinden onu duymuyordum bile.

"Müsaade ederseniz sizi evinize ben bırakayım."

"Teşekkür ederim, ben kendim gidebilirim."

"Siz bilirsiniz."

Sonra yol boyunca kızdım kendime. Gidebilirim de ne demekti? Bu nasıl bir yanıttı. Üstelik çok sert bir ifadeyle söylemiştim bunu. Birkaç hafta hiç uğramadı ofise, her gün ümitle beklemeye başladım. Günler sonra bir akşam yine iş çıkışı karşımdaydı... Birlikte yürümeye başladık... Ertesi gün ise, kahve içerken ve onun şeker tadında sohbetini dinlerken buldum kendimi...

Eşini birkaç sene önce kaybetmiş, tek oğlu ise yurt dışında yaşıyormuş. Benim kadar yalnız olması hoşuma gidiyordu.Tacım adını daha önce hiç duymadığım için olsa gerek, ilk sorduğum soru adının anlamıydı. İlk çocuk olduğu için mi bilinmez, annesi başımın tacı anlamına gelen bu adı tercih etmiş.

Safran karası gecelerin ardından, ışıklarını bol ve bereketli dağıtan güneş gibi, bir anda hayatımı aydınlattı. Sonraki günler de sık sık buluşmaya başladık. Bana farklı davranıyordu üstelik niyetinin ciddi olduğunu da belirtiyordu. En çok istediği şeyin, mutlu bir yuva kurup yeniden baba olmak istediğini öğrendiğimde konuyu hemen değiştirdim. Yüreğime bir hançer saplandı o an. O gece bunu düşünmek bile istemedim. O güzel sohbetimize devam ettik.

Onun yanında kalbimin sesini duyabiliyordum. Laf sırasında bana sorular yöneltiyor ben ustaca manevralarla konuyu değiştiriyordum.

"Bekar mısın?"

"Ben iki kez evlendim"

Tepkisizce baktı.

“Neden ayrıldın?”

“Anlaşamadık.”

Ona karşı içimde sıcacık bir duygu hissediyor, onu kaybetmek istemiyordum. Ancak kısır olduğumu öğrenirse benden vazgeçebilirdi. Bunu evlendikten sonra öğrenirse yine ayrılabilirdik. Bu duygu, her geçen gün beni yiyip bitiriyordu. Ne yapacağımı bilemiyordum. Diyemiyordum, kısır olduğumu söyleyemiyordum. Ben ona yetemeyecektim. Bu ilişkiyi devam ettirmek benim acı çekmeme neden olabilirdi, daha fazla ileri gitmeden bitirmem gerekiyordu.

. Sonraki akşamlar da görüşmedim. Bir sonrakilerde de... İş yerimden aradığında işimi bahane edip telefonu kapadım. Bir aya yakın bir süre kaçtım ondan. Anlayamadığım onsuzken mutsuz olduğumdu. Oysa daha ne kadar olmuştu onu tanıyalı... Senelik iznimi, rica minnet öne alıp evde durdum bir süre. Onu tamamen unutmak istiyordum. Bir yandan da hayatıma ver yansın ediyordum. kısırlık yüzünden acı çekmek benim kaderimdi anlaşılan. Sonra işe başladım, daha ilk iş günümün çıkışında, karşımda gördüm onu. Yüzü solgun sesinde ise garip bir sitem vardı.

“Benimle görüşmek istemediğini anlarım.”

Sanki taş kesilmiştim konuşamıyordum.

“Ancak, neden birden bire böyle davrandığını anlamadım. Bana bir açıklama yapmayacak mısın?”

Başımı önüme eğip yürümeye başladım. O da yanımda yürüyordu. Gözlerimden akan yaşları silerken bile utanıyordum.

“Günlerdir seni arıyorum. En sonunda Harun ağabeye sordum. Hasta olduğunu izin aldığını söyledi.”

“Evet.”

“Mine söylemeyecek misin neler oluyor?”

"Böyle olması ikimiz içinde daha iyi."

"Buna sadece sen karar veremezsin, bunu bilmek benim de hakkım değil mi? Ben sana çok yakın hissediyorum kendimi. Son günlerde hiç aklımdan çıkmıyorsun."

"Ben çocuk doğuramam."

"Çocuk mu? Bu da nerden çıktı?"

"Sen demiştin ya çocuk istiyorum diye."

"Ne var bunda?"

"Ben çocuk doğuramam!"

Çok şaşırdığını kocaman açtığı gözlerinden anlayabiliyordum.

"Neden?"

"Ben kısırım!"

Elimden tutup bir duvar dibine çekti beni. Çevreye aldırmadan dudaklarımdan öptü. Bu öpüş bir erkeğin şehvetinden çok sevgisini yansıtıyordu. O kadar masum bir buseydi ki, tüm benliğimin eridiğini hissettim.

"Bütün sorun bu mu yani?"

"Evet."

"Sen delisin!"

"Anlamadım."

"Senden ayrı kaldığım ve seni aradığım süre içinde, öğrencilik yıllarımda okuduğum bir şiir geldi aklıma. Her gün seni düşündüğümde aynı şiir okudum.

İlk kez bir bana şiirden bahsediyordu üstelikte bir erkek. Göz yaşlarımı silip yüzüne baktım.

"Neymiş o şiir?"

VERDİM CANIMI GİTTİ

Nerde bir topluluk görürsen, tellal,
Hiç durma bağır:

Kaçan bir kul gördünüz mü ey insanlar de,
Tertemiz bir kul gördünüz mü?

Ayparçası yüzü var,
Baştan başa fitne…

Savaş vakti tez gider de, tellal,
Barış vakti uysal olur, de,

Nerde bir topluluk görürsen, tellal,
Hiç durma bağır:

İnce boylu, güler yüzlü, tatlı sözlü,
Tez canlı, çevik,
Bir kul gördünüz mü?

Sırtında bir al kaftan taşıyor,
Kucağında rebap, elinde bir yay var de, tellal,
Çaldığı hep güzel, hep sıcak havalar, de,

Nerde bir topluluk görürsen tellal,
Hiç durma bağır:

Onun bağından bir meyve devşiren var mı ey insanlar de,
Onun gül bahçesinden bir demet gül devşiren var mı?

İş ki çıksın bir habercik getirsin biri ondan bana tellal,
Çıksın biri ondan bana bir şeyler desin iş ki;
Söyle, verdim canımı ona gitti, tellal,
Verdim ona gitti…

Ayaklarım yere basmıyordu. Onu karşıma çıkaran kaderime şükür ediyordum. bu doğru kişiydi bunu hissedebiliyordum....

Görüşmelerimiz aralıksız devam ediyordu. Bazen iş çıkışı beni almaya geliyor, uzun uzun yürüyorduk. Bazen de alelusul bir park köşesinde oturuyorduk. Olmadık şeylerden konu açıyordu. Bir ağacın oluşumundan, köklerine kadar her şeyi keyifle konuşuyordu. Ancak asla sevgiden, aşktan bahsetmiyor hatta bana dokunmaktan bile çekiniyordu.

Bir insanı tanımak için çapraz sorular soran ben, onun yanında konuşmak bile istemiyordum. Tuhaf bir sakinlik ve dinginlik bedenimi ele geçiriyordu sanki. İnandığı uğurda hiç karşılık beklemeden çalışan, kalp konusunda bunca uzmanlığına karşın hâlâ kendini yetiştirmeye çalışan, koca yürekli dava adamıydı. Fakir, parası olmayan insanları geri çevirmekten utanır, elinden geldiğince yardımcı olmaya çalışırdı. Kendi için ayırdığı tek zaman benimle olduğu zamanlardı. Veya benim gezme ihtiyacımı karşılamak için, çok sevdiği kitaplarını ertelediği saatlerdi.

Yargılamadan seven, çekerken iteklemeyen, oldukça hoşgörülüydü. Kısacık zaman diliminde, dostum olmayı başarabilen tek erkekti. Babam dâhil hiçbir erkeği bu kadar iyi anlayıp bu kadar yürekten güvenmedim.

Tacım bir süre sonra hayatımın vazgeçilmezi, beyaz atlı güven prensi oldu. Bir öğle arası iş yerimden aradı beni.

"Sana karşı derin hisler içerisindeyim. Bir kadın olarak arzu ediyorum ama en çok, seninle olan zamanları istiyorum. Eğer sen de benimle olmaktan hoşlanıyorsan bu ilişkinin adını koyalım. Böyle şeyleri çok beceremem ama ne dersin bu hayatı birlikte yaşayalım mı? Ben seninle yaşlanmak istiyorum. Benimle evlenir misin?"

Onun konuşma süresinde gözlerimi kapatmış, sevdiğim bir melodiyi dinler gibi dinlemiştim. O biraz huzursuzlukla yeniden sordu.

"Mine beni duyuyor musun?"

"Evet."

"Hangisine evet?"

"Her ikisine de."

Sevinçten havalara uçuyordum. O benim hayatımın bir yerinde olsun istiyordum ama kocam olacağı hiç aklıma gelmemişti. Hayatta tesadüf diye bir şey yoktu. Tek düşüncem, bizimkileri bu evliliğe ikna etmekti. Ancak endişelerimin aksine annem onun adını duyduğunda, olgunlukla karşıladı. Gelsin bir göreyim dedi.

Bir akşam siyah takım elbisesi, yüzünde o huzur ve elinde sade bir çiçekle geldi evime. Yanında başka kimse yoktu. Anne ve babamın sormasına fırsat vermeden her şeyi anlattı. Hiçbir soru işareti olsun istemiyordu. Annem sürekli gülüyordu bu onu sevdiğinin işaretiydi. Benden hevesli gitti çarşıya. Damadına deli oluyordu kadın. O geleceği zaman evde bir hazırlık bir heyecan. Onu gören kendi nişanlısı geliyor sanırdı.

Her şey benim istediğim gibi oldu. Şehirden biraz uzak iki katlı güzel birde oturacaktık. Son model eşyalarla döşedik evimizi... Beyaz bir tayyör giydim nikâhımızda... Başımda beyaz üzeri küçük puantiyeli tül, elimde o yıllarda çok moda olan küçük beyaz bir çanta vardı. O, gri takım elbiseyi tercih etti. Şimdi resimlerimiz gözüme iliştiğinde, o babacan tavrının yüzüne nasıl yansıdığına hayretle bakıyorum.

Oğlu yurt dışında okuyup oraya yerleştiği için, ancak senede iki kez o geliyor bir seferde biz gidiyorduk. İstisnasız her gün onunla konuşuyor, geriden görünmeyen ama hissedilen desteğini veriyordu. Duyan baba oğul değil de iki arkadaş sohbet ediyor sanırdı. Onun kız arkadaşından, düşüncelerini, yaptıklarını ve yapacaklarını keyifle bıkmadan sorar konuşurdu... Beni, ne anne ne abla olarak tanıştırdı oğluna. "O benim hayatımı paylaşacağım insan, umarım birbirinizi benim sizi sevdiğim kadar çok seversiniz." dedi. Kaan benimle kendiyle ilgili sorunlarını, düşüncelerini paylaşmasa bile, saygısında ve ilgisinde bir kusuru olmadı.

Sürekli spor yapan tatil günleri bile sabah altı otuzda kalkan, sağlıklı yaşam için uğraşan bir adamdı. Sigara ve alkol onun hayatında hiç olmamış. Benden daha düzgün yaşamıştı en azından. Gece geç yatmaktan aklı çıkardı. Tek tiryakiliği günde iki kez içtiği Türk kahvesiydi.

Onun bu özelliği çevresi tarafından da bilinirdi. Hem içer, hem de övgüler yağdırırdı kahveye.

"Türk kahvesi, gece gibi karanlık, cehennem gibi sıcak, bal gibi de tatlı olmalı... Üstünde dumanı, dumanında kokusu, köpüğü çok olmalı. Ve... diyerek eklerdi (sanırım benim yaptığım kahveyi beğenmediğinden) ve kahveyi iyi bilen biri yapmalı. İçerken rahatlamalısın, düşüncelerinden arınıp sadece onun lezzetini duymalısın... En önemlisi ise koklamalısın, zira kokusu sakinleştirir insanı"

Ne tuhaf, benim için sıradan, aylarca içmesem aklıma bile gelmeyen kahve onun dilinde büyüleyici bir iksire dönüşüyordu. Ben de yıllar içinde iyi bir kahve içicisi oldum...

Önceleri onun yaşadığı bu sakin hayatı sıkıcı bulmama karşın, elimdekine şükretmeye karar verdim.

"Tüm beden kendini gece onarır bedene bu imkânı vermezsek erken yaşlanır. Ve tabii ki kalp, bir kere bozuldu mu bir daha eski düzenine gelemez o yüzden çok dikkat etmeliyiz." derdi. Tabii ben, edindiğim tüm kötü alışkanlıklara devam ediyordum. Sigara ve uykusuzluk kurtulamadığım hastalık gibi yakama yapışmıştı.

Cici bir kocaya sahiptim. "İşte dedi annem benim kız nihayetinde duruldu." Ah annem, canım, gülüm annem. Durmayan, durulmayan ben değildim ama bunu bir türlü anlatamadım. Olaylar benim hayatımın gidişatını belirliyor, bense bu gidişatta sadece mutlu yaşamak için uğraşıyordum....

GÜZEL OLAN SEVGİLİ DEĞİL,
SEVGİLİ OLAN GÜZELDİR…

TOLSTOY

SENİN ADIN GÜVEN

Zengin bir kadındım artık ancak bu umurumda bile değildi. Hatta kısırlığını bile aklıma gelmiyordu. Tacım her şeyimle aşırı ilgileniyordu. Bazen, kurulu bir sofrada peçetenin içine sarılı bir gülle güne başlıyordum. Bazense dizine yatıp saatlerce onun saçlarımı okşamasıyla hatta saklıdan ağlayarak uyuyordum. Zamanla onun sevgisinden emin olmaya başladım. Bu içimdeki canavarın homurdanmasına neden oluyordu ki sanırım kötüye işaretti. Onun sevgisini de hovardaca harcayabilirdim. Belki de ömrümce bir erkek tarafından bu kadar sevilmediğim için yadırgıyordum. Hatta daha ileri gidip sonradan görmeler gibi hazımsızlığımı belli ediyordum.

İlk dönemler istediğim olmadığı zaman kıyametleri kopartıyor, küsüyor, aklım sıra onu cezalandırıyordum. O sakince beni dinliyor, yüzünde hiçbir öfke belirtisi olmadan bakıyordu. Sonra yanıma geliyor, önce tartıştığımız konuyu ele alıyor neden öyle olduğunu anlatıyor, hatta bazen benim istediğimi yapıp yanlışlarımı görmemi sağlıyordu.

Tek bir gün bile ses tonunu yükseltmedi. Çok kızdığında bulunduğu odadan çıkıyor bahçeye gidiyor ama geri döndüğünde hiçbir şey olamamış gibi geliyordu. Bu kadar hoşgörü ve sevgi bir insanı canavarlaştırır diye düşünülür. Oysa Tacım, her seferinde biraz daha hoşgörülü ve sevgiyle yaklaşıyordu. Koca ulu bir ağaç gibiydi ve tüm dallarını sarması gibi, tüm duygularıyla sarıyordu beni. Daha önemlisi doyuruyor, kendini eksiltmeden benim içimdeki boşluğu tamamlıyordu. Söylediğim sözler için ya da davranış hatalarım için pişman oluyor, onun iyiliği karşısında utanıyordum. Bir insanın bu kadar özverili ve dik duruşlu olması şaşırtıyordu beni. Bunu yapabilmesi için, kendi iç huzurunu yakalamış olması gerektiğini anlamam uzun sürmedi...

Sonra ona karşı bir mahcubiyet ve suçluluk duygusuyla ezilmeye başladım. Onun benim için zannettiğimden çok daha değerli ve önemli olduğunun farkına vardım. Onun davranışlarını gözlemleye çalıştım. Kendimi geliştirip eğitme kararı aldım. Ömrümde okumadığım kitap-

ları okudum. Özel hocalardan yabancı dil dersleri mi dersiniz, diksiyon dersleri mi dersiniz, elimden geleni yaptım. Tek nedeni ise oydu...

Birlikte yurt dışı seyahatlerine çıkıyorduk. Her seferinde, keyifli anılar yaşanası mutluluklarla dönüyordum. Eşim ise o ülkenin ekonomisinden tutunda, tarihi eserleri, coğrafi konumuna kadar bir yığın şey anlatıyordu bana. Kimi zaman onu ilgiyle dinliyor kimi zaman sıkılıp alış verişe götürmesi için surat ediyordum. Tabii dönüşte ilk anneme geliyor hediyesini veriyor ve gittiğim yerlerin fotoğraflarını getiriyordum. Annem ve teyzem heyecanla beni dinliyor, sevinçten kahkaha atıyorlardı.

Eski hayatım, mazinin sararmış sayfaları arasında kalmıştı. Geçmişimi unutmuştum. Çok garip belki ama ilk eşim ve sonra yaşadıklarım dâhil her şey silinmişti aklımdan. Uzun zamandır bu kadar sakin bu kadar huzurlu bir yaşama hasrettim sanırım... Bazen kanepede uyuyakalıyordum, eşimin üzerime örttüğü battaniyeyle uyanır, hep aradığım o huzur ve inancı, onu gülümseyen gözbebeklerinde bulurdum. Sanırım bu bir kadın için her şeyden daha önemliydi. Huzur ve güven... Benim hayatımda, şimdiye kadar eksik kalan yan işte buydu...

Neydi güven? Bir erkeğin maddi olarak kadına sağladığı imkân mı? Şimdilerde düşündüğümde ne kadar saçma geliyor bana, evet kimseye muhtaç olmamak güzel bir şey ama bu mutlu olmak için çözüm değil... Mutluluğun bir diğer adı da güvendi. Onunla beraberken anlamıştım bunu. Gözümü kapatıp bilinmeyen bir yola gidebileceğim, yürü dediğinde hiç tereddüt etmeden ateşin üzerinde yürüyebilecek kadar emindim ondan. Bazı akşamlar saçlarımı okşardı. O kadar içten ve samimiydi ki, kendimi küçük bir kız gibi hissederdim. Sevmenin ve sevilmenin hazzını yaşıyordum. Şimdiye kadar yaşadıklarım çocukluktan öte değildi. Kadın olduğumdan çok, insan olduğumun farkına varıyordum.

İlk iki yıl sadece içimdeki yalnızlık açlığını, kadınlığımı, duygu ve eksikliklerimi telafi etmek için yaşadım. Beklide bu doygunluk ve güven hissi geleceğe bakmamda daha etkiliydi. Sonraki yıllar artık onun beni ikaz edeceği bir şey kalmamıştı. Benim de ilk işim, sabah kalktığım andan itibaren, görsel medya ve yazılı basından ülke gidişatını takip etmek oluyordu. Ya da diğer insanların, açların çaresizlerin farkına

varıyordum. Ben kimin? Ne yapabilirim? Sorularını sıkça soruyordum kendime. Yaşam, tüm taşlarıyla oturuyordu. Eksik bir yan bulamıyordum. Doğayla tanışmam, börtü böceğin farkına varmam daha doğrusu onların yaşam haklarına saygı duymam o yıllarda başladı.

Her sabah, içimde derin bir yaşama arzusuyla uyanıyordum. Yardımcım olduğu halde yemek yapmak, evdeki eşyaların yerlerini değiştirmek yahut bir iki küçük örtüyle evde şıklık yaratmak hoşuma gidiyordu. Çocuklarla ilgilenen bir derneğin gönüllü üyesiydim. Evde onlar için kurabiyeler yapıp götürüyor, Kermeslerde el hünerlerimle onlara katkıda bulunuyordum. Hatta onlarla tek tek ilgileniyordum. Kendim için yaşamayı bırakmıştım. Muhtaçlara yardım etmek, onların gülen gözleri olmak istiyordum. Üstelik bu beni fazlasıyla mutlu ediyordu...

Bazen onun yokluğu hissi içimi daraltıyor, hemen telefon edip sesini duymak istiyordum. Sorularımı tehdit algılamayan, yaptıklarını haber vermek olarak algılayan tek insanı kaybetmekten ölesiye korkuyordum. Tacım eve geldiğinde gün boyunca yaptıklarımı soruyor, tüm dikkatiyle beni dinledikten sonra değerlendiriyor hatta takdir ediyordu...

Eski Mine değildim artık. Anneme gidiyor, onunla uzun sohbetler ediyor, ilgileniyor yahut elinden tutup zorla evime getiriyor, mutluluğumu görmesini istiyordum. Çoğu kez Menşika teyzeyle bize gelir aynı oda da yatar, gecenin bir vaktine kadar ibadet ederlerdi. "Bunlar birbirlerinden hiç usanmazlar" diyen babam haksızda sayılmazdı hani.

Annem ilk kez gerçekten gülüyordu. Her gelişinde mutfağa girer, damadı için en güzel yemekleri yapardı. Tacım da onu çok sever hafta da bir gün benli yahut bensiz mutlak anneme uğrardı. "Allah'ım çok şükür, sana inanmayan taş olsun, nihayet benim kuzumun da yüzü güldü" diyerek sevincini dile getirirdi. Evet, hayatıma sihirli bir değneğin dokunduğu kesindi.

"İnsan rahata çabuk alışıyor." Derlerdi de inanmazdım. Hem rahata hem de huzura çabuk alışıyordu... Eski acılarımı ve yaşananları hatırlamıyordum bile... Belki de hatırlamak istemiyordum... Benim dünyam evim, eşim ve ailemdi. Onlarla mutluluğu yakalamıştım.

Kahvaltı ve akşam yemekleri en sevdiğim zamanlardı. Tacımla birlikte masayı kurar, saatler süren sohbetimize başlardık. Bugün gazetede ki yazıyı okudun mu? Sorusu, aslında 'bugün gazete okumayı unutmadın' İnşallah demekti. Güncel olaylardan hatta hiç ilgilenmediğim ve sevmediğim siyasetten bile konuşur olmuştuk.

Onunla sevginin başka bir boyutuna yolculuk yaptım ve hayatım boyunca unutamayacağım muhteşem şeyler öğrendim. Seksin birlikteliğin sadece bir bölümünü oluşturduğunu, asıl olanın birbirini duyumsamak ve ruhu hissetmek olduğuna tanık oldum. Dokunmanın şehvetten çok, ruhun gereksinimi olduğunu anladım. Aksi takdirde orgazm olmanın bile insanı doyuma ulaştıramadığını hatta daha çok doyumsuzlaştırdığını öğrendim. Ve erkeklerin bunu bilmediği için başka bedenlere ilgi duyduğunu öğrendim.

Zamanla eşlerin tenlerinin, kimyalarının birbiriyle örtüştüğünü ve birbirini benimseyen bedenlerin huylarının ve beğenilerinin birbirlerine benzediğini öğrendim. İhanet eden kişinin ruhunun aldığı yaraları ve kadın erkek ayırt etmeksizin hüsran olan tenleri ve hastalıkları öğrendim. Ahlaki çöküşün kadını ve erkeği olmadığını, beden mahremiyetinin cinsiyetinin olmadığını öğrendim. Erkeğin elinin kiridir denilen ihanet, aslında dinen ve ahlaken içinin pasına ve mahvoluşuna neden olduğunu öğrendim.

Doyumlu bir ilişkide, insanın enerjisiyle diğer bir insanın ruh yaralarını tedavi edebileceğini gördüm. Bir olmanın, birlik olmanın, dirliği getirdiğini ve evliliğin iki insanın harika bir atmosfer yaratarak kutsallaştırdığını öğrendim. Belki de ben onunla insanı ve insana dair çoğu şeyin en doğrusunu öğrendim...

Hafta sonu şehir dışına rast gele bir yeşilliğe gider, bazen saatlerce toprağın üzerine uzanıp konuşmadan yatardık. Ben insanların konuşmadan sadece birbirlerine sarılarak veyahut bakarak, içlerinden geçenleri söylediklerine ilk kez şahit oluyordum. Hayatımda olan her şey anlam kazanıyordu. Anlamlı gördüklerim ise anlamlarından sıyrılıyor, kuruyup kayboluyordu. Artık onu üzmekten imtina ediyordum. Söylenmek yerine anlatmayı, surat asmak yerine konuşmayı başardım.

"Hayat bir satranç olabilir ama sevgi de buna yer yoktur. Sevgi ve birliktelik, oynan oyunları ve aldatmacaları kaldırmaz. Sadece günü ya da ânı kurtarır. Oysa insan eşini bulduğunda bir ayna gibi olmalıdır. Bedenini ve duygularını onunla tatmin etmelidir. Olan ne ise onu yansıtmalı, kandırmaya çalışmamalıdır. İnsanlar mutluluğun ne olduğunu ve nasıl olduğunu araştırdı durdu. Mutluluk: iç huzurudur! Yakalayan insan sayısı çok az olmasına karşın, yakalayanlar hep dürüst, aile hayatına ve kendi namusuna önem veren ahlaklı insanlardır." diyordu.

Yani tüm hayatı sade, yalın ama bir o kadar da mükemmeldi... Zamanla âşık olmadan evlendiğim adama, büyük bir sevgi ve hayranlık duymaya başladım.

Annemin sevgiyle baktığı ama ara sıra tembihte bulunduğu biricik kızıydım.

"Aman kızım evliliğine dikkat et bu senin ölüm nikâhlın olsun."

"Olsun anne, ölüm nikâhlım olsun, ben onun dizlerinin dibinde ölmeye razıyım. Şikâyetçi değilim... Şikâyetçi değilim..."

Bazen bir kelimenin bile ne çok anısı olur. En garibi de bazı şeyleri hiçbir zaman kimsenin bilmeyecek olması ve içinde bir yerde seninle çürüyecek olmasıdır. Bazen konuşma sırasında dışa vurursun, o kadar sıradan şeylerdir ki, kimse ne olduğunu anlamaz bile... Ömrüm boyunca sadece bir kez gerçek aşkı yaşamış bir olarak bazı kelimeleri nasıl saklarım kendime... Onu bir başkasının ağzında duyarsam inciniyorum.

Şimdi onu yani büyük aşkımı, bana dünyayı zindan eden adamı düşünmek istemiyorum. Biliyorum ki gözlerim kendiliğinden yaşaracak ve ben kımıldayamadığım için gözyaşlarını silemeyeceğim. Hay Allah nereden geldi aklıma bunca eski... Ben ve eskimek bilmeyen eskilerim...

ÖLÜM ESKİ BİR ŞEYDİR

AMA HER İNSANA YENİ GÖRÜNÜR.

TURGENYEV

KARADUL

Yedi yıl huzurlu, mükemmel sayılabilecek bir evlilik yaşamıştım... "mıştım" diyorum çünkü bu kez hakikaten dul kaldım. Tacım biricik eşim, beyin kanaması sonucunda hayata ve bana veda etti. Eve dönerken aniden rahatsızlanmış. Kaldırıldığı hastanede iki gün boyunca yaşam mücadelesinde verdi... Bunun yersiz bir şaka olduğunu bile düşündüm. Tacım olmazsa ben ne yapardım? Uzun süre mutlu yaşamak benim kaderim değildi anlaşılan. Bir kocayla otuz, kırk yıl yaşayan kadınları kıskanmaya başladım. Onlar mı işi biliyor, yoksa ben mi gudubet bir kadındım? Elime geçeni ya kaybediyor ya öldürüyordum.

Yaşanan her talihsizliğin benim başıma geldiğini düşünüyordum. Rahatsızlandığını duyar duymaz hemen hastane gittim. Çok sağlıklı olduğunu ve kendine çok iyi baktığını bildiğim için önce çok endişelenmedim. Gerçeği gidince öğrendim... Komadaydı...

Onu camekânın ardından, ancak uzaktan görebildim. Yüzü bir bebek kadar masumdu. Gözlerimi kapatıp onunla konuştum. "Tacım, hayatım lütfen gayret et. Seni karşıma çıkaran kaderime şükürler olsun. Lütfen bizim için yaşa... Seni seviyorum, seni çok seviyorum..."

Yaratıcıya iki gün aralıksız yalvardım. Onun yerine ölmeye bile razıydım. Hayır diyordum hayır, ölmeyecek beni bırakıp gitmeyecek. İki gün o camın ardından hiç ayrılmadım. "Sen hayatımı değiştiren, kimliğimi ve kişiliğimi bulmama ve kendimi tanımama vesile olan adam, beni bırakıp hiçbir yere gidemezsin!"

Gözlerini açsa benim o yıkık halimi görse sırf ben üzülüyorum diye mücadele ederdi. Sürekli o sabahı son kez ayrılışımızı düşünüyordum. Farklı bir şey olmadı. Yine kahvaltıda keyifle sohbet etmiş, kapıda birbirimize iyice sarılıp öpmüştük. Bu onun yaşam felsefesiydi. Bana, "Senden ayrılırken, sonsuza değin ayrılıyormuşum gibi düşünüp öyle veda ediyorum. Akşam geldiğimde ise yıllardır görmemişim gibi hasretle bakıyorum." demişti. Çok hoşuma gittiği için olsa gerek aynını ben de ona yapıyordum.

Onu her uğurlayışımda, gurbete gönderiyor gibi sıkıca sarılır, Allah'a emanet eder, yüzüne onlarca minik busecikler kondururdum. Akşam karşılarken de gurbetten geliyormuşçasına özlemle karşılar kapı kenarında bir müddet sarılıp kalırdım. İnanması çok güç ama yedi yıl bu ahval ve mutlulukla geçti. Ve işte mutluluğumun sonuna geldim. Şimdi Tacım gelmemek üzere hayatımdan çıkıp gidiyordu…

Son gün, iki doktor yanıma geldi. Yüzlerinde tuhaf bir mana vardı. Sandalyeden kalkıp birkaç adımla geriye çekildim. Gözlerine bakmak istemiyordum. Şimdi onların dudaklarında çıkan kelimeler tüm hayatımı etkileyecekti. Kafamı kaldırıp kaçamak bir bakışla algılamaya çalıştım. Yanılmamıştım onlar da bana acıyla bakıyordu. Öyle bir bakıştı ki bu, yüzlerce taziye binlerce teselliyi barındırıyordu. O yoktu… Yaşamıyordu… O her şeyi değiştiren adam ölmüştü… Konuşamadım... Sustum...

Yeniden sandalyeye oturdum. Bu olanları biri bana anlatsa, böyle bir hayatın var olabileceğine inanmazdım. Tüm yaşananlar bir rüya olsa ve ben hayatıma sadece Tacım'la devam etsem ne güzel olurdu.

YİNE BİR AYRILIK YİNE BİR ÖLÜM

Tüm cenaze işlemleri sırasında annemle göz göze gelmemek için de elimden geleni yaptım. Biliyordum ki onun gözlerine bakarsam, hem değişmeyen kaderime feryat figan ağlayacak, hem de annemin o sızlanan suratına bakıp, kahkahalarla gülecektim.

"Anne, bu kez gerçekten dul kaldım..."

Zavallı kadın, kendini helak etti. O kadar çok ağlıyordu ki tanımasalar ölenin onun kocası olduğunu sanacaklardı. Ben tuhaf bir duygu içindeydim. Üzüldüğüm şey en çokta dulluğum içindi galiba... Kapıdan her gelen taziyesini bildirirken göz ucuyla da beni süzmeden edemiyordu. Nedense aklıma hemen hocanın fıkrası geliyordu...

Hocanın karısı ölmüş her gelen; " Hoca başın sağ olsun diyip gitmiş, bir iki üç derken, hoca acıyla söylenmiş; "her gelen başın sağ olsun diyip gidiyor, hocam bu gece kiminle yatacaksın diyen hiç yok" demiş. Tıpkı hocanın da dediği gibi bu gece ben kiminle yatacaktım? Bunu burada bulunan bir kadına söylesem hemen çekebilecek en kötü yere çeker ve beni kınardı. Oysa gecemi ve yalnızlığımı paylaşacağım biri olmalıydı. Ben bu gece yalnızlığımı nereye, kimin nefesine saklayacaktım?

İlk zamanlar onun ölümünün hayatımda bu kadar boşluk yaratacağını düşünemedim. Ama günler geçip yalnızlığımla ve kendimle baş başa kaldıktan sonra her şey daha farklı olmaya başladı... Onu deliler gibi özlüyordum.

İnsan gerçekten de bencil bir varlıktı. Şimdi düşünüyorum da, asıl özlediğim, onun yanındaki huzur ve güvendi. Ben onu kendim için arıyordum. Hiçbir zaman tamamlanmayacak bir şey yok olmuştu. Ve yıllar sonra Tacımla birlikte huzurumun da gittiğini anlayacaktım.

Fakat maddi yönden hiçte fena sayılamayacak bir dulluktu bu. Tüm ömrüm boyunca hiç çalışmasam bile bana yetebilecek bir mal varlığına sahiptim.

Tabii kocalarım sayesindeydi bu hükümranlığım...

Zengin, genç ve dul bir kadındım. Ve iyi haber artık baba evine dönmeyecek kadar büyümüştüm. Annem de hiç teklif etmedi zaten birlikte yaşamayı. O ihtiyar kocasıyla gurbetteki oğluyla yaşıyordu. Yaşıyordu ya dul kaldığım için içten içe duyduğu nefreti gözlerine yansıtmayı da ihmal etmiyordu.

"Anneciğim, inan bana benim bir suçum yok! Adamı ben öldürmedim. Eceli yetti, gitti işte ne yapabilirim...

"Adamın birinin çok sevdiği karısı ölmüş. Çok acı çeken ve ölüme kızan adam toplamış tası tarağı düşmüş yollara... Nereye gidiyorsun? Diye soranlara,

"Ölümün girmediği bir yer arıyorum," diye cevap veriyormuş. Yıllar bu şekilde akıp gitmiş. Adam neredeyse elinde olan parasının da sonuna gelmiş. Ama hangi köye gelse, ölüm var mı bu köyde dese, adamlar gülerek ölümün olmadığı yer mi var? Diyerek gülerlermiş.

Nihayet yolu küçük bir kasabaya düşmüş, işin ilginç yanı ne kadar bakındıysa burada mezarlık görememiş. Sevinç içinde birini durdurup sormuş

"Burada ölüm var mı?"

"Yok demiş adam burada ölen hiç olmadı."

Sevincinden neredeyse deliye dönen adama bakan kasabalı ama diyerek devam etmiş;

"Ama şu karşı tepeyi görüyor musun?"

"Evet, ne olmuş?"

"Hah işte o tepenin ardı sanırım ölüm, oraya gidenin döndüğüne hiç şahit olmadık."

Biraz düşünmüş adam sonra neşe içinde cevap vermiş

"İyi ya ben o tepeye hiç çıkmam hatta yakınlarından bile geçmem." demiş ve köye yerleşmiş.

Gel zaman git zaman adamı herkes tanımış ve sevmiş, kendine göre

bir düzen ve iş kurmuş. Kasaba halkından biri bakmış ki adam hızla tepeye doğru çıkıyor hemen bağırmış

"Ahmet Efendi, biz sana seneler önce söylemedik mi o tepenin ardı ölüm, giden geri gelmez diye, neden oraya gidiyorsun hala?"

Ahmet Efendi hem soluk soluğa tırmanıyor hem de bir yandan bağırıyormuş:

"Bana kalsa ben de gitmek istemiyorum ama bunu bir de şu arkadan itene söyle, ben söylüyorum dinlemiyor demiş."

Sahi ölümün olmadığı bir yer var mıydı? Her doğan o tepeyi mutlak tırmanacaktı anlaşılan. Demek ki tepeyi tırmanma sırası ondaymış, ne yapabilirdim!

Annemin yüzüne baktıkça, benim gibi kızı olduğu için ne denli mahzun olduğunu görebiliyordum. Gelen giden, sözde eş dostla akşamı ediyordum. İşin en ilginç yanı ise taziye ziyaretine sarhoşunda gelmesiydi. Evimi nasıl bulup kime sormuştu bilinmez ama yaklaşık on beş gün sonra bir akşam evime geldi.

İlk dikkatimi çeken şey bembeyaz dudaklarıydı. Gözlerinin önünde mor halkalar biraz daha belirgin ve yaygındı. Saçları çok az dökülmüş olmasına rağmen hâlâ siyahı çoktu. "Üzüldüm" dedi ve öylece yüzüme baktı.

O an bir baba ağabey gibi göründü gözüme yahut can dostu gibi. Kollarımı onun boynuna dolayım dakikalarca hıçkırarak ağladım. Ben ömrümde ilk kez bağırarak, hıçkırarak ağlıyordum. Annem yanıma gelip kolumdan tuttu. Zorla ayırdı, koltuğun üzerine hafif yatar gibi uzattı.

Sarhoş çok oturmamış, geldiği gibi sessizce giderken bana dönüp; "Üzülme, ölüm erli geçli hepimizi bulacak!" dedi.

Ne tuhaftı ölüm denilen şey, bir kuyuya atılmak ve ne yaparsan yap bir daha asla çıkamamak. Önceleri şiddetle karşı çıkardım ölüme. Yok olmak, hiç yaşamamış gibi ölüme koşmak, acımasızca gelirdi bana. Fakat yaşım ilerlemeye başladığında, aslında ölümün insanlar için nasıl da gerekli olduğunu, sonun başlangıcı olduğunu anladım. Ölüm yeniden var olmaktı belki de...

Yaklaşık bir ayın sonunda annem benimle yeniden barış ilan etti. Odama geliyor, benimle konuşuyor, nasihat verip hikâyeler anlatarak kafamı dağıtıyordu. Bana çok üzüldüğünü hissediyordum. Benim odama kapanmama tepki veriyor, her an onunla olabilmem için bahane yaratıyordu. Menşika teyzeyle birlik olup beni oyalamaya çalışıyorlardı. Menşika teyze eşimin ölümüyle kendi acısının hatırlayıp çok ağlıyordu.

"Ah kızım, en büyük keder, bir kocanın birde annenin ölümüdür."

"Ամենամեծ տխրությունը ամուսնու., մեկ էլ մոր մահն է:

Çocukluğumdan beri duyduğum manilerin hikâyesini de o sıralarda dinledim annemden...

GERÇEK GÜZELLİK;
BİR ERKEKLE BİR KADIN ARASINDA
VAR OLABİLEN VE
ADI AŞK VERİLEN RUHSAL BİR
AHENKTE YATAR.

HALİL CİBRAN

HURŞİT BEY VE MAHİMEHRİ

Vakti zamanında devrin padişahının bir oğlu olmuş. Şehzade günden güne büyüyüp serpilmiş. Nihayet lalalar, padişaha delikanlının evlenme çağı geldiğini haber vermişler... Ülkenin, dört bir yanından gelin adayları aranmaya başlanmış. Şehzade kimi görse burun kıvırıyormuş. Komşu ülkelere bile haber salınır olmuş Ama şehzade hiçbir şeyi umursamıyor, başını kaldırıp evleneceği kızlara bakmıyormuş bile. Bu durum padişahın canını sıkmaya başlamış. Vezirini çağırıp;

"Tez derdi ne imiş öğrenin," demiş.

Onu büyütüp emek veren lalalar başta olmak üzere, herkes konuşturmaya çalışmış ama nafile, delikanlı sadece;

"Bir rüya gördüm." demekle yetinmiş ve padişah oğlunu çağırıp kızgın bir ifadeyle;

"Artık vakti gelmiştir, soyumun yürümesi için, evleneceksin!" Demiş

Şehzade, itiraz edememiş ama atlamış atına, başlamış doludizgin gitmeye...

Ucu bucağı görünmeyen ceylan yaylasından geçerken, yaşlı bir kadına rastlamış. Kadın elinde testisi suya gidiyormuş. Hızla geçerken atının ayağı kadının testisine vurup kırmış, şehzade önemsemeden yoluna devam etmiş. Kadın arkasından bakarken

"Sen kimsin bilmem ama gün gelir senden bu testinin hesabını almazsam bana da cazı kadın demesinler demiş."

Şehzade ceylan yaylasını gezerken kurulu çadırları görüp durmuş... Ülkesinde daha önce hiç görmediği bu insanlar dikkatini çekmiş. Bir süreliğine göçen Çingeneler olduklarını öğrendiği sırada, arkadaki çadırın hasırı açılmış ve içerden görenleri hayrete düşüren güzellikte bir kız çıkmış. Şehzade rüyasında gördüğü bu kızı karşısında bulunca sevinçten bayılmış... Çingeneler padişahın oğlu olduğunu anlayınca telaş

edip korkmaya başlamışlar. Delikanlı kendine geldiğinde karşısına çıkan kızın kim olduğunu sormuş. Cazı kadın gülümseyerek;

"O yedi kardeşin bir kızı, oymağımızın has gülü Mahimehri'dir. Al yanaklı, bal dudaklı, elli örülü, servi boylu, güzel huyludur. Gülüşü bahar, kokusu yazdır. Kaşı kömür karası, gözleri suyun yeşilidir. Adı baharla karışır, gözleri ceylanla yarışır, bir bakışı on okla eştir, var git şehzadem yoluna, Mahimehri sana kandır, eceldir."

Şehzade içinde büyüyen ateşe dur diyemez, tanyeri ağarmaya başladığında atına atlar doludizgin ceylan yaylasına gelirmiş. Mahimehri her gün karşısında gördüğü delikanlıya karşı günden güne büyüyen bir aşk duymaya başlamış. Kuşlarla konuşur, bülbülleri kıskandıran sesiyle şarkılar söylermiş. Durumu anlayan ağabeylerinin kısıtlamalarına rağmen şehzadenin yüzüne bakar, sevdasına karşılık verirmiş. Güneş ceylan yaylasına onlar için doğarmış. Aylar aylara devretmiş yerini. Sevdaları gittikçe büyüyüp güçlenmiş. Öyleki, adları Leyla ile Kays' Tahir ile Zühre'nin hikâyesi gibi dilden dile dolaşmaya başlamış. Derken durumu öğrenen vezir, padişaha hemen haber vermiş.

"Olsun demiş padişah, Çingene de Allah kuludur, bundan tezi yok düğün yapıla!"

Onlar düğün hazırlıklarını yaparken cazı kadın intikam kazanını kaynatmaya başlamış bile. Kızın kardeşlerini toplamış yanına;

"Siz sanır mısınız ki, bacınızı şehzadeye verirseniz eyi olur? Hepinizin kellesini alır padişah! Kim oğluna bir Çingene kızını layık görür. Soyunu onların soyundan ister. Hemen ocağı söndürüp göç edelim buradan, henüz vakit akşam olmadan," demiş.

"Ya sonra ne olacak, padişah yakalarsa yine öldürür bizi." diyerek karşı çıkmış büyük kardeş.

Cazı kadın onun düşünmesine bile fırsat vermemiş.

"Sabaha kadar yol gideriz onlar ancak ertesi gün gittiğimizi anlarlar. Başka bir şehre konarız, bu beladan da kurtuluruz," diyince hepsi çaresiz olur demiş. Oymakbaşı kararı onaylayıp göçü hazır edin demiş... Haberi duyan, güzeller güzeli Mahimehri iki gözü yaşlı bir not yazmış Hurşit beyine. Söndürdüğü ocağın içine bırakmış kâğıdı.

Cazı kadın geldi bize duyurdu,

Zalim kardeşlerim de böyle buyurdu,

Felek beni Hurşit'imden ayırdı,

Yine düşürdüler bizi yollara…

Ertesi gün obanın olduğu yere düğün müjdesi vermeye gelen şehzade çadırların çakıldığı birkaç sopa dışında hiçbir şeyin olmadığını görünce çılgına dönmüş. Ağlayarak yere çömeldiği sırada ocağın kenarındaki kâğıdı bulup okumuş ve izleri takip ederek düşmüş sevdiğinin peşine… Bir seher vakti yorgun bir halde atının üzerinden yere düşünce, elleri yüzü kan içinde, canı gönülden yaratıcıya dua etmiş.

"Yarabbi onu bulup şu ceylan deresinde getirirsem, getirirde dizlerinde bir kanımlık uyku uyursam canımı kabzeyle…"

Mahimehri azgın Fırat nehrinin kenarında otururken ağabeylerinin konuşmalarına kulak misafiri olmuş.

"Yarın bu nehir azgın olur, içine gireni yutar gider. Biz bugünden geçelim."

Mahimehri hemen şehzadesini düşünmüş. İçi yanan genç kız sevdiğine bunu bildirecek bir yol aramış. Nehrin kenarında sürülerini otlatan çobanın yanına gelip gözlerinden akan yaşlarla durumu anlatmış. Hurşit beyin ertesi gün nehri geçmesini engellemesi için çobana yalvarmış. Yaşlı adam ona söz verince gönül rahatlığıyla yoluna devam ermiş. Ertesi gün çoban, beklediği gencin geldiği anlayıp yolunu kesmiş…

Ay var yıl var da burada dururum,

Bu gece de seni misafir alırım,

Gideceğim dersen ben de ölürüm,

Pek emanet etti sevdiğin…

Hurşit Bey durumu hemen anlamış.

Söyle çoban söyle dillerin var olsun,

İki cihanda da yüzün ak olsun,

Sen de bencileyin Allah kulusun,

Aklımı başımdan aldı sevdiğim,

Diyerek ellerine kapanmış...

Hurşit Bey yolculuğun yorgunluğuyla derin bir uykuya dalmış. Uykusunda ceylan yaylasına iki melek inmiş, biri onun yanında diğeri Mahimehri'ye gidip onları içinde derelerin aktığı, kuşların birbirleriyle şakalaştığı, gökyüzünün renginin daha parlak olduğu bir ülkeye götürmüş. Ardını dönüp baktığında ceylan yaylası görünmeyecek kadar küçük kalmış. Sabaha karşı sıçrayıp uyanan şehzade, çobanla vedalaşıp, sağ salim nehri geçmiş. Uzun ve zahmetli bir yolculuktan sonra Kenan eline gelmiş. Yol boyunca oturmuş kadınların içinde en yaşlı olanın yanına gitmiş.

"Susuz ve açım! İnandığın Allah için bana biraz su ve bir parça ekmek bir de kalacak yer ver, ama çantamda sana verecek üç altınımdan başka bir şey yok," demiş.

Kadın delikanlının haline acıyıp evine götürmüş, yedirip içirip pamuklardan beyaz yatak sermiş. İki gün iki gece uyanmayan şehzade kulağına gelen eğlence sesiyle irkilmiş. Dışarı çıkıp baktığında sokaklara kurulan sofralar görmüş. Merakla ne olduğunu sormuş yaşlı kadına.

"Dünya güzeli gibi Çingene kızını babası yaşında birine verdi ağabeyleri. Yazık ağlar durur garibim," demiş yaşlı kadın. Şehzade yüreği ağzında kızın adını sormuş, Mahimehri diyince dövünüp ağlamaya ve hikâyesini anlatmaya başlamış.

Yârimin de incecik boyu var,

Al yanaklı da tatlı dili var,

Saydım arkasında elli örü var,

Aklımı başımdan aldı sevdiğim...

Yaşlı kadın delikanlının durumuna acımış ve iki gün sürecek düğünün kalabalığı dağılınca Mahimehri'yi kaçırmak için yardım edeceğine yemin etmiş. Kadın şehzadenin yüzüğünü alıp düğün alayına gitmiş. Sürekli ağlayan Mahimehrinin yanına gelerek yüzüğü göstermiş. Mahimehri hemen anlayıp kadına sarılmış... "Gece yarısı bahçenin ardına çık" diye fısıldamış kulağına. Bu durumdan yararlanan kadın, gelinin üzerini değiştirip daha önceden ayarladığı ata bindirmiş. Diğer atta şehrin dışında beklettiği şehzadenin yanına kadar eşlik etmiş. İki sevdalı birbirlerine kavuşmanın heyecanıyla kaçmaya başlamışlar. Uzun aç zahmetli yolculuk haftalarca sürmüş. Nihayetinde bitmiş ve ceylan yaylasına gelmişler.

Hurşit Bey sevdiğini attan indirip toprağa uzatmış, üzerine bir ağırlık, anlayamadığı bir yorgunluk çökmüş. Sevdiği kadının dizlerine uzanıp uykuya dalmış. Genç kadın da yorgunluğun tesiriyle uykuya dalmış. Rüyasında Hurşit Bey ona söyle seslenmiş;

Yıllar var da aşkın ile yandım,

Baktım dağlara da adını andım,

Ceylan yaylasında da bir melek gördüm,

Bizim kavuşmamız mahşerde imiş...

Tan yeri ağarmaya başladığında uyanan Mahimehri yüreği ağzında uyanıp sevdiğine seslenmiş. Hurşit beyinden hiç ses gelmemiş. Eğilip usulca yüzüne bakmış, ayın son ışığı delikanlının solan gözlerine inmiş. Rengi ayvalardan renk almış gibi sararmış, gözleri hiç açılmamak üze-

rine kapanmış. Mahimehri onun öldüğü anlayınca saçını başını yolup ağlamaya ve yaratıcıya canını alması için yakarmaya başlamış.

Tan yeri usul usul ağarıyor,

Hurşit beyimde dizlerimde cansız yatıyor,

Arala gözlerini de kurban olduğum,

Mahimehrin de peşin sıra geliyor, dedikten sonra oracıkta can vermiş...

Eski hikâyelerin birçoğunun abartma olduğu kanısında olmama rağmen, annemim anlatması olayı an be an yaşamama sebep olmuş etkilenmişti.

Gerçekten dünya da böyle sevgiler yaşanmış mıydı? Ölenle ölmek, o olmadığı için yok olacak kadar derin içten bir sevgi olabilir miydi? Bizim kavuşmamız da mahşerde miydi? Ben ne gidenle gitmiş ne ölenle ölebilmiştim...

ŞÜKRETMEYİ UNUTMUŞUM

Kendimi zorlayıp başka şeyler düşünmeliyim... Fakat gözlerim yaşarıyor, aklıma yaşadıklarım geliyor, neden? Tüm gün boyunca kendimle konuşup durdum, beynim ne kadar yorgun... Aklıma sürekli ağlanacak şeylerinde gelmesi ne acı... İşte uzman beyin sesi geliyor kulağıma

"Tamam, Mine Hanım kalkabilirsiniz."

"Bitti mi, oh ne güzel!"

"Sıkıldınız mı?"

"Bilmem biraz."

"Üzerinizi değiştirip dışarıda bekleyin lütfen. Birazdan yanınıza geleceğim...

Ah aman Allah'ım galiba deminden beri nefes almıyordum. Dışarıda ki hava ne kadar güzel ve berrak... Hemen kendimi bir parka, yeşilliğe atacağım. Ya da şehri şöyle bir gezeceğim. Oh dünya varmış ne güzel şey nefes almak. Şükürler olsun Tanrım sana...

Tamam, işte beklenen kâğıt elimde, içinde ne yazdığına bakmayacağım. Nasıl olsa baksam da anlamam. Hayır, bu kez durum biraz daha ciddi galiba bazı testleri on gün içinde yenilediler. Ve bu makineye daha önce hiç girmemiştim. Hayır, kuruntu yok Mine Hanım... Evet, olan her şeyin altında ben varım bu benim hayatım.

İşte dışarıdayım, bolca nefes alıyorum, nefes almak ne güzelmiş! Ve şimdi şehri bir baştan bir başa geziyorum. Vitrinler insanlar, her şey nasıl da güzel.

İşte hayatın ve yaşamın içindeyim. Yaşadığımı hissetmek ne güzel. Havayı solumak, özgürce dolaşmak, özlemişim kendimi şımartmayı...

Terden gömleğim tenime yapışmış. Hemen eve gidip ılık bir duşa girmeliyim.

Evim kendimi çok rahat hissettiğim yer olmasına rağmen, uzun bir zaman evde kalamıyorum. İki gün dışarı çıkmazsam hasta olurum. Rengim solar, saçlarım karışır. Ve en önemlisi de mutsuz bir ifade, yüzümde eğreti ruj gibi dağılır.

Şehre biraz uzak oturma fikri her ne kadar benim değilse de, zamanla hoşuma gitti. Öylesine sakin ki. Sadece birkaç kuş cıvıltısı dışında tamamen kendinle baş başasın.

Bu gün gökyüzü duru mavi. Hiç bulut yok. Güneş yine bunaltacak derece de yakıyor. Bahçede rengârenk güller var. Dubleks bir ev. Bahçede hemen girişte sağda, can dostum Cesur. Köpek diyemiyorum heybeti bir at kadar büyük. Cesur hayattaki tek dostum. Erkek olduğu için zaman zaman huysuzluk yapsa da, onu seviyorum. Yanında Minik var, oda kangal. Hatta cesurun yavrularından biri. Ama iyi bir baba olduğu söylenemez. Onunla genelde ben ilgilenirim. Biri oğlum biri kızım gibi oldu galiba... Ben bahçeye girer girmez bilir halimi... Üzerime atladığında onu taşıyamıyorum birlikte yere düşüyoruz. O yüzden artık onunla fazla oynamıyorum. Hem iyice yaşlandı artık. Minik bu konuda daha anlayışlı. E dişi nede olsa.

İşte güzel evim, içeri girişte sağda kocaman bir mutfağım var. Neden bilmiyorum ama her kadının aksine ben mutfağıma çok düşkün değilim. Yemek yapmayı sevmiyorum. Beceremiyorum da... Salonum benim için çok daha önemli. Berjer takımının karşısında ki dev plazmam, büyük müzik çalarım ve küçük resimliğim. İstisnasız her duvarda bana ait bir resim.

Ama yalnız bana ait resim. Eski resimlerimin çoğunu yatak odamda, yüklüğüm altında saklıyorum. İlk evliliğimden tutunda, şimdiye kadar birçok resim. Ya da annemin değimiyle sakıncalı olanlar. Eski kocalarımla, onların hayatlarında olan anılarım. Birini bir diğerinin görmemesi gerekenler. Ya resmedemediğim anılarım onlar ne olacak? Kimsenin bilmediği ve bilme ihtimali olmayan şeyler. Nerede saklayacağım?

Galiba onları da yürek yüklüğümde saklıyorum. Zamanı gelince bir

gelinin sandığı gibi, kat kat açılıp içindekileri ver yansın ederek dışarı çıkartıyorum. Önceleri gülerek hatırladığım hayatım, tam da bu an ağlayacak kadar acıklı geliyor bana ne garip.

Ve evimin en nadide köşelerinden biri olan banyom. Yerden tavana kadar yeşil taşlarla döşeli. Dev aynası ve jakuzisiyle en keyif aldığım yer. Hım işte hayat bu. Şimdi ılık, bol köpüklü suyun içindeyim. Galiba çok yorulmuşum güzel sakin bir uykuyu hak ettim…

En sevdiğim şeydir uyanır uyanmaz penceremi açıp o temiz havayı odama doldurmak. Yataktan kalkmadan birkaç dakika düşünmek, günümü yapacaklarımı ve tabii ki yaratıcıya bu günü de bana bağışladığı için şükretmek. Kahvaltı yapmıyorum. Tek başıma canım istemiyor bir bardak ılık ballı sütle güne başlıyorum.

Sabah yürüyüşü Tacım'dan yadigâr kaldı bana, tıpkı bu ev gibi. Her sabah kuş cıvıltıları arasında gezinmek, doğanın mahmurluğuna tanık olmak güzel bir his. Derin nefesle günü içine almak ve orada tutmak ne güzel. İlkbahar aylarını severim. Yenilendiğimi ve ruhumun temizlendiğini düşünürüm. Mevsim ilkbahar, aylardan nisan on beş… Yürüyüş yolunun karşısında sıra vari dizilmiş ağaçlar var. Benimle büyüyen, dal veren ağaçlar. Komşularımızın haylaz oğlanları, erkek yolu bekleyen hoppa kızları…

İyi ki çocuğum olmamış diyorum bazen. Hele bir aile var ki, istisnasız her sabah buradan geçerken o kadının bağrışını duyarım.

"Tunç berk odanı topla oğlum, kızım Allah seni bildiği gibi yapsın" diyip bir şeyler fırlatışına şahit olurum. Kadının ömrünü yiyorlar. Yazık o kadar zayıf ki neredeyse kızıyla aynı kiloda… İnsan neden yavrular diye düşünürüm bazen. Üstelik tüm canlıların içinde en eziyetlisi insan yavrusu. Bir ömür boyunca yavruladığının peşinden gidiyor. Malını hatta sağlığını bile feda ederek büyütüyorsun, ne garip. Şimdi anlıyorum geçen zamanları ve orada yaşadıklarımı.

KARANLIK YALNIZLIĞIN KARDEŞİ MİDİR?

Evet, gerçekten de yaşım gençti. Annemi rahatsız eden konu buydu galiba, yani benim yeniden evlenmemdi kötü olan. Üçüncü eşimin kırgınlığını atmam kolay olmadı. Yedi yıl yaşadık birlikte.

Bir kocadan çok müşfik ilgili bir baba gibi davrandığı için olsa gerek, hâlâ onun yanında ki rahat ve huzurumu ararım.

Ona göre sevgiler insana göre şekil alırdı. Bir erkeğin sevgisi cinsellikle başlar duyguya, alışkanlığa kadar gidebilir ama kadının sevgisi duyguyla başlar cinsellikle birleştiğinde vazgeçilmez olurdu. Haksızda sayılmazdı hani. Kadın için dokunmak ve güven daha ön plandaydı. İşte her şeyi bir insanı sevmekle başlatıyor yahut başka bir insanı sevdiğin için tüm hislerini ölebiliyordu. Gecenin bir yarısı uyanıyor, Tacım'ın her akşam başımın ucundaki etajere bıraktığı sütü bulamayınca, öldüğünü hatırlıyordum. Derin bir ıstırapla içimin coşmasına engel olamayıp ağlayarak uyuyordum...

Kimi gece gök gürültüsü ya da kulağıma gelen tuhaf sesler huzursuz ederdi. Kimse inanmaz ama ben yalnızlıktan yalnızca bunalmıyor aynı zamanda da korkuyordum. Yine yalnızlığımdan nefret ederek günün ışımasını bekler, şiş gözlerle yeniden yatağa dönerdim. Bir anda hiç olmadığım kadar yalnız ve hiç kalmadığım kadar duldum.

Şimdi anlıyorum sevgi, aşk değildi. Aşk bir insana duyulan ilk heyecanın adı olabilir ama yıllar süren yarenliğin, mücadelenin adı değildi. Tacım bana kendimi sevmesini, kendime hizmet etmesini öğretti. İkimiz bu evin içerisinde ne kadar kalabalıktık. Ve sohbetlerimiz ne kadar da tomurcuklu ve öğrenmeye gebeydi. Onunla insanı, insana ait özel lisanı, hayatı, yaşamayı öğrenmiştim ve işte öğreticim gitmişti.

İki yıl kadar yalnız yaşadım. Aman Allah'ım ne korkunç şeydi bu yalnızlık! Ne anlaşılmaz ve ne kadar ürkütücü! Gece olunca kâbus gibi çöküyordu karanlık, evimin duvarlarına. Ne müzik ne resim ne kitaplar ortak olabiliyordu bana. Dul kaldığınızda potansiyel suçlu kadın oluve-

riyordunuz. En yakın arkadaşınız bile dünya da bir tek erkek onun kocasıymış gibi eşini korumaya alıyordu. Söylemese bile bakışlarına yansıttığı sahiplenmeyi hemen anlayabiliyordunuz.

Kadınlar arası bu rekabete oldum olası bir mana veremem. Gerçi bazı aç gözlü erkelerin, manalı sözler, sizi soymaya çalışan bakışlar da yok değildi hani!

Bu yüzden olsa gerek çevremden elimi eteğimi çektim. Onların benden bekledikleri de buydu sanırım. Çok şaşırtmamıştı yaşadıklarım beni, bu ilk dul kalışım değildi...

Gün, ufak defek oyalanmalarla geçiyordu. Biraz temizlik, birkaç sayfa kitap, çok bunalırsam bir saatlik avare yürüyüş... Ya gece, işte asıl sıkıntı ondaydı. Gece sabaha ermek bilmiyordu. Annemi aramazsam gece boyunca hiç konuşmuyordum. Evim tüm ışıkları yanıyordu sabah kadar. Ben yine de yalnızlığıma bir çare bulamıyordum.

KADER; YOLUN TAMAMINI DEĞİL,
SADECE YOL AYRIMINI VERİR.
GÜZERGÂH BELLİDİR AMA
TÜM DÖNEMEÇLER VE SAPAKLAR YOLCUYA AİTTİR…
ÖYLEYSE, NE HAYATIN HÂKİMİSİN
NE DE HAYAT KARŞISINDA ÇARESİZ…

HALİL CİBRAN

DUL KARASI GECELER!

Günün nasıl sona erdiğini her gün görmemize rağmen kaçırdığımız detayları anlamamız bazen uzun zaman alır. Güneş ağır ağır ufuk çizgisine yanaşır... Gökyüzündeki gri bulutlar, gelen akşamın habercidir. Her üç tonunda da, bulutlara rengini veren gri, görülesi şölenine başlamıştır. Bir melodiyi, uzaktan gelen gitar konçertosunu dinler gibi duyar, durgunlaşırsınız.

Daha önce hiç görmediğiniz bir tondur bu. Siz bu rengi seversiniz. Usta bir ressamın eşsiz eserine bakar gibi bu görüntüyü kaydetmek, ebedileştirmek istersiniz. Yukarı en yukarıya uzar gökyüzü... Uzadıkça, tuhaf bir esrar garip bir sır perdesi iner... Henüz beyazı siyahtan, yaşı kirpikten seçecek kadar ışık kalmıştır. Ama güneş yoktur. Günün en mahrem anıdır bu an. Mahcup bir delikanlıyı yahut nazlı bir genç kızı anımsatır.

Gün yavaş yavaş akşam olmaktadır. Tuhaf olan bulunduğunuz yer, şehir hatta tüm evren artık griye boyanmıştır ve gri her tonuyla canlıdır. Ufukta beliren kızıllık, saatler önce yaşanan kargaşanın tek şahidi olarak bir süre öylece kalır. İlk nefesler, yaşananlar, matem ve vuslatlar, o kor kızıllığın tanıklığında batar... Tam bu esnada özlem buz kütlesi gibi düşer yüreğinize... Birden gökyüzünün bir bölümünün siyahlaştığını fark edersiniz. Gördüğünüzün ne ara değiştiğinize de şaşırırsınız. Bir sihirbaz gibi biri gözlerinizin önünde devamlı baktığınız, gökyüzünü değiştirir...

Az ötede beliren siyalığın tam yanında, pusuya yatan bir düşman gibi özlemleriniz şahlanır... Belki de kendinizi olduğunuzdan, sandığınızdan daha yalnız hissedersiniz. Kırgınlık kaplar içinizi. Yüreğiniz burkulur, gri bulutlara küsersiniz! Tüm suç gri bulutların! Onlar birleşmeseler akşam bu kadar hızlı olmayacaktır!

Su ne mavidir ne de yeşil! Söz suyun tam üzerine düşer... Dakikalar dakikalara böler ışığı... Ve gökyüzü birden bire siyah keser. Bu kez gözleriniz, siyahların arasından güçlükle seçtiği, birkaç tanıdık gri bu-

luta düşer... Medet umar gibi, gelmeyecek bir yolcuyu bekler gibi bekler... Saatler sürecek diye beklenirken, gün birkaç dakikada akşama döner! Şimdi gri çeker renklerini gökyüzünden... Gün telaşla gider... Giden her grinin yerine akşamın karanlığı girer...

Şimdi bambaşka bir şehrin kapılarını açar gibi geceye bakarsınız. Gece büyüleyici korkusuyla gelip içiniz kuşatır ve sanki her şeyin boynu geceye eğridir. Onun hükümdarlığı başlar bu kez. Onu anlamak insanı anlamak gibi zor gelir!

BANA BİR KOCA LAZIM, O DA BU GECE LAZIM

Doğrularım yanlışlarım her şeyin birbirine girdiği bir gündü. Tek başıma yaşadığım kocaman yalnızlığımdan iyiden iyiye sıkılmıştım. Dışarıdan bakılan hayatlarda pek çok eleştirilecek yan bulursunuz. Lakin o hayatı yaşamaya kalktığınızda sizde hemen hemen aynı hataları yaparsınız.

Yalnızlık, henüz bilimin bile çare bulamadığı bir sorundu. Bunun yanı sıra birde gelecek kaygısı çöreklenmişti yüreğime, yaşlılığımı düşünüyordum. Benim hayatım ne olacaktı? Annemleri yanıma almayı teklif ettim. Annem kabul etmedi. O mahalleden, Menşika teyzeden ve evinin anılarından ayrılamadı. Laf arasında benim evimde kendini rahat hissetmeyeceğini de vurguladı. Yine de eğer istersen sen bizimle kalabilirsin dedi. Ben de bu fikre hoş bakmadım. İşin gerçeği annemlerin yanında rahat olmayacağımın farkındaydım. Ne yapacağımı bilmeden yaşıyordum. Sıkılmıştım. İnsan kendinden bile sıkılır mı?

Okuduğum kitaplar başucumda küçük bir kütüphane oluşturdu. Kendimce yağlı boya tablolar yapıyordum. Şimdi bile hâlâ saklıyorum. En çok annemin resmini yaptım. Oturma odamın duvarının bir yanını boydan boya boyadım. Bahçemin resmini yapıp yanına boş, yıpranmış bir kayık çizdim. Çimenler üzerindeki kayık oldukça ilginç görünüyor hatta düşündürüyordu. Onun yeri odası değildi, tıpkı benim yerimin yalnızlığın yanı başı olmadığı gibi...

Günlerin geçmesi için elimden geleni yapıyordum. Bir an önce bitmeliydi... Sonra oturup düşünüyordum. Dün bitti, bu günde geçecek sonra yarın, ne için bitirmeye çalışıyorum bu günleri? Bitmesinin amacı neydi bilmiyordum. Her geçen gün, bir gün daha yaşlanıyordum. Ömrümden eksilen gün, ecelime artı olarak yansıyordu.

Evimden çıktığımdaysa durum tamamen daha kötü oluyordu. Kendimi her şeye ve her yere yabancı hissediyordum... Tüm gün uyuklayıp gezdiğim sersemlediğim bir akşam, Gülhan diye çok eski bir arkadaşım aradı. Dayısının oğlunun iki yıldır bekâr olduğunu ve artık evlenmeye

karar verdiğini anlattı uzun uzun…

"Gülhan, iyi de bana ne bundan?"

"Sen evliliği düşünür müsün Mine? Bak akrabam diye söylemiyorum, Nevzat ağabey çok temiz kalpli, uysal bir adamdır. İşi gücü de iyi. Bir düşün istersen…"

"Hayır, artık evliliği düşünmüyorum."

"Yalnız mı geçireceksin ömrünün geri kalanını!"

"Gülhan sanırım bu benim kaderim."

"Söyler misin sıkılmadın mı?"

"Aslına bakarsan çok bunaldım ama bu saatten sonra da,"

"Nesi varmış saatte, daha çok gençsin ve üstelik?"

"Niye sustun Gülhan? Üstelik çocuğunda yok diyeceksin değil mi?"

İşte dördüncü evliliğimin özetiydi bu. Bir banka memuruydu beyefendi. Hali tavrı, tam bir beyefendiydi… Birbirimizi tanıma dönemlerini düşünüyorum da, her kadının sahip olmak isteyeceği bir erkek. Aileme bir adamla görüştüğümü söylemedim. Önce benim emin olmam gerekir diye düşünüyordum. Daha doğrusu, evlenmeye kendimi hazırlanmam gerekiyordu. Birkaç kere çıkılan akşam yemekleri, uzun uzadıya muhabbetler sarmıştı beni.

"Bakın Mine Hanım ben hayatımda, beni anlayacak can yoldaşı olacak bir insan arıyorum" dedi.

"Buyurun efendim doğru adrestesiniz"!

Yüzümün hafif solmasından tutunda, en ufacık bir saç kesimimi bile anında fark edecek kadar ilgili. Neden bilmiyorum ama bana hep Tacım'ı hatırlattı. Neden boşandığı konusuna gelince kibar ve öz bir dille anlatmıştı. Fikir ayrılığı...

Çocuklarıyla ve benimle son derece ilgili, aynı zamanda da tam bir ev erkeğiydi… İtiraf etmeliyim ki, böyle bir adam bırakılır mı diye düşünmeden edemiyordum. Dünya da ne müsrif kadınlar vardı…

Annem onu ilk gördüğünde ellerimi tuttu.

"Aslan yatağına çakal sokma kızım," dedi.

Canım annem diyerek sarıldım.

"Sen merak etme tıpkı Tacım gibi iyi bir eş olacak..."

Bana bir koca lazım, oda bu gece lazım, sözü gibi alelacele karar verdim... Tabiri caizse acele bir nişanlılık dönemi geçirdik. Sadece ve kimsesiz bir nikâhla evlendik. Her şey iyi ilerlemesine karşın ben ona dokunurken aramızda uçurumlar olduğunu hissediyordum. Dokunmak, duyumsamaktan çok uzak geceler yaşıyordum. Bir kadın ne kadar çok konuşursa konuşsun, asla her şeyi konuşmaz. Onun kendi mahremi ve anlatılmazları vardır. Bende en kolayını yapıp sustum. Çocuk konusuna gelince;

"Hayatım ne olur bu konuyu bir daha açma. Bak eğer kabul edersen benim üç çocuğum var, hafta da iki gün bize gelirler, biz de çocuk özlemimizi gideririz. Ama istemezsen ben gider onları görürüm."

Olur muydu? Hangi vicdan bir babayı evlatlarından ayırabilirdi? Ben de hemen itiraz edip üç çocuğunun hafta sonları gelmelerini kabul ettim.

Annem yine fırtına öncesi öldürücü sessizliğine bürünmüştü ki, bu iyiye işaret değildi. Beni anlamıyordu. Bütün derdim yalnızlığımdan kurtulmaktı. Ya da tuhaf biçimde, insanın mutlak ikili olması gerektiğine olan inancımdı. İki gönül bir olunca felsefesi hep hoşuma gitmişti. İki gönül arasında şunun şurasında ne kadar mesafe olabilirdi?

Akla aykırı gibi gelen her şey mümkün oluyordu da, gönüller arası mesafeler mi bulunamıyordu? Mesela tonlarca ağırlıkta demir yığını, kuş hafiflinde semalara yükseliyor ya da denizin üzerinde kocaman kütlesiyle bir gemi hareket edebiliyordu. İnsanlar aya çıkıyor, bir zamanlar hayalini bile kurmaktan çekindiği yerler hakkında bilgi sahibi olabiliyordu. Peki, neden gönüller arası yolu bulamıyordu? İnsan, demirden daha mı ağır, uzaydan daha uzak, aydan daha mı gizemliydi?

İlk aylar geçmişin yaralarını sardı. Artık karamsar bakmıyordum. İlk kez gerçekten yuvam vardı. Hafta da iki gün bile olsa çocuklarla dolan

gerçek bir yuvaya sahiptim. Onların odalarını bile hazırladım. Küçük kıyafetleri yıkamak ütülemek bile zevk veriyordu bana. Onların minik çoraplarını katlamak, küçük ceketlerini askıya asmak bile çok eğlenceli gelmeye başlamıştı. Ya sofraya oturmak, boşalan tabaklara bin bir özenle doldurup onların cıvıltıları arasında yemek yemek en büyük zevkim haline gelmişti. Eşim her mutfağa gidişimde;

"Hayatım sen çok yoruldun" demesi ayrı bir keyifti. Bunlar yaşamadığım güzelliklerdi. Her ne kadar ne yapacağımı bilmesem de, onların telkinleri sayesinde öğrenmeye başlamıştım.

"Mine teyze kahvaltıyı erken hazırlar mısın, sen kalkana kadar çok acıkıyoruz."

Her hafta sonu kurulu saat gibi kalkıyor onların kahvaltılarını yaptırıyor, oyun parkına ya da istedikleri yere götürüyordum. Yolda bizi görenler benim çocuklarım olduğunu düşünüyor buda bana içten içe bir keyif veriyordu.

Zaman onların yanında daha bir eğlenceli çok daha keyifle geçiyordu. Hepsini alıp anneme gidiyor, onun asık suratına rağmen, anne rolünü büyük bir başarıyla oynuyordum. Çocuklar ihtiyaçlarını bana söylüyordu.

"Mine teyze biliyor musun dershaneye gitmem gerekiyor."

"Mine teyze, okul çıkışı etüde kalmak istiyorum."

"Mine teyze o kıyafet çok hoşuma gitti."

"Mine teyze, Mine teyze..."

Annem, al işte belanı buldun der gibi kızan gözlerle süzüyordu beni. Canım annem, olmadı, ben evlilik dikişini tutturamadım. Ölüyüm mü? Çocuk diyordun al sana çocuk, hem de az da değil üç tane...

Günler yerini aynı telaş içerisinde aylara devretmeye başladı. İlk yılbaşında çocuklar anneleriyle olmak istedi. Onlar bizimle değil diye kupkuru kalan evimden kaçmak istemiş, eşimin bu yalnızlığı anlamaması için, ne kadar arkadaşı varsa eve davet ettim. Tüm gece onun gözlerine bakıp daha çok mutlu olması için elimden geleni yaptım. Çocuk-

lar bizi birbirimize bağlayan değil de yaklaştıran bir şeydi. Eşimin onlar olmayınca mutsuz olacağına inandırmıştım kendimi. Gerçi onlarsız ben de kendimi eksik ve yarım hissediyordum. Fakat eşimin olayları çok umursamıyordu. O etrafında birileri olduğu sürece mutlu görünüyordu. Onu gözlemlediğimde içime sinmeyen, ters giden bir şeyler olduğunu anlıyordum.

Bir gün önce yaşadıklarımı bir sonraki gün arıyordum. Eşim yavaş ama gözle görülür bir değişiklik gösteriyordu. Önceleri işlerinin yoğunluğu ve evliliğe alışamadığı için böyle davranıyor diyordum. Benimle eskisi gibi konuşmaması, çocuklara bile ilgilenmemesi, dikkatimden kaçmıyordu. Derin bir suskunluğa kapılmış gibiydi. Ben sormasam konuşmuyordu.

Kıyafeti saçları, sürekli kendisiyle ilgileniyordu. İki ayın içinde eşim değişti. İlk günden eser kalmadı. Birden bire olması gerektiğinden çok daha rahat bir tutum içine girdi. Bu ilk şoktu benim için. Şaşırıp kaldım. Önce benimle geldiği alışverişi kesti, sonra da ilgilenmeyi. Fakat bunu o kadar eşit şekilde yapıyordu ki, çocuklarla beni asla ayırt etmiyordu. Onların bir sorusu yahut isteği olduğunda kesin bir dille;

"Mine teyzene söylesene kızım, sizinle o ilgileniyor. Bak ben sabahtan akşama kadar çalışıyorum, ne yapabilirim?" Diyordu. Ders çalışmaları bile benim görevim halini almıştı. Bana bakıp;

"Bak bu oğlanın yabancı dili zayıf haberin olsun, ilgilen biraz." dediğinde cevap dahi veremeyecek kadar şaşkınlık yaşıyordum. Gün geçmiyordu ki, birinin bir şeye ihtiyacı olmasın. Okul kitaplarından eksik olan varsa, eşim o pratik zekâsıyla olaya hemen müdahale ediyor;

"Hayatım yarın kızı da okula bırakırken kitabını almayı unutma," diyecek kadar pişkindi. Üstelik paran var mı? Neyle alacaksın diye sormuyordu bile...

Hayır dedim kendi kendime, mutluluk için savaşacağım. Her evlilikte olur böyle şeyler. Bu defa ayrılmayacağım... Evet, bu cümleleri kendime o kadar sık tekrar ediyordum ki, artık ezberlemiştim. Onunla sulh yolunu gidecek, olmadığım kadar ılımlı olacaktım. Belki de şimdi ben Tacım o Mine'ydi...

Yine geç geldiği bir akşam karşıma alıp konuştum. Birbirimize olan güvenimizi yıkmamak için mücadele etmemiz gerektiğini, benden beklediği ve bulamadığı şeyleri bana söylemesini rica ettim. Hatta onun yolunu açmak için, ondan beklentilerimi anlattım. Büyük bir sakinlikle dinledikten sonra bana bakıp:

"Bak güzel karıcığım, çok üstüme gelmemelisin. Benim şu ana kadar alışık olduğum bir hayatım var. Yalnızlığım süresince yanımda olan arkadaşlarım, çevrem var. Bir anda değişemem. Ama zamanla her şey yoluna girecektir, sabırlı olmalı ve bana güvenmelisin, seni asla aldatmam! Senden istediğim çocuklarla ve evimizle daha yakından ilgilen. Geç bile olsa eve geldiğimde, sıcacık sorunsuz bir aile görmek istiyorum."

Demek oluyor ki, evlenince kadının hayatı kocasına devrediliyordu.

"Pekâlâ, kocacım sana güveniyorum."

Mutlu muydum? Bilmiyorum ama şu bir gerçekti ki, huzurlu değildim. Hafta sonları hariç yine yalnızlığımdan payıma düşeni yaşıyordum. Hani yalnızlıkla evlenseydim bir ömür boyu dul kalmayacağım garantiydi.

Annem geliyor perişan halimi anlamazlıktan geliyordu. Konuşacak konu bittiğinde de:

"Haydi, bakalım özedim sesini, al şu udu eline de mırıldan." diyordu.

Koca ev, benim ah dolu sesimle inliyordu.

Kimseye etmem şikâyet, ağlarım ben halime,

Titrerim mücrim gibi, baktıkça istikbalime,

Perde-i zulmet çekilmiş, korkarım ikbalime,

Titrerim mücrim gibi baktıkça istikbalime...

Annem yine buğulu gözlerle dinliyordu beni. Ne tuhaf bir zamanlar kınadığı, kızdığı sıradan gördüğü kadınlara benzemişti hayatım. Ona göre kadın, boşanmamalı, erkeğin akıllanmasını beklemeliydi. O yıllarda, kızı boşanan aileye pek hoş bakılmaz, ahlak dışı ilan edilirdi. Bizi kınayan yakın akrabalarımız kızları da boşanınca, kimse bir daha hakkımızda konuşmadı...

Yinede hiçbir şey annem için teskin edici bir sebep değildi. Onun tek derdi, benim bu adamla evli kalmam, tabiri caizse bu evden ölü çıkmamdı. Laf arasında:

"Kızım sakın ayrılığı düşünme, düşündüğünü yaşarmış insan. Ben çoğu kez korkup düşündüğüm şeyleri sen de yaşadım," diyordu...

En büyük korkusu benim yeniden boşanmamdı. Bazen onun her şeyi bildiğini düşünürdüm. Ne zaman gerçekten bunalsam beni arar, bir sıkıntım olup olmadığını sorardı. Ve ben ne söylersem söyleyeyim, eğer ben gerçekten üzgünsem bunu hissederdi. Suskun kalmayı tercih ediyordum. Zira 'anne bu adam da bir tuhaflık var' diyecek olsam günlerce üzülüp arayacak ve:

"Erkek kızım idare edeceksin yaşlanınca kuzuya dönecek," diyecekti.

"İyi de gülüm balım annem, o yaşlanırken ben genç mi kalacağım, neden böylesi bir adamla yaşlanmak cezasına katlanacağım?"

İşin en hazin yanı da, eğer mükemmel olan bir eşi kaybetmişseniz ve bilgisi, zekâsı, davranışıyla onun gibi yahut ona yakın birisini bulamazsanız, o birlikteliği sürdürmeniz imkânsız hale dönüşür. Hep önceki eşinizi arar, onunla olduğunuz gibi olmak istersiniz. Aranızdaki iletişim sorunu, yanardağ gibi bir anda patlamaya başlar. Hele de sevgide riyakârlık hissederseniz, işte o zaman gerçekten dönülmez yolun ilk adımı istemeyerekte olsa atmış olursunuz.

İNSAN NE ZAMAN YAŞLANIR?

Zaman hızla akıyordu. İlk aynada gördüğüm kızın biraz daha olgunlaşmış kadın hali, şimdi orta yaşa merhaba diyen erişkin haline bürünmüştü. Bu beni daha çok endişelendirmeye başladı. Ne ara orta yaşa gelmiştim de ne ara saçlarımdaki teller griye dönmüştü?

Hırçın yaştır otuz beş vesselam. Terazinin kefeleri eşitlenmez. Büyük sorgular başlar içinizde ve sanki birileri sizi gençliğinizden alıp pat diye bu yaşa getirip bırakır. Oysa yaşanmamış, yaşamadığınız ne çok şey vardır. Bir erkek otuz beş yaşında kendini bulur, oysa bir kadının otuz beş yaşında kendini kaybetme riski çok daha yüksektir...

Kadın; dünyanın en akıllı ve aynı zamanda da en tehlikeli yaratığına dönüşebilir. Yeter ki içinde şüphe canavarını büyütmesin! Çok dayanıklı olmasına karşın, kırıldığı ve aşağılandığı vakit, yüreğine ayrılık tohumunu eker. O tohumun büyümemesi için çok az sular, zira kafasında her şeyin düzeleceği ve erkeğinin akıllanacağı umudunu canlı tutmasını başarır. Yaşanan olaylar, o tohumu fidan, fidanı da ağaç haline dönüştürür. Şimdi kararı kesindir ama şartları eksiktir. O vakit, şartlar için sabretmeye başlar. Bıkmadan usanmadan bekler. Sonunda, şartlar el verirse çeker gider, yok istediği imkânlar olmazsa içindeki o ağacı kurutmadan yaşatmaya devam eder.

Şimdi içimde yine bir tohum sulamadığım halde tomurcuklanmaya başlıyordu. Ama annem aklıma geldiğinde o tohumu kurutmak için elimden gelen çabayı gösteriyordum. Kırsal kesimde yaşayan ve evliliklerini bir ömür sürdüren kadınları düşünüyordum. Nasıl her acıya ve sıkıntıya katlanarak, evli kalabiliyorlardı? Onların elinde de benim elimdeki imkân ve olanaklar olsa evliliklerini sürdürürler miydi?

Belli bir yaşam standardını yakaladıktan sonra, insanın gözü açılıyor yahut aç gözlü olup daha iyi yaşam koşulları mı istiyordu? Sorgular, güven ve güvensizlikler arasında akşamı ediyordum. Eşim bu durumdan bihaber, her geçen gün biraz daha geç geliyor ve daha az önemsiyordu... Önce yirmi dakika ardından bir saat, derken üç saate kadar çık-

mıştı rötarları. Her seferinde, bir iş yemeği, toplantı, bir arkadaşının sorunu derken artık söylememeye başladı. Hafta içinde çocuklar olmadığı için, tek başıma oturduğum sofradan tek başıma kalkıyordum.

Aman Allah'ım bu ne kadar da tanıdık bir duyguydu. Evet, ben bu hissi yıllar önce de yaşamıştım. Hata yapmış ama yaptığım hatayı iş işten geçtikten sonra anlamıştım. Şimdi yine o tanıdık his, bu evliliğimin de hatalı olduğu konusunda ısrarlı idi. Ve eğer tahminlerimde yanılmıyor isem eşim bana sürekli yalan söylüyordu.

Aman tanrım ne mülayim, ne kibar ne çapkın ve ne yalancı... Hayatta öğrendiğim bir başka tecrübe de, çapkın erkeğin mutlak ama mutlak yalancı oluşuydu. Gerçi Nevzat bu durumu abartıp yalanı hayatının vazgeçilmezi yapmış, ciddi mana da doğru söylemeyi bırakmıştı. Ayaküstü beş tane yalan söylüyorsa, çok akıllıysanız yahut dikkatliyseniz ancak birini bulabiliyordunuz. Öyle basit sıradan yalanlar ona göre değildi. Destekli atmayı daha acısı da, yalanını kimse anlamadığı için, üstün zekâya sahip olduğunu söyleyecek kadar da ileri gidiyordu. Hani utanmasa yalana övgüler yapar, kendini eşi bulunmaz nitelikte, yalancı ilan ederdi.

Geçen bir buçuk yılın ardından onu yeterince tanımıştım. Kadın dedi mi gözleri yuvalarından oynuyor gibiydi. Domuzları andıran aç gözlülüğü, kendini aşağıladığının basite indirgediğinin farkına varmadan, aklı sıra çapkınlık yaptığını sanan, dilleri dışarıda, erkekliğini ve cinselliğini bilinçaltı yetersiz gören, salyalı erkekler gibiydi kadınlar karşısında.

Evliliğimizin ikinci yılını geride bıraktığımız günlerdi. Arkadaşların daveti üzerine bir eğlence yerine gitmiştik. İlerleyen saatlerde sevgili eşim, masada damsız olan bayanları dansa kaldırmaya başladı. Bu arada, beni de beş dakika dansa kaldırıp gönlümü almayı ihmal etmeyecek kadar da kibar davrandı. Bununla kalmayıp onlarla sohbet edip hatta birine manalı bir bakışla kur yapacak kadar ileri gitti.

Masada bulunan diğer kadınlar acıyan gözlerle beni süzüyordu... Onun yerine ben utanıyordum üstelik utancım sadece kendim için değildi. Ne yapacağıma karar veremiyordum. Ya, eşimin gururunu ezip

kendimi yüceltmek için onunla kavga çıkarıp orayı terk edecektim yahut bu acı ama komik olayı görmezden gelecektim. Ona baktım, acınacak derecede sarhoştu. Gece sonuna kadar kalıp onun kendini aşağılamasını seyrettim. Aslında ilk kez o gece, bir gün mutlak ondan ayrılacağımı hissettim. İçim dayanılmaz acıdı. Gece boyunca ona yüz vermeyen kadına da sitemkâr bakarak, beni koluna takıp çıktı.

O bu kadar basit, bu kadar seviyesiz olamazdı. Bunun adı ne çapkınlık, ne hovardalıktı bu düpedüz bayağılıktı. Ben kadınların kıskançlıklarının hep sevgiye dayalı olmadıklarını savunurum. Kadın, onuru ve kendine olan saygısı yüzünden de erkeğinin aldatmasına tepki veriyordu. O günden sonra, birlikteliğin devamı için, benim bu olayı unutmam gerekiyordu... Unutamadım! Onu yine tohum edip yüreğimin içine serpiştirdim…

Bir ikinci husus ve benim hiç alışık olmadığım bir kusur, cimrilikti… Evet, şaşılacak hatta korkulacak derecede cimriydi.

"Hayatım şu eksik." dediğimde; "alıver bir tanem." diyordu.

"Anlamadım, ben böyle görmedim alıver de ne demek? Ben mi alacaktım?"

"Alamam kocacım, yapamam, sen ne için varsın?"

"Canım ne fark eder ben yahut sen, görüyorsun yoğunum işte… Seni anlamıyorum hayatım ne yapmaya çalışıyorsun?"

Evlenme diye yalvaran annemi, bu adam için çiğnemiştim. Konuşmaları iltifatları, düşünüyorum da kadın kanmaya çok müsait ya da kanar gibi yapan iyi bir oyuncu… Kanmıştım… Eve geliyor telaş içinde üzerini değiştirip aynı telaş içinde gidiyordu. Bu ne kargaşa, kadın için ne büyük bir cezaydı. Üstüne gitsen evet bir kadın var diyecek ve ayrılacaktık. Yok, üstüne gitmesem, adam hiç uslanmıyor nasılsa yutuyor diyerek her gün başka bir bahaneyle evden gidiyordu.

Bayramlarda ve pazar günleri çocuklar için evde kalıyor, sonra yine bildik hayatına geri dönüyordu. Evde kaldığı zamanlar ya gazete okuyor yahut televizyon seyrederek sabahlıyordu. Ben artık ne olduğumu ve ne için orada olduğumu biliyordum. Oysa evlilik arkadaşlık, yaren-

lik sevgilik olmalıydı. Birlikte gezilmeli eğlencenin hazzı birlikte keşfedilmeliydi.

"Ben buyum, benimle yaşamaya alıştır kendini, sen kadınsın." diyecek kadar da cahil cesaretine sahipti. Elbette üç koca eskiten kadının şimdi ondan boşanacak hali yoktu. Üstelik annemin ayrılma konusundaki fikrini de biliyordu.

"İşte görüyorsun, işime gidiyorum toplantı arkadaşlar falan derken koşturuyorum, ya beni böyle kabul et yahut sen bilirsin. İlle de devam edelim diye yalvarmıyorum."

Ne hazin, içimdeki ormandan habersizdi...

O akşam, yoğun bir kavganın ertesinde eve erkenden geldi. Yarım saat sonra bir telefon görüşmesi yaptıktan sonra hızla giyinmeye başladı.

"Canım nereye?"

"Dışarı çıkıyorum hayatım."

"Nevzat kiminle?"

"Arkadaşlarla yemeğe çıkacağız karıcım."

"Her akşam mı yemek olur. Bu hafta bu dördüncü."

"Bugün gideyim de hayatım, yarın erken gelirim. Siyaset dünyasının bir iki ünlü ismi de o yemekte olacak. Önemli insanlar gelecekler bizim partiden, onlarla da tanışacağız.

"Ne ala!"

"Sağ ol canım."

"Sizin eşleriniz yok mu Nevzat Bey?

"Resmi bir yemek sayılır hayatım, senin gelmen mümkün değil."

"Ben?"

"Ne olmuş sana."

"Ben ne yapayım şimdi tek başıma?"

"Otur hayatım evde."

"Kendi başıma oturacaktım da neden evlendim? Zaten oturuyordum dul başıma."

Bir hışımla çekip kapıyı gitti… Eve geldiğinde ise ayakta duramayacak kadar sarhoştu. Sanırım siyaseti içince daha iyi anlıyordu! Canı sıkılınca çekip gitmesi, gece yarıları koyu alkollü gelmesi de cabasıydı. Gelip anında sızması, sabah içki kokan nefesiyle daha tam ayılmadan işe koşması. Evimiz onun birkaç saat dinlendiği şık otel odasından ileri gidemedi. Tabii bende ara sıra yatağına aldığı, konuşmadığı ama elleme usulü anlaştığı bir kadındım.

BUGÜNÜN ACISI

DÜNÜN HAZZININ ANISIDIR.

HALİL CİBRAN

DENİZE DÜŞTÜM YAĞMURDAN ISLANMAM

Bu gidişata bir an önce dur demeliydim yoksa yine bildik sahneler yaşanacaktı. Önce odalarımızı ayırıp onu kendimden mahrum ettim. Adamın umuru bile olmadı. İşin tuhaf yanı hoşuna bile gittiğini düşündüm. Ardından daha büyük bir cezayla karşılık verip günlerce konuşmadım. Yine her zamanki umursamaz tavrına devam ediyordu. Onun derdi yarenlik değildi ki, o kendisine gönüllü köle almıştı. Ve daha ileri giderek;

"Birkaç gün annenlere git, kafamı dinlemek istiyorum" gibi sözler söylemeye başladı. Neden üzülüyordum ki? "Baykuşa müsemma gösterirsen bülbülü yerinden eder." diye boşuna dememişler. Bir evin içerisinde sanki yirmi yıldır evli karıkocalar gibiydik. Konuşmadığımız sürece mesele olmuyordu. Eğer ben nerdesin, nereye gideceksin? Diye başlayan soru cümleleri kuruyorsam bir anda yüzü değişiyor ve

" Bak hesap vermekten hoşlanmıyorum, işlerim var, çocuklarımın geleceği için, yatırımlar yapıyorum" diyordu.

Peki, bir çift güzel söz söylemene yahut içten bir bakışına engel midir bu yatırımlar? İçinden gelmediği aşikârdı. İnsanlara zoraki bir şeyler yaptıramazsınız, bu çok geçici bir çözüm olur. Kadın bana bir gül bile almadın diye bağırır, erkek sanki gülü bir tek o alabiliyor edasıyla getirir, al başına çal der gibi kadına uzatır. İçinden "al işte, al da sus" demektir bu. Kadın çoğu kez bu duruma çok daha kızar, o ağdalı sözler unutulmayacak geceler hayal etmektedir

Ne olacaksa razıydım bunun için hal çareleri aramaya başladım. Bulduğum bütün yollar çıkmaza gidiyordu. Dahası bir başka kadın şüphelerim her geçen gün biraz daha netlik kazanıyordu. Şüphelerin lisanı yoktu! Bir şeyi sadece hissetmek, karşındakine ifade için yeterli olmuyordu. İşi kelimelere dökmek içinse, mutlak elle tutulur bir kanıt gerektiriyordu. Böyle bir insanla, evli yahut beraberseniz, iyi bir kanıt için uzun süre beklemenize gerek kalmayacaktı. Onun üstün meziyetlerinin kokusu, sarımsaktan daha kuvvetlice nüfuz ediliyordu.

İnsan çoğu kez bildiğinden, emin olduğundan, korkar mı? Ben korkuyordum. Bu adam hakkındaki hislerim doğru çıkarsa, hakikaten benim hissettiğim kadar iradesizse onunla ömrümü nasıl sürdürecektim? Ve nasıl olurda bu kadar büyük bir hatayı üstelik orta yaş döneminde yapardım. Bu eşlerimin içerisinde en beteriydi.

Bir erkekte yalan, ihanet, sorumsuzluk varsa o erkeğin yaşama ve hayat bakışı kendinden öteye gidemezdi. İnsanların, kadın ve erkek ayırmaksızın inançları, davaları, yaşam gayeleri olmalıydı. Yoksa cinsellik, para ve eğlence üzerine kurulu bir hayat, koca bir yalan ve kimsesizlikten öteye gidebilir miydi? Bu tür insanlara kızmak yerine, insani değerlerini unutup kimliğine saygıdan uzak, zevkleri uğruna yaşadıkları hayattan ötürü, sadece acımak ve uzak kalmak gerekirdi.

Nevzat'la o gecenin sabahı evliliğimizin ve benim kaderimi belirledi... Sabah duş alıp hazırladığım sofraya oturduğunda, yüzünde hâlâ bir gece önceki sarhoşluğun izleri vardı. Çocukları, o uyanana kadar yedirip odalarına gönderdim. Onun en büyük keyfinin, mükemmel hazırlanmış bir sofrada sakince ve çatlayana kadar yemek olduğunu bilirdim.

Kahvaltısının tam ortasında, banyoya çıkartıp attığı, bir önceki günden kalma kıyafetlerinin üzerine sinen, kadın kokusunu sormaya niyetliydim. O ise biraz sonra başına geleceklerden habersiz, tereyağında pişirilmiş yumurtaya, çatalın ucuna batırıp bandırdığı ekmeği, iştahla yiyordu. Ağız şapırtıları, bir an önce sofradaki tüm lezzetleri tadıp doymak arzusu, benim yüzümdeki öfke nöbetini anlamasına mani oluyordu. Bir ara bana dönerek;

"Sen neden yemiyorsun?" Dediğinde sesimin boğazımı yırtarcasına çıkmasına mani olamadım.

"Dün gece bulunduğun ortamda kadın var mıydı?"

Bir kadın için bu soruyu sormaktan daha aşağılayıcı bir diğer soru da, onunla yattın mı sorusu idi. Ağzına aldığı salamı her iki avurdunda da dolaştırdıktan sonra, alnını kırıştırıp zorla yutuyormuş gibi yapıp;

"Ne demek şimdi bu?" Diyebildi.

"Çok açık Nevzat Bey, dün gece masa da kadın var mıydı?"

"Elbette, arkadaşların tanıdıkları geldiler."

"Sen bana sadece erkek arkadaşlarınla gittiğini söylemiştin. Bu kaçıncı yalanın?"

"Hayatım uzatma istersen."

"Onunla yattın mı?"

Bu soruyu hatta bu kelimeleri hayatında ilk kez duyuyor da, tam olarak kelime karşılığının, neyi ifade ettiğini anlamıyormuş gibi, hayretle yüzüme baktı. Sesi olduğundan daha ince çıkıyordu ki, genelde yalan söylediğinde sesi biraz daha incelirdi.

"Aşkım yatmadım, yatmam da. Neden böyle boş işlerle uğraşıyorsun. Huzurumuzu bozuyor, bu güzelim pazar günümü mahvediyorsun?"

"Gömleğinde parfüm kokusu var!"

"Sinmiştir."

"Nerden havadan mı?"

"Bilmiyorum."

"Ya o saç kılları?"

Şimdi bedenin üst yanı, söyleyeceği yalana hazırlık yapmak istercesine kıpırtılıydı. İştahının bir anda kaçması, içimdeki intikam duygusunu hafifletmiyordu. Hatta daha ileri gidip onun canını yakmak için çareler arıyordum.

O ise konuyu kapatmak istercesine, kopardığı bir lokma ekmeği ağzına götürürken, neredeyse çatalın ucundaki minicik peyniri de ağzına almış, bir avurdunu bile doldurmayan lokmayı çiğnemeye uğraşıyordu.

Ne hazin, şüphelerim yine doğruydu! Beynimdeki düşünceler kederden öfkeye, öfkeden ayrılığa doğru ışık yansımaları gibi raks ederek dolaşıyordu.

Hangisi benim hayatım, geleceğim için daha iyiydi. Gerçekten kötü hep kötümüdür örneğin modern ismiyle hovarda olan adam, kirli çarşaf ve kadın tenleri üzerinde bıraktığı ruhuna ne zaman kavuşur? Yüreğinde madalya gibi yattığı kadınları taşırken, ondan ona akan içinin pasını ve günahını nasıl temizler? Böyle bir adamla bir ömür geçirmek ve her geçen gün biraz daha artan nefretle onun yüzüne bakmak mı, yoksa yeniden dul kalmak mıydı doğru olan?

Ve işte o zor kararı o an vermiştim!

"Nevzat seni boşuyorum!"

Birbirine yakın gözleri, yuvalarından çıkıyormuş gibi büyümüş ve birdenbire kızarmıştı, haykırmaya yakın bir ses tonu ile;

"Bunu aklından bile geçirme asla, asla boşamam!"

"Dikkatini çekerim boşanalım demedim, boşuyorum dedim..."

Düşünmeye başladım, ayrılmaya kararlıydım ama bunu anneme nasıl söyleyecektim? Artık kendimden nefret eder olmuştum. Adam ise pişkinlikle ayrılmamak için direniyordu. Tabii çocukları da...

"Mine teyze ne olur ayrılmayın!"

Onları teselli etmek yine bana düşüyordu.

"Ben sizinle yine görüşürüm."

"Olsun ayrılmayın. Ama ille de ayrılacağım dersen, biz hafta sonları yine sende kalabilir miyiz?"

Duyduklarıma inanmıyordum.

"İyi ama annenler ne der?"

"Biz babama söyledik, elbette kalabilirsiniz dedi."

"Öylemi dedi?"

"Evet, lütfen!"

Bazen kahkahalarla gülüyordum konuşmalara. Ancak komedi filmlerinde görülebilecek türden bir şeydi. Kocamın eski karısından olma çocukları beni istiyordu. Tabii kocamda bunda bir sakınca görmüyordu. Bir gün telaşla beni aradı.

"Çocuklar çok üzülüyor, onları böyle ortada bırakmak sana yakışır mı? bir kez daha düşün istersen."

"Ben onların anneleri değilim ki, siz düşünün bunu."

"Bak istersen birini al sen okut, en azından yalnız kalmamış olursun."

"Hayır, istemem."

"Bak sonra pişman olursun!"

"Düşündüm! Olmam..."

Bu adam ruh hastasıydı, bunda düşünecek ne vardı. Ben o çocuğu aldığımda ardından kendinde hak iddia edecek ve eve girecekti. Ustaca hazırlanmış bilmem kaçıncı dram sahnesini oynuyordu. Her şeyi göze almıştım artık, hatta bir daha evlenmemeyi bile. Zorlu bir ayrılık süreciydi. Eşim avukatı aracılıyla zorluk çıkarmaya devam ederken bir yandan da ilk tanıdığım adam halini aldı. Arıyor, ilgileniyor yemeğe çıkmak ya da birkaç saat birlikte olmak için adeta yalvarıyordu... Artık onunla konuşmuyor hatta telefonlarına bile çıkmıyordum. O da ailesinde kim varsa, sıra ile aratıp onlara yalvarttırıyordu. Kişiliği bozuk bir erkek dışarı da ne yaşarsa yaşasın, eşleri ayrılmaya kalktığında, bir meleğe dönüşüyordu.

İşin en hazin tarafı ise ailemdi. Olmadı desem, belki de beni evlatlıktan reddederdi. Bu durumda en iyi çözüm babamı arayıp söylemekti. Yüreğim ağzımda yaptığım konuşmayı dün gibi hatırlıyorum.

"Üzgünüm baba, evliliğimi sonlandırma kararı aldım. Bana kızgın olduğunuzu biliyorum ama inanın yürütmeyeceğim. İstersen bağır, evlatlıktan reddet ama ne olur bunu anneme sen izah et."

Babam hiçbir şey söylemeden telefonu kapattı. Demek bu kez ha-

kikaten çok kızgındı. Uzunca bir süre onlarla görüşmeyi düşünmüyordum. En azından annemin her baktığımda içimi acıtan matemi bitene kadar onu görmemeliydim…

Eşimin eşyalarını, neyi var neyi yok bir vasıtaya koyup annesinin evine yolladığımda ise küçük bir kıyamet koptu. Akşamın bir vakti eve gelip önce tehdit edip ardından hırpalamaya başladı. Durum o kadar ürkütücü bir hâl aldı ki, komşulardan biri polise haber vermiş. Sabaha karşı çıktım karakoldan ve bitap bir vaziyette döndüm. Hiçbir şey onu durdurmaya yetmiyordu. Gittikçe tehditlerini artırıyor, ayrılmamak için elinden geleni yapıyordu.

Derken onun akrabaları tarafından tehdit edilmeye başladım. Hatta bir gece içkili bir adam gelip elindeki taşlarla evimin camlarını kırdı. Korkudan yatağın içinde büzüştüğümü hatırlıyorum. Polisi aramaya dahi cesaret edemeyip sabaha kadar yatağın içinde oturup sessizce ağladım. Koca şehri ele geçirmişti sanki. Hayatım bir anda daha önce hiç yaşamadığım bir kâbusa dönüştü.

Sonunda ondan kurtulmak için, ne yapacağımı düşünmeye başladım. O an, en mantıklı gelen şeyin kaçmak olduğunu biliyordum. Alelacele ev arayıp buldum ve kaçarcasına bir hafta içerisinde taşıdım. Eski eşya alan birini çağırdım. Adam eve gelince yeni eşyaları gördüğünde çok şaşırdı.

"Abla bunlar çok yeni!"

Ben hiçbir eşyayı eskiyene dek kullanamadım ki! Annemin değimiyle "yuvarlanmaktan yosun tutmadım" diyemedim. Onunla olan eşyaları eskiciye vermek iki saatimi aldı. Eskici fiyat biçtiğinde ise güldüm. Elimde olsa üzerine para verecek kadar bıkkındım. O an kendi kendime gülümsedim. Tutup adamı kolundan oturtursam karşıma ve gönül eskilerimin pazarlığını yapsam. Hatta bunu için şu kadar veriyorum diyerek üste para verseydim… Keşke unutmak, kurtulmak istediğim eskilerimi de satabilseydim... Kaçına kaç para derdi ki?

En önce yalnızlığımı, yakama yapışan dulluğumu ve en önemlisi de kısırlığımı satardım. Eskici bunları da alır mıydı ki? "Get hanım get! Onca eskiyi alıp da ne yapayım? Diyerek kaçardı sanırım…"

Küçük, şirin bir eve taşındım. Bir yatak odası ve oturma odası aldım. Yaşadığım konar göçer bir hayattı. Bu gün buradaydım ancak yarın ülkeyi bile terk edebilirdim. O yüzden yerleşmek için, çok özenmedim evime. Önemli olan, yaşadığım kötü şeyleri ardımda bırakmaktı. Hatta hiç açmadığım kutular bile vardı. Olsun ben buna bile razıydım.

Tek başıma yaşamanın verdiği korkuya ve tedirgin olduğum gecelere rağmen artık daha huzurluydum. Annem gitmenin ve evin alışverişi dışında evden dışarı çıkmıyordum. Aylar geçtikçe Nevzat'ın beni unuttuğunu düşünüyor, biraz daha rahat davranıyordum. İçimde ona karşı kin ve nefretten çok, acıma hissi vardı. Hayatını dönülmez bir noktaya getirmişti. Tabii benim hayatımı da. Kendine karşı riyakâr olması, tüm insanları kandırmasına yol açıyordu. Ben en çok çocuklara üzülüyordum. Böyle bir babanın elinde, hayata karşı öğrendikleri şey, yalandan öte ne olabilirdi?

Çocukları yanıma aldığımda, beni rahat bırakacağını bilsem, üçüne de bakardım. Ancak onun değişebileceğine ya da kendisini toparlayacağına inanmıyordum. Yaşadığım her olay bu düşüncemi doğruluyordu. Ayrıldıktan kısa bir süre sonra onunla aynı yerde çalışan bir bayan arkadaşı beni aradı. Ondan duyduğum şeyler olayın dehşetini gözler önüne seriyordu. Kumar alışkanlığı yüzünden ciddi bir borca girmiş, tefeciden para almıştı. Arabası dâhil her şeyini kaybetmişti. O gün bir kez daha anladım ki erkeğin, o savruk ruhunun düzenli bir aile ortamına ihtiyacı vardı. Yoksa sert bir rüzgârda savrulup çamura saplanabiliyordu. Ve neredeyse tüm yaşantısı boyunca da çırpınıyordu.

Artık olağan yaşantıma dönmüş geçmişi ve yaşadıklarımı özellikle de Nevzat'ı tamamen unutmuştum. Neşeli başladığım bir günün ortasında, karşımda gördüm onu. Saçı sakalı birbirine karışmış, yüzü bir tuhaf olmuştu. Elinin biri pantolonunun cebinde, diğerinde küçük bir şişe içki vardı. Bir boğanın kızgınlığıyla bana bakıyordu. Ben kaçmaya çalışırken koşar adımlarla yanıma geldi.

"Demek benden kaçıyorsun öyle mi?"

"Lütfen tartışmayalım Nevzat. Seni görmek istemiyorum git buradan."

"Bunun öyle kolay olacağını mı sanıyorsun?"

Onu kızdırmadan yumuşak bir sesle konuşmaya çalıştım.

"Nevzat seni istemiyorum, yaşadıklarım beni çok üzdü. Lütfen daha fazla zorlaştırma, bırak beni.

"Benim duygularım ne olacak?"

Bu kadar pişkinlik karşısında kendimi kontrol edemiyordum. Sesim olduğundan daha yüksek çıkıyordu.

"Hangi duyguların Nevzat? Sen başka kadınlarla ve içkinle evlisin zaten bana karşı bir duygun olduğunu sanmıyorum. Senin ne babalıkla ne de kocalıkla ilgin yok. Varsa yoksa dışarı hayatın ve çevren var."

"Defalarca özür diledim".

"Bana yaşattıklarının özrü olamaz. Üstelik her seferinde en başa dönüyoruz."

Bu kez yumuşak ve sevgiyle konuşuyordu.

"Aşkım çok özledim seni, haydi eve girelim rahatça konuşalım."

"Hayır. Bu hiçbir zaman olmayacak!

"Bak sinirleniyorum ama..."

"Ben de..."

"O halde telefon numaranı ver, arayım iki medeni insan gibi konuşalım."

"Bizim konuşacak bir şeyimiz kalmadı."

"Beni delirtme Mine! Hayatını zindan ederim bir daha ışık yüzü göremezsin! şimdi insanca ver o telefonu konuşalım."

"Polis çağırırım!"

"Çağır lan!"

"Sen güzellikten anlamıyorsun!"

"Seni istemiyorum!"

"Ben istiyorum ve ben bitti diyene kadar da bitmez!"

Sokağın ortasında kolumu tutup sarsmaya başladı. Ondan kurtulamayacağımı anlamıştım. Çevreden geçenler şaşkınla bize bakıyordu. Çaresizce verdim numarayı, arayacağını söyleyip gitti. Sonraki günler aramaya devam etti. Bazen sabaha karşı arıyor, konuşamayacak kadar sarhoş oluyor kimi zamanda içkiye tövbe ettiğine dair yeminler ediyordu. Avukatım boşanma işlemlerini başlamıştı. Bunu öğrendiğinde tutulup bağlanmayan bir deli gibi sağa sola saldırmaya başladı. Korkuyordum, ömrümde ilk kez birisinden ölesiye korkmaya başlamıştım. Tek düşüncem hatta isteğim ondan kurtulmaktı. O ise tam bu sırada benim hayatıma etki edebilecek bir atılımda bulundu.

Eşimin uzak aile dostlarını, bir iki kez gittiğimiz akraba ziyaretlerinde görürdüm. O ailenin otuz yaşında bir çocuk babası biraz da sorunlu bir oğlu vardı. Benim evliliklerim gibi onunda ticari yaşantısı pek parlak geçmemiş, iki üç kez ciddi iflaslar etmişti. Eşi bu durumlardan son derece rahatsızdı. O iflas ettiğinde baba evine gidiyor, her toparlanışında yeniden kocasının yanına geliyordu. Aralarında sevgi bağı yok denebilecek kadar azdı. Ailece görüşmediğimiz halde onu ve eşini iyi tanıyordum...

Ben boşanmak için mahkemeye verdiğimde beni arayıp görüşmek istediğini söyledi. Ona anlattıkları gerçekten de mide bulandırıcıydı. Güya ben onunla evlenirken aşırı isteklerim olmuş. Takılarımı ve ihtiyaçlarımı karşılamak için, ciddi bir borcun altına girmiş. Evliliğimiz süresince de sürekli benim isteklerimi karşılamak için çalışmış ve daha çok borçlanmış. Daha acısı da parasının kalmadığını anlayınca onu terk etmişim. Hatta bana aldığı altınları da alıp kaçtığımı söylemiş.

Onu bana yollamasının sebebini, satır aralarından okuyabiliyordum.

"Bir kez daha deneyin isterseniz."

"Ben değil onu görmek sesini bile duymak istemiyorum."

Çevresinde sert mizacıyla tanınan bu adam, beni ürkütüp sindirecekti. Konuya çok sert bir ifadeyle nokta koydu.

"Siz kadınlar parası olmayan kocayı hemen boşar mısınız?"

Şaşırmıştım olanlara gülemiyordum bile. O kendi yaşadıklarıyla birleştirmiş bana öfke kusmaya gelmişti. Tüm yaşadıklarımızı onun bilmediği yönüyle bir kez de ben anlattım. Eve gelmeyişindeki şüphelerimi, ben onun çocuklarına bakarken onun dışarıda sabahlayışını. Her ay maaşının çok cüzi bir kısmını eve getirdiğini. Utanmadan benden mal talebinde bulunan eşimin yüzüne, avukatımın sekreterinin nasıl tükürdüğünü söyledim. Kime inanacağını şaşırmıştı. Geldiği gibi sessizce gitti.

AYRILIK; EN ÇOK HATIRALARI YARALAR.

SEVİNÇLER DERTLENİR,

KEYİFLER UTANIR...

YAZ MÜBAŞİR MEDENİ HALİ DUL

Mahkeme günü tam bir kâbustu. Avukatımı tehdit etmek mi dersiniz, çocuklara ağlayarak telefon açtırmak mı dersiniz akla gelen türlü rezillikleri yapıyordu. Ama sonuçta sadece çocuklarına kendi rızamla verdiğim eğitim parasıyla bu işten kurtuldum. Yani boşandım. İlk kez bu cümleyi duyduğumda sevinçten ağladım. " Yaz mübaşir, çiftin boşanmalarına..." bense içimden başka söylüyordum. "Yaz mübaşir medeni hali dul…"

Yine de telefon açıp tehdit etmeye devam ediyordu. Gecenin bir yarısı çalan telefonla gözümü açıyor, onunla ettiğim kavganın sonucu bir daha uyuyamıyordum.

"Boşansam da seni bırakmayacağım, diyor bir de başkasına yar etmem." diye ekliyordu. Bu adam ya deliydi ya da çok akıllı. Biraz başı sıkıştığında;

"Mine çocuklar senin için ağlıyor, ilgilen." demeyi de ihmal etmiyordu. Benim ona kızgınlığımın geçeceğini zannediyordu belki de…

"Söz aşkım bir daha başka kadınlara bakmam, dizinin dibinden ayrılmam." Diye vaatler de bulunurken ikna edemeyince;

"Dünyayı sana dar edeceğim göreceksin." diyerek yine gerçek yüzünü gösteriyordu.

Onun ailesi ve benim ailem bu ayrılıktan şaşkın ve hatta muzdaripti. Kendi yaşantımın içinde boğuluyordum. Annemin yanına gidip yalvarmış hatta aba altın sopa gösterip ucuz yollu tehdit savurmuş. Babam öfkesinden deliye dönüp evden kovmuş, üzerine yürüyüp iteklemiş. Annem telefonda anlatırken hıçkırıklara boğuluyordu. Ne yapacağımı ne diyeceğimi bilemiyordum. Onlara karşı suçlu ve mahcuptum.

Hayatım ilk kez tam anlamıyla kâbusa dönüştüğü için, yurt dışında yaşama fikrine kapıldım. Sanırım bu benim kendimden ziyade, tanıdıklarımdan kaçmam için iyi bir yoldu. Beni tanıyan erkek yahut kadın

"bak dört kocayı da boşadı, bunun biri kötü ikisi kötü, hepsi mi kötü?" diye fısıldıyordu. Sahi hepsi mi kötüydü?

Yoksa kötü olan ben miydim? Bu kadar asi olmak, kadere ve yaşadıklarına başkaldırmak ne derece doğruydu? Bir insan yazgısını, şansını değiştirmek için uğraşmalı mıydı? Yazgı denen şey, insanın seçimleri mi yoksa iradesi miydi? Hangisiyle kalmalıydım? İkinci kocamla mı? Yahut dördüncüyle? Belki de ben bir ruh hastasıydım. İnsan bilerek ve isteyerek böylesi bir hayatı kendisine neden ve nasıl çizerdi?

Onu rahatça konuşabildiğim tek insan Ömer'di. Önceleri bizi barıştırmak istediyse de, davranışları sonucunda vazgeçti. Beni sürekli tehdit etmesine, işi biraz da paragözlüğe dökmesine karşı çıkıyordu. Nevzat'ın ayrıldıktan sonra bana yaşattığı şeylere tanık olması, belki de beni koruma altına almasına neden oldu. Bazen uzak duruyor, bu konular beni aşar." Diyordu. Sonra onun yaptıkları karşısında yeniden korumaya alıyordu.

Ayrılığımın üzerinden sekiz ay geçmesine rağmen bizim dostluğumuz ilk günden daha güçlü ilerliyordu. Tuhaf bir yakınlık duyuyordum. Ama bir türlü adlandıramadığım ya da adını koymaktan çekindiğim bir yakınlıktı bu... Artık Nevzat'ın yaptıklarına karşı, onunla kavga ediyordu. Evin önüne gelen bağıran adamların üzerine yürüyordu. Bir akşam Nevzat'a telefon açıp benim evde beklediğini, adamlarını da alıp gelmesini söylediğinde onun cesaretine hayran oldum. Nevzat durumun ciddiyetini anlamış ve ilk kez geri adım atmıştı. O geceden sonra uzunca bir süre de sırra kadem bastı.

Ömer kendini benden sorumlu tutuyordu. Hemen her sabah arayıp bir vukuat olup olmadığını soruyor, annemin yanında kalmam için ikna etmeye uğraşıyordu. Neden gidemeyeceğimi yani hayatımı anlatmaya karar verdim. Ve bir akşam tüm yaşadıklarımı olduğu gibi anlattım. Yaşamaktan daha zor gelmişti ona anlatmak. Hele de evliliklerimi...

Ondan sonra daha sık görüşmeye başladık. Yalnızlığımı paylaştığım iyi bir dost oldu. Bazen bana gelir müzik dinler sohbet ederdik. Tuhaf bir huzur duyuyordum onu yanında. Benim kadar hatta benden daha yalnız olduğunu biliyordum. Akşam çok geç olmadan giderdi ve gi-

derken de bir ihtiyacım olup olmadığını sorardı. Nedendir bilmem ama onun sorması hoşuma gidiyordu.

Bir keresinde "Bundan sonrası için ne yapacağına karar verdin mi? Diye sordu. Yanıtlamadım. Yüzünü buruşturup bir müddet bekledikten sonra, "bir kez daha düşün, annenlerin yanına taşınman ya da onları yanına alman daha doğru olacaktır, yalnız bir kadın için tehlikelidir bu dünya. " dedi.

O an onun söyledikleri beynimde fırtınalara neden oldu. Benim derinlerde gizlediğim yaramı açmış ve korkularımla yüzleştirmişti. Evet, Hatice hanımın kızı yalnızdı, bu eşittir bir evlilik daha mıydı? Öylesine soğumuştum ki evlilikten ve erkekten, dünyayı bağışlasalar, ömrüme ömür katsalar bir daha evlenmeyecektim.

Peki, ama bu kahrolası yalnızlığımı ne yapacaktım? Kime satsam alır hatta hibe etsem kim isterdi ki? Hayır, galiba bu benim savaştığım kaderimin zafer çığlıklarıydı. Ne yaptıysam olmamıştı. Üçüncü eşimin ölümünden sonra evlat edinmek bile istedim. Ama ortaya konan izlek benim düşünceden vazgeçmem için yeterliydi. Onlar bile evli olmamı şart koşuyordu.

O konuşurken ben kendi kalabalığıma ve yaşadıklarıma dalmıştım bile. Benim denemediğimi düşünüyordu, oysa denemiştim. Yalnızlık denen melunu yenmek ve yok etmek için elimden geleni yaptım. Dünyadaki tek korkumun üzerine gidip kendimi bir müddet yalnızlığa mahkûm etmeme rağmen ona alışamadım... Onun bunu anlamasını beklemiyordum. O karanlığına ve yalnızlığına âşıktı...

ANDA SAKLANAN KADER

Bir anda değişir kader yahut bilerek isteyerek değiştirirsiniz. Annem hep "levh-i kalem de yazılan olur." derdi. Kaderin yazılı olduğu yerdi bu sanırım. Ona göre her şey kaderin bir parçasıydı. İnsanın, yaptığı hatalar yüzünden, kaderinde yazılı olandan çok daha fazla acı çektiği kesindi. Bunun nedeni aklın dışına çıkılmasından mı kaynaklanıyordu?

Bir kişinin otuz yaşına kadar yaptığı hatalar, gençliğin ve doyumsuzluğun altına gizlenebilirdi belki. Ancak otuz yaşından sonra kişi yaptığı hatanın farkındaydı. Evli bir erkekle birlikte olmanın ne kadar alçaltıcı ve yanlış olduğunu bilmez miydi insan? Hem kendinin hem karşındakinin yaşayacaklarını hesap edemez miydi? Yoksa bu da mı kaderdi? Dinin belli kalıplarının dışında çok fazla bilgim olmadığı için hâlâ bu acıyı kendime mâl ederim. Yoksa yaratıcı neden böyle yaşamla sınasın ki?

Boşanmamın üzerinden on ay geçmişti. Bir hafta süren bir hastalığın ardından yeni yeni toparlanıyordum. Ömer arayıp bana geleceğini söyledi. Yemediğimi bildiği için yiyecek bir şeyler aldığını söyledi. Günlerdir kimseyi görmemiş, telefon haricinde kimseyle konuşmamıştım. Sevinerek kabul ettim.

Geldiğinde alışılmışın dışında bir durgunluğu vardı. Doktora götürmeyi teklif etti kabul etmedim sonra doğruca mutfağa girip yemeği hazırladı. Yemekten sonra benim durumum hakkında konuştuk. Nevzat'ın artık aramadığını duyunca sevindi. Söz sırası ona ve evine geldi. Karısı çocuğu alıp yine baba evine dönmüş. Bu kez durum biraz daha ciddiymiş. Eşi boşanma davası açıyormuş. Kendimi tutamayıp sordum:

" Yine işlerin mi kötü?"

Kısa bir an duraksadı, böyle patavatsızca bir soru beklemiyordu anlaşılan.

"Hayır, durum sandığın gibi değil?"

"Ya nedir?"

“Galiba bizim evliliğimizde sevgi yok, o olmayınca saygıda çabuk tükeniyor. Bu yüzden ayrılıyoruz.”

“Çocuk?”

“Ayrılık sürecinden etkilenmesin diye elimizden geleni yapıyoruz.

“Unutabilecek misin?”

“ Bilmem bunu hiç düşünmedim. Ama unutmak için bir çaba göstermeyeceğim.”

Şimdi salonda iki ayrı geçmiş, hayat buluyordu. O kendi hayatını, ben benimkini ayrıştırmaya çalışıyordum. Çocuğum olmadığı için kocam tarafından aforoz edilmiş bir kadındım. Yani yolun başında marazlı bir yaşama merhaba dedim. Ve hep kahredici nefret ettiğim bir yalnızlığa mahkûmdum. Üstelik neden kaçarsanız o kadar içine giriyordunuz. Ben yalnızlığımdan kurtulmaya çabalamış ve sonunda hep yalnız kalmıştım. Belki de hayatımı oluruna bırakmam gerekirdi. Olduğu kadarıyla yetinmeliydim.

O gece bir tuhaflık vardı bizde. Konuşmak için adeta kendimizi zorluyorduk. İkimizde sıkıntılı konuşmaya doygun ya da sorunlardan bıkmış gibiydik. Sonunda o bir koltukta ben diğerinde hatta birbirimize hiç bakmadan kaldık. Bir saat hiç konuşmadan oturup müzik dinledik. Türk sanat musikisinin en güzel parçaları çalıyordu.

Bilmem bu gönülle ben nasıl yaşayacağım,

O daha genç yaşında benimse geçti çağım,

Kurtulmak mümkün olsa bırakıp kaçacağım,

Fakat ne yazık ki artık elinde oyuncağım…

SAKIN BANA ÂŞIK OLMA

İnsan ibret almak isterse öyle çok ibretlik olay var ki! Bir şarkı bile insana yaşayacaklarını ve yaşarsa ne olacağını anlatabilir. İş anlayabilmekteymiş. Benim olanları anlayamadığım kesindi. Bazen insan bilerek, isteyerek hata yapar. Bazen de yaptığı iyi olan şeyin hataya dönüşmesine sebebiyet verir. Bana göre bilerek hataya sebebiyet vermek hatadan çok daha büyük musibetlere yol açıyordu.

Gecenin ilerlemiş bir vaktiydi. Uyku mahmurluğumu, biraz sonra tek başıma kalma hissi frenliyordu. Göz kapaklarımla verdiğim savaşın galibi bendim ama beynim düşünmeyi de korkuyu da unutmuş gibiydi. O uyukladığımı anlayıp izin istedi. Yalnızlığıma döneceğim için gönülsüz de olsa onu yolcu etmek için kalktım...

Kapı aralığının karanlığında kısacık yaşanılan gel gitler. Sonra şimdi bile tam hatırlayamadığım, duyulmayan yarım yamalak sözcükler. Onun bana dokunuşuyla utanışım. Tüm evren siyah bir tülle kaplanmıştı sanki. Düşünemiyordum. Gözlerim kapalı, yüreğim ise artık bende değildi. İki el, beni benliğimden çekip başka bir evrene, farklı bir zamana götürdü. Her şey hızla dönüyordu.

Onun oldum... İsteyerek ve bilerek... Her şey puslu bir aynadan yansıma gibi bulanıktı. Evim, yatağım, onun yüzü ve yaşadıklarımız... Ben evlenmeden bir erkekle olunabileceğini hiç düşünmezdim. Hep evlenip birlikte olduğum için, bu benim bile uç kaldı. Ne olduğunu anlayamamıştık. Büyük bir suçun pişmanlığını yaşıyor gibi ikimizde hiç konuşmadık. Hatta sabaha kadar bir kez olsun gözümüzü kırpmadık. İkimizde gözlerimiz tavanda, kafamızda onlarca soru işaretiyle öylece kaldık.

O bunu alçakça, utanılacak bir çapkınlık, bir anlık zafiyet olarak algıladı belki de. Bende değerlerini, insanlığını, ahlaki değerlerini önemsemeyen bir kadındım... Bu mutlak bedeli ödenmesi gereken bir günahtı. İster Müslüman olun ister Hıristiyan, ister putperest olun ister ateist, isterse tüm evrenin enerjiden ibaret olduğunu düşünün, böylesi bir hatanın bedelinin çok acı olacağını bilirsiniz. O yıllarda böyle şeyle-

rin yaşanması, kanunen de suçtu. O duygu insanın kendine olan samimiyetini de yok ediyordu. Diğer insanlar hayatından ayrı, aykırı bir hayatın olduğunu fark ediyordum... Sabaha karşı "Sakın bana âşık olma." Diye fısıldadı. Duyduklarıma inanamıyordum. Âşık mı, ben mi? Aşk sadece bana özel bir şey mi? Yani o çok iradeli ve mantıklı, ben zayıf mıydım? Tüm yaşananları daha da alçaltan bir sözdü. Onun için bir şey ifade etmediğinden, benim kaptırmamam gerekiyordu. Devam edemez olduğu için benim acı çekmemden korktu belki de...

"Şeytanı şeytan yapan işlediği günah değil, günahında ısrar etmesiydi." sözü beynimin içinde dolanıyordu. Bu günahı ısrarla sürdürmenin bir anlamı yoktu. Yine kendime kızgındım. Ona belli etmiyordum ama göz yaşlarım birbiri ardına akıyordu. Bu kadar basit miydi? Sakin bana âşık olma!

Kararımı vermiştim. O aradığında "bir daha arama" deyip telefonu yüzüne kapatacaktım. Sanırım o da benimle aynı duygu içerisindeydi. Belki de bir daha hiç aramayacaktı. Gün ışımaya başladığında bir suçlu gibi kalktı yanımdan.

"Kalkma, uğurlama beni." Diye fısıldadı. Konuşamıyordum... Odanın içine düşen yeni günün ışıkları, siyahı beyazdan ayıracak kadar merhametliydi. İstemeden yüzüne baktım. Bozguna uğramış bir kumandan gibi ezik ve çaresizdi. Kaçarcasına gitti...

Kapıyı çektiği an yüreğime saplanan binlerce hançerin acısıyla kıvrandım. Bu kapı sesi bana ne kadar da tanıdıktı. Yıllar öncesine, eskiye kimsesizliğime sürükleniyordum. Karşındaki insanı iyi seçmek gerekirdi. Biri çıkar en dipten çaresizlikten kurtarır, biri çıkar kör bir kuyuya atabilirdi. Şimdi anlıyordum annemi... Hıçkırıklara boğuluyordum. Ben, bana ne yapmıştım? Hiç itiraz etmeden bilinen ve beklenen bir şeymiş gibi kendimi onun kollarına bırakmam, bana kadınlığıma yakışır bir davranış mıydı? Gözlerimi kapadığımda,yeniden o puslu anları düşünürken, açtığımda yaşam gerçeğime üzülüyordum. Kendime böylesi bir hayatı nasıl yakıştırmıştım?

Bir kişiyi hatalarından yahut yaptıklarından ötürü suçlamak ne kadar basitti. Ya da yaşanmışlıktan sonra ona akıl vermek, felsefi bir iki

konuşma yapmak ne derece doğruydu? Bazen kendi bedenimden çıkıp kendime baktığımı hissederdim. Yukardan bir yerden gece yarısı, sabah olsun diye bekleyen Mine'ye bakmak... Tıpkı bir ölüye bakar gibi.... Onun bir köşede sessiz, yalnız ve çaresiz olması garip gelirdi bana. Annemin dediği gibi" Sarımsak içli dışlı da soğan yalınız başlıydı..." Annem vardı bir tek hayatımda, onun benim kocaman bir parçam olduğunu biliyordum. Sadece karanlık ve yalnızlık korkumu yenemiyordum.

Pencereyi açıp gökyüzüne ve yeni doğan güne baktım. Şubatın son günlerine yaraşır bir soğuk bedenimi iliklerime kadar titretiyordu. Yine de içeri girmek istemiyordum. O gün, gün boyunca evde dolandım durdum. Beynime saplanan ağrı yüreğimi çizerek dolanıyordu... Hep şeytan derler ama bunun şeytanla bir ilgisi yoktu.

Şimdi kendimi kandırıyor, hatama uygun kılıf için çabalayıp duruyordum. İşin önce dini, sonra ahlaki, daha sonra da vicdani boyutu vardı. İki gün doğru dürüst uyumadan hatta yemeden içmeden evde dolandım durdum. İşin en korkutucu tarafı ise onu özlediğimi fark etmemdi. Biz farkında olmadan iyi bir dost olmuştuk. Onunla konuşmaya, müzik dinlemeye, dertleşmeye alışmıştım. Ya bir daha onu göremezsem! Kalbim can çekişen bir ceylanın kalbi gibi acı ve kurtulma ümidiyle çarpıyordu.

İki günün sonunda öğleye doğru uzandığım kanepede uyuyakaldım. Rüyamda babam Ömer'i alıp götürüyordu. İkisinin gidişini acıyla izliyordum. Hiçbir şey yapamıyordum. Bir ara dönüp bana baktı ve ben ağlamaya başladım. Sıçrayarak uyandım gözümü açtığımda telefon çalıyordu. Evin içerisi zindan gibi karanlıktı. Bir an nerde olduğumu hatırlayamadım. Koşarak telefonu açtım.

"Nerdesin?"

İçimden hıçkırarak ağlamak geliyordu. Yutkunup ses tonumu ayarlamaya çalışıyordum.

"Evdeyim."

"Geç açtın telefonu merak ettim. İyi misin?"

"İyiyim, uyuyordum?"

"Ne var yemekte?"

Beklemediğim bir soruydu bu.

"Hiç, diyebildim kekeleyerek, hiçbir şey yapmadım."

"Balık alsam yapar mısın?"

Bir an öylece durdum, dünyada benimle durdu sanki. Beni arıyordu. Balık yiyecekmiş! Benden balık yapmamı istiyor. Ya o gece? Ondan hiç bahsetmedi. Yaşadıklarımızı olmamış gibi mi düşünmek istiyordu? Pişmanım demiyor, mutluyum demiyor, bana balık yap diyor, deli bu! Ya bana ne demeli başka biri olsa sormaz mı bu nedir? diye... Kendime hiç bu kadar kızmamıştım. Yüreğimde kuşlar kanat çırpınıyordu. Yüzüm yine allardan morlardan renk alıyordu. Sesimin titremesine engel olamıyordum.

"Tabii ki."

"Tamam, akşama görüşürüz o zaman."

"Olur."

Olur mu? Bunu söyleyen ben olmamalıyım, ben, yanı yırtıcı umursamayan, elinin tersiyle iten Mine... Olur... Hani arama diyecektim? Hani bir daha görüşmeyecektim? Hani bu günahımda ısrar etmeyecektim? O konuşurken bunların hiçbirini düşünmemiştim bile... Merhum Nasrettin Hocanın, bir hikayesi gelmişti aklıma...

DERVİŞ DE KİBİR OLMAZ!

Hoca merhum, yeni yerleştiği köy halkına ben dervişim demiş. Bakmışlar aklı başında halim selim bir adam. Yine de akıllarında soru işareti kalmış. İçlerinden biri gitmiş hocanın yanına ve işin doğrusunu anlamaya çalışmış.

"Hoca sen derviş olduğunu iddia ediyorsun değil mi?"

"Evet ben dervişim." Demiş hoca kendinden emin.

"Köyde sana inanmayanlar var."

"Öyle mi?"

"Evet. Sen bir keramet göstersen bu dedikodular ancak biter."

"Tamam istediğiniz keramet olsun, gösteririm elbet."

"Ne yapacaksın peki?"

Hoca eli sakalında bir süre öylece düşünmüş.

"Sen topla köy halkını, meydana getir orada buluşalım. Ne olduğunu orada görürsünüz" Adam tamam deyip diğerlerine haber vermek için koşarak köye gitmiş... Akşama doğru herkes köy meydanında toplanmış. İnsanlar merakla hoca bakıyormuş. Hoca kendinden emin tavırlarla birkaç adım öne çıkmış.

"Ey ahali, şu karşıdaki büyük ağacı görüyor musunuz?"

"Evet görüyoruz." Demiş hepsi heyecanla.

"Şimdi ona iyi bakın!"

Derin bir sessizliği hocanın gür sesi bozmuş.

"Ağaç buraya gel!"

Herkes şaşırmış, koca ağaç nasıl olur da onun yanına gelirmiş. Hoca sözlerini yinelemiş.

"Ağaç buraya gel!"

Sert bir rüzgar çıkıp ağacın dalları arasından geçince ağacın yaprakları ve dalları sallanmaya başlamış. Bunu gören kalabalık birkaç adım geriye çekilmiş ve hocaya bakmış.

"Ağaç buraya gel dedim!"

Rüzgar kesilince ağacın kımıldaması da durmuş. Kalabalık bu kez gösteremediği keramet için hocaya kızmaya başlamış.

"Ne oldu hoca hani gelecekti yanına? Baksana kımıldamıyor bile."

Hoca hiç istifini bozmadan yanıt vermiş.

"Ne var canım bunda, dervişte kibir olmaz o gelmiyorsa biz onun ayağına gideriz..."

Öyle ya o gelmiyorsa biz onun ayağına gidecektik. Neden bilmem ama içimde ona karşı bir zayıflık vardı. O ağacın kımıldama ihtimali olmadığı halde, ben derviş olduğumu iddia ediyordum. Sonuç baştan belliydi işte...

İlk yaptığım şey duşa girip üzerime bana en yakışanını giymek oldu. Bu ne zor şeymiş böyle... Tüm giysileri yatağın üzerine atıp sonra yeniden düzeltmek epeyce zamanımı aldı... Daha güzel olmak istiyordum, her zamankinden çok daha güzel... Saçlarım anneminkilere benziyor. Soğan kabuğu rengi iri bukleler halinde omuzlarıma düşüyor, burnum annemin burnu gibi düzgün. Tenim onun kadar pürüzsüz değil. Büyük halama benziyor, daha esmer. Saçlarım omuzlarımdan biraz daha aşağıda. Kilom ve boyumun orantılı, doğurmadığım için olsa gerek vücudum hâlâ formda.

Aynada kendime bakıyorum. Yaşımı göstermedim bir gerçek. Gördüğüm kadın dudaklarımda tebessüme neden oluyor. Çekici ve güzel bir kadın olduğumu biliyordum. Belki de ilk kez kendimi bu kadar ince eleyip sık dokuyorum. Pencerenin kenarında gizlice onu bekliyorum. Çalan zilin sesiyle sanki evime gün doğuyor. Heyecandan titriyorum. Oldukça sakin tavrıyla içeriye giriyor.

"Çok güzel olmuşsun." dedikten sonra, doğruca mutfağa girip yemeği hazırlamam için yardım ediyor. Ne olduğunu anlamıyorum.

GİTMEM LAZIM

Kendimizden ve o gece yaşananlardan konuşmadık. Hiç bir şey olmamış gibi televizyon seyrettik. Daha doğrusu, o televizyonu, ben göz ucuyla onu seyrettim. Gece yine onun kollarında sabahladım... Sabah gün doğumuyla gidecek ivedi bir yolcu gibi kalktı yanımdan.

"Gitmem lazım."

Ne yapacağımı bilemiyordum. O benim kocam değildi. Aramalı mıydım? Bütün ömrüm boyunca böylesi bir şey yaşamamıştım. İlk kez kendimin ve hayatımın farkında değildim. Annem, yaşanacaklar hatta yarınım bile umurumda değildi. İçimden ağlamak geliyordu. Ben ona ansızın âşık olmuştum. Kimseyi böylesine sevmemiştim. Onun yanında küçük toy bir kız gibiydim. Bir yandan da kendime kızmıyor değildim hani?

Öğleye doğru çalan telefonun ucundaki ses ondan başkası değildi.

"Akşam erken çıkacağım senin bir planın var mı?"

Budala ben seni düşünmekten, divane gibiyim, hiçbir iş yapmadım' demek istiyorum ama şu içimden geçenleri hiçbir zaman söyleme şansım olmadı.

"Hayır."

"Güzel, birlikte yemeğe gidelim mi?"

Yiyecek üzerine de olsa araması güzeldi.

"Olur."

İşte adı konmamış ve konmayacak ilişkimiz başlamıştı. Günleri birbiri ardına akıtan sebepse değişkendi... Onun iş yerine gidiyordum.

O çalışıyor, ben bebeğine bakan bir anne saflığında ona bakıyordum. Elimde olsa onu incitenlere kurşun sıkardım. Yüzü, mimikleri, sesi, yok insan ancak bu hissi doğurduğuna duyabilirdi. Öl dese, canın canıma deva dese, bir an düşünmeden ona verirdim. Arada bir başını kaldırıp bana bakıyordu.

"Nen var, niye öyle bakıyorsun?"

'Aptal sana bakmaya doyamıyorum.' diyemiyordum.

Hani çok güzel bir söz vardı 'Güneş, nereye doğarsa, şemşamer o yöne dönermiş.' o neredeyse, ben o yöndeydim. Her şey birini sevmekle başlıyordu. Ve birçok şeyde o sevginin yanında eriyip bitiyordu. Bu öylesine büyük bir sevgiydi ki, her geçen gün biraz daha büyüyordu. Aklımın almadığı bu kadar yasaklı ve bu kadar aykırı bir sevda da benim ne işim vardı? Ben Mine bunu kendime nasıl yapmıştım hâlâ aklım almıyordu.

Annem aklıma geldiğinde içimde yine bildik fırtınalar, kopuyordu. En büyük sırrımdı hayatta karşı. Diyemediğim denmeyen bir sırdı. Sonu da yoktu üstelik ikimizde hayatın başka yerlerinde olmak zorundaydık. Duyulursa, hem boşandığım eşimin ailesi hem benim ailem için utanç verici bir olaydı. En büyük sorunlardan biri de karısının böyle bir ilişkiyi öğrenmesiydi. Kadınca bir saplantı haline dönüştürebilir, ayrılığın suçunu tamamen bana yükleyebilirdi. Düşünmekten beynim ve bedenim tükenmişti.

HAYATIMA HOŞ GELDİN

Bir akşam gözlerinin içine baktım. Sonra küçük bir kız gibi onun geniş ve güçlü omzuna başımı yasladım.

"Hayatıma hoş geldin Ömer Faruk."

Gülümsedi. Kafamı kaldırıp alnımdan öptü.

"Hoş buldum, sen de benim hayatıma hoş geldin."

Onu sevmeye doyamıyordum. Teni, kokusu, kızışı... Bir insanın her haline âşık olabilir misiniz? Ben onun her haline âşıktım. Hatta en çekilmez olduğunda bile hoş geliyordu...

Kalbimin sahibi sensin,

Orda yalnız sen varsın,

Benim için sen her şeysin,

Neşe'sin hayatsın...

Ömrüm geçipte saçlarıma,

Beyazlar dolsa bile,

Benim için sen her şeysin,

Neşe'sin hayatsın...

Ben söylüyor o hayranlıkla beni izliyordu. Ona söyleyemediklerimi şarkılarla dile getiriyordum. Sonra bir an durup düşünüyordum. Demek bu bestekârlarda çok sevmişlerdi. Yoksa beni anlatan bu güzel sözleri yazamazlardı. Evet, o benim hayatım ve neşe'mdi... Kalbimin tek sahibiydi. Ve yalnız o vardı.

Bir sabah içine doğmuş gibi annem aradı. Çok özlemiş, merak etmiş, görmek istiyordu. Peki, akşam geliyorum dedim demesine ama birden içimde bir rahatsızlıkta duydum. Akşam ilk defa ona telefon açıp anneme gideceğimi bildirdim. İzin almak değil bu, onun haberi olmasını istedim. Bu sanırım eski bir alışkanlıktı. O kayıtsızca 'sen bilirsin' dedi. Kendimi aptal gibi hissettim. Öyle ya ben bilirdim... Neden ona haber vermiştim?

Yola çıktığımda hâlâ gülümsüyordum. Bu arada yalnızlığımdan da şikâyetçi değildim. Bu kelimeyi her söylediğimde içimde bir mutluluk duyarım. Belki de onun en çok kullandığı kelime buydu. Aramızda bile espri konusu olurdu.

"Nasılsın?"

"Şikâyetçi değilim!"

****

Beni görünce çığlık attı annem:

"Ne oldu?"

"Kime ne oldu?"

"Sana, bu güzellik nedir? Yoksa yine!"

"Hayır, anne korkma yine evlenmiyorum, biraz makyaj yaptım sadece."

Boynuna sarılıp doyasıya öptüm. Kendimi on beş yaşında hissediyordum... Dünya yansa neyim vardı ki? Bir annem bir de Ömer Faruk'tan başka... Akşama kadar zor oturdum. Bir an önce eve gitmek ve gelmese bile onu beklemek istiyordum. Annemin tüm ısrarlarına karşın dar vakitte evimin, tek kişilik koca kalabalığına döndüm...

Bu kadar çok sevmeme karşın, bazen onu hiç tanımadığım hissine de kapılıyordum. Bir anda değişebiliyordu. Ses tonu ve konuşması san-

ki birbirini yeni tanıyan ya da sadece iyi bir dost olan kişi gibi resmiyete dönüşebiliyordu. Şaşırıyordum. Ben kimdim? Ben onun neyiydim? Neden bazen araya olmaması gereken bu resmiyet giriyordu... Bu aradaki mesafenin mi, yoksa her an gidebilirliğinin mi bir işaretiydi?

ÖMER FARUK

Ülke de bir mayıs gösterileri yapılıyordu. Birçok cadde trafiğe kapatılmıştı. Şehir üzerime geliyordu sanki. Bunalmış eve kapatmıştım kendimi. Onu çok özlediğim halde aramıyordum. Tam onu düşündüğüm bir sırada beni aradı.

. "Haydi, bir yerlere gidelim."

"Olur, seninle dünyanın öbür ucuna bile giderim."

"Söyle bakalım nereye gitmek istersin?"

"Bilmem, şehrin dışında bir yer olur mu?"

"Peki, sen nasıl istersen, ama önce birisine hediye almam lazım. Bana yardımcı olur musun?

"Tabii ki."

Uzun zamandır böyle güzel bir günü hiç yaşamamıştım. Bahar bile sanki içinde sakladığı el değmemiş bir günü, bize armağan ediyordu. Yol boyunca göz ucuyla izliyordum onu. İçim ona ne kadar da yenikti... Araba toprak yola girdiğinde birden durdu.

"Kapa gözlerini."

"Tamam."

Boynuma kolye taktığını fark ettim. Demek o kolyeyi bana almış. Mutluluktan uçuyordum.

"Altın değil ama..."

Budala... O kolye elmas, yakut, zümrüt, sen bilmiyorsun... Ben şu an boynumda dünyayı taşıyorum. Kaybetmemek istercesine elimi kolyenin üzerine koyuyordum.

"Bu kolye benim uğurum olsun."

Bir ömür boyu taşıyacağım bir uğur... İkimiz de şehrin biraz uzağında çocuklar kadar hür ve mutluyduk. Gülüyordum, gülüyordu...

Kayıp bir gün yaşadık birlikte. Günler takvimdeki gündelik yerinden ve zaman tarihin bir parçası olmaktan çıktı sanki. Dış dünyaya kapattım kendimi. Ancak daha sonra farkına varabilmiştim, kaybolan yal-

nızca o gün, o şehir, o mevsim değil, benliğimdi. Kayıp bir kadın olmuştum artık. Öyleki, en gerekli zamanlar da bile kendimi bulamıyordum. Haritalarda yeri olmayan ıssız bir adaydım artık. Yalnızca o biliyordu yolu, bir o ayak basıyordu ıssızlığıma. Okyanuslar ortasında yitik kaybolmuş bir adaydım. Sanırım o, bu gerçeği benden çok daha önce fark etmişti.

Ben gerçekçi bencil Mine gitmiş, yerine karşısındaki adamın bir sözüne tüm ümidini bağlayan ya da bir sözüyle derinden yaralanan bir kadın gelmişti.

Girdaptı bu, kişiliğime yönelik apaçık bir tehditti. Kendimi narkozla uyuşmuş gibi hissediyordum. O uyuşukluk damarlarımdan içeriye akmış beynimi, ruhumu ve bedenimi ele geçiriyordu. Aslında ne yapmam gerektiğini çok iyi biliyordum ama içim beni ona mecbur bırakıyordu. Aylar onu bekleyişimle tükeniyordu. Şehre yaz geliyor, ben onu bekliyordum. Havalar soğuyor, kar avuçlarımıza düşüyor, ben onu bekliyordum.

Onun benden çok daha akıllı ve ileriyi gördüğü kesindi. İlk günler ona olan davranışlarımdan duygularımı anlamış olmalı ki diliyle dişinin arasında sakın “bana âşık olma.” demişti. “Bu ikimiz içinde iyi olmaz.” O an görememiş olabilirim ancak bir süre sonra iyiye gitmediğini anlamıştım.

Eğer bu bir başkasının hayatı olsa idi, yok artık bu kadarı da olmaz derdim. Bir insan göz göre göre bu kadar çok hata yapamazdı... Yine de geriye dönüp baktığımda iyi kötü tüm yaşadıklarımın arkasındaydım. Tek arkasında olamadığım Ömer Faruk ve onunla yaşadıklarımdı. Aynaya uzun uzadıya bakamıyordum artık. Kendime kızmaktan ziyade utanıyordum. “Kadınlar süt gibidir iyi muhafaza etmezsen, çabuk bozulur” diyen sarhoşun sözü geliyordu aklıma. Birisi yaşayacağım hayatı söyleseydi, inanmazdım. Hatta yaşamayı bu kadar sevmeme rağmen, ölmeyi tercih ederdim.

Dinlerken hayrete düşüren hayatlar, yaşarken nasıl da sıradanlaşıyordu. Bu yüzden olsa gerek, insan hatasına kılıf buluyor ve kendine söz geçiremiyordu. Belki de hatası için ödediği bedeli, yıllar sonra anıları yâd etmek için gönül sandığını açtığında anlıyordu. Benim gönül sandığımın içinden naftalin kokulu hatıralar çıkmıyordu artık...

AŞK VE ŞÜPHE BİR ARADA BULUNMAZ.

HALİL CİBRAN

Yaz, ardından gelen sert bir kışa bırakmıştı yerini. Tuhaf olan ise, yalnızlığıma Ömer Faruk sayesinde alışmış olmamdı. Artık yalnızlığımdan şikâyet etmiyordum. Aksine daha çok yalnız kalmak, daha çok içime dönmek istiyordum. Zaman içerisinde her şey ilk ışıltısını kaybediyordu. Veya birisi için böyle oluyordu. Annemin tabiriyle insanlarla birlikte duygular da eskiyordu.

Bir erkek sahiplendiği için mi, yoksa emin olduğu için mi değişirdi? Bana olan ilgisizliği uykularımı kaçırmaya yetiyordu. Tüm bu olumsuzluklara rağmen, ne ara yeni yıla gelmiştik. Ne ara ilişkimiz bir yılı devirmişti anlamamıştım. Hatta küçük de olsa kavgalarımız başlamıştı. Hiç olmadık bir anda beni arıyor hesap soruyordu. Ben onun heyecanından konuşmayı bile şaşırıyor kem küm ediyordum. O ise belki bilerek belki de elinde olmadan kıskançlık yapıyordu. Önce bu durumun kadınlığımı okşadığını fark ettim. Ayaklarım yerden kesiliyordu. Önemsenmek onun tarafından sevilmek hoşuma gidiyordu. Ancak o işi biraz daha ileri götürüp küsüyordu.

İlk ayrılışımızı hatırlıyorum da, ne korkunçtu... Üç gün aramamıştı beni. O gün anladım ki insan gökyüzünü kendisi boyuyordu. Her sabah kendi ruhuma ait bir renkti gökyüzü... Kimi zaman hırsımla kan kırmızı, kimi zaman sevgimle saman sarısıydı... Onunla umut mavisiydi sabahlar, ya onsuzken?

Bir canlı, bir ölümlü, hayatının hatta tüm evrenin merkezi haline dönüştürülebilir mi? Aynı anda ondan nefret etmeye başlamıştım. Gitmiş ve bir daha aramamıştı. Peki, beni hiç mi düşünmüyordu? Ne haldeydim? Neredeydim?

Oysa uyandığımda ilk aklıma gelen ya da uykuya dalmadan önce aklımda son kalandı... Üç gün boyunca kendimi yiyip bitirdim. Suçumun ne olduğunu bilmiyordum. Kendimi yatağa çivilemiştim. Sonra aklıma gelen halam kendimi toparlamama neden oluyordu.

Aşk, sadece bir kişinin kuvvetle hissedebildiği tırtırlı çelik bir olta gibi vücuda saplanıyordu. Onu çıkarmak, ilk yakalandığın andan daha çok ıstırap veriyor, değerlerini birer birer eritiyordu. Onlarca sebep üre-

tiyordum onun adına. "Sanırım eşine döndü. Yoksa araması lazımdı. Belki yine işleri kötü hatta iflas etmiştir."

Dördüncü gün aradı. Sanki hiç ayrılmamışız gibiydi. Konuşmak için yanma çağırdı. O beni ne zaman çağırsa aklıma hep aynı şey geliyordu... "Ağaç buraya gel!" çağıran ve kımıldamayan aslında oydu... Yine de ben onu ilk gördüğüm anda bayrağımı indirdim. Zalim bir hükümdarın önünde eğilen, karar ve yasaklarına uyan azınlık gibi tüm toprak ve ganimetlerimi ellerine bıraktım. Yenik, acılı bir hükümdar gibi suskundum. O konuştu ben dinledim. Tarihi yazma sırası onundu. Savaşı kazanan ve ülkemi ele geçiren oydu! Ve bunun farkındaydı. Kısa ve net konuşuyor daha doğrusu kuralları belirliyordu. Öyle ya ferman onundu.

"Beni ve ilişkimizi sorgulama!" İşte benim anlayamadığım bir sözdü bu. Ne demek sorgulama? Tıpkı düşünüründe dediği gibi "sorgulanmamış bir hayat yaşanmaya değer miydi?"

"Peki, senin sorgu ve yargıların?

Yanıt kısa ve netti.

"Misilleme mi yapıyorsun?"

Bataklıktaydım ve biliyordum ki çırpınırsam daha çok batacaktım... Sustum... O zafer kazanmanın gururuyla yüzüme baktı. Benim sessizliğim kabullenişimdi ve o bunun farkındaydı. Bundan sonra onun kurallarıyla yani sorgulama ve yargılama yapmadan sevecektik. Bu ne derece samimi ve doğruydu?

Beynimin en kuytu yerine resmetmiştim. Onun olmadığı zamanlarda bile hayali yetiyordu bana. Ancak her derinden kırıldığımda o hayale küçük bir çizik atıyordum. Sadece küçük bir çizik... Zamanla anladım ki o güzel hayal, görülmeyecek kadar çiziklerle dolmuş, o gösterişini yitirmişti. Belki de ona en çok bu yüzden kırgındım. O ulaşılamaz hayalimi, görünmez hale getirdiği için...

Anlaştığımız kurallar belli bir süre dayanıyor sonra yeniden başa

dönüyorduk. Bir anda içime giren bir şüphe ve sorgu, sonra yine küslük ve sebepsiz alelusul bir barışma. Biraz sorgulasam hemen kendini geri çekiyor iki üç gün bazen bir hafta benimle konuşmuyordu. Aptal! Aklı sıra bana ceza veriyordu. Oysa ben daha ilk baştan ödeyeceğim bedeli ve çekeceğim cezayı biliyordum...

Kimi gün yağan yağmur altın da elle dolaşıyor, iliklerimize kadar ıslanıyor, kimi gün sokak ortasın da beni çekip öpmesiyle dünyayı unutuyordum. Onun işleri benim bekleyişlerime karışıyor, gelişiyle baharı kıskandıran edayla türlü renklerle açıyordum. "Bir insanı ne kadar tanıyabilirsiniz" sözünü onu tanımadan önce duysaydım "Bilgisi, yaptıkları, uğraşıları ve aile hayatı kadar." derdim ama onu tanıdıktan sonra durum tamamen değişti. Onu her şeyiyle tanıyordum. Ses tonundan konuşma şekline kadar. Biriyle konuşurken verdiği tepkilerden ya da sesindeki vurgulardan kiminle konuştuğunu tahmin edecek kadar. Tüm eksik hatta yalanlarını bilip görüp de, kendime bile itiraf edemediğim kadar.

İşlerinin ne kadar iyi olduğunu ve ne zaman kaçamak cevaplar verdiğine kadar. Yapacağı hiçbir şey şaşırtmıyordu beni. Sanki o yapmadan önce ben ne yapacağını ya da ne söyleyeceğini ya da nasıl cevap vereceğini hissediyordum. Hani tabiri caizse "ciğerini biliyor" deyimini birebir yaşıyordum.

Sabrı ve insanları öğrenemezsin diyen annemi tutup kolundan getirip tüm yaşadıklarımı anlatmak isterdim. Duysa ne yapardı ki..."İşte bu kez gerçekten belanı bulmuşsun kızım, Allah yardımcın olsun" derdi herhalde. Şu halde bana ondan başkası da yardım edemezdi.

Yanıma geldiğin de kıyafetlerini incelerdim. Siyah takım elbisesi ona ne kadar da yakışırdı. Saçlarıyla aynı renkti. Teni bir bebeğin teni gibi yumuşaktı. Galiba en çok gülüşünü severdim... Sıralı dişlerini ve ses tonunu...

Sabah kalktığımda ilk aklıma gelen şeydi o. Ne yapıyor, nerede, işleri nasıldı? Sesini duyana kadar, içimde beliren huzursuzluğum beni yiyip bitiriyordu. O ise son derece kendinden emin hayatına devam ediyordu. İşleri kötüye gidiyor, aile yaşantısı ise yoktu. Eşiyle ayrıydı.

Tüm bunlara karşın hâlâ gezmek, arkadaşlarıyla buluşmaktan geri kalmıyordu. Üstelik benim yanımda arayan sohbet eden kadınlar türemişti.

Hiç olmadığım kadar şüpheci olmuştum. Benim çok şüpheci olduğumu ve çok üstüne geldiğimi söylüyordu. Hesap edemediği bir şey vardı. Kadın mutlaka hissederdi. Yalnız kalmak istediği zamanlar işini bahane ediyordu. Onun bu derece yılışık olabileceğine inanmak istemiyordum. Sonunda kafamdaki soru işaretlerinde kurtulmaya karar verdim. Bir akşam aniden iş yerine gittim...

Kapıyı açıp beni görünce yüzü bir anda değişti. İçeriye girdiğimde bir kadınla karşılıklı oturduğunu gördüm. Hiçbir şey olmamış gibi davranıyordum. Nihayetinde kadın bir akrabası da olabilirdi. Ancak onun tedirginliği ve arkadaşım dediği bayanın rahat ve umursamaz tavrı, beni rahatsız etti. Ona bakıp şuh kahkahalar atıyor, oturuş şekliyle tüm hatlarını gözler önüne seriyordu. Kan beynime sıçramış gibiydi. "Bir erkek bir kadını mutlu etmiyorsa, mutlu ettiği başka bir kadın vardır." Sözü ne doğru bir sözdü...

Duygularımın ve çaresizliğin sonsuz girdabında boğuluyordum. Daha fazla uzatmadan kendimi ve onu sıkıntıya sokmadan, bu ilişkiyi bitirmeye karar verdim. Kaçmalıydım ondan... Ondan ve içimdeki yarattığım adamdan. Hızla yerimden kalkıp dış kapıya doğru gittim. Peşimden gelip bahçe kapısına kadar beni uğurladı. Ne olacağını biliyor gibi mahzundu. Yüzüne baktım bu yaştaki bir insana ne söylenebilirdi ki? Söyleyeceklerimden ama en önemlisi de ona olan sevgimden çok utanmıştım. Kesin ve açık bir ifadeyle noktayı koydum...

"Ben gidiyorum, beni bir daha arama."

"Ben senin için elimden geleni yapıyorum benden bu kadar"

"Ne kadar?"

"Bu kadar!"

Bu kadarı neydi öğrenemedim. Susuyordu... Bense onu bu vurdumduymazlığına avaz avaz bağırıyordum.

"Git diyorsun sonra yeniden dönüyorsun, benden ne istiyorsun?"

"Hiçbir şey!"

"Bırak o halde beni."

"Tutmuyorum ki, ne yaparsan yap."

"Öyle mi?"

"Evet öyle."

"Peki."

Ne garip bir kelimedir "peki." İçinde birçok anlamı barındırır. Kimi zaman, sevdiğine kıyamamaktır, kimi zaman da çaresizliğinin diğer adı... Sözlerin hükümsüzlüğüdür... Aynı anda içerisinde onlarca yüzlerce yalvarış, bir o kadar da haykırış barındırır. Bazen söver gibidir "peki" bazen sever gibi... Hem yenilmenin derin acısını anlatır hem de yeniden bir başkaldırışı ifade eder. "Peki."

Benim ona çözemediğim bir muhtaçlığım vardı, onsuzken yaşayamıyordum. O benim her şeyimdi ya da ben öyle görüyordum... Buna karşın, hızla sona geldiğimi fark ediyordum. Belki de gittikçe büyüyen hırsım da bu yüzdendi. Toparlamalıydım kendimi... Geçmişe ait ne varsa olduğu yerde kalmalıydı.

Artık gitmek ve yok olmaz farz olmuştu. Bilinmeyene, dönülmeyene gitmeliydim. Yine de beynimden, birbiriyle uyuşmayan onlarca düşünce geçiyordu... Bu bir masalsa eğer, sonu böyle bitmemeliydi. Hep hayalini kurduğum, beklenen o güzel günler gelmeliydi. Kendimle çelişkiye düşüyordum. Ayrıldığımız anda, aynı zamanda da büyük bir yükten kurtuluyordum. O her akşam içimi daraltan vicdanımın sesi, ondan ayrılınca diniyordu. Ben olmasam belki de eşiyle barışırlardı. Son bir kez ona baktım...

Hoşça kal demedim belki de hoşça kalmasını istemediğim içindi... İşte şimdi, gitmek sırası bana gelmişti. Hep duyduğum o kapı sesini, bu kez ben kapattım... Gitmek, kaybolmak istiyordum...

GİTMEK

Çekip gitmek ne büyük özgürlüktür aslında... Her şeyi ardınızda bırakmanın rahatlığını duyumsamak istersiniz. Bir olaydan, bir kareden, bir kişiden kaçmaktır bu. Yüzlerdeki maskeler inmiştir. Ayrılık anlaşmasını imzalarsınız. Öfke bulutları virane bir şehrin üzerine yığılmış kasırgalar gibi koyu ve acımasızdır. Kalırsanız, sözler yine silahlarını kuşanıp saldırıya geçecektir. Aslı olmayan topraklar için, savaş hız kazanacaktır.

Belirlenen hedeflere, acı ve nefret okları isabet edecektir. Ve gönlünüz kazansa da kaybetse de acıyacaktır. Bir komutan edasıyla başınızı yukarı kaldırırsınız. Beyninize söz geçiremezsiniz. Gitmek, kurtuluştur bu anlamda. Hoşça kal bile diyemezsiniz. Ancak bütün hislerinizi tek bir kelimede toplasınız... Gidiyorum...

Aslında o kelime diyemediğiniz nice anlamlar ve yakarışları ifade eder:

Gidiyorum... Dur de!

Gidiyorum... Gönderme!

Gidiyorum... Sevginden emin değilim!

Gidiyorum... Seni seviyorum!

Gidiyorum... Acı çekiyorum!

Olumsuzdur bu kelime ve duyulan kulaklarda yakıcı öfkeye ve çaresizliğe dönüşür.

Git... İstiyorsan!

Git... Kalabilirdin!

Git... Sevginden emin değilsen!

Git... Acı çekiyorum!

Git... Aslında ben de...

Çekip kapıyı gitmek ne büyük esarettir aslında. Hele yeniden açacağınızı biliyorsanız. O kapının ardına ümitlerinizi asmışsanız ve kapının berisindeki ayak izinden başka çareniz yoksa... Üstelik biri çıkıp nereye dese, verecek cevabınız yoksa... İşte o an şehrin en yalnız insanı olursunuz. Şimdi tüm gidenlere kırgın, kapılara düşmansınızdır...

Sanırım bende gittiğime pişman, tüm gidenlere de kırgındım. Bu bağlamda bakıldığında, ünlü düşünürlerin, edebiyatçıların ortak sorunu insan ve onun ham maddesi olan sevgi değil miydi? Ben onu gerçekten sevmiş ve sevildiğime inanmamış mıydım? Belki de sevginin kaynağının kendim olduğunun farkına varamadığımdan, ödeyebileceğim bütün bedelleri ödüyordum...

Beynim her geçen gün biraz daha karışıyordu. Her şey zıddıyla vardı, siyah beyazla, gece sabahla, soğuk sıcakla, unutmak hatırlamakla, kovalamak kaçmakla. Ben daha bir zıttım anlaşılan, kaçtıkça ve o kovaladıkça ona daha çok yaklaşıyordum. Her an sürekli onu düşünüyordum. Şimdi düşünüyorum da, o andaki gidişim ilişkiyi bitirmek için değildi. Tek kurtuluş olarak görmüştüm gitmeyi. Akıllanması için, kendini bulması için gitmiştim. Ya da bu gidiş, onurumu kurtarmaktı... Belki de bir anlamda ondan kurtulmayı deniyordum... Kırgındım... Kırgınlığımı onaramıyordum... Bu anlamda gitmek: kediler gibi yaramı yalayıp kurutmak olabilirdi...

Bir süre sessizce bekledim. Sessiz ama mutsuz... Üstelik yaşadığım mutsuzluğu yüzüme, sesime, yaşantıma ve çevreme yansıtarak... Üç koca ay kaçtım ondan. Özlemin demir pençesinde ezilerek, her gün unutmak ümidiyle kaçtım. O ise belli aralıklarla aramaya devam etti. Bir gün onsuzluktan yorulacağımı biliyordu besbelli...

Onunla olduğum yıllar içerisinde önemli anları kâğıda dökmeyi adet haline getirdim. Bir ajandaya büyük harflerle, Ömer Faruk yazıp bazı günleri ya da yaşananları yazdım. Öyle tarihler vardı ki şimdi bile o anın her karesini hatırlarım. Gözyaşları içinde yazdıklarımı okurum ve halen aynı yoğunlukta duygulanırım…

"3 Ocak."

"Adın ne olsaydı da yine severdim seni. Vestiyer, Saksı Aptal, Hayvan, Budala… Ömer dedikçe dudaklarımın yanması da fark etmez. İsimsiz de olabilirdin. Sıralı kirpiklerin, güzel tenin, kokun da olmayabilirdi. Ben seni yine severdim…"

"2 Şubat"

"Bana kızdığın için bir kedi yavrusu gibi sokakta bırakıp gittin. Telefonda "Sen kimsin, benim hayatıma, ne hakla müdahale ediyorsun?" dedin. Sahi ben senin nendim?"

"4 Şubat"

"Allah'ım iki gün oldu hâlâ aramadı. Tüm gün yataktayım. Ağladım düşündüm. Acıkmadım, susamadım sadece özledim…"

"5 Şubat"

"Beklemiyorum… Ama arayacağından o kadar eminim ki…"

"6 Şubat"

"Üç gündür bir şey yemedim. Annem aramasa bari. Yoksa ses tonumdan bir şeyler olduğunu anlar. "

"7 Şubat"

"Ne diyebilirim ki... Kocan bile olmayan biri için mi kendini tükettin dese, nasıl cevap veririm?"

"8 Şubat"

"Anne dulluk nasıl bir şeydi? Yürek böyle acır, köz dökmüş gibi kavrulur muydu? Dünya lezzetlerine küser misin dul kalınca? Nikâhtan düşmek böyle bir şey midir? Anne galiba ben şimdi dul kaldım. Beni anlayacağını bilsem, içimin acısına çare bul derdim."

"9 Şubat "

"Her şey bitti. Pencerenin önünde oturuyorum, tıpkı halam gibi. Ne acı, onun kadar sabırla bekleyecek gücüm yok."

"10 Şubat"

"Yokum! Yok!"

"11 Şubat"

"Ümit etmek en büyük kötülüktür! Diyen filozof, sen haklısın!"

"12 Şubat"

"Bu gün tam on gün olmuş, hâlâ aramadı. Sabah annemin telefonuyla uyandım. Vakfa gideceğimi söyledim. Sesinde özleminin, görememenin serzenişi vardı, yine de onunla görüşmek istemedim. Ne olur, affet anne. Beni bu halde görmeni istemiyorum."

"Ömer Faruk neredesin?"

“13 Şubat”

“Kendimi artık onun gelmeyeceği fikrine alıştırıyorum.”

“14 Şubat”

Bu gün duş alıp makyaj yapıp evden çıktım, doğruca anneme gittim. Onu iyi olduğuma ikna etmek oldukça zor oldu. En sonunda üşütmüşüm ama sana söylemek istemedim diyip onu kandırdım...

“20 Mart”

“Sonunda beni aradı. Artık tarih atmadığım, defterime yazmadığım bir gün arıyor. Günlüğümü yüklüğümün altına, sakıncalılar arasına attığım gecenin sabahında aradı hem de. Telefonumda onun adı... Beni arıyor. Sesini duyuyorum. “Ben iyiyim” diyebiliyorum sadece.”

“Akşam konuşalım mı? “

Konu ne diye sormuyorum bile. Önemli değil. Tek hücreli canlılar, ya da dünya piyasası, hatta ülke ekonomisinden bile konuşabiliriz. Ben seni göreyim yeter. İçimde beliren bu özlem bitsin yeter. Tek kişilik delilik sona ersin...

İşte karşımda... Vaktinden sonra doğan güneş gibi mahcup ama umursamaz. Tam karşımda, yaptığının bilincinde ama kayıtsız... Yüzünde gülmekle tebessüm etmek arası bir ifade... Sakalları uzamış. Saçları yağ içinde. Sesinde anlaşılmaz bir gerginlik. Anlayamıyorum, işleri mi yolunda gitmiyor yoksa yine eşi mi? Telefonu çalıyor. Ben seni birazdan ararım diyerek kapıyor. Yüzü bir anda gölgeleniyor. Hasır oturaklı küçük cafe de çaylarımız yudumluyoruz.

“Sen şimdi kavgaya başlayacaksın.”diyor.

“Hayır, öyle bir niyetim yok.” diyorum kendimi sıkarak.

“İnan bana çok masumum. Günahımı alıyorsun.”

İçime akan ve çağlayanlar oluşturan yaşlarımı gizleyerek ona bakıyorum. Şimdi ölse, ağlamam döner arkamı giderim. Yaşadıklarımı da, o kara toprağa gömerim diye düşünüyorum.

"Neler yaptın" diye soruyor.

Sensizken mi? Öldüm... İşte şimdi, seninle yeniden hayat buldum" demek istiyorum... Denmiyor ki... Elinin biri arkada aptalca bir düşünce ama çiçek getirmiş diye düşünüyorum hayır, yok hiçbir zaman da olmadı. Koklayıp kurutacağım, saklayıp hatırlayacağım bir çiçeği yok bende. Gelirken bir bahçe duvarından eğilip kopardığı bir çiçek yahut bir tek gül yok... Bu marazlı ilişki içime sinmese bile, ondan kopamıyordum.

Yangının bile üç hali vardır. Kor hali... Köz hali... Kül hali... Onunla ilk tanıştığım yıllarda alev alev yana yüreğim, durmak nedir bilmedi. Öyleki, benimle birlikte tüm çevremi de yaktım. Sonra etrafımda kimse kalmadığı için, bu yangın yalnız beni yakmaya başladı. Artık derin bir köz oldu yüreğim.

Hastalıklı bir sevgiyle uğraşmanın beni ne denli yorduğunun farkına varıyordum. Yaşamak bile yavaş yavaş önemini yitiriyordu... Ona olan duygumu ayırmaya, ayrıştırmaya çalışıyordum. Bağımlı mıydım yoksa bağlı mıydım? İçimi simsiyah bir duman kaplamıştı. O bağımlılık olarak algılıyordu belki ama benimkisi sevdaydı, hem de kapkara bir sevda...

BAZEN GİTMEK; YILLAR ALIR...

N.C. PARADİO

OPERA

Kızmış bana... Benim aramamı beklemiş. Bak sen! Üstelik çocuk hastaymış. Yine yoğun iş temposu, çok çalışmış. Ne garip o ölmemiş, hatta birkaç kez arkadaşlarıyla bir yerlere gidip kafa dağıtmış. Aklı sıra bana ceza kesmiş. Budala bana ne yaptığını hâlâ bilmiyor. Beni öldürdün!

Beynim bu ilişkinin sürmeyeceğini biliyor. İçim ağlıyor ama ona git diyemiyorum. Onsuzken sürünüşüm geliyor aklıma. Yürüyoruz birlikte...

Ne yapmak istersin?

"Opera diyorum birden. Operaya gidelim mi?"

"Opera mı?"

Yüzünü ekşitip gülümsüyor.

"Bu iyiliğimi unutma. Senin hatırın için giderim."

Gidiyoruz. Işıklar sönüyor. O sıkıntı içinde kıpırdanıyor. Oyun imkânsız bir aşkı anlatıyor. Bir ara eğilip kulağıma,

"Kadınlar nasıl bağırıyor." diye gülüyor. Bir erkeğe gülmek bu denli yakışır mı? Ona çok yakışıyor. Erkek zindana atılıyor. Ve kadın acı içinde onu arıyor. Bekliyor, ağlıyor... Gözlerimin ucuyla ona bakıyorum. Oyunu içtenlikle takip ediyor. Onsuz geçen günleri düşünüyorum. Ben de böyle ağladım. O kadın, sanki benim duygularımı yansıtıyor.

Kadın tüm duygularını ses tonuna yansıtıyor. Tüm beden dili ve sesiyle sevgisini haykırıyor. Çok etkileniyorum. İlk arada dışarı çıkıyoruz. Bir perde daha diye güldürüyor beni. İkinci perde de erkek zorlukları aşıp sevdiği kadının yanına geliyor. Birden elimi tutup gözlerimin içine bakıyor. Sonra yine oyuna dönüyor. İşte evren duruyor. Durmadıysa bile dursa ne olur? Ömer Faruk seni seviyorum... Adını söyleme-

si bile bana keyif veriyor...

El ele yürüyoruz. Yanımızdan geçenleri ya da diğer insanları görmüyorum. Bir ara koluna giriyorum. Dönüp yüzüme bakıyor. Ne görüyorsun Ömer Faruk? Gerçekten ne gördüğünü çok merak ediyorum? Ben şimdiye kadar sevmemişim meğer. Sevgi böyle bir şey mi? Bu kadar ıstıraplı ve sancılı mı? Peki, ama diğer insanlar neden benim gibi değil? Beni onlardan ya da onları benden farklı kılan şey nedir? Sevgi buysa ve güzelse, ben neden bu kadar acı çekiyorum? Eğer bu değilse benim hissettiğim şey nedir?

Biliyorum yarın akşam gelmeyecek... Allah'ım onsuz akşamları çabucak sabaha erdir. Üfler sıkılır bazen hırsını olmadık zamanlarda benden çıkarır. Olsun onun her hali sefa gibi geliyor. Bir çocuk annesini üzdüğünde annesi ona küser ya da vazgeçer mi? Ben ona küsemiyordum. Kendime söylediğim en önemli yalanlardan biride gittiği yere kadar düşüncesiydi. Hayatı onunla o olduğu kadar yaşayacaktım. Oysa bunun kendime yaptığım en büyük kötülük olduğunu nerden bilebilirdim?

Yine bir yılı daha geride bırakmıştık. Evden gerekmedikçe çıkmıyordum. Tuhaf bir kıskançlık içine girmişti. Beni seviyor mu yoksa yeriyor mu anlamıyordum. En ihtiyacım olduğu zamanlar olmaması yahut en beklemediğim anda yanımda olup moral olması şaşırtıyordu beni. Tüm huylarını öğrenmiştim. Evet, kesinlikle bir bakışının bile ardını görebiliyordum. Bir eş kadar bağlı bir eş kadar sadıktım. Yeryüzünde yaşayan tek erkek oydu benim için. Yemek yapıyor, evi derleyip toparlıyor, sonrada onun gelişini bekliyordum. Tabi işlerinden evinden, arkadaşlarından arta kalan zamanlardı bunlar. Bıkmadan usanmadan bekleyişlerim, ayların yıllara devretmesiyle yıpratıyordu beni.

Bir akşam geliyor, birlikte mutfağa giriyor yemek yapıyor, gülüşüyor, bir akşam çocuklar gibi şaklaşıyorduk. Gergin geldiği zamanlar kedi gibi uzaktan seyrediyordum onu. Nedenini söylese belki de bölünürdü kederi.

Gözüm sürekli üzerindeydi. Kelimelere döksem diyecek bir şey olmamasına karşın, içimde günbegün büyüyen bir keder vardı. Ve eğer tecrübe denilen şey, acı ve yanılgılardan sonra hayatının sonuna doğ-

ru elinde kalan şeyse, hiç gereği yoktu. Çünkü birinci evlilikte olan tecrübemi ikinci evlilikte kullanamadım. Keza diğerlerini de öyle. Peki, o zaman ne işime yaramıştı kazandığım bunca tecrübe? Âşık Veysel'in de dediği gibi "yer damar damar, insan kısım kısımdı"

Ümitle oyalanıyor, sevgimle sürünüyordum. Etrafımı ise yok sayıyordum. Annem ara sıra geliyor, yine iğneleyici birkaç söz söyledikten sonra gidiyordu. Anladığını düşünüyordum. O da korkusundan bir şey sormuyordu. Bunu hep merak etmişimdir acaba annem böyle delice sevdiğimin ve bu denli acı çektiğimin farkına varmış mıydı? Hatta bir gün dikkatlice yüzüme baktı.

"Nen var?"

"Hiçbir şeyim yok!"

"Bir gariplik var senin halinde."

"Yok, anne, ne olsun?"

"Sen benden bir şey mi saklıyorsun?"

"Aman anne, bunu da nereden çıkarttın?"

"Ne bileyim çok suskunsun, bir tuhaflık var bu aralar sende."

Annem haklıydı ne kadar saklasam da, yıllar ve yaşananlar yüzümün bir noktasında duruyordu. Yıllar geçtikçe sanırım bir şeyler ya eksiliyor ya çoğalıyordu. Benim ona olan güven duygum eksilmiş ama sevgim hep artmıştı. Bu ne büyük bir tezattı. Bir insana kaç kez güvenirsiniz? İçim ona güvenmememi söylese de, kendimi kandırmaya çalışıyordum. Tabii bu beni sadece bir süre idare ediyor bir süre sonun da yine bildik kıskanç kadına dönüşüyordum. Tuhaf olan şeyi bir türlü bulup çıkaramıyordum.

Sonbahar yaprakları dökülüyordu, mevsim hazandı. Aramızda yine anlayamadığım bir mesafe vardı. Ama onun ne yaptığını tahmin edebiliyordum. Kırmızı kazağını giymiş, içine giydiği beyaz gömleğin yakasını dışına çıkarmıştır. Siyah pantolon siyah pabuçlarıyla tamamlan-

mıştır. Kuzguni siyah saçları geriye doğru özenle taranmıştır. Yüzünde, bakmaya doyamadığım o anlamsız ifadeyle gülüyordur. Ödenmesi gerekenler de gömleğinin cebindedir.

İsteksizce cevaplar gelen telefonları, çoğu onu bunaltan görüşmelerdir. Elinde olsa hemen kaçar bu şehirden. O en çok kendiyle savaşır. Daha başarılı olmalıyım ben bu değilim diye başlar konuşması. Neye karşı yeniktir söylemez yahut başarı dediği şey nedir? Gururludur, ne olursa ve kim olursa olsun asla bir kadından para almaz. Ve ara sıra ben düşerim aklına, özler bilirim çok özler... Ancak delice âşık olarak değildir bu özleyişi... Yanımdaki huzuru, benim onu sevişimi, özler.

Mutlaka birileri vardır yanında, kadınlarla sohbete bayılır, o etkilemelidir insanları. Herkes ona hayran olsun ister. Tuhaf bir açgözlülüktür bu ya da herkesi yönetme isteğidir. Bağımlı insandır vesselam, insana bağımlıdır. En olmalıdır o, en doğru, en ihtiyaç duyulan, en çok sevilen, kadınların en çok aradığı, en seksi, en, en, en... Ve bunun için elinden geleni yapar. Bir kadın gördüğünde hemen etrafında dolaşmaya başlar. Bir vampire dönüşür gözleri. Hatır, vefa o an aklından silinmiştir. Bir şekilde karşısındaki kadını elde etmelidir. Beynen, ruhen ama ne şekil elde ettiğinin çok önemi yoktur.

Kadına yanaşır, bilgisi, kültürü, üslubu, tanıdıklarıyla onu etkiler ve hemen geri çekilir. Bu onun en önemli taktiğidir. Avını çok bunaltmadan, ağzının salyalarını göstermeden yakalamalıdır. Hemen öldürmek onun işine gelmez, önce oynamalı, haz alıp zaferinin tadını çıkarmalıdır. Bu arada ince cılız bir his duyar avına. Tam bir salon erkeğine dönüşür ama bir parça külhanbeyliği de suratının bir yerinde gösterir.

Kadın aldığı zehrin etkisiyle birkaç gün sendeler, normal erkeklerden gördüğü dayatmayı onda görmediği için etkilenir. Sonra bir telefon görüşmesi ve bir kahve içme teklifi gelir ardından. Ağzı çok iyi laf yaptığı için siyaset dâhil tüm konuları rahatça konuşur. Bazen laf arasında sezilmeyecek kadar masum görünen, ucu zehir oklu iltifatını da söylediği zaman olay biter. Zarfını atıp arkasına yaslanıp bekler. Bu bekleyiş, çalılıklara gizlenen çakalların beklemesi gibi hazindir. Top artık kadındadır. Ya ona daha yakın olacaktır ya olayın vahimliğinin farkına varıp kaçacaktır. Çok azı kaçmayı başarır.

SİYAH DERİ KOLTUK

Nihayet onu bir kadınla otururken gördüm. Dünyanın döndüğünü ve içimin çekildiğini o gün kadar kuvvetle yaşamadım. O güne değin bir koltuğun, insan hayatında bu kadar yer edebileceğini ve değiştirebileceğini bilmiyordum. Sabah erkenden kalktım. Annemin deyimiyle kargalar henüz açtı. Gün bir tuhaftı yine, bulanık hava, yağıp yağmama konusunda benden daha karsız görünüyordu. Tabii gözlerimi açtığım andan itibaren ona olan özlemim ve çaresizliğimde cabasıydı. İçimde aynı anda beliren öfkenin adını koyamıyordum. Ondan ne istiyordum bilmiyorum. Nedeni kestiremesem de hedefi kesinlikle Ömer Faruk'tu...

Öğle üzeri kendime yenilip onu aradım. "ben seni ararım canım" diyerek kapadı telefonu. Ters giden bir şeyler vardı. Tilki yine iş başındaydı anlaşılan. Kendi sonunuzu görememenize karşın, karşınızdaki insanın felaketini gözlemleyebiliyorsunuz. O gün anlamıştım ki Ömer uçuruma doğru koşuyordu...

Akşama doğru tekrar aradım, içimdeki şüphe beni her geçen dakika daha da körüklüyordu. Dışarıdayım diyor koca bir belirsizlikle kapıyordu telefonu. Gidebileceği yerleri bilmiyordum. Sessiz sakin rahat olabilecek bir yeri seçmeliydi. Kurtların puslu havayı seçmeleri gibi, uygun bir yer olmalıydı. Bir yandan dolaşıyor, bir yandan da kendime kızıyordum. Nikâhlım dahi olmayan bir adamın peşinden gidiyordum. İçimden yüzlerce kez belki de erkek arkadaşı vardır diyerek, yine kendime karşı onu savunuyordum. Ona güvenmeye ihtiyacım vardı.

Birkaç yer dolaştıktan sonra buldum onu. Çok rahat bir ortamda, birbirine neredeyse yapıştırılmış iki koltuğun birinde kendisi, diğerinde bayan arkadaşı vardı. Öylece kalmıştım. Buzdan bir heykel gibi durup dakikalarca baktım. Nefret dahi etmiyordum. Ona karşı tamamen uzak olmam şaşırttı beni.

Yüzünde o güne değin görmediğim pis bir sırıtış vardı. Kadına karşı hamleleri birbiri ardına yapması, tiksindirmişti. Gözüm ondan çok, koltuğundaydı. Bir insan karşı cins normal arkadaşına bu denli yaklaşmaz-

dı. Bu kadar samimiyet ancak iki sevgili arasında olabilirdi. Orada ne kadar kalıp onları seyrettiğimi bilmiyorum. Yola çıktığımda ayakta duramayacak kadar bitkindim. Ondan nefret etmeme karşın onu kaybetmenin derin yasını da tutuyordum. İki gün sabaha kadar kâbuslar içinde uyandım.

****

Konuşurken kullandığınız lisanı ne kadar iyi bilirseniz bilin ve ne kadar yerinde kullanırsanız kullanın, mutlak ifade edemediğiniz bir duygu içinizde kalır. Bu vücudunuza giren yerini tam belirleyemediğiniz ince bir sızıya dönüşür. İnsanı kendine ketumlaştıran ve riyakâr hale getiren bir andır. Dünyanın en zor şeyidir sevdiğinizi bir başkasıyla paylaşmak. Hatta bunu kabul etmek neredeyse imkânsızdır. Sıcacık yatağınız, tellerle döşeli tahtaya döner. Aynada gördüğünüz surat ucube bir kadındır artık. Her şey yabancılaşmıştır. Gece ışık kırılmaları arasında ardınızda bıraktığınız geçmişiniz çıkagelir. Suratları silik sesleri olmayan binlerce kare…

O kadar çoktur ki, ne yana bakacağınızı şaşırırsınız. Aralarından iyileri seçmek, o yaşa, o heyecana dönmek istersiniz. Ama aynı anda bir başka kare zift gibi yapışır ellerinize. O kâbus, karabasandır. Ne tuhaf o saatten sonra tüm güzelliklerinizi kaybedersiniz. Müzmin bir hastalık gibidir artık zaman. Üzerinize yapışmıştır geçmek bilmez. Yolların çıktığı bir yer vardır artık o da çıkmaz sokak. O daracık sokakta kaybolursunuz…

Ya Ömer Faruk, o sokağa hiç çıkmış mıdır?

Kendimi aldatılmış, aşağılanmış hissediyordum. Hayatındaki yerim, bir erkeğin arzularına yenilip adı halk arasında çapkınlık denilen maceradan öteye gidebilmiş miydi?

Tarihte yaşanan büyük sevdalar geliyor aklıma. Yıllarca bir kadını seven ve sevgisini gösteren erkekler… Mesela Babür imparatoru Şah Cihan, on dört çocuk doğurduktan sonra ölen eşinin ardından, iki yıl

yasını tuttuktan sonra, Ağra şehrinde Jumna (Yamuna) nehrinin kıyısında onun için büyük bir anıt yaptırmış... Tüm dünyanın aşk anıtı olarak bildiği anıt, Eşi Banu Begüm'e duyduğu sevginin derin izlerini yansıtmaktaymış.

Mimar Sinan'ın öğrencilerinden, Mehmet İsa ve Mehmet İsmail efendileri çağırıp inşasına başlattığı anıt, yirmi iki senede bitmiş. Sevgisini ifade etmek için hiçbir şeyden çekinmemiş. Bu devasa aşk anıtının içini, inci, yakut, firuze taşlarıyla döşetmiş. Tac Mahal adı verilen anıt, gece yarısı bile ay kadar parlak bir görünüme ulaşıyordu... Bu nasıl bir sevgi yahut bağlılıktı?

Peki ya Kanuni Sultan Süleyman... O Hürrem Sultanı nasıl sevmiş? Ondan uzak kaldığı süre içerisinde yazdığı hasret dolu nağmeler, yıllar geçmesine rağmen dillerden dillere geçmiş.

Şah Rızanın aşkı... Koca ülkeye söz geçiren hükümdarların, bir an yalpalayıp durmaları. Dali'nin elli yıl süren büyük sevdası... Nazım hikmet denince, onlarca şiirinin ilham kaynağı, Piraye'si. Peki, onları böylesine unutulmaz yapan sevgileri değil miydi? Bizde eksik olan nedir diye düşünmeden edemiyordum... Sevmeyi mi becerememiştim, sevilmeyi mi? Hayatının merkezi haline dönüştürdüğün biri, bir anda hayatımın hiçbir karesin de yer almıyordu. Delilikti bu...

Her şey aynı sen gideli,

Saz aynı, mızrabıyla teliyle,

Yaz da aynı dalında yeşiliyle,

Aynı hava aynı su,

Aynı telaş aynı ruh,

Mutluluklar aynı hüzünler aynı,

Gelenler, söylenenler, türküler aynı,

Zamanla değişiyor diyorlar yalan!

İçimdeki kor, yangın aynı,

Gündelik hesaplar ödenecek tutarlar,

Alımlar satımlar,

Göstermelik arkadaşlıklar aynı,

Zamanla değişiyor diyorlar yalan!

İçimdeki kor, dumansız alev aynı…

ÖĞRETİLERİN ÇOĞU PENCERE CAMI GİBİDİR.
ARKASINDAKİ GERÇEĞİ GÖRÜRSÜN
AMA CAM SENİ GERÇEKTEN AYIRIR...

KADER Mİ?

Günlerce aradı, telefonlarını açmadım. Kendi şehrimde hatta evimde saklanıp kaybolmaya çalıştım. Onu görmek bir yana sesini bile duymak istemiyordum. Onu tanıdım tanıyalı ilk kez bu kadar çok ayrılmak istiyordum. Kararım kesindi... Ömer cesaret edip o yürekliliği gösterememişti ama ben bu kez kendi boynumu kendim koparacaktım. Bundan sonra ona inanmak, sevgiye, aşka bu duyguyu gerçekten yaşayan insanlara ihanet olurdu. Onu ve ona dair ne varsa hayatımdan çıkaracaktım...

Anı biriktirmeyi hiç sevmediğim halde, onunla olan şeyleri atmaya kıyamıyordum. Birlikte gittiğimiz tiyatro ve sinema biletleri... Onun sigara izmariti ve çakmağı... Yine bir tartışmamızın ertesinde boş bir kâğıda "Seni seviyorum" diye yazdığı yazısı... Niyet çeken tavşanın kâğıdı... Artık kullanmadığı eski bir tespihi... Jelâtininden yaptığı yüzük... Belki de en önemlisi, bir yemek sırasında birlikte çekindiğimiz fotoğrafımız... Her şeyi tek tek parçalayıp attım. Artık ne o alacaktı ne de anıları...

Bu yaşadıklarımız ve onun beni delice sevdiği koca bir yalandı... Seven sevdiğini böyle üzebilir miydi? Bu denli yaralayıp kırar mıydı? Başka bir tene dokunabilir miydi? Erkek yapar diyen kişi, onları ne denli aşağıladığının farkında mıydı? Erkeğin namusu, onuru, bedeninin özelliği yok muydu?

"Annem: ruhu bozuk erkek, kadını zıvanadan çıkarır. Vay ki o adamın yanındaki kadına... Adam gibi adam dolu başaklar gibidir, gözü evinde olur... Dünya cennet olur o adamla olan kadına." Derdi. Oysa o benim kocam bile değildi.

İlk başa dönmüştüm ta ilk başa. İlk baba evine geldiğim yıllardaki kadar mutsuzdum. Şimdi kendimi buraya da ait hissetmiyordum. Şimdiden sonrası için ne yapağıma ve nasıl yaşayacağıma dair bir karar vermeliydim. İçimin derinliklerinden gelen bir özlemle Tacım'la yaşadığım eve dönmek istedim. Hem o evde ne çok anım vardı. Hep huzur

hep sevgi hep beraberlik olanlar.

Benim hayatım hep bir anda değişir. Bir anda başlar bir şeyler çabucak gelişir, ancak hiçbir zaman bir anda bitmez... Toparladım eşyalarımı. Eski bir nakliye aracı beni yeni evime götürdü. Yardımcı kadınla bir hafta uğraştık yerleşmek için. Bir kişi için ne çok anı biriktirmişim ben... Bütün evi yeniden boyattım. Her yer bembeyaz oldu. Bir yandan da bahçeyi düzenliyordum. Canım marullar, maydanozlar biberler ekiyordum...

Bahçenin içinde, ahşaptan küçük bir çardak yaptırdım. Uzun yaz gecelerinde annem ve Menşika teyzemle sabahlayacağımızı düşündüğüm güzel bir yerdi. Bir yandan da, onlara telefon açıp bilgilendiriyor, ben çağırınca gelmelerini söylüyordum. Benim heyecanıma ortak oluyorlar bir an önce bitmesini istiyorlardı...

Yine de gece olduğunda, içimde beliren bir huzursuzlukla uyanıyordum. Bu ev tek başına yaşayan biri için çok büyüktü. Oysa yıllar önce Tacım'la ikimiz nasıl da doldurmuştuk burayı. Ne çok kalabalıktık ikimiz.

Günler artık haftalara hatta aylara devrediyordu yerlerini. Bahçemle uğraşıyor, açmakta olan çiçeklerimi seviyordum. Yağlı boya resim yapıyordum. Arada bir bıçak gibi kesiyordu özlemim. Ömer diye haykırarak uyandığım geceler yaşıyordum ama yine de eskiye göre çok iyiydim. Onu da geçmişimin karanlık sokağında bırakmıştım. Bir daha geçmeyeceğim, karanlık izbe bir sokaktı artık...

Bir sabah çalan kapının sesiyle irkildim. Hemen sabahlığımı giyip kapıya koştum. Gelenim olmadığı için her kapı çalınmasında bir garip olurdum. Kapıyı açtığımda bir an kalbim duracak sandım. Konuşamıyordum hatta hareket bile edemedim... Başım dönüyor düşecek gibi oluyordum. Oydu gelen o... Aylar sonra yine onu görüyordum. Bu bir kâbus olmalıydı. Tam onu unutmuşken tam hayatımı kalanıyla olanıyla yaşamaya başlamışken her şey yeniden başlamamalıydı. Bir an yüzü dikkatimi çekti, bir değişiklik vardı ancak çözemiyordum. Birkaç Dakika sonra toparladım kendimi.

"Beni nasıl buldun?"

"Aylardır arıyorum."

"Hayırdır?"

"İçeri girebilir miyim?"

"Neden?"

"Konuşmalıyız."

Sanırım yılların verdiği bir alışkanlık ardına kadar açtım kapıyı...

"Aslında konuşacak bir şey yok Ömer."

"Neden?"

"Benim kararım kesin."

İçeri girip bir suçlu gibi koltuğun kenarına ilişti.

"Önce dinlemelisin!"

Başı önünde yalan söylediği her halinden belli konuşmaya başladı. Benim yanlış anladığımı, sadece arkadaş olduklarını söyledi.

"Ben onunla birlikte olmadım."

Sonra kafasını kaldırıp bana baktı. Daha önce onlarca kez yaşadığımız bu sahneyi ezberlemişti anlaşılan. Ben bir iki surat edip sonunda onsuzluğa dayanamayıp peki diyecektim. Bundan o kadar emindi ki kendi idamını belirlediği cümleyi söyledi.

"Hem hayatıma neden müdahale ediyorsun?

Karşımda, bir zamanlar himayesine girdiğim, topraklarıma bayrağını dikmiş, zalim bir hükümdar vardı! Ancak şimdi durum farklıydı. Bir azınlık değildim artık. Kendi ülkem ve ülkemin sınırları içinde bayrağını dikmiş bir hükümettim bende... Bir önceki kavgamızı ve yaşadıklarımızı düşündüm. Bir gün görüşüp üç gün aramamasına kızdığım için tartışıyorduk

Hala ilişkimiz için yaralı bir kuş gibi çırpınıyordum. Onun karşısına geçtim. Kolay ağlamayan ben deli gibi ağlamaya başladım. O sakince yüzüme bakıyordu.

"Neden bunu yapıyorsun?"

"Ne yapıyorum?"

"Ya tut ya bırak! Ne istiyorsun benden Ömer?

"Hiçbir şey!"

"Peki neden çağırdın?"

"Dost olarak da mı görüşmeyelim. Sen benimle yemek yemekten, konuşmaktan keyif almıyor musun?

"Dost olmak mı? Bunu yürekten mi söylüyorsun?"

"Evet."

"Bunca yaşanan şeyden sonra el gibi mi olacağız. Sence içimizde bu alev varken biz bunu başarabilir miyiz?"

"Birleşirsek yine aynı şeyler olur. Sen bana huzur vermezsin."

Ben onunla olduğum süre zarfında, hep deliliğin sınırlarında gezdim. Şimdi anlıyorum ki o birini gerçekte hiç sevmemiş. Çünkü sevmiş olsaydı biraz olsun anlayabilirdi beni. Bu konuşmanın sonunda onun da beklediği cümleyi söylemekten başka çarem kalmamışı ve o ne söyleyeceğimi biliyordu.

"Görüşmeyelim o zaman."

"Açmasaydın telefonu, zorla getirmedim ki. Ayda bir iki kez görüşürüz diye düşündüm, fena mı ettim?"

Ancak tüm konuşmalardan sonra bile onunla görüşmeye devam ettim. Şimdi de böyle olacağını düşünüyordu anlaşılan. Onun karşısında yelkenleri suya indirecektim. Kendimi toparlayıp ayağa kalktım. Bu hareketimle gitmesi için yol gösteriyordum. O bir yanıt bekler gibi bana bakıyordu.

"Hayır, artık hayatına müdahale etmiyorum. Bilakis ihlal ettiğim topraklardan çekiliyorum... Sen de çekil"

Bana bakıp gülümsedi, birden gözleri kızardı.

"Vay bu ne hiddet! Çekilmezsem ne olur?"

"Savaşırım."

"Nereye kadar?"

"Sonuna kadar."

"Gitmem için mi ayakta bekliyorsun?"

"Üzgünüm bu ilişkinin beni daha fazla yormasını istemiyorum."

Ayağa kalkıp yüzüme baktı. Yüzü birazdan dağılıp ufalanacak gibi sarkmıştı. Gözlerimin içine dikkatlice baktı.

"Peki, istediğin gibi olsun, gidiyorum hayatından."

Çekip kapıyı gitti... Bu ilişki bitmişti... Onu kendisiyle ve yalnızlığıyla baş başa bırakıyordum. Kendime dahi itiraf edemiyordum ama yine de için için acı çekiyordum. Neden kadınlar âşık oldukları zaman bu denli aptal olurlar? Ki aşk, en çok erkeğe yakışır...

BEŞERİ KURALLARI İKİ KİŞİ ÇİĞNER;

DELİ VE DAHİ…

DELİLİK BU!

Heybende her seferinde, biraz daha fazla yükle geri dönersin. Bir öncekinin acıları, bir sonrakinin, ümit ve heyecanına bırakır kendini… Gitmek farz olmuştur artık, eşek bu yükü taşıyamaz. Karar anı tüm ümitleri (Ümit en büyük kötülüktür diyen, filozof, gülümseyerek bakar belleğinizden) bir tarafa toplarsınız… Hatıralar uğuldayarak üşüşür beyninize. Fedakârlıklarınız, merhametten maraz doğuran toleranslarınız. Hak etmediği halde dökülen göz yaşlarınız, düşüncelerinizden nasibini alır.

Bir yanda güldüğünüz bir kare, diğer yanda dinlediğiniz bir melodi takılır aklınıza. O an, yaşayıp geçtiğiniz bir olay, kararınızdan vazgeçmeniz için baskı yapan, düşman askeri olarak yanı başınızda belirir. Yeniden yaşamak istediğiniz anları, dokunuşları, paylaşımları düşünürsünüz. Tek başınıza koca bir yaşanmışlığa baş kaldırırsınız. En büyük silahınız, yaşadığınız yıkımlardır. Kırılan gururunuz, tüm saldırılara siper eder gövdenizi. Ne olursa olsun dönmeyeceksinizdir.

Büyük acılar ve yoksunluklar içerisinde bulursunuz kendinizi. Tüm yaşadıklarınız, şu an çektiklerinize değmiş midir? Yine de sesini, kokusunu, bakışını, kısacası onu özlediğini fark edersiniz. Onu her şeye rağmen özlersiniz. Bu öylesine bir özleyiştir ki, içinizden burun kemiğine varan bir sancı şeklinde hissedersiniz. Bir nöbet anı gibi sarsar bedeninizi. Onsuzluğun öncesini hatırlamazsınız. Bir önceki hayatınız yoktur! Her şey onunla var olmuş gibi, onsuzken anlamını yitirir.

Büyük bir boşluğun içinde ne yapacağınızı bilmeden nefes almaya çalışırsınız. Ne isminizin, ne hayatınızın, ne yaşadıklarınızın önemi vardır. Üstelik bunu birine anlatmaya kalksanız, size inanmayıp güleceklerini sanırsınız. Ya da kınayacaklarından korkarsınız. Bir insanoğlu bu kadar sevilebilir mi? Kendini, değerlerini, hayatını unutacak kadar sevilebilir mi? Sevginin ölçüsü nedir? Yahut bir ölçüsü olmalı mıdır? Sonunda bu kadar ağır yıkımlar ödememek için, şartlı, hesaplı mı sevmelidir insan?

Ve ağlamak tam bu esnada yeniliş gibi görünür. Hayır dersiniz ağlamak yok! Ağlamak, şu an çaresizliktir, kaybedіştir oysa tüm yaşadıklarımın arkasındayım... Biraz daha sürerse, sevginize bile ihanet edersiniz. Bazen ayrılık, birliktelikten çok daha dürüst olur. Eğer boynunuzu, bir hamlede namusluca bu işi bitirirsiniz.

Bir şeyin yerini bilmek ama ona dokunamamak mutlu olmak için yeterli bir sebep midir? Örneğin altın üzerine firuze taşlı yüzüğünüz, denizin derinliklerine düşerse, yerini bildiğiniz için rahat eder misiniz? Hiç bir zaman bulamayacağınızı bildiğiniz halde, o denize her bakışınızda, tuhaf bir huzur verir mi size?

"Mamafih hayatı güzel yaşamalısın evladım" Diyen dedenizin yahut onun yanında eski bir resim gibi, baktığınızda ancak geçmişin derin izlerini ve masumluğunu bulduğunuz, büyük annenizin yüzündeki hüzün gibidir artık hayat...

BİLMEK YETMİYOR

Her insanı ikinci kez göreceğinizi bilmek, ilkinin tepkilerini en aza indirger mi? Yaşarken bu kadar detaylı düşünmediğimiz için olsa gerek, ilk tepkileri en aza indirgemiyordu. Ne kadar yanılıyorduk hayatta, çok bilenler arasından çıkıyordu üstelik çok yanılanlar.

Ölümü bilmek hayatın bittiğini görmek, içine, beynine söz geçirmek için yeterli gelmiyordu. Doğruyu bilmekle, doğru yaşamak arasındaki tek engel yine insanın kendisiydi. Arada bir durup hayata ve yaşadıklarına bakmak, geçmişle gelecek arasındaki köprüyü güçlendirmek, o an insanın aklına gelmiyordu. Hep ardında dağıtarak bıraktığın geçmişin, yolun bir yarısında düşmanca karşına çıkıyordu. Bu yüzden onunla dost olmak yapılabilecek en akıllıca hareketti...

Sonra bir gün, ben de geçmişimle dost kalmaya karar verdim. Sıradan yaşanabilecek bir ayrılık olduğuna alıştırmaya çalıştırıyordum kendimi... Tıpkı düşünürün dediği gibi "Kurdun kuzuyu yemesinde şaşılacak bir şey yoktu, şaşılan kuzunun kurda gönül bağlamasıydı." Yaşananlar bir süre sonra ikinci hallerine dönüştükleri için olsa gerek, acı vermeye başlar... Ben, sen, biz, onlar. Binlerce sen çıkar bir sizden.

Uzunca bir süre mücadele ettim kendimle. Onsuz mevsimler yer değiştirmeye başladığında şaşırıyordum. Hep ölürüm diyordum ya onsuzken, ölmedim. Sadece daha kapanık, acılı ve olmadığım kadar mutsuzdum. Telefon çaldığında içim eriyor yine de açmıyordum. Aramalarına yanıt bulamayınca daha az aramaya başladı... Giderek daha az... Çok daha az...

Kahrım kederime, kederim yalnızlığıma bulaşıyordu. Onu affedemiyordum. Belki de en çok kendime kırgındım. Beni bu kadar yıpratmasına daha doğrusu sevgimi hırpalamasına sessiz kaldığım için affedemiyordum.

Sık sık kendimi, yeşilliğe, kırlara atıyordum. Çok iyi olduğumda ise anneme gidiyordum. Çok yaşlanmıştı artık. Az konuşuyor belki de ar-

tık benimle konuşmak istemiyordu. Arada bir hüzünle bana bakar mırıldanırdı.

"Nen var?"

"Yok bir şeyim."

"Var, var da demezsin..."

O an saatlerce konuşmadığımı fark ederdim. Bazen boynuna sarılıp tüm yaşadıklarımı anlatmamak için kendimi zor tutardım.

"Nem yok ki! Ömer yok mesela ya da bir çocuğum... Sahi anne senden başka kimim var benim." Demek isterdim. Denmezdi ki... Toparlayıp kendimi ottan çöpten konu açar konuşurdum. O bulutlu gözleriyle bana bakardı...

Kimi zaman Menşika teyze, annem ve ben akşama kadar mutfakta otururduk. İkisi bir olup en sevdiğim yemekleri hazırlardı. Ben kendimi zorlayıp geceyi onlarla birlikte geçirirdim. Gecenin bir yarısına kadar ondan bundan konuşurduk. Bazen söz kasıtlı olarak annemin bir top kadife kumaşına gelirdi. Hemen yorganı başıma kadar çeker onları dinlerdim.

"Menşika tansiyonum fırladı evi öyle görünce."

"Sus Sus benim de... Bir an yanlış eve mi geldik diye düşündüm."

"Tanıyamadım kendi kadifemi."

"Şeytanın bile aklına gelmez ki Hatice!"

"Ya sen aç sadığı al kumaşı."

"Sanki ölçmüş biçmiş gibi muntazam kesmiş."

"Bu yetmez gibi bir de o cânım likör..."

"Sorma o da bitmiş..."

"Zilliler hepsini içmişler."

"Anamın eteğinden düştüm böyle iş görmedim.

"մ կյանքում սենց գործ չտեսաւ:"

Sonra kahkahalarla gülerdik yaşadığımız o güne. Belki anılarımız içerisinde bir o gündü bizi böylesine güldüren. Üçümüz bir odanın içinde yatardık. Gecenin bir yarısı çay demlerdik kendimize. Annem kıkırdardı.

"Allah müstahakkınızı versin beni de kendinize benzettiniz. Bu herif beni boşarsa görürsünüz."

Bazen de babamın homurtularını duyardık.

"Her hafta her hafta ayrı yatmak da nerden çıktı Hatice?

"Ben bilmiyorum kızına sor efendi!"

"Fesuphanallah."

Sonra yine evime dönüyordum. Yıllar sonra ilk kez çevremin farkına varıyordum. Bahçeme diktiğim meyve fidelerim, güllerim hatta annem ısrar ettiği için fasulye bile ektim. Gülümsemeye başlamıştım. Boyama işinde ustalaştığım kesindi. Çardağın etrafındaki tahtaları, aldığım saksıları, hatta köpek kulübesini bile boyadım. Uzun yürüyüşler yapıyordum. Bazen eve döndüğümde kımıldayacak halim kalmıyordu.

Yıllar sonra yeniden yaşamaya başlamıştım. Yaşadığımın ve yaşamdan zevk almaya başladığımın farkına varıyordum. Sabah kalktığım andan itibaren tuhaf bir koşuşturma içerisindeydim. Hatta gün bana yetmiyordu. Kadınlara madalya takmak gerekir. Onlar bir de çocuklarına yetişmek zorunda kalıyorlar. Yemek, ev işi, mutfak çocuk derken bir kadının kendisini bırakması çok normaldi... Ben tek başıma yaşadığım halde, kendime yetişemiyordum...

Telefon açan annem ve teyzem gelin dememi bekler gibi, ilk fırsatta evime geliyordu. Ben bu durumdan çok mutluydum. Yıllar sonra ilk kez bir arada olmanın hem de bu kadar keyifle yaşamanın tadına varıyorduk. Minik saksılar içerisinde akşamsefası, küpeli, beyaz menekşe

ve karanfiller dikiyorduk. Annem kapının girişine hanımeli diktiğinde ise, tüm konu komşu hayran oldu. Rengârenk bir bahçeden çok, küçük şirin bir ormanı anımsatıyordu. Evim ise mutluluk ülkesinin beyaz şatosu gibiydi.

Bahar tüm görkemiyle gelmiş, içimize yaşama sevinci getirmişti ancak şimdi yerini yaza bırakıyordu. Annem ve teyzem buldukları her değişik bitkiyi bahçeye ekiyor, neşeyle onların büyümesini izliyorlardı. Benim onları zorla sabah yürüyüşüne götürmemden hoşnut olmasalar da ses çıkarmıyorlardı. Uzun, eğlenceli sohbetlerimiz, yılların özlemini, kirini, pasını siliyordu... En son bize geldiklerinde yüzlerinden gülücük eksik olmamıştı. Sabaha kadar hiç durmadan konuşup güldük.

"Böyle olmayacak Hatice, ben İstanbul da hastane işimi bitirip gelince, bir süre de burada kalırız."

Ben hayretle bakakaldım. Kendi rızalarıyla burada kalmak istiyorlardı. Konuşmaya katılmadan dinliyordum.

"Doğru söylüyorsun Menşika yol çok uzun. Sen hele hayırlısıyla git gel de."

"Gelir gelmez buraya geliriz. Bak onca yeşillik var, bu kız nasıl bakacak?"

"Biz kalırız da Menşika bilmem ki benim herif kalır mı?"

"Ne diye kalmıyor kızının evi değil mi?"

"Gelmezse kaçarız bizde. Nasılsa dayanamaz ardımızdan gelir."

"He ya kaçalım Hatice."

"Burası tatil gibi geliyor bana."

"Doğru söylüyorsun bütün sıkıntı şehirde kalıyor sanki."

"Deli kızı suya göndermişler; bura bizim evden iyice deyip dönmemiş."

"Biz de dönmeyelim Menşika."

Sonra hep birlikte gülüşüyoruz.

"Hatice, akşama doğru kısır yapıp şu ektiğimiz yeşilliklerle yiyelim."

Ben bu mutluluğa dayanamayıp bağırıyorum.

"Bu çok güzel bir fikir. Ben de limonlu kek yapayım size."

İkisinin de yüzü bir anda buruşuyor. Şimdi anlıyorum beğenmediklerini benden saklamak istercesine konuyu geçiştiriyorlar.

"Yok yok sen zahmet etme kızım, hamur yemeyelim dokunuyor bize…"

Hayatımın sadece iki karesini düzeltip hatamı telafi etmek isterdim... Biri, annemle bahçede gülüştüğümüz son günü, diğeri de onu ilk gördüğüm ve kaderimin değiştiği geceyi...

İFTİRAK (AYRILIK),

HER ŞİİR-İ MUHABBETİN SON MISRASIDIR.

C. ŞAHABETTİN

ÖLÜMÜ ÖLDÜRÜN

Akşam babamın telefonuyla şaşırdım. Babam beni hiç aramazdı. Telaş içinde sordum:

"Hayırdır, ne var baba?"

Sesi çok uzaklardan yankılanıyor. Onu görmeden bile, yüzünün koyu karanlığını sesinden hissedebiliyordum.

"Annen fenalaştı!"

"Hemen geliyorum."

Annem kolay kolay hasta olmazdı. Mutlak onu üzecek bir şey olmalıydı. Yol bitmiyor içim daralıyordu. Kaderim yine değişiyordu, bunu biliyordum... Çok hasta olmalı diye düşünüyorum. Şimdi giderim, küçük buruşmuşmuş ellerini ellerime alır öperim. "Bak gördün mü balım annem, her şeye üzülürsen işte böyle hasta olursun. Seninle bir tatile çıksak ya da geçmişin tozlu sayfaları arasında sıkışmış anılara gün ışığı değdirsek" derim. Eminim sevinçten gözleri parlar. O hâli gözümün önüne geliyor. Rengi sararmış, dudakları kurumuş ama yüzü bir bebek gibi masum.

Oldubitti annemi prenses ve sinema oyuncusu Grace Kell'ye benzetirim. Şaşılacak derece de benzer. Dudakları, burnu, gülümseyişi ve asilliği hep onu andırır. İnsan onun yüzüne baktığında, adlandıramadığı bir hisse kapılır. O kadar narin bir görüntüsü vardır ki söz söylemeye bile çekinirsiniz.

İçim bir canavarın pençeleri altında parçalanıyormuş gibi acıyor. Şu yol bitse balım anneme bir kavuşsam, sarılsam hemen iyileşir biliyorum. Menşika teyze de yok ondan bunaldı. Tek başına kaldı. Zira annem alışkın değildi yalnızlığa...

Sokağımıza girdiğimde kelimelere dökülemez bir acı yaşıyorum. Evimiz uzaktan bile yıkık virane gibi göründüğüne göre, annem artık yaşamıyor. O andan itibaren, uzaya çıkmış astronotlar gibi yavaş hareket ediyorum.

Evin içine giriş anımı hatırlayamıyorum. İnsanların yüzlerini görmüyor, sadece kalabalığın uğultu halinde seslerini duyuyordum. Annemin bulunduğu odaya girdiğimde onun kokusunu hissettiğimi hatırlıyorum. Annem, ah gülüm balım annem, şimdi bu denli zor ve sana muhtaç anımda bırakıp gidilir mi? Onun bulunduğu odaya yöneliyorum kadınlar yalnız bırakmamak için koluma giriyor, hepsini itekliyorum. Onunla yalnız olmam lazım!

İlk dikkatimi karnının üzerine koydukları bıçak çekiyor. Bu onun ekmek kestiği bıçağı. Allah'ım içimde bir orman yanıyor, bir şehir yerle bir oluyor. Üzerine örtükleri beyaz çarşafı açıyorum, bir iki tel saçı çarşafla birlikte yüzüne doğru iniyor. Usulca saçlarını düzeltiyorum. O an fark ediyorum beyazları neredeyse saçlarının ucuna kadar inmiş, ben bunu daha önce neden fark etmedim? Hemen bir kutu boya alıp saçlarını boyamadım. Banyoya sokup güzelce yıkamadım. Neden seninle daha çok vakit geçirip daha çok ilgilenmedim? Oysa sen benim tek gerçeğimdin!

Yüzüne bakıyorum. Gözleri hafif aralık, dudaklarında ise içten bir tebessüm. Dudağının sağ tarafı ağız içine doğru hafif göçmüş... Annem gülümsüyor. Yüzünde acıyı ve korkuyu andıran hiçbir hâl yok. Hâlâ ne kadar da güzel... Birden bir şey oluyor, büyüyorum. Onun ufak, yaramaz, söz dinlemeyen kızı değilim artık.

Yeryüzünde konuşabileceğim, tek canlı yok oldu. Oysa onun gideceğini hiç düşünmemiştim. Ayaklarını açıyorum, "Sizin aradığınız cenneti, onların ayaklarının altına serdim" diyen okuduğum bir ayet geliyor aklıma. Ayaklarının altından öpüyorum. Ben cennetimi uğurluyorum. Beni affet anne! Başka acı yok, bu en son nokta ve doruk. Benim senden başka sevdiğim yok!

Ellerini avuçlarımın içine alıyorum, hâlâ sıcacık. Ellerini öpüyorum, ah bir bilsen, öyle muhtacım ki sana. Birden yıllar öncesine gidiyorum, evimizin bahçesinde oynuyorum. Mine diye bağırıyor annem, oynadığım oyunu bırakmak için, duymazdan geliyorum. Birkaç kez yineliyor bağırmasını. Tabağı elinde yüzünde o kızmakla kızmamak arası ifade ile hızlı adımlarla yanıma geliyor.

"Duymadın mı beni?" Diyerek söyleniyor, yüzüne bakıp şirince gülümsüyorum. O da bana gülüyor:

"Dilerim eşinde seni benim seni sevdiğim gibi çok sevsin " diyor yemeğimi yedirip gidiyor. Bu söz şimdi kulaklarımda çınlıyor, kahroluyorum! Anneler ölür mü? Doğuran emek veren emeğini bırakıp gider mi? Şimdi kendimi kandırılmış hatta ihanete uğramış ve ilk defa gerçekten yenilmiş gibi hissediyorum. Anne gitme! İçimin derinliklerinden gelen feryatla bağırıyorum "ölümü öldürüüün"

En azından anneler ölmesin. Irkım, soyum tükeniyor. Bizim durumumuz çok farklı. Bir ben varım, bir o... Nasıl ölür doğuranım, nasıl? Ölümü öldürün...

Bedenim külçe gibi yığılıyor halının üzerine, nefes alamıyorum. Bu acıyı anlatmak istiyorum yapamıyorum. Hem pişmanlık, hem özlem, hem çaresizlik hissediyorum. Hani ömrümü isteseler, onun yerine sen deseler, bir an bile tereddüt etmezdim. Yardım edin annem gelmemek üzere gidiyor!

Bütün camlar açık sonbahar çok soğuk esiyor. Esintiyle ürperiyorum. Kendimi salonda yine o kalabalığın arasında buluyorum. Ne ara getirmişler beni buraya. Oysa ben annemin yanında olmalıyım. Annem geliyor aklıma. O soğuğu hiç sevmez, hemen hasta olur. Yerde betonun üzerinde buz gibi olmuştur. Onlardan önce odaya girmek istiyorum. Birileri bileğimi tutuyor. "Çekilin biz onunla etle kemik gibiyiz, ayrılmayız" diyip itekliyorum.

Odaya giriyorum, yüzünün yarısı açık. Biraz evvel Metin buradaydı, fenalaşınca onu zorla dışarı çıkardılar, o esnada kapatmamışlar sanırım. Eğiliyorum içim ürperiyor. Birden bire bir şey oluyor odanın ışığı köreliyor. Annem yavaşça gözlerini açıyor, inanamıyorum. İçimden çığlık atmak avaz avaz bağırmak geliyor. Kimse duymasın diye bağırmıyorum. Korkmuyorum, aksine büyük bir huzur kaplıyor içimi. Yaratıcıya dualarımı kabul ettiği için şükrediyorum. Zaten inanmamıştım onun öldüğüne. Şimdiye kadar beni bir an olsun bırakmamıştı, şimdiden sonrada bırakmayacağından emindim.

Biliyordum doğuranların ölmediğini biliyordum. Beni affet anne di-

yorum gözlerini gözlerime dikiyor. Öylesine masum bir bakış ki! En ufacık bir sitem belirtisi dahi yok. Hepsini anlatmak istiyorum tüm hatalarımı. Bir ara kader belki de Allah böyle istedi demek istiyorum, ama konuşamıyorum. Gözleri dikkatimi çekiyor. İçim burkuluyor, onun yerine ölmek istiyorum, annemin gözleri nemli. Oysa ilk gördüğümde gülümsüyordu. Peki, ama şimdi neden nemli? Hemen tahmin ediyorum, Metin geldi demin odaya kesin onun ağlayışına dayanamadı. Evet, evet o ağladı diye üzülmüştür. Annem bizim ağlamamıza hiç dayanamaz.

Başını çevirip karşı duvara bakıyor ben de bakıyorum. İnanılır gibi değil, o kara delik yine açılıyor. Annem gülümsüyor. Sen biliyor musun? diye soruyorum. Evet der gibi gözlerini oynatıyor. Yani sen yıllardır bu kara delikten haberdar mıydın? Neden bana daha önce hiç söylemedin? Neden benimle bunları hiç konuşmadın. Annem beni duymuyor! Yeniden gözlerime bakıyor. İçim coşuyor. Ölürüm annem sana" diyorum. Sevgiyle yüzüme bakıyor. Sonra garip bir esinti oluyor. O an her yer kararıyor. Eliyle bana bir şey işaret ediyor bakıyorum ama göremiyorum. Biraz daha kıpırtılı gözleriyle bir şey göstermeye çalışıyor. O yöne bakmak istiyorum ama yapamıyorum. İçim çekiliyor. Bir koma hali, sanki gözlerim ağırlaşıyor…

METİN AĞLAMA İÇİM ACIYOR

Gözlerimi açıyorum salondaki koltuğun üzerinde yatıyorum, başım da Metin ağlıyor. Bunun rüya olmadığına o kadar eminim ki. Gözlerim ağabeyime takılıyor. Metin kilometrelerce uzakta olmasına karşın, kara haberi hemen duymuş. Sabah o en çok sevdiği kadına, ilk sevgilisine gelmiş. Her yıl görmeme rağmen bu gelişinde yaşlanmış Metin. Demek annesinin ölümüyle o da büyümüş. Ağlayışını ve o sesini unutmam mümkün değil. Anneme sarılıp gırtlağından gelen derin bir sesle bağırıyor.

"Seni çok özledim. Sana mutfak robotu almıştım."

O anneme benden çok daha düşkündü. Annemin ağlamasına dayanamaz, erkeklik içgüdüsüyle hemen onu korumaya alırdı. Oysa annemin çoğu kez soğanı bahane edip ağlayışına evde bir ben tanıktım... Gördüklerim ensemden giren tuhaf bir ağrı ve halsizliğe dönüşüyordu. Olanlara inanamıyorum biri inanmak istemiyorum.

Dışarıda bir gürültü kopuyor. İnsanlar vebalı birini görmüş gibi kenara çekiliyor. O da neyin nesi öyle? Olamaz, yine eller üzerinde evimize bir tabut geliyor. Allah'ım bu kaçıncı ölüm? Yerden yere atıyorum kendimi. Annemi oraya yatırmayın. O tabutu evimize sokmayın! Kimse beni dinlemiyor. Karşı koymak istiyorum. Birileri var gücüyle kollarımı tutuyor, kurtulamıyorum. Sonra içimde beliren büyük özlemle, anneme son bir kez dokunmak, son defa öpmek istiyorum. Birileri tutuyor beni akılları sıra iyilik yapıyorlar. Ona dokunmayı bile başaramıyorum... Dizlerimin üzerine düşüyorum. İçim yangın yeri, kimseye söyleyemiyorum. Annemin yerine bin defa ölüyorum...

Ölülerin şehrine geliyoruz. Birileri benim kolumda, kim oldukları bilmiyorum. Babama ve Metin'e bakıyorum bulamıyorum. Ya annem? Onu hemen buluyorum. Tabut eller üzerinde geliyor, annemi içinden çıkartıyorlar... Sonra bizimkileri görüyorum. Metin annemi elleriyle indiriyor mezarına. Babam taş kesilmiş gibi hareketsiz. Acısı, kızarmış gözlerine ve takatsiz bedenine yansımış. Mezara yaklaşamıyor.

Metin'in eline kürek veriyorlar annemin üzerine toprak atıyor. O buna dayanamaz, insan sevdiğini gömer mi? Alın o küreği onun elinden demek istiyorum, bağıramıyorum. O annemi gömüyor, ben bin defa ölüyorum! Daha fazla dayanamayıp külçe gibi bir kenara yığılıyor. O sadece annesi değil ilk sevgilisiydi, onu yok etmeye tahammül edemiyor. Birileri onu kenara çekiyor ve annemin üzerin toprak atıyorlar. Metin kendine geldikçe uluyor...

O kalabalığın arasında gözleriyle beni arayıp buluyor. Güçlükle yanıma gelip bana sarılıyor. Onu ilk kez böyle ağlarken görüyorum. Metin, ağlama, içim acıyor. Senin ağlamana dayanamıyorum...

Onu orada bırakıp eve dönüyoruz. Kalabalık hızla arabalarına biniyor. Kalmak istiyorum, sürüklüyorlar. Direnemiyorum, takatim yok, çaresiz sürükleniyorum... İnanılır gibi değil, aklımı çıldırıyorum. Annem şimdi orada tek başına yatıyor.

ÖMRÜ BİR SANDIĞA SIĞDIRDIK

Evi genzimi yakan helva kokusu sarmış. Annemin ölümünü ilan eden yayan, dağıtan bir koku. Ben o günden sonra, bir daha hiç helva yemedim. Bu benim ilk ölümüm. Ölen benim!

Kalabalığın arasından sıyrılıp annemin odasına gidiyorum. Artık kimse beni durdurmaya çalışmıyor. Ev insan kaynıyor. "Öldü işte, öldü de kurtuldu" gibi laflar kulaklarıma geliyor. Midem bulanıyor. Bir aralık halamla göz göze geliyorum. Yüzünde mahzun bir ifade.

"Senin artık canın sıkılır, kimi sokup öldüreceksin!" diye mırıldanıyorum. Ben artık düşündüklerimi söylüyorum... İçeri gidip yatağına uzanıyorum. Bir kâbus gibi tüm yaşananları tekrar düşünüyorum. Bir kez olsun konuşsaydık. Belki bana söyleyeceği bir şeyler vardı. Bir gece evvel başını koyduğu yastığa sarılıyorum. Dün gece ne düşündün anne? Eminim, beni ve oğlunu... Başka bir şey düşünmezdin ki... Onun yatağında içime tuhaf bir huzur doluyor. Kokusunu hissediyorum.

Birden aklıma Menşika teyze geliyor. Onlar ilk kez birbirlerinden ayrılıyorlar. O bir aydır İstanbul da ermeni hastanesinde tedavi altında. En son geçen hafta konuşmuştuk, özleminden ağlıyordu. Şimdi annemin öldüğünü duysa buna dayanamaz o da hemen ölür. Hiç birimiz ona öldüğünü söyleyemeyiz. Konuşmalarımız geliyor aklıma geliyor.

"Ah kızım, en büyük keder, bir kocanın birde annenin ölümüdür."

"Ամենամեծ տխրությունը ամուսնու, մեկ էլ մոր մահն է:

"Ah annem ah."

"Ա՛խ մայրս, ա՛խ:"

Ne kadar haklıymış... İnsanın annesi ölünce dünyada konuşacak in-

san kalmıyor. Benim de konuşacağım kimse yok. İlk bir iki gün, yataktan çıkamadım. Sanki onun kokusu en çok yatağına sinmişti. Elbiselerini atmak dağıtmak istediler, müsaade etmedim. Benim şimdiden sonra koklayacağım, sarılıp yatacağım, dokunacağım anılarım olmalıydı. Yeterince savurduğum için olsa gerek şimdi durup toparlamak istiyordum.

Evin her yeri pek yıkık ve garip görünüyordu. Demek bu eve can veren annemdi. Babam birden pir nur bir ihtiyar halini almıştı. Konuşmuyor, yemiyor, haberleri bile izlemiyordu. Bahçede, salonda, annesini kaybetmiş korkak çocuklar gibi dolanıyordu. Gelenlerin yüzlerine bakmıyor, tek kelime dahi etmemek için elindeki kırılan çakmağıyla uğraşıyor, güya yapmaya çalışıyordu. Günlerce çakmak elinde uğraştı durdu. Gözlerinin kızarıklığından ağladığını anlamama rağmen, ne ara ağladığına şaşırıyordum.

Metin bir hafta sonra gitmek için hazırlanıyordu. Evin içinde tuhaf bir arayışla dolanıyordu. Tabii annem olsa ona sarılır koklar, dizinden ayırmazdı. Tüm giysilerini koklayıp öyle yerleştirirdi valize. Şimdi onun yokluğuna daha çok yanıyor. Bir köşeden izliyorum, nasılda sevgiye muhtaç. Gidip ona sarılsam annesi gibi koklasam belki rahatlayacak. Ben yapamıyorum. İçimden geliyor ama yapamıyorum.

Annemin gümüş bronşunu eline alıp kısık bir sesle: "Bu bende kalsın" diyor. Kimse ses çıkarmıyor. Ne denilebilir ki, acını hafifletecekse tüm giysilerini hatta evi götür. Metin yıkık hatta yüzü birçok küçük kareden birleştirilmiş gibi karmakarışık. Çözemiyorum. Yola çıkıyoruz gerekmedikçe konuşmuyoruz. Konuşamıyoruz. Hoş konuşsak bile konu bulamıyoruz. Suçlu gibi korkak gibi birbirimizin yüzüne bile bakmaktan çekiniyoruz. Tüm kelimelerimiz annemin peşine takılıp gitmiş sanki.

Metin uçağa tünel gibi bağlantılı yerden giriyor, göremiyoruz. Olsun belki de böylesi daha iyi. Vedalar hiç bize göre değil zaten. Biz birbirimizin gözlerindeki yaşı görmek istemeyiz. Metin ağlama üzülme kendine iyi bak olur mu? Hani annemin sana baktığı gibi...

Yeniden eve döndüğümüzde evin birdenbire değiştiğine şahit oluyorum. Virane, izbe, korkunç bir yer halini alıyor. Annem yıllardır bura-

da nasıl yaşamış? Ya ben, bu denli yıprandığını hiç mi fark etmemişim? Çok değil, birkaç gün önce geldiğimde böyle görünmüyordu ki burası. Birine anlatsam anlamaz, belki ilk kez kendime geliyordum. Kendimin hayatımın farkına varıyordum. Hep yaşamak istediğim hayat, şimdi ne kadar da korkunçtu. Ne yapacaktım şimdiden sonra? Kime derdimi anlatacak, kimin her daim yanımda olacağının garantisiyle yaşayacaktım?

Birden aklıma sandık geldi. Hemen kalkıp yatak odasına gittim. Ne bulacağımı düşündüğümü hatırlamıyorum. İçimde kuvvetle beliren merakımı yenmekti belki de. Ona ait ne varsa öpüp kokluyordum. Deli gibi arıyordum. Beni görmesinler diye odanın kapısını kilitledim. Nihayet buldum. Yüklüğün en altından çıktı. Bu kutuyu ilk gördüğüm gün geldi aklıma. Hemen içini açtım. Büyük bir şaşkınlık ve hayal kırıklığı içerisindeydim. Sararmış birçok yeri güveler tarafından yenmiş, eski ipek bir mendil, anneme ait limon sarısına yakın siyah beyaz bir fotoğraf vardı. Ben bu fotoğrafı daha önce hiç görmemiştim. Anneme bakmaya doyamıyordum. Ne kadar da güzelmiş...

Benim ilk evliliğimin ve Metin'in evlilik fotoğrafı da mazinin soluk yaprakları gibi biraz sararmıştı... Annemin annesinden kalan tek eşi kaybolmuş küpesini gördüğümde artık kendimi tutamıyordum. Gözlerime biriken yaşlar kutuyu biraz daha eski ve belirsiz kılıyordu. Birden ipek mendilin ucuna dikilmiş bir yüzük gördüm. Eğri, bir çift bakır yüzük... Şaşkınlıkla bakıyordum yüzüğe alyans bu... Annemin alyansı olmadığı kesindi.

Tacım ile Paris de çektirilmiş bir fotoğrafta eskiler arasında yer alıyordu. Okul diplomalarımız, karnelerimiz, birlikte çekilmiş birkaç fotoğraf. Ağlamaktan kutuyu kapatamıyordum. Ben hep ona eskici diye takılırdım. Demek onun derdi maddeyle değil manaylaymış. O eşyayı sırf anısı için saklarmış, bunu şimdi çok daha iyi anladım... Ya o yüzük kimin anısıydı?

Tabii gerçeği birkaç ay sonra halam büyük bir keyifle anlattı bana... Annem babamdan önce bir adamla evlenmiş. Hatta sevip kaçmış. Fakat adam evlendikten birkaç ay sonra traktörün altında kalıp ölmüş. Annem kaçtığı baba evine çaresizce yeniden dönmüş. Ve halamın anlattığına göre, annesi başta olmak üzere evdekiler onun istemediklerini belli

etmişler, hatta ceza olsun diye evde değil de ahırda yatırmışlar. Ne büyük ceza, ahırda hayvanların arasında yatmış annem... Düşündükçe çıldıracak gibi oluyordum.

Babam babaannemim tüm karşı çıkması rağmen, vaz geçmemiş. İnanışlarına göre bekâr bir erkeğin dul kadınla evlenmesi talihsizlik olarak bilinirmiş. Geldiği eve acı sürükleyeceğini söylemişler. Belki de onlar o düşünceyi bu kadar çok düşündükleri için, acı annemin ardından gelmiş. İlk yıl, dedem ölmüş. Sonra halamın ayrılışı yine annemin üzerine kalmış. Benim babam ne kadar da koca yürekli bir adammış. Birden bire babama olan bakış açım değişmişti.

Fakat zavallı annem, ilk eşine duyduğu içten sevgi yok etmeyi başaramamış. Ve galiba babamı da hiçbir zaman sevmiş. Ne garip bunca yıldır ben demek uzayda yaşamışım. Ailemin içinde olup biteni hatta beni doğuranın hayatını hiç bilmemişim. Tabii ya, beni ve kocalarımı ve hatta dulluğumu konuşmaktan biçare anneme fırsat gelmiyordu ki... Evlenme Mine, evlendin bari ayrılma Mine... Anne ben sana ne yapmışım. Kendimi asla affetmeyeceğim...

Akıma onu en sevdiği şarkılardan biri geliyor. Şimdi anlıyorum neden o kadar hüzünle dinlediğini...

Dinmiyor bu akşam ne gözyaşım ne acım,

Bu akşam her akşamdan sana pek çok muhtacım,

Sana pek çok muhtacım,

Bu akşam her akşamdan sana pek çok muhtacım,

Senden başka kimseye yok benim ihtiyacım,

Bu akşam her akşamdan sana pek çok muhtacım,

Sana pek çok muhtacım,

Bu akşam her akşamdan sana pek çok muhtacım.

Anne ben de bu akşam, sana pek çok muhtaçtım. Demek sende sev-

din, demek sevdiğini kaybettin. Niçin bir kez olsun bunu benimle paylaşmadın. O şarkılar bu yüzden mi yaralardı seni? Onun için mi bu kadar elemin vardı? Yıllarca matemde miydin anne? Üzgünüm seni anlamamışım. Seni anlamaya çalışmamışım. Ölüme çare bulamıyor insan, sen ölünce anladım...

Bir emanet gibi aldım kutuyu. Yılların ve yaşananların, en önemlisi de annemim gizli emanetiydi o... Demek yalnızlığın mekânı yoktu. Gönüldeşin olmadığı zaman tüm evren içerisinde de tek başına kalabiliyordu insan. Yıkık döndüm evime. Artık hayatımın en önemli insanı yoktu. Geriye yangından kurtarılmış, sararmış ve elini dokunsan dağılacak kadar yıpranmış bir hayatım vardı.

Geçmiş tüm heybetiyle karşımda, üstelik acımasızca içime doğru ilerliyordu. Geri dönüşü mümkün olmayan seneler ve o senelerde yaşanlar, baktığım her yere süratle resmediliyordu. Annem yanımda olsa ya şimdi, neler vermezdim... Önümde ne kadar olduğunu bilmediğim bir zaman vardı. Aslında ne kadar yaşayacağımın da bir önemi yoktu. Geri kalan yıllarımı onunla yaşamak isterdim...

KADER Mİ?

Yine doktorla randevum var. Bu kez durum ciddi galiba. Değerler yüksekmiş, tahliller yinelenecekmiş. Âlâ. Dizlerim ağrıyor, sırtımın orta yerinde bir acı var, halsizlik cabası... Çıkan hiçbir sonuç şaşırtmaz beni. Her değişime açığım ölmekte bir değişim değil mi?

Artık kendi evime dönmüştüm. Annemsiz o ev, o sokak bile zavallı görünüyordu. Halam biraz daha babamla kalmak istedi. Annemin yıllar yılı sakladığı eskiyi kutuyu evime getirdim. Onun anılarının üzerine kendi anılarımı da koydum. Kutu ağzına kadar doldu. Ben öldüğümde kim açar bilinmez. Anılarıma sahip çıkacak, beni anacak çocuğum da yok. Olsun birileri açar elbet. Hem Ömer Faruk başta olmak üzere, eski kocalarımla olan anılarımı yazdığım ince defterde burada. Bir okuyan olur elbet.

Artık uyumak istiyorum, çok yorgunum... Yorgunluğunu ne zaman atar insan bilmiyorum. Gönül yorgunuysanız, ardınızda acelece yaşanmış yahut boşa geçirilmiş bir hayat bırakmışsanız, haliyle gönül daha bir yorgun oluyor. İnsanları sınamak gibi tuhaf bir saplantıda buluyorsunuz kendinizi. Önce sevdiğinizi sonra kendinizi hatta daha ileri gidip Tanrıyı sınamaya başlıyorsunuz. Ne büyük yanlış!

Bütün tecrübelerin açılımı, acı ve yanılgılardan sonra, elinde kalan pişmanlığınsa, hiç gereği yok. Böyle acı dolu tecrübeleri insan ne yapsın ki? Üstelik o tecrübe yaşanan yılları geri getirmeyecek ve o olayları bir daha yaşatmayacaksa tecrübe edinmenin hiçbir mantığı yok! Neymiş efendim başka bir olayda karşına çıkarmış. İyi de başka olayda kişi de farklı oluyor. Yaşadığın olayda, yeniden yeni şeyler üzerine tecrübe ediniyorsun. Sonuç, acı çekmiş, olgun tecrübeli bir insan oluyorsun. Ya yitirdiklerin? En değerli hazinen zaman mesela, geçliğin, sağlığın... Yaratıcı umarım bana kızmaz ama bu hayat bir kez yaşamak, doğruyu bulmak için yeterli değil... Bir şans daha verilmeli insana. Bu yaşadıklarını ve hatalarını anımsayarak yeniden yaşamalı...

Günler birbiri ardına geçiyordu. Annemin ölümü, dünyada yaşadı-

ğım hiçbir acıya benzemiyordu. Yemiyor, içmiyor hatta uyumuyordum bile. Tam bir cehennem hayatı yaşıyordum. Birden bire bedenimde adlandıramadığım bir ağrı ve halsizlik baş gösterdi. Sanıyorum, sağlıklı düşünemiyordum. Hastalığımın tıp dilindeki adı nedir bilmiyorum ama benim teşhisim; vicdan azabı! Ve bu hastalıkların en kötüsü.

Ağlamaktan göz pınarlarım kurudu derdi annem, ne kadar da haklıymış. Ağlıyordum ama artık gözlerimden yaş akmıyor. İçim iki dişli arasında ezilen el gibi, acıyor. Bir yürek acısını insan vücudunda bu kadar ağrılı hissedebilir miydi? Artık yaşamak yahut sabaha çıkmak için bile bir sebebim yok. Kendime bile katlanamıyorum. Her sabah, kocaman çerçevelettiğim annemin fotoğrafına bakıp dakikalarca sürecek ağlayışıma başlıyorum... Babaannem geliyor birden aklıma, artık onu da anlıyordum.

Soğan ektim, evlek evlek,

Dadandı kara leykel,

Yazı beraber geçirdik,

Kışın ayırdı felek...

Belki de insanın yaşı ilerledikçe, acılara daha bir dayanıksız oluyordu.

ANNEM YOK ÖMER FARUK YOK!

İlk kez bu denli mutsuz uyanıyorum yataktan. Güne başlamak için hiçbir nedenim yok. Annem yok! Ümidim sırdaşım, aşkım yok. Günlerden neydi hatırlamıyorum. Mevsim umurumda bile değil. Aylardan kasım galiba.

Banyoya gidiyorum. Birden aynadaki yabancı kadın dikkatimi çekiyor. Hayır! Hayır! O ben değilim. O kadın neredeyse ellisine merdiven dayamış, solgun yüzlü, saç dipleri beyazlamış, asık sıratlı biri. Omuzları çökmüş, beyaz geceliğinin içinde, hastalara benziyor. Bu ben olamam... Biri benim görüntümü değiştirmiş. Gözlerim kendiliğinden yaşarıyor... Hayır, hayat bu kadar acımasız olamaz... Benim gençliğim, güzelliğim yaşama sevincim bu kadar çabuk gidemez...

Tekrar yatağa gidiyorum. Kapım iki gündür hiç çalmadı. Demek burada ölsem kimsenin haberi olmayacak... Ne acı... Ben onsuz bu ayları nasıl bitirdim hayret! Onsuzluğa bir saniye bile dayanamazken, şimdi onunla olan tek bir saniyem bile yok.

Ne garip şu yaşlılık denen şey, kırklı yaşların sonu kimilerine göre tam yaşanacak yıllar. Torun çocuk telaşı, gelin damat devranı. Hepsi benden ne kadar da uzak. Kendimi yüz yaşında hissediyorum. Çok yaşamak isteyen insanlara hayret ediyorum. İnsan yaşamaktan da sıkılıyor. Belki de ben bir yerde uzun süre kalmamaya alıştığım için gitmek istiyorum.

Yorgunluğum elime yüzüme yansımış. Canım hiçbir şey yapmak istemiyor, yaşadığım hayat anlamından sıyrılmış gibi. Normal kadınlar nasıl vakit geçirir diye düşünüyorum. Evlenip boşanmaktan, normal durağan kadınlar gibi yaşamayı bilmiyorum ki! Annemden gördüğüm kadın görünüşü, benim üzerime bir beden küçük geliyor. Ne yapsam, nereye, kiminle gitsem, içimde beliren sızıyı durduramıyordum. İçimde beliren ve beni yiyip kemiren sızı.

Bu sabah yine gün ışımadan kalktım. Ne tuhaf, önceden olsa saat-

lerce uyur, öğle olmadan kafamı yataktan çıkarmazdım. Gerçi Tacım, hep kızardı bana.

"Erken kalkan daha dinç olur" diye ama o kadar sağlıklı bir yaşam sürmesine karşın o bile ömrünü uzatamadı. Her şey olacağından bir adım öteye dahi gitmedi. Geriye dönüp baktığımda tüm yaşadıklarımı alsalar, sadece annemle Tacım olsa yanımda, başka bir şey istemezdim. Biri doğuranım değerlim, diğeri hayatı gerçekten paylaştığım insan... Onların dışında her şey ne kadar sahte ve boş...

GERİ SAYIM

Evet, 10, 9, 8, 7, ... Geriye sayıyordu zaman. Kaderinizi değiştirmeniz mümkün olmuyor. Belki de yaratıcı benim yapımı bildiği için, bana en uygun cezayı verip yalnızlığa mahkûm etti. Kimse benim gibi bir deliyle baş edemediğinden, beni kendimle terbiye etti. Ya cehennem! İşte benim cehennemim burasıydı. Bir zamanlar gençliğimin salındığı, sevdiğimin yurdu, şimdi yalnızlığımın şahidi evim...

Konsolun üzerine astım annemin resmini, yanına ağabeyiminkini. Annemin ölümünden altı ay sonra, ölen babamın fotoğrafı da hemen onun yanında. Görgü tanıklarına göre babam arabanın altına atlamış. Üzerinden sadece kimliği çıkmış, yanında tek kuruş paranın hatta sigara paketinin ağızlığının olmaması, tanıkların ifadelerini doğruluyor. Ölmek için evden çıkmış, kaderinin sonunu belirlemiş.

Asıl garibime giden şeyse babam gibi bir adamın bir şeye tepki veriyor olmasıydı. Gerçi aynı zamanda da tepkisizliğini vurguluyordu. Annemin ölümüne dayanamadığını her haliyle belli ederek günlerce yemeden içmeden kesilmişti.

İlk zamanlar geçici bir durum gibi algılamış haftalar aylara devrettikçe durumun vahametini anladık. Doktora götüreyim dediğimde yüzüme bakıp güldü. Babam ömründe ilk kez bir şeye aldırıyordu. Bu öylesine büyük bir aldırıştı ki, her şeyi yetersiz kılıyordu. Bir bebek kadar az yemeye başladığı sıralar benim onunla ilgilenmemden rahatsız olduğunu açıkça dile getirdi.

"Yemek istemiyorum beni rahat bırak ve evine git"

Ben küserek olmasa bile alınarak döndüm evime. Her gün bir iki kez aradığım halde iki kelimeden fazla konuşmadı. Ölümünden evvelki gün konuştuğumuzda, ilk defa sesi biraz daha canlı gibiydi. Demek ne yapacağına karar vermişti.

Metin cenazesine geldiğinde benimle doğru dürüst konuşmadı. Yüzünde kederden pişmanlığa dönüşen derin bir yansıma vardı. Ben gö-

türseydim keşke diyebildi. "Hayır, inan bana gelmezdi." dediğimi duymak bile istemedi.

Ne garip, sanki Metin asli görevi olan öleni gömmek gibi bir sebeple yurduna geliyordu. Merak etme Metin, en fazla bir kez daha alırsın o küreği eline! Buradaki tüm hissem senin ne yapmak istersen onu yap dedi giderken. Ne yapabilirim? Ev gömülecek bir şey olsa onu da göm diyeceğim ama değil ki!

Cüzi bir miktara fakir bir aileye kiraya verdim. Eşyaların hepsini dağıttım. Ne zor şeymiş insanın anılarını dağıtması. Annemin oturduğu minder, babamın sehpası, benim küçük her yeri dökülmüş şifonyerim, Metin'in kitaplığı... Halılar, annemin mutfak eşyaları. Her şey batan gemi malları gibi bir yerlere gidiyordu. Ona Paris'ten aldığım siyah pabuçlarını buluyorum. Bunca yıl geçmesine karşın hâlâ yeni. Üzerinde toz bile yok. Önemli günlerde giyer sonra hemen saklardı .... Onu, kutuyu, çantasını, en son işlediği el işini ve tarağını aldım. Bunlar bende kalmalıydı.

Kaçarcasına koşuyorum mahalleden. Bir tanıdığa daha rastlarsam çatlar ölürüm. Şimdi anladım annemin bazen insanlarla konuşmak istememesinin nedenini. İnsan vereceği cevaptan hoşnut değilse konuşmak istemiyor... İşte ben belamı bulmuştum. Dipsiz bir cehennemin içerisindeydim. Elimde kalan anılarım, bir yılan gibi bedenime dolanıyordu. Hayır, yaratıcı bu kadar acımasız olamazdı...

Dünya bile benim eski yaşadığım yer değil. Ajansı dinlemek istemiyorum artık, ne kadar da karışık. Gördüklerim ve duyduklarım inanılır gibi değil. Zulüm ve haksızlık diz boyu. İnsanlığı kurtarmak için buluşlar yapıyor, onların hayatlarını kolaylaştırmak için makineler üretiyorlardı. Sonra bir gayretle onları öldürmenin yollarını arıyorlar. Daha gelişmiş silahlar, uçaklar icat ediliyor. Bir şehre bomba düşüyor. İnsanlar sakat kalıyor, çocuklar ölüyor. Çocukların ve masumların ölmesine göz yumuluyordu. Savaşan güçlü taraf, kendinde her hakkı buluyordu.

Dünya kendi kimliğinden sıyrılmış gibiydi. Bunca zulüm yapan insanlar, bir gün öleceklerini bilmiyorlar mıydı? Her şey hızla değişiyor... Kendimi bu dünyaya ait hissetmiyorum. Yaratıcının insanla-

ra hediye ettiği güzelim dünyaya, bunca kötülüğü yapan insanlığa bir musibet vermez mi? diye düşünüyorum. Bence dünyanın da sonu geliyordu...

Pencereyi açıyorum. Dışarıda mis gibi bir hava var. Tüm dallar tomurcuk açmış. Ağaçlar gelin gibi süzülüyor. Bakan gözü hayran bırakacak güzellikte her şey . Ne güzel, yine bahar gelmiş. İçimi bir anda tuhaf bir sevinç kaplıyor. Keşke yeniden genç olsam. Kendimi kırlara atsam, gezsem, gülsem, anneme gitsem...

Ah zavallı Mine, ne yazık ki bu bahar sana değil! Yeniden hüzünle doluyorum. Hemen udum geliyor aklıma. Neredeyse bir yılı aşkın bir süredir elime almadım. Gözlerimi kapıyorum. Sanki annemde bir yerlerde beni dinliyor gibi hissediyorum. Yine annemin en sevdiği nağmeyle başlıyorum...

Dün gece mehtaba dalıp, hep seni andım,

Öyle bir an geldi ki, mehtap seni sandım,

Sevgili, rüyana mı aldın beni bir dem,

Öyle bir an geldi ki, mehtap seni sandım...

Ağlamama engel olamıyorum. Ah gülüm balım annem, ne çok özledim seni. Gelsen bir görsem ömrümü vermeye hazırım... Ama dönmeyeceğini biliyorum. Şimdiden sonra ancak ben onun yanına gidebilirim. Sahi ölsem anneme kavuşur muyum? Bu düşünceyi beynimden atamıyordum.

İçimi yok olma duygusu kaplıyor. Eksiden kalma birkaç arkadaşı düşünüyorum. Onlar çok meşgul. Nihal torununa bakmak için kızının yanında kalıyor. Bir tek onunla iyi anlaşırdım. Aslı Balıkesir'e yerleşti. Kocası emekliliğini orada geçirmek istiyormuş. Zaman zaman telefonla konuşuruz. Ve her seferinde dilinde benim içten içe yaralandığım hep aynı şaka. "Bizim kızın tiki var boşanır."

Meyve fidelerim hızla büyümekte, oldubitti meyveli ağacı severim.

Benim ömrüm vefa etmeyecek ama başkaları yer. Parkta koşuşan çocuklara bakıyorum, ne güzeller. Bir çocuğum olsa kime benzerdi diye düşünüyorum. Bence bir insan evlenirken kendisine sorması gereken en önemli soru; Bu insan benim çocuklarıma iyi bir baba yahut anne olur mu? Sorusuydu. Bu soru sevgiden daha sonra gelmeliydi. Evet, Tacım benim evladıma iyi bir baba olurdu. Ahh Tacım! Keşke sadece senden bir çocuğum olsaydı...

Hemen hemen her gün düzenli olarak hastaneye gidiyorum. Beni takip eden biri olsa orada çalışıyor sanır. Her gidişimde biri, bir diğerine sevk ediyor. "Birde kalp damar mütehassısı görsün Mine Hanım" peki görsün, bakalım o ne der? Aslında yılların getirdiği sonuç için denecek bir şey yok. En çok zoruma gidense "Yakınlarınızdan kim var" diye sorulması. Şaşırıyorum kim olabilir ki? Ben yalnızım! Metin şehri bırakın, ülke dışında. Yeğenlerim de öyle, annem ve babam öldü. Halamlarla ve onların ailesiyle küsüm. Annemin ailesini zaten tanımıyorum. "Durumum nedir siz bana söyleyin." diyorum bir şey söylemiyorlar, "durum biraz ciddi, ilaçlarınızı zamanında almalısınız ve bu ilaçlar sizi kötü edebilir yanınızda mutlak biri olmalı"

Ah yıllanmış yaramın kabuğunu kavlatıyorsunuz hekim bey, ben de yıllardır yanımda biri olsun istedim, hatta bu uğurda dört kez de evlendim ama olmayınca olmuyor, demek istiyorum, denmiyor ki.

Yarın yine gideceğim. Beklerken yine sıkılıp bir yığın hatıraya hayat vereceğim. Komik olan yanı da en çok kocalarımın aklıma geliyor olması... Benim onlardan önce ve sonra bir hayatımın var olması bu gerçeği değiştiremiyor. Ya en kötü yahut en komikleri vuku buluyor beynimde... Gündüz de tek başıma olmama rağmen neden en çok gece düşünürüm geçmişi. Yaşadıklarımı ve yaşayacaklarımı... Gece ve gündüzün evimdeki misafirliğinde, gecenin yeri çok daha başka!

Birkaç tanıdığım benim için endişelendiğini, mutlak bir psikiyatra gitmem gerektiğini söylediler. Ne var endişelenecek! Ömer Faruk el, annem toprak olmuş. Çok sık rastlanan bir öykü nihayetinde... Rutin kontrollerimi yapan doktorumda aynı şey üzerine ısrar ediyor.

"Mine hanım kesinlikle gitmelisiniz, moral sizin için çok önemli,

hastalığınız seyri açısından, hayata pozitif bakmak zorundasınız."

Hangi hastalığımın seyri açısından? Benim yegâne hastalığım, yalnızlığım! Aman Allah'ım bu insanlar beni anlamamak için mi uğraşıyorlar? Başka hastalığım yok benim. Tek derdim yalnızlık! Belki de haksızlık ediyorum hayata karşı... Öğrendiğim bir sürü şey var; Bir insana ikinci bir şans daha verilmediğini. Ne kadar ince kesersen kes, kestiğinin mutlak iki yüzü olduğunu... Bir günün diğeriyle aynı ise zararının büyüklüğünü. Ne yaşarsan yaşa, senin seçimin olduğunu ve sanırım en önemlisi de, yalnız doğup yalnız öldüğümüzü...

Aşkın seksi bedavaya getirmenin, adi bir yolu olduğunu da biliyorum artık. Yozlaşanın toplum değil kadın olduğunu, kadını bozulan ailenin bittiğini, o şehrin kuruduğunu ve o ülkenin değer kaybettiğini öğrendim. Ne yaşarsan yaşa, bir gün yaşadığın her şeyle yüzleştiğini, her yaptığının karşılığı olduğunu ve ektiğini bir gün mutlak biçeceğini de öğrendim.

PSİKOLOG

İşte yine hastane koridorundayım, beklemek benim kaderin mi ne? Son bir yıldır neredeyse her gün hastanedeyim. Şimdi doktorumun sözlerini dinleyip psikiyatri bölümüne geldim. Beni bir de o dinlesin bakalım. Anlatmak bana göre değil. Baştan başlamak her şeye... Çorap söküğü gibi çekmek bir yerinden yaşadıklarını... Yaşarken neyse de, anlatırken zoruma gidiyor.

Ömründe hiç psikologa gitmemiş biri olarak, kapıyı açmaya tereddüt ediyorum. Hep filmlerde gördüğüm sahne geliyor aklıma. Kahverengi deri tek kişilik koltuğa uzanıp gözlerimi kapayacağımı düşünüyorum. Eminim doktor beni dinlerken ağzını kapamayı unutacak. Gözlerini açarak soracak: Karıştırdım Mine hanım, üçüncü kocanız hangisiydi? Derin bir nefes alıp içeri giriyorum.

İçeride uzanılacak yatağın olmaması dikkatimi çekiyor. Doktorun çalışma masasın karşısında bir sehpa ve iki koltuk olan küçük bir oda. Şirin ama insana huzur veren bir yüz karşılıyor beni. Psikolog derken bile insan gerilirken, kendimi tuhaf bir şekilde ona yakın hissediyorum. Bende gülümseyip eliyle buyur ettiği koltuğa oturuyorum. Ses tonu buğulu, sakin bir eda ile konuşuyor:

"Evet, Mine Hanım şikâyetiniz nedir?"

Yine o kelime! Kendimi toparlayıp ses tonumu ayarlıyorum.

"Beni rahatsız eden şeyler var!"

"Nedir?"

Kendimi sıkıyorum, şu an bu sorulara maruz kalmak ne acı. Ne cevap verilir bu soruya? Oldu biti sorulardan nefret ederim. Annem saklayacak bir şeyleri yahut suçlu olan insanlar, soru sorulmasını sevmez derdi. Belki de öyle... Şu yaşadıklarımı anlatsam deli olduğumu düşünecek. Kendimi toparlayıp:

"Unutamadığım şeyler." diye mırıldanıyorum.

Sevimli ve sabırlı bir ifadeyle:

"Nedir bunlar?" Diyor.

Artık yeter, daha fazlasına cevap veremem, derine inmek istemiyorum.

"Bakın doktor bey! Anlatmak istemiyorum, sadece unutmak istiyorum!"

"Anlıyorum ama siz anlatırsanız yardımcı olabilirim ancak!"

"Anemi kaybettim ve Ömer!"

Söylerken ne kadar da sıradanlaşıyor acılar. Ağlamak istiyorum, hıçkırarak bağırarak ağlamak. Hayatımın bu iki önemli insanı da gitti. Ama gitmekle kalmadılar! Biri çocukluğumu, diğeri de gençliğimi götürdü.

"Şimdi." diye soruyor. Sözünü kesiyorum.

"Şimdi hiçbir yere ait değilim!"

Tebessüm ediyor. Yüzü binlerce ayrıntıyı bir araya toplayan harita gibi karmakarışık. Dar ve çıkık alnında gözle görülen belirginlikte ki üç derin çizgi var. Bir şey söylerken tüm çizgiler alnın ortasına toparlanıyor. Çok sempatik bir adam, çenesi çizgi film kahramanları gibi öne doğru çıkık. Siyah bıyıkları ince dudaklarının üzerini kapatıyor. Gözleri bal renginde, tel tel ayrılmış seyrek kaşları onu gölgelemeye yetmemiş. Bir şeyler söylüyor bunu dudaklarının kıpırtısından anlıyorum. O an oda büyüyor, ben küçülüyorum sanki. Panjurların arasından sızan soluk ışık sehpanın üzerine düşüyor.

"Ömer kim?"

Yeni lisan öğrenmiş talebeler gibi, uygun kelimeyi ara dur şimdi, kekeleyerek cevap veriyorum:

"Sevdiğimdi."

"Ayrıldınız mı?"

"Evet. Yüreği yetmedi beni sevmeye. Korktu belki de. Güzele hayır diyememiş de olabilir. Nihayetinde erkek deyip diğerlerine haksızlık etmek istemiyorum."

"Üslubunuz ne kadar güzel."

O an fark ediyorum konuşmamı. Aslında onun sorularına yanıt vermek istemediğim için kinayeli konuşuyorum. Hemen kendimi toparlıyorum. Adam mecbur mu bu saatte beni dinlemeye?

"Kusura bakmayın biraz gerginim."

"Lütfen rahat olun. Ne kadar zamandır birlikteydiniz?"

"Beş yıl."

Ve bir cımbızla kenarından köşesinden çeker gibi anlatıyordum yaşadıklarımı. Biraz ondan biraz öbüründen.

"Çocuk var mı Mine Hanım?"

Bir unvan gibi yakama yapışan, etiketimi söylüyorum.

"Ben kısırım!"

"Çalışıyor musunuz?"

"Hayır."

"Peki geçiminiz?"

"Kira da evlerim var. Zengin sayılmam hatta çok fakirim belki de… O dokunur bu kolesterolüme zararlı, kırmızı et düşmanım, sigara yasak keza içki de öyle…"

Gülümsüyor, konuşma tarzımı komik buldu besbelli. Ben hızımı alamamış araba gibi yalpalayarak devam ediyorum.

"Bazen bir anda, kalbimin düzensiz çarptığını anlıyorum. Bu durum beni çok rahatsız ediyor bir an duracak sanıyorum. İki el boğazıma sarılıyor, nefes almakta güçlük çekiyorum. Ve ağlamak istiyorum, ota çöpe her şeye ağlıyorum. Her şey gözüme pek bir hazin geliyor. Sadece yaşadığım bir şeyden pişmanlık duyuyorum. O da Ömer! Ondan çok daha kötüsü oldu ama...

"Devam edin lütfen."

"Kimseyi unutmak bu denli zor gelmedi bana. Ona olan kinimi yenemiyorum. Buraya en çok da onun için geldim."

"Neden öfkelisiniz bu kadar?"

"Onca yıl yaşadıklarımızın, bir yalan olduğunu düşünüyorum."

"Başka?"

"Yeterince sevmediğini, ben acı çekerken umursamayışını ve ona rağmen beni bırakmayıp seviyormuş gibi peşimden koşmasına kızıyorum."

"Sevmese neden sizinle birlikte olsun hem de bunca yıl?"

"Bende bunu anlamıyorum."

"O halde benin kadar sevmedi..."

"Sizin kadar sevmediği için mi kızgınsınız?

"Bilmiyorum."

"Acı çektiğinizi söylediniz, siz istemeseydiniz o size acı çektirebilir miydi?"

"Bu benim elimde değildi. Gerçi hâlâ zaman zaman acı çekiyorum..."

Kendince notlar alıyor.

“Lütfen devam edelim.”

Daha birkaç dakika önce anlatmak istemeyen ben, şimdi bülbül kesiliyorum.

“Garip bir âleme giriyorum sanki. Ne düşündüğümü bilmeden saatlerce dalıyorum. En önemlisi de uyku.

Derin bir sessizlik oluyor.

“Uyku probleminiz mi var?”

“Evet, uyku uyumadan sabahı ediyorum. Ertesi gün uyuz kediler gibi dolaşıyorum. Yemek yiyemiyorum. Gerçi perhiz yemeğini yemektense aç kalmak daha iyi sanırım. Yağsız tuzsuz tıpkı benim hayatım gibi.”

Derin derin düşünüyor. Eminim günün bu saatinde bana rastladığına pek sevinmedi. Kim bilir onun ne derdi vardır. Cadı bir kadınla evlidir belki, belki de ömrünü tüketen çocukları vardır. İki gün sonrası için randevu veriyor. İlk kez biri, anlatmak istemediğim şeyleri dinlemek için çaba gösteriyor. Sonradan fark ediyorum ki anlatmak beni çok rahatlatıyor.

Hastaneden çıkarken hayatımı düşünüyorum. Tam bir şeyimin olmaması çok garip geliyor. Her şeyin yarım, eksik ve silik olduğunu düşünüyorum. Sonra bir kalabalıkla karşılaşıyorum kapıda. Ne olduğunu merak edip oraya doğru gidiyorum, acılar içerisinde kıvranan bir kadın görüyorum. Onu apar topar götürüşlerini izliyorum. Birden Tacım ve onunla yaptığımız bir konuşma geliyor aklıma.

Evliliğimizin ilk aylarıydı sanırım, ben şu an hatırlayamadığım bir konu için üzülüp ağlıyordum. Belki de içimin o bitmek bilmeyen sıkıntısını dışa yansıtıyordum. Yanıma gelip bana sarıldı.

“Kaderini sev!”

Önce ne dediğini anlayamadım.

"Ne demek şimdi bu?"

"Çok basit yavucuk, kaderini sev."

"Nasıl seveyim?"

"Benim seni sevdiğim gibi…"

YA SONRA?

Sonraki randevuda da yine ben anlattım doktorum dinledi. Benim hayatımı bu kadar detaylı bilen tek insanoğluydu. İçinden belki de kınıyordur diye düşünüyordum. Belki hasta olan kişilik bozukluğu olan bendim.

Çabucak anlatmak ve sonuca ulaşmak istiyordum. Eskiye oranla daha rahat konuşuyor hatta ağlamıyorum artık anlatırken. Sanki daha önce izlediğim acıklı bir filmi anlatır gibi uzaktan anlatıyorum. Her şeyi bir bir hatta yeniden başa dönerek soruyordu.

"Ya sonra?"

Sonra bir gün diye devam ediyordum.

"Oysa ben ona çok güvenmiştim…"

"Kendinizden daha mı çok?"

"Kendimden daha çok."

Aslında annemin acısını ve Ömer'in hasretini durdurmak için gittiğim doktora, Tacım'ı anlatırken buldum kendimi. Sonra doktorunda özellikle onun hakkında daha çok soru sorduğunu fark ettim.

" Bir keresinde Tacım bana, seven mi yoksa sevilen mi olmak istersin? Diye sordu.

"Güzel bir soru, siz ne yanıt verdiniz?"

"Sevilen. Diye yanıtladım onu."

"Neden?"

"Çünkü ben dâhil sevenlerin çok ağır bedeller ödediğini biliyordum."

"Ya sonra?"

"Peki, seven mi daha çok bedel öder sevilen mi?" Diye değiştirdi sorusunu. Kendimden ve yaşadıklarımdan emin bir şekilde konuştum. Seven daha çok bedel öder. Onun yüzüne baktığımda, yanıtımın doğru olmadığını, en azından onun doğrusu olmadığını anladım. Doktor heyecanla sordu.

"Doğrusunu açıkladı mı?"

O da Tacım hayranları arasına girmişti anlaşılan. Gülümsedim.

"Evet, açıkladı ama ben bir şey anlamadım."

"Neymiş onun doğrusu?"

"Her sevgi ilahi aşktan gelir, türü fark etmez dedi. Kimi Leyla diyerek Mevla'yı bulur. Kiminin Mansur gibi derisi yüzülür. Aşk bir nevi insanın kendi bulma yöntemidir. İnsanın kendisini araması da bulması da zorlu bir süreçtir. Bu uzun yolda acı da vardır, hüzün de hatta ödeyeceğin bedel de vardır. Ve kimisi de ilk baştan gibi ödeyeceği bedeli bilerek sever. Ancak sevilen bilmeden ruhen öder..."

Doktor önündeki kâğıda bu söylediklerimi not aldı. Konu ilgisini çekmişti anlaşılan. Ya da Tacım'dı onu etkileyen. Haftalarca sürdü hatıralarım. Öyle ya, kolay değildi tek seferde bu hayatı anlatmak... Sonuna gelmiştik artık anlatacak bir şey kalmamıştı. Bu kez o konuşuyor ben doktoru dinliyorum. Keyfe keder yapacağım minik tavsiyeler de bulunuyordu. Ancak sonra ciddileşip mutlak uyulması gereken şeyleri anlatıyordu. Konuşmanın sonunda bana bakıp bir dost gibi konuştu.

"Mine hanım, en önemlisi de geçmişinizi affetmeniz gerekiyor.

"Affetmek mi?"

"Evet, tamamen unutun demiyorum ama sürekli onunla da yaşamayın."

Hemen sarhoşun bir sözü geliyor aklıma.

“geçmiş günahların gölgesi uzun olur.” Ne kadar doğru bir söz. Sanırım benim günahlarımın koyu gölgesiydi bu yaşadıklarım. Çok acı ve uzun... Resim yaptığımı öğrenince devam etmemin benim için iyi olacağını söylüyor.

“Mümkünse sıkça doğanın resmini yapın.”

Oysa ben fırçayı elime aldığımda sadece annemi resmediyorum. Kimi zaman o kanepede bana bakarken gözlerinde gördüğüm derin acıyı kimi zaman çocukluğumda hatırladığım gülümseyişini...

“Ve yürüyüş bu sizin için çok önemli. Kısa mesafelerde vasıtaya binmeyin.”

“Peki.”

Kontrollerim belli aralıklarla sürecekmiş. Hemen bir ilaç başlamamız gerekiyormuş, âlâ başlarız. Geçmişimi, yaşadıklarımı unutturacaksa hemen başlayalım! Başlayalım hekim bey, ona da başlayalım.

En yakın eczaneye gidip ilacımı alıyorum. İlacın içeriğini okuyorum. Ne garip, yalnızlığa çare olur diye bir şey yazmıyor! İçimden ağlamak geliyor. Fırlatıp atıyorum. İstediğim bu değildi ki hayatıma dair kesin şeyler istiyordum.

Ben bu hale nasıl geldim. Şiddetli yağmurda dalından kopmuş, cılız bir zeytin yaprağı gibiyim. Gittikçe sarıya beleniyorum. Tanıdık ama sevmediğim biri gibi hayat... Ben kaçıyorum o kovalıyor. Artık bu işe bir son vermenin zamanı geldi diye düşünüyordum. En azından tek bir kişi beni ve yaşadıklarımı biliyordu. Öldüğümde yaşadıklarıma şahitlik yapacak beni savunacak biri var diye düşünüyordum. Belki de onun için her şeyi anlatma konusunda dürüst olmuştum. Belki günah çıkarmak belki de ardımda tanık bırakmaktı. Artık kendim için bir şey yapmak istemiyordum...

DUYDUM Kİ BİZİ BIRAKMAYA AZMEDİYORSUN ETME!

Evin içerisinde dolanıp duruyordum. İçimde tarif edemediğim bir sıkıntı vardı. Aldığım nefes ciğerlerime yetmiyordu. Koca ev gittikçe küçülüyor, beni sıkıştırıyordu. Hayatımın bir uçurumdan yuvarlanan kaya gibi hızla karanlığa doğru aktığını hissediyordum. Akılıma gelen düşünceyle bir an sendeledim. Kısa bir an düşündüm bunu yapmalıydım. Hemen üzerimi giyinip dışarı çıktım. İçimde, benim bile itiraf edemediğim, korktuğum, üzerini kapadığım düşüncelerimle şehrin sokaklarında dolaşmaya başladım.

Ayaklarım sanki gideceği yönü daha önceden biliyormuş gibi beni o koca çınarın yanına getirdi. Oraya nasıl geldiğimi hâlâ hatırlamam. O koca dallarının arasından uğultuyla geçen rüzgâr çok uzaklarda çalınan tanıdık, acıklı bir melodiyi anımsatıyordu. O daların arasına girmek çaresizliğimden ve içimde kanayan derin acıdan kurtulmak istiyordum. Hiç kimse umurumda değildi. Ben güçlü kadın Mine, ömrümde ilk kez ölümü bu kadar yürekten istiyordum.

Ölmek ve yok olup onu unutmayan beynimle birlikte çürümek. Bu benim hayatımın son anıydı. Ne yapacağımı, nasıl öleceğimin planlarını kuruyordum. Sıktığım göz yaşlarımı açığa bıraktım. Beynime tek bir düşünce hâkimdi, ölmek! Bir an önce, en kestirmeden... Evet, ben ölmeliydim, suyun kiri temizlediği gibi, beni de ölüm temizlerdi ancak! Ölümün haricinde hiçbir çıkar yol bulamıyordum. Hayatla ve çınarla vedalaşıp ölmeliydim. Hayır, küçük bir ayrıntıyı göz ardı ediyordum. Ömer Faruk!

Ona, bana ne yaptığını belirten bir not göndermeliydim. Hayatı boyunca aldığı her nefeste benim için acı çekmeliydi! Sen bunları okuduğun sırada diye başlamalıydı. “Sen bana ne yaptın bir bilsen” diye devam etmeliydim. Hayır bu doğru değildi! Şu an çektiğim acılar, benim bana yaptıklarım değil miydi?

İnsanlar başlarına gelen her şey için bir suçlu arıyorlar. Bende acizliğimden suçu başkalarına yüklüyordum. Bu hayatı böyle deli dolu yaşa-

yan da bendim.... Hatta alelacele karar veren de... Birine yaşadıklarımı anlatsam, onlarca çözüm üretebilirdi. Ben yaşarken anlayamadığım, düşünemediğim onlarca çözüm... O halde hayatım benim eserimdi.... Midem bulanıyordu. Üç gündür tek bir lokma dahi yemediğim için olsa gerekti. Sendeleyerek çınarın dallarından birine tutundum. Kuytu bir yer aramaya başladım. En kolay ölüm hangisiydi? Biraz düşündükten sonra kararımı verdim. Şimdi veda ve hüzün anıydı. Ben yaklaşık bir saat sonunda yok olacaktım.

İnsan yükü ağır olur derdi annem ama insanın kendisine bile yük olacağını söylememişti. İnsanın başı gövdesine ağır gelir miydi? Gözlerim birazdan yapacağım çılgınlığa boyun eğmiş çaresiz bir mahkûm gibi sessiz çığlıklarını art ardına akıtıyordu. Tuhaf bir ürperti, ince bir titreme vücudumu güçsüz bırakıyordu. Düşünme yetisini kaybediyordum. Şimdi evren bir zerre kadar küçük, insanlar ise bir böcek kadar tiksintici geliyordu.

Geride kalacak bir not yazmak istedim. "kimseye kızgın değilim ölümümden ben sorumluyum." Diye. Hayır, bu çok riyakârca bir yazı olacaktı. Şu an her şeye kızgın, herkese kırgındım. İyi ki annem yaşamıyordu. Haberi ilk aldığında aferin Mine yine yaptın yapacağını der. Yahut o basma eteği üzerinde mezarımın başına gelip isyan edemediği için eteğini kopartırcasına çekip gözleri toprağımda öylece kalırdı. Tanrım ne korkunçtu bu. Benim ölümümden bile acı geliyordu bana. Elimden gelse kendimi yerden yere atar, en acımasın şekilde cezalandırırdım.

Ayakta duracak takatim kalmamıştı. Ağaçtan tutunup kendimi toparlamaya çalıştım. Gitmek için bir iki adım attım. Başımı çevirdiğimde, onu gördüm. Adeta donup kaldım. Yüreğim ağzımda çarpıyordu, gördüğüme inanamıyordum. Yağmurlu ikindilerden sonra masumca görünen güneş gibiydi yüzü. Yaşaran gözlerimi kirpiklerim yardımıyla temizlerken bir yandan da onu görmenin şaşkınlığını yaşıyordum. Bu kadar doğru bir zamanlama olamazdı. Usulca ayağa kalkıp yanıma geldi, "değişen bir şey yok." diye mırıldandı. Ve gözlerini kapatıp fısıltıdan biraz daha yüksek bir sesle bir şey söylemeye başladı.

ETME

Duydum ki bizi bırakmaya azmediyorsun, etme!
Başka bir yar başka bir dosta meylediyorsun, etme!

Sen yad eller dünyasında ne arıyorsun yabancı?
Hangi hasta gönüllüyü kastediyorsun, etme!

Sen yüz çevirecek olsan, ay kapkara olur gamdan,
Ayın da evini yıkmaya kastediyorsun, etme!

Çalma bizi, bizden bizi, gitme o ellere doğru,
Çalınmış başkalarına nazar ediyorsun, etme!

Ey ay, felek harab olmuş, altüst olmuş senin için,
Bizi öyle harab, öyle altüst ediyorsun, etme!

Harama bulaşan gözüm, güzelliğinin hırsızı,
Ey hırsızlığa da değen, hırsızlık ediyorsun, etme

Ey cennetin cehennemin elinde olduğu kişi,
Bize cenneti öyle cehennem ediyorsun, etme!

Şekerliğinin içinde zehir olsa dokunmaz bize,
Sen zehri şeker, şekeri de zehir ediyorsun, etme!

Âşıklarla başa çıkabilecek gücün yoksa eğer,
Aşka öyleyse ne diye hayret ediyorsun, etme!

İsyan et ey arkadaşım söz söyleyecek an değil,
Aşkın baygınlığıyla ne meşk ediyorsun, etme!

Büyülenmiş gibiydim. Gözlerini kapatıp hiç kımıldamadan sanki söyleyen kendisi değilmiş gibi bir yüz haliyle okudu şiiri. Ses tonu ve vurgulayışları, beni çok etkilemişti. Duyduğum tek kelime, tüm sorulara cevap buluyordu... Etme, etme, etme...

Kim yazmış bu şiiri diye kekeliyorum, Mevlana diyor. Çok acı çekiyorum demek istiyor ama utanıyorum. Ne yüzden dese, ne cevap vereceğim? Yasaklı bir aşk, tükenen bir ömür ve harcadığım onca yıllar için mi? Bir sigara yakıp bir nefesin hepsini dışarıya üflüyor.

Hemen aklıma şiirin dizeleri geliyor

"Sen zehri şeker, şekeri zehir ediyorsun"

Düşüncelerimi onun kelimeleri dağıtıyor, kafamı çevirip bakıyorum. Gözleri kanlanmış ne ara ağladığını düşünüyorum.

"Hep sevmişler güzel kızım, sevmek her daim var olmuş. Ama onlar neyi, niye sevdiklerini bilerek sevmişler. Şimdi ise Aşkla bilmeyi, sevmekle şehveti karıştırıyorlar."

Bedenim buz kütlesi gibi hareketsizdi. Ona bakmaktan kendimi alamıyordum. Öylesine dikkat kesilmiştim ki söyleyeceklerinin bir kelimesini dahi kaçırmak istemiyordum.

"Sen niye acı çekiyorsun bunu düşündün mü?

"Annem ve..."

Konuşamıyorum... Ağlayarak yere çömeliyorum, hıçkırıklarım tüm bedenimi sarsıyor. İç çeker gibi derin bir soluk aldı.

"Can bizim değildir ki üzerine hesap yapalım. Herkes bir gün toprak olacak. Ölene üzülen ve ağlayan, bir gün öleceğini bilmez mi? Sonuçta tüm insanın kaderi ölmek değil midir? İnsan ölmek için doğmaz mı?"

" Ya hatalarım, gönül sızılarım ne olacak? Ne olur, bana yaşadıklarımı unutmayı öğret. Dayanamıyorum"

"Onca şeyi yaşadıktan sonra unutmak niye? Neden unutmak istiyorsun? Yaşadığın her şeyin ardında ol, onları sen yaşadın. Yaşadıklarından acı duyduğun için de unutmak istiyorsun ancak ıstırapta bir bedeldir. Tercihlerini yaparken, bir bedel ödemek zorunda kalacağını biliyor-

dun değil mi? O halde kime, niye kızıyorsun? Sevdiysen sen sevdin, kendi sevginden mesulsün, karşındaki seni ilgilendirmemeli.

Derin bir sessizliğin ardından, yine sözleriyle sislerimi dağıttı.

"Roma mitolojisinde Zeus diye bir tanrıça varmış hatta ona tanrıların kralı derlermiş. İstediği her şekle girebilirmiş. Şimşek ve gök gürültüsü tanrısı olarak doğaüstü bir gücü olduğuna inanılmış. O ise tüm bu meziyetlerini çapkınlık üzerine kullanmış. Herkese âşık olabilirmiş. Ve aşkı için her şeyi göze alırmış. Leda için kuğu, Europa içinse boğa olduğu söylenir.

Bir rivayete göre de güzele âşıkmış. Oysa gönül çirkin diye ayrım yapar mı? Güzeli göz ayırmalı, gönül değil! Aşk gerçeği vasıtasız bilmekmiş. Yanmadan, insan insan olabilir mi? Aşk ateştir, aşk sudur. Aşk; insanı yok eden, öldürücü bir silahtır. Aynı anda ihtişam ve sefaleti yaşatabilendir. Tüm kâinatın en güçlüsü yahut en zayıfı yapabilendir. En önemlisi de kızım aşk, kendini bilmektir…

"Hayatım karmakarışık ağabey, bir çıkar yol bulamıyorum!"

"Aradığın nasıl bir yol?

"Bilmiyorum!"

"Peki o yolun nereye çıkmasını istiyorsun?"

Hıçkırıklardan boğularak cevap veriyordum.

"Ne olduğumu kim olduğumu bile unutmak istiyorum… Ben kadınım ama… Daha fazla konuşamıyordum, hıçkırıklarım benimi sarsıyor, nefes almamı bile güçleştiriyordu. Elini omzuma koydu.

"Erkek gözüyle kadın hazdır, cilvedir. Tüm narinliğine karşın, sığınılacak limandır. Kadın arkadaştır, dosttur. Sana tuhaf gelebilir ama kadın güçtür güzel kızım. Çoğu kez savaştığın onlarca askeri olan, akıllı bir generaldir. Dilinden anlamak gerekir kadının, kullandığı kelimelerin anlamları farklıdır. Söylediğine değil söyleyemediğine eğilmek gerekir. Belki de o yüzden kadın çözülmesi zor bir şifredir. Bir erkek ne istediğini, yalın bir dille anlatırken kadın hep dolambaçlı yolları niye seçer?

Afallamıştım, çabucak sordum.

"Niye?"

"Kadın beyni erkeğe göre daha çok kıvrımlıdır. Belki de bu ona daha detaycı olma özelliği kazandırır. Bu anlamda geniş bir bakış açısına sahiptir. Duygularının ifadesinde hiç zorlanmaz. Hatta konuşarak bütünleşeceğini sanır. Erkeğine ima ederek ya da lafı dolandırarak, kendi penceresinden bakılacağını sanır. Sevgisi ise daha derin ve süreklidir. Ancak kadın çoğu kez güven için sever.

"Neden bu kadar güçlü sever?"

"Bazen kendi sevgisine âşık olur. Bazen de erkeği ulaşamayacağı bir yere koyar da, öyle sever. O yer çok üstün bir yerdir. Bu onun elinde değildir, o sevmek için yaratılmıştır. Önce yaşar sonra yaşatır. Ve kargaşa buradan doğar. Erkeğinde kendisini öyle sevmesini ister. Zaman geçince erkeğin sevgisi irdeler, sorgular, yargılar... Kendi gibi sevmediğini hisseder... İşte o zaman kadın korkulacak yaratık haline gelir. Her iki tarafı da keskin bir bıçaktır. Damarına bastığında, en azılı düşman, haydut hatta eşkıya olur..."

Kolumdan tutup ilerdeki oturaklara götürüyor beni. Sonra karşıma geçiyor bana bakmadan konuşmasına devam ediyor.

"Gerçekten seven her kadın, sevdiği erkekte derin izler bırakır. O iz Falçata izi gibi ne yok olur ne de kararır. Terk edildiğinde yahut yeterince sevilmediği zaman, hırsını, hıncını almak için yegâne silahını kullanır. Erkeğini onsuzluğa mahkûm edip yaşamamış, dokunmamış, onca fedakârlıkta bulunmamış gibi, dönüp arkasını gider. Ardında bir yığın soru işareti, dokundukça yakan kavuran derin bir elem bırakır. Kimi kendini yok edip hayata küser. Kimi bir başka erkeğe ama sırf sevdiğinin inadına gider. Kimi bir pas bir leke gibi içini o erkekten temizlerken, kimi evlense bile yıllarca hep onu bekler... Ve kadınlar hep severek ölür..."

Dönüp sarhoşun yüzüne bakıyorum. Eskilerden birini görmek mutlu ediyor beni. Annemi görmüş gibi seviniyorum.

"Eşimin kız kardeşi aslında güzel bir örnektir. Bir deniz subayını sevdi. Delikanlı uzun görevi sırasında evimize geldiğinde, aileye girecek damat gibi karşılanırdı. Kızın namusuna ilişmediğinden hepimiz

emindik. Bir ben biliyordum o adamın bir gün gideceğini. Zaman zaman baldızıma anlatmaya çalışsam da kimse konduramıyordu. Onun dönüşü sırasında evde hummalı bir telaş olurdu. Uzun zamandır denizde olduğu için ev yemekleri yapılır, sofrada her şey onun damak tadına göre hazırlanırdı. Baldızımın hep aynı şarkıyı mırıldanırdı.

Gemi gelir yanaşır,

İçi dolu çamaşır,

İstanbul'un kızları,

Recep diye ağlaşır.

Hani ya Recebim,

Sarı lira vereceğim,

Almazsa karakola gideceğim.

Üç yıl kadar devam etti bu durum. Beklenen gün geldiğinde bizim bahriyeli, her şey için teşekkür ettiğini bildiren bir mektupla kuru bir veda etti. Görevi gereği daha uzun süreli deniz de kalacağını bildiren bir mazereti de belirmişti.

Ayşe deliye döndü. Öyleki yemeden içmeden kesildi. Üzüntüden saçları dökülmeye, rengi topraktan renk almaya başladı. Herkesin aklında beliren soru işaretlerine, annesinin götürdüğü ara ebesi çözüm getirdi... Ayşe bakireydi... Bir nebze olsun rahatlatıcı bir durumdu. Ama Ayşe'nin hiçbir şey umurunda değildi. Aradan aylar geçti. Durumundan düzelme olmayınca, annesi Malatyalı bir tüccara verdi onu. Tabiri caizse zorla giydiği gelinliğinin içinde bir ölü gibiydi. Bir kez olsun gülmedi.

Aradan yıllar geçti iki çocuğu oldu. Mutsuzluğu her an hissedilir derecedeydi. Kendi halinde yaşıyordu. İçinde biriken öfkesini ve mutsuzluğu tüm çevresine hatta kocasına bile belli ediyordu. Derken bir bayram sabahı gelen misafirden, bahriyelisinin öldüğünü duydu. Açık denizdeyken bir andan kalbi durmuş. Hepimiz içten içe kızgın olduğumuz

bahriyeliye üzüldük. Hiç evlenmeden yuva bile kurmadan sevdiği denizlerde ölmüştü.

Derken Ayşe pür makyaj yapıp giyinip bayramlaşmaya çıktı. Öyle şen kahkahalar atıyordu ki, onun bunalıma girdiğini yahut kafayı yediğini sandık. Hayır, durum tam tersiydi. Eşim onunla konuşmaya çalıştı. Ayşe kesin bir dille onu susturdu. "Artık nerede, kiminle olduğundan çok eminim. Yıllarca benim olduğum çaresizlik ve karanlığın içinde".

Ve Ayşe yirmi dokuz yaşından sonra hayata gülen, çocuklarına ilgi gösteren sevecen bir kadın oldu... İlk kez o gün öğrendim kadının ne derece zalim, kindar ve hırslı olabileceğini... Kadın kırılan onuru yüzünden yeri geldi mi kendine bile acımıyordu. "Onun yeri belli" demiş eşime, "Nerede olduğundan ve gelemeyeceğinden çok eminim. Denize her bakışımda yahut her gemi görüşümde acaba gelir mi diye beklemeyeceğim..." Ayşe onun gidişiyle benliğini öldürdü, geçen onca yılı yaşamadı. Sevgisini nefrete dönüştürüp bekledi..."

Sustum, dinlediğim bu hikâyenin yanında, benimkisi ne kadar da küçük kalıyordu. Olabilir bir şey miydi bu? Yıllarca bir insana, hem sevgi hem de nefret duymak... Elbette olabilirdi. Ona baktım, susmuş gözlerini uzaklara bırakmış, öylece bakıyordu. Onun da sevdiği beklediği, o en son haberi aldığında sevineceği biri vardı besbelli... Hıçkırıklardan sarsılarak ağlıyordum. Tüm bedenim bir külçe gibi toprağa serildi. Aynı anda bunları yaşamanın utancını duyuyordum. Onun sesiyle kendime geldim.

"Biliyor musun? Şems davanızı bilmek isterim demiş."

"Dava mı?"

"Evet dava. Dinlemek ister misin?"

"Evet lütfen."

Gömleğinin cebinden çıkardığı bir kâğıdı okumaya başladı.

"Şems-i Tebrizi der ki;

Sizin davanızı bilmek isterim mananızı öğrenmek için,

Mananızı bilmek isterim davanızı öğrenmek için,

Her insan kendine bir değer biçer, atfeder ve vehmeder. Sonra kendine biçtiği bu değere şahit arar. Bu değere şahitlik edenleri ise sever. Biçtiği bu değerden bile çok değerli olduğuna şahitlik edenlere ise âşık olur. Çektiği acıların kaynağı budur. Bu yazıyı okuyan okuyucu yüreğine dikkatlice bakarsa, ayan beyan görecektir ki, çektiği en büyük acı, ona hak etiği değerin başkaları tarafından verilmemesi, bu değer iddiasına şahitlik edilmemesidir. İnsanlar yalancı şahit arar dururlar. Bazen bulurlar en başlarında sevgi duyarlar, bazen de aşk yaşadıklarını iddia ederler ve sonunda cayır cayır yanar yürekleri. Yalancı şahitlik kısa süre de biter zira.

Kişinin değeri anlamı kadardır.

Kişinin anlamı onun manasını belirler. Mana yoksa anlam olmaz.

Kişinin manası davası kadardır. Kişi ancak manası kadar dava taşır.

O halde kişi davasını nasıl öğrenebilir?

Kişinin davası ancak derdidir. Derdin neyse davan odur.

Ya derdini dahi bilmeyenler?

Kişinin derdi en çok konuştuğu şeydir. Ey iddiacı sen derdin kadar değerlisin! Bırak başkalarını da gerçek derdine bir bak! Vesselam..."

Dünya hızla dönüyordu. Son beş yıldır Ömer, Ömer diye yanmıştım. Allah'ı, annemi kendimi bile bu kadar zikretmemiştim! Dilimde hep aynı isim, yüreğimde de aynı derin kederle yaşamıştım. Onu bu kadar değerli kılan şey neydi? Kendime ve ona biçtiğim değer ne kadardı?

Hangi düşünce, hangi kör nokta, gerçeği bu denli saklar, görmez-

den gelebilirdi. Bir aralık kafamı çevirip ona baktım. Adeta taş kesilmiş gibi hareketsiz duruyordu. Yüzü yaşının verdiği yorgunluktan nasibini almıştı. Kafama takılan sorunun cevabını bir kez de onun ağzından duymak istiyordum.

"Ödediğimiz bedeller..."

"Aldığın nefesi üfleyerek bedel ödersin. Gülmek de var ağlamak da. Sevmek de var ayrılmak da... Yaşamak da var ölmek de... Sadece bunlara hangi pencereden baktığınla alakalıdır hayat...

Buğulu gözleriyle gözlerime baktı.

"Hata yaptım diye üzülme hatanın en onulmazı, bilerek isteyerek devam etmektir. Nereden dönersen orası kârdır kızım. Evine git ait olduğun yere... Ve bırak perdeyi kader kapatsın..."

Gönülsüzce kalktım yanından. Kim bilir belki de bu son görüşmemiz olacaktı. Elini öpmek için eğildim, elini usulca çekti. Güçlükle yürüyordum, sarhoş ardımda kalmıştı. Dönüp ona bakmaya cesaret edemiyordum. Taşlı yokuştan inerken bir an önce eve gitmek için daha hızla yürüyordum. Bu ara sokaklardan kurtulmalı kendimi vasıtaya atıp eve gitmeliydim. İçim coşuyordu. Beynim daha öncesini silmiş gibi sürekli aynı kelimeleri düşünüyordu.

"Etme...

Sen şekeri zehir,

Zehri şeker ediyorsun etme!

Davanızı bilmek isterim, mananızı öğrenmek için!

Kişinin manası davası kadardır!"

Eve geldiğimde bitkin bir haldeydim. Bir günde onca şey yaşamıştım. Ölümün kıyısından dönerken hayatın kendisini anlamıştım.

İnsan hayatını nasıl daha güzel yaşayabilir? Elinde olanlarla olduğu kadarıyla mı yaşar? Yahut başkaldırıp düzene yeni bir düzen mi kurmalıdır? İnsan ne tuhaf bir canlı! Yeri geliyor dünyaya başkaldırıyor, yeri

geliyor ülkeleri idare ediyor ancak içindeki, benliğine söz geçiremiyor. Ya saf bir deri oluyor acılara taş kesilen yahut çekiç oluyor vurdukça hırslanıp daha çok vuran...

Tüm karmaşa ve huzur insanın beyninde başlayıp yine beyninde son buluyor. Ve yaşanmışlıkların depo edildiği o dolambaç yol, olmadık zamanda karşına birilerini çıkartıyor. Üstelik karşına çıkan insanlar mutlaka öğreticin oluyor. Ya içini dağlayıp acı dersler veriyor ya da yaralarını sarıp yeniden yaşamanı sağlıyor. Kimi zaman öğretme sırası sana geliyor. Yenik, mahcup eski bir komutan gibi, yaşanmışlıklarından edindiğin acılarla, kırgınlıklarını gizleyip konuşursun. "Bak evlat iki kere iki, dört etmiyor her zaman..."

Kadınlar ve erkekler üzerine gidilmiş ve çözülememiş bir muammadır hayat... Oysa suçu hep başkalarına atılmaktan, kişi kendine ettiğini dile bile getiremez... İnsan her zaman her yaşta satar kendini. Bunu adına iş der, aş der, aşk der... İyi bir satıcı, usta bir alıcıdır vesselam. Bazen paha biçilemeyecek kadar yükseltir, arş-ı alaya değdi değecektir başı. Bazen de alıcısını yüceltir, çamura batar hibe eder kendini...

TÜM RENKLERİ ÇEKMEYİN HAYATINIZDAN.
HÜZÜN İÇİN BİRAZ SİYAH,
UMUT İÇİN MAVİ BIRAKIN.
YENİDEN BAŞLAMAK İÇİN YEŞİL,
TUTUNMAK İÇİN BEYAZA SARILIN.
BU GÖKKUBBE SİZİN,
HER YENİ GÜNDE YENİ BAŞTAN BOYAYIN...

AFFETMEK Mİ?

Günler telaşsız ve huzurlu geçiyordu. Tüm semtin kedi ve köpekleri tanıyordu beni. Günlük yürüyüşlerimde eşlik ediyorlardı. Bahçem minik bir ormandı artık. Kendimle dostluğum ise günden güne iyiye gidiyordu... Bitirmek için yaşamıyordum günlerimi. Elimde olanla yaşamalıydım. Komşularla tanışmış hatta bir iki arkadaş edinmiştim. Beş çaylarının sohbetlerine katılıyordum. Tanışma merasimlerinin en sevmediğim sorularını yanıtlıyordum...

Eşiniz beyefendi ne iş yapar?

Bu soru karşısında duraksıyorum... Onlara bakıyorum, seksen sonu Türkiye'sin de hâli vakti çok yerinde, düzenli insanlar. Ya çocuklarını eğitim nedeniyle Paris'e göndermiş hasret çekmekteler ya da oğlunu kızını evlendirmiş eşleriyle sakin bir hayat yaşamaktalar. En büyük sorunları akşam yapılacak yemek ya da açık hava sinemalarının kapanmasına duydukları üzüntü. İçlerinden sadece biri, gelinin ailesinden muzdarip...

Onların yanında başka bir gezegenden inmiş gibi hissediyorum kendimi. Bu soru karşısında ne yanıt verebilirim... 'iyiler ölüyor, diğerleri de şu an ne yapıyorlar bilmiyorum.' mu demeliyim? İçimden ağlamak geliyor ama aynı anda kızıyorum komşu kadınlara... Ne gereksiz şeyleri merak edip deşeliyorlar. Yapıcı ve öğretici değil merak alanları, yıkıcı, tahrip edici hatta kınayıcı...

İnsanların özelini deşeleyen sorular sormamaları gerektiğini anlatmak için, saatlerce hayatımdan bahsetmek istiyorum... Onlar sormadan her şeyi bir bir anlatmak hatta soru sorduklarına pişman etmek istiyorum... Sonra yüzlerine bakıyorum, ben anlatsam ne yaparlardı ki? Şaşkınlıktan bir süre konuşamazlar herhalde...

'Sanırım birincisi diye başlardım söze; o beni bulutların üzerine çıkarttı. Hayal ülkesinin buzdan şatosuna götürdü. Tüm hayatımı değiştirdi de, tek bir sorunumu göğüsleyemedi. Korktu, birden bire bırakıverdi elimi... Küt diye yerde buldum kendimi, öldüm mü kaldım mı anlayamadım! Hâlâ da yaşadığımdan şüpheliyim.'

'Ay yazık!' Diye üzülürdü biri, ben hemen onu susturur konuşmama devam ederdim.

'Durun daha bitmedi, ya ikincisine ne demeli? O da hayatın diğer renklerini göstermek için elinden geleni yaptı.'

'Renk mi?' diye bağırırdı biri.

'Evet, renk tabii... Siyah, mor, karanlık, görmezlik, bilinmezlik... Yani kendi hayatında ne varsa, tümünü verdi. Zaten insan karşısındakine kendinde olandan öte bir şey verebilir miydi? Testinin içindekiydi dışarıya sızan. Elma ağacından ayva yemeği beklemek akıl işi miydi?

Sonra sırtımı biraz daha dikleştirip gururla üçüncüsünü anlatmaya başlardım.

'İşte o farklıydı, sıra dışı, bu dünya düzenine aykırı biri...'

'Üçüncüsü mü? Ay ben fena oluyorum.'

'Pek tabii üçüncüsü, ne sandın?'.

'Ona ne oldu?'

'Bu dünyaya göre değildi zaten, yaşayamadı öldü!'

Dördüncüsü derken, kadınların rengi solar, nefesi kesilirdi.

'O da dünya düzenine ayak uydurmuş deli akıllılardandı. Kendisinden başka kimsenin kahrını çekmedi'

Sonra susardım sanırım. Ya da fısıldardım.

'Biri daha var ama...'

'O kim?'

'Geçmiş günahlarımın bedeli...'

Gözlerimin dolmasına mani olamıyorum. Düşüncelerim kedi görmüş fare gibi hızla bir yerlere dağıtıyor ve muhatap olduğum soruyu yanıtlıyorum...

"Eşiniz beyefendi ne iş yapar?"

"Doktordu öldü!" Diye fısıldıyorum. Komşular üzülüyor ve ölümün adı bile diğer tüm soruları yanıtsız bırakıyor. Bir daha ne onlar bana soru soruyor ne de ben birilerine kendimle ilgili bir şey anlatıyorum. O günden sonra seyrek görüşüyorum çok daha seyrek. Belki de kendimle yüzleşmekten korkuyorum... Farklıyım onlardan çok farklı... Siyahla beyaz, şekerle tuz kadar farklıyım... Utanıyorum...

BEKLE DEDİ GİTTİ...

BEN BEKLEMEDİM O DA GELMEDİ...

ÖLÜM GİBİ BİR ŞEY OLDU AMA KİMSE ÖLMEDİ...

ÖZDEMİR ASAF

...

Bir sabah çalan telefon sesiyle uyandım. Neredeyse öğlen olmuştu. Bir çırpıda açtım telefonu.

"Efendim."

"Nasılsın?"

Bir an sendeleyip düşmemek için güçlükle konsoldan tutundum. Aman Allah'ım bu oydu! Yanılıyor olamazdım. Birkaç saniye nefesimi ayarlayıp konuşamadım.

"Başın sağ olsun yeni duydum."

"Sağ ol."

"Seni görmek istiyorum."

Beni görmek istediğini söylüyordu. Ne acı! Yine kaldığı yerden olduğu kadarıyla devam edecekti. Aynı sorular aynı cevaplara karışacaktı. İnsan sevdiği için neyi feda ederdi? Kim neyi feda ederdi bilmem ama ben onunla yaşarken canımı bile vermeye hazırdım. Oysa şimdi onun kendi gerçeğinden bile ne kadar uzak olduğunu anlıyordum. Öyle olmasa şimdi bu durumda olmazdık. O bir korkaktı!

"Hayır, ben seni görmek istemiyorum. Başsağlığı diledin sağ ol. Şimdi kapa telefonu ve beni bir daha arama."

"Mine sana çok ihtiyacım var. Beni anla ne olursun. Çaresizliklerim vardı. Yaprak gibi rüzgârın estiği yöne savruldum. Hayat bana da iyi davranmadı. Maddi sorunlar ailevi sorunlar belki de mutluluğu dışarıda aradım. Şimdi ne haldeyim bir görsen. Bunca yılda bir tek şeyi çok iyi anladım. Seninle yaşadığımız her şey özeldi. Ben senden başka kimseyi sevemedim. Seninle yaşamak, seninle yaşlanmak istiyorum."

Duyduklarım beni iliklerime kadar ürpertti. Yazık oysa ben bu sözleri duymak için ne çok beklemiştim. Bana hep "sensiz yaşamak mı? Yoksa seninle yaşlanmak mı? Buna bir türlü karar veremedim." derdi. Birlikte olduğumuz onca senede bir türlü karar veremedi. Benim onu

çok sıkacağımdan bunaltacağımdan korkardı. Şimdi seninle yaşlanmak diyor. Ne acı! İstediği özgürlük esareti halini almış. Bende ise ona verecek bir şey kalmamıştı.

"Ben seni toprağa gömeli çok oldu. Ya sevgimin kıymetini bilseydin ya da sevgini bende tüketmeden gelseydin…"

"Bana bir şans daha ver Mine, ne olursun. Sensiz yapamayacağımı anladım."

"Üzgünüm, artık çok geç."

"Neden başka biri mi var hayatında, evlendin mi yoksa?"

"Budala."

Hızla kapattım telefonu. Sevgi bu değildi. Manası olmayan bir sevginin, davası güdülemezdi. Sevginin içinde çıkar ve acaba olduğunda o sevgi tamamına ermiyordu. İçimi tuhaf bir huzur kapladı. Beni tekbir kişi sevmişti aslında ben de onu. Ve sanırım o gerçeğimi şimdi anlamıştım. Bunu tatmayan nice kadın vardı. Ben yedi yıl cennette yaşamıştım…

Çalan telefona aldırmadan hemen üzerimi giyinip dışarı çıktım. Bakkala gidip bir torba şeker alıp mahallenin çocuklarına dağıtmak istiyordum. Pencereyi açtım. Güneş tüm canlılığıyla tam tepedeydi. Bu gün şehri gezmek lazım. En iyisi deniz kenarına gitmek… Demli bir çay eşliğinde suyun güneşle olan raksını izlemek.

MOR DÜŞTÜ GÜLÜME

İki yılı bir çırpıda deviriyorum. Kendime haksızlık yapıyorum tek başıma değilim. Yalnızlığımla birlikteyiz. Cesur öldü. Minik ve ben her gün yürüyüşe çıkıyoruz. O da ölecek diye korkuyorum. Nem kaldı geçmişimden?

Ülkede sayım yapılıyor. Kapıda birisi soru soruyor gülüyorum. "Beni saymasanız da olur" dediğimde adam şaşırıyor "siz bu ülkenin vatandaşı değil misiniz?" bilmem öyle miyim? Birinin bir şeyi olmayalı hayli uzun zaman olduğu için, kendimi bir yere ait hissetmiyorum...

Vapur iskeleye yanaşıyor: kaçak mahkûmlar gibi koşuyor insanlar. Durun diye bağırmak istiyorum. Durun! Yavaşlayın ne olur yavaşlayın. Geç olmadan hayatınızın farkına varın!

Kocamanım şimdi, çok kocaman! Öyleki, dünya gözlerimde benek gibi kalıyor. Ne çok kum var, ne çok su... Ne çok insan var, ne çok acı... dışarı atıyorum yine kendimi. Şehir küçücük oluyor ve ben onu adım adım dolaşıyorum. Gelinliğimi sürüdüğüm evin önüne geliyorum. İşte ilk eşimin apartmanı. Ne tuhaf kendileri dâhil tüm akrabaları taşınmışlar. Nedenini anlamak zor değil. Şehre biraz uzaklıktaki yeni yapılan villalara gitmişlerdir. Torunları olduğu için aile bayağı büyüdü!

Bakkal amcada yok, yerine şimdilerin bijuterisi açılmış, ne âlâ! Sokağın köşesine bakıp gülüyorum. Bir saatliğine o günlere dönmek için neler vermezdim. İlk apartmanın önüne gelip duruyorum. Sanırım o da yaşlanmış, çok eski görünüyor. Oysa bir zamanlar bu mahallenin en güzel ve yeni binasıydı...

Yatak odasının ve salonunun camına bakıyorum... Perdeler başka, yaşayan başka... Adımımı atsam içeri girecek ve kaldığım yerden devam edecekmiş gibi geliyor... Dün gibi taze anılarım, oysa üzerinden otuz yılı aşkın bir süre geçmiş. Balkonunda duran çocuk bisikleti dikkatimi çekiyor... İçim acıyor... Ah, benim yıllarca hayalini kurduğum oyuncaklar bunlar...

Sokağı yürüyüp tekrar caddeye çıkıyorum. Bir vasıtaya biniyorum. Şimdi tek ve gerçek sevgilimin yanına gitmeliyim. Bu hâlimi bir o anlar. Evin bahçesinden içeri girer gibi, dar dolambaçlı yoldan yürüyorum. Annemin yanına geliyorum. Yol üzerinden aldığım papatyaları toprağının üzerine bırakıyorum...

Birden anneler günü geliyor aklıma. Her anneler günü ona ufak bir hediye bir de papatya demeti alırdım. İşin ilginç yanı ise, annem de bana hediye alır, anneler günümü kutlardı. Sen neden bana hediye alıyorsun? Diye sorduğumda; benim annem öldü, sen de benim annem ol, fena mı? Diye gülerdi. Benim anneler gününü mahzun geçirmemi istemediği için, bana hediye aldığını şimdi anlıyorum. Ah, onu nasıl anlamamışım hayret!

Mezar taşına dokunuyorum. "Ben geldim balım annem, çok özledim seni."...

Saçmalık bu... Zamanında konuşmadığın annenle öldükten sonra konuşmaya çalışmak riyakârlık gibi geliyor. İçim burkuluyor, ağlayamıyorum. Ağlamak tam da bu anda, ne kadar basit kalıyor... Etrafıma bakınıyorum... Onlarca mermer ahit arasındayım. Bunlardan biri de annem. hâlâ inanamıyorum, şimdi eve gitsem, anne diye seslensem:

'Gel Mine senin için ezogelin çorbası yaptım, akşama da dolma var, bir yere bırakmam" diyecek gibi...'

Ne çok ölen var, ne çok yas...

Şimdi bir mucize olsa ve sen kalksan, evimize gitsek ne iyi olurdu. Çok özledim seni. Bir kez olsun rüyama girsen bari. Küs müsün bana? Rüyama gelmeyişinin nedeni de o mu? Bitti anne, çılgın Mine yok artık. Ben senden sonra çok değiştim. Gerçeklerimin farkına vardım. Zaman bile o zaman değil, şehrin bile değişmiş anne...

Bilmiyorum, kafam çok karışık belki de tam vaktinde öldün... Bu günleri yahut benim şu yıkık halimi görsen, belki defalarca ölürdün. Bir süre konuşmadan oturuyorum. Bildiğim birkaç duayı okuyorum. Anne-

ciğim beni affettin mi? diye soruyorum, derin bir sessizlikle boğuluyorum. Ondan cevap alamamak kahrediyor beni. Oysa yaşarken çoğu kez dinlemezdim bile...

Etrafıma bakıyorum. Yüzlerce ölen var. Gülümsüyorum.

"Hepiniz cidden memnun musunuz yerinizden? Ondan mı dönmek istemiyorsunuz?"

Onun sıcaklığını hissetmek istercesine, elimi toprağına sürüyorum. Ne garip elli yaşında olmama rağmen, hâlâ bir çocuk gibi ona ihtiyaç duyuyorum. Olmuyor içim yanıyor... Dayanamıyorum... İçimde volkanlar patlıyor... Senin burada olmana dayanamıyorum. Bir süre öylece bakıp kalıyorum. Kim ne derse desin annem kahrından öldü...

"Yine gelirim balım annem sakın benim için üzülme, ben artık o eski Mine değilim. İnan bana artık çok daha iyiyim." diyerek annemle vedalaşıyorum. Ağır adımlarla, annemin mermer taşlı şehrinden gidiyorum...

Yeniden bir vasıtaya biniyorum. Şehrin karşı yamaçlarında bir yere geliyorum. Buradan her yeri görebiliyorum. Şehrime kuş bakışı bakıyorum. Gençliğimin koskoca büyülü şehri, çocukluğumun altın ülkesi, şimdi ne kadar küçük ve sade... Tüm ziynet eşyalarını çıkarmış, abiye elbisesi buruşmuş, umduğu prensine kavuşamamış bir prenses gibi mahzun. Ne olmuş bir zamanlar şehrime doğan fosforlu güneşime?

Evliyalar şehrim benim. Şu dar sokak çocuk ayaklarımın değdiği, ilk kez âşık olan kalbimin çarptığı sokak mı? Şimdi kazandıklarımla kaybettiklerime bakıyorum. Çok şey beklemiş, az şey kazanmışım. Sahi nem var? Koca elli yılda elimde kalan ne? Maddiyatı saymazsak ne kazanmışım? Ya kaybettiklerim? Annem, babam, Tacım, gençliğim, hayallerim, umutlarım... Evet, hiç biri yok! Yaratıcı umarım beni affeder ama bu hayat, bir kez yaşamak adil değil. Hataların telafisi, hedeflerin başarısı, insanın kendini bulması için bir şans daha olmalı...

Çantamdaki şekerlerin hepsini çıkarıyorum. Yanımdan geçen her çocuğa birer avuç şeker veriyorum. Gülen gözlerle bana bakıyorlar. Elimde değil onlarla birlikte ben de gülüyorum. Yüzlerinde beliren masumiyete hayran kalıyorum. İçlerinden biri gülen gözleriyle bana bakıp

teşekkür ediyor. Eğilip yanağından öpüyorum. Hemen Tacım geliyor aklıma, şaşırıyorum. Çocuğun gözleri ona ne kadar da benziyor. Koşarak uzaklaşıyorlar yanımdan. Yeniden oyunlarına dönüyorlar…

Saate bakıyorum, vakit henüz çok erken. Daha önümde koca bir öğleden sonra var. Açık havanın bana iyi geldiğini fark ediyorum. Yine sahile doğru yürüyorum. Demli bir çay eşliğinde kuşlara yem atmak istiyorum. Biliyorum eve gitsem kahrımdan ölürüm… Yürümek daha çok yürümek istiyorum…

HER İNSANIN GİRMEKTEN KORKTUĞU,

AN GELİP GİRİP KAYBOLDUĞU

BİR KARA DELİĞİ VARDIR…

KARA DELİK BÜYÜYOR

Akşam olmasıyla eve gelmem bir oluyor. Çok değişik bir gün yaşadığımı biliyorum. Geçmişimle yüzleşmeyeli uzun zaman oldu. Oradan oraya yürümekten ayaklarım şişmiş. Yaşarken bir ömür veriyorsun da, hatırlarken bir gün yetiyor...

Tüm hüznüne karşın güzel bir gün yaşadım. İçimde adını koyamadığım bir his var. Garip bir şekilde huzur duyuyorum. İlaçlarımı yutup yatak odasına çıkıyorum. Anılarımın kutusuna bakmak istiyorum. Annemden hatıra kalan kutuyu dolabın en üstünden güçlükle indiriyorum. Uzunca bir süredir hiç bakmadım. Kutu ağzına kadar dolu. Ne bulduysam koydum içine... Tüm anılarım ve geçmişim orda...

Halının üzerine oturup kutuyu açıyorum... Tıpkı annem gibi... Değerli bir mücevhere dokunur gibi dokunuyorum. İşte tüm geçmişim burada. Deli kızın çeyizi gibi karma karışık, ne ararsan var... Fotoğraflar olmasa birçoğunu unuturdum belki de... Onlar yaşananların en geçerli tanığı... Baktıkça o günü o duyguları yeniden yaşıyorum. Hayır, hayır ağlamak istemiyorum. Onlara hayat vermeye de niyetli değilim. Sadece anımsamak istedim.

Bir fotoğraf karesiyle birden içim acıyor. Tacım ve ben deniz kenarında yemekteyiz. Siyah dar pantolonun üzerine bebe yaka beyaz gömleğim var. Fark ediyorum ki onun üzerinde de siyah pantolon ve beyaz gömlek var. O sevgiyle bana bakıyor bense kameraya... Birden o geceyi ve konuşmalarımızı hatırlıyorum.

"Neden öyle manidar bakıyorsun Tacım?"

"Senin gerçeğin nedir?"

"Bu nasıl bir soru?"

"Çok basit bir soru işte, senin gerçeğin nedir?"

"Tüm yaşadıklarım!"

Benim yanıtım karşısında susuyordu. Buna huyuna çok kızıyordum.

"Söylemek istediklerini neden bir çırpıda söylemiyorsun? Kâh soru soruyor kâh misal veriyorsun!"

Onun yanıtı şaşırtıcıydı.

"Profesörün yaptığı gibi çatlatmak istemiyorum."

"O da nedir?"

"Bir üniversitede derse giren hoca kimsenin olmadığını görünce şaşırır ve gitmek üzere adım atar. Ancak o sırada yaşlıca bir adam görür."

"Ne iş yaparsınız?"

"Seyisim efendim."

Hoca kısa bir süre düşünür ve geri döner.

"Size bir soru sorabilir miyim?"

"Elbette, buyurun efendim?"

"Ahıra girdiğinde, bütün atların kaçmış olduklarını ve sadece bir tanesinin orada olduğunu görseniz ne yapardınız?"

Yaşlı seyis bir süre düşünür.

"Valla ben sadece seyisim efendim, sizin kadar bilgili değilim ancak ahıra girdiğimde tek bir at bile olduğunu görsem, görevim gereği yine de onu beslerdim."

Bu yanıt profesörün hoşuna gider.

"O halde lütfen oturun, bilgilerimi sizinle paylaşmak istiyorum."

Ve başlar anlatmaya... Seyis itiraz etmeden oturup sabırla hocayı dinleme başlar. Geçen üç saatin sonunda hoca konuşmasını bitirir ve seyise sorar.

"Şimdi ne düşünüyorsun. Sen de olsan böyle yapmaz mıydın?"

"Valla dedim ya ben sizin kadar bilgiye ve kültüre sahip değilim ancak; ahıra girdiğimde tek bir at kalsa ben o atı ben sadece doyacağı kadar beslerdim. Diğer tüm atların yiyeceklerini de ona verip hayvanı çatlatmazdım efendim."

Belli ki o da beni çatlatmak istemiyordu...

Aslında ne o gece ne de sonraki günlerde ne dediğini anlayabildim. Oysa şimdi bu sorunun yanıtını kolaylıkla veriyorum. Ama verdiğim yanıt beni burun kemiğimden iliklerime kadar acıtıyor. Ah Tacım, şu an yanımda olman için neler vermezdim. Tüm hayatın mı, o mu deseler, seni tercih ederdim. Senin adın sevgi, senin adın güven, senin adın aşk, senin adın dost...

Başımın dönmesiyle kendime geliyorum. Aldığım ilaç beni iyice sersemletiyor ama yine de ağrımı tam manasıyla geçirmiyor. Ne kötü elimde olsa sırt bölgemi keser atar bu ağrıdan kurtulurum. Tamam, yaşadığım hayatım müsebbibiyim dedim ama bu kadar vücut ağrısının da değil. Kutuyu kutsal bir hazine saklar gibi saklıyorum. Çok sonra bulurlar... Ben öldükten çok sonra...

Yeniden salona geliyorum. Dizlerim titriyor. Bedenimin her yeri ter içinde kalıyor... Fena oluyorum... Yatak odama çıkmaya üşeniyorum. Üzerime battaniye alıp koltuğa uzanıyorum. Sıcak belki iyi gelir. Öyle çok uykum var ki yıllardır uyumamış gibiyim. Bir an önce uyumak istiyorum...

Garip bir ışık yansıması göz kapaklarıma değiyor. Hemen gözlerimi açıyorum. O da neyin nesi öyle? Aman Allah'ım işte yine o kara delik! Tam karşı duvarda, mercimek tanesi kadar küçük. Gözlerim iyi seçmiyor ama içi gri galiba... Kımıldamayı istemiyorum, gerçi şu an çok halsizim. Bir bardak su içsem belki içimde beliren ateş söner.

İşte büyüyor o kara delik. Oda kararmaya başlıyor, bu kez sabırla beklemeye kararlıyım. Gri halkalar gittikçe daha hızla dönüyor, sanırım bunlar dönerek büyüyorlar. Nasıl yorgunum gözlerimi açamıyorum, uyursam içinde ne olduğunu göremem. Dirençli olmalıyım yıllardır bu ânı bekliyorum. Çok uykum var sanırım kullandığım ilaçlar uyku yapıyor. Keşke bugün içmeseydim.

İşte biraz daha büyüdü. Hafif bir kızıllık görünüyor. Belki de pencereden yansıyan ışıktır. Yer yer karartılar oluşmuş. Ne ara oluştu bunlar. Bu kez kara deliğin içinde şekiller beliriyor. Şaşkınlık içerisinde bakıyorum. Ve hiç büyümediği kadar büyüyor. Evet, bu şekiller bir insana benziyor... Ürperiyorum, dönen halkalar yavaşlıyor ve açılıyor... O koyu kızıllık yerini kırık bir beyazlığa bırakıyor.

Şimdi içi daha net görülüyor tıpkı cam gibi. Biraz daha eğilip bakı-

yorum, inanılır gibi değil orada bir kadın beliriyor... Yıllardır içini görmeyi bekliyordum, nihayet seçebiliyorum. Kadının yüzü daha belirgin bir hâl alıyor... Olamaz! Bu kadın annem!

Gözlerime inanamıyorum annemim silueti belirdi. Evet, evet bu kesinlikle annem. Demek yaratıcı benim dualarımı kabul etti. Çığlık çığlığa bağırmak istiyorum. Ancak bir daha göremem diye bağıramıyorum. Yavaşça mırıldanıyorum...

"Annem anne! Bu sen misin? Kime söylesem inanır! Allah'ım sen ne büyüksün!"

Doğuranların ölmeyeceğini biliyordum. Canım annem, gülüm annem seni çok özledim. Beni bırakmayacağından çok emindim. Nasıl acı çektim senin için bir bilsen. Ne olur hemen gitme, uzun uzun seyretmek istiyorum. Senden sonra çok ağladım. Sana neler anlatacağım bir bilsen, hep doğruları söz...

"Anne biliyor musun sen haklıydın, inan bana seni çok iyi anladım... Ne çok acı çektin benim yüzümden... Çok pişmanım... Beni affettin mi?"

Dikkatlice yüzüne bakıyorum. Hiçbir kızgınlık belirtisi yoktu. Bir bebeğin yüzü kadar masum ve huzurlu görünüyor. Ona bakmaya doyamıyorum. Sabaha kadar konuşmak istiyordum... Ağzımı açamıyorum dilimde bir pelteklik hissediyorum. Kendimi zorlamama karşın konuşamıyor, kımıldayamıyorum. Olsun ona bakmak bile bana iyi geliyor. Günlerce bıkmadan ona bakabilirim.

İnanılır gibi değil, kara delik gittikçe büyüyor. Koca duvarın neredeyse tamamını kapladı. Evet, şimdi daha net görebiliyorum. Annem orada ve bana gülümsüyor. Çok mutluyum, bu an hiç bitmesin istiyorum. Gözlerim ağırlaşıyor, hayır kapatırsam annemi göremem. Göz kapaklarımla mücadele ediyorum, annemi yeniden kaybetmekten korkuyorum... "Sakın kaybolma anne, ne olur gitme sana doyamıyorum...

Yıllar ve yaşananlar... Yazık! Üstelik annemin her şeyi bendim!

Benim Bana Yaptıklarım

Oya Tatlıbal

"Hayatımın sadece iki karesini düzeltip hatamı telafi etmek isterdim... Biri, annemle bahçede gülüştüğümüz son günü, diğeri de onu ilk gördüğüm ve kaderimin değiştiği geceyi... Yıllar ve yaşananlar... Yazık, üstelik annemin her şeyi bendim..."

Bir kadının geçmişiyle ve kendisiyle olan hesaplaşması... Kimi zaman gülecek kimi zaman da hayrete düşeceksiniz. Böylesi bir hayat olur mu demeyin! Onu, yani Mine'yi bir de benden dinleyin...

barış kitap

Zafer Çarşısı No:10-11 Yenişehir / ANKARA
Tel:0312 435 29 69 • Fax:0312 434 33 93
e-mail: bariskitapevi@hotmail.com
Online Sipariş İçin: www.barisplatin.com